

Дванадцять

Анатолій Власюк

ДВНАДЦЯТЬ

Ярославові ГАЙГЕЛЮ

ПЕРША КОПА

1

Нишпорка щодня любив дивитись о сьомій годині вечора "Новини Дрогослава" по місцевому телебаченню. Звісно, його цікавила не сама передача, а її ведуча. Наталка була ефектною блондинкою з голубими очима. Нишпорка знав, що на таких, як він, подібні дівчатка не звертають увагу. Вона була років на двадцять молодшою від нього, так що це його теж стримувало. Подумав, що її батько міг бути йому ровесником. А ще в неї був дивовижний голос. Сексуальний однозначно, що заворожувало, але одночасно він ішов ніби зсередини, від самого серця. Відчувалося, що такий голос міг належати людині, яка вірить у чисте кохання, а сама є щирою і безпосередньою.

Після заставки Наталка повідомила, що вчора увечері в Дрогославі вбили водія автобуса. Його знайшли мертвим біля гаражів на вулиці Тихій. Вбивця, очевидно, був професіоналом, тому що перша ж куля в серце виявилася смертельною. Нишпорка ще зранку довідався про це. Мав своїх людей у правоохоронних органах і поза ними. За словами Наталки, у водія автобуса залишилися дружина і трійко дітей – восьми, дванадцяти і шістнадцяти років. "Це перше вбивство в Дрогославі після того, як в Україні розпочалась антитерористична операція", – сказала Наталка.

Потім були інші новини, які Нишпорка пропустив повз вуха, але остання фраза Наталки врзалась у пам'ять.

2

Лист був дурнуватим. Мабуть, його написав якийсь психопат, що теж хотів мати доступ до її тіла. Але в Дрогославі вона була особливою, не для всіх.

Добре помізкувавши, Віра все-таки вирішила звернутися до начальника Дрогославського відділу поліції. Пан підполковник входив до числа шанованих клієнтів, яких вона час від часу обслуговувала без грошей, але це звільняло її від багатьох неприємностей, за що вона могла би викласти велику суму.

Коли Віра передала йому листа, то помітила, що клієнт не те що здивований, а пополотнів, коли прочитав написане. Зазвичай він угощав її дорогезним коньяком, вів бесіди на різні теми, а тут суворо сказав їй, щоби вона йшла геть, а він у всьому розбереться.

Коли повія пішла, начальник Дрогославського відділу поліції замислився. Не хотів сам собі зізнаватись, але йому стало страшно. Подібного за змістом листа він сам отримав учора, але не надав йому значення. Подумав, що хтось бавиться, бо всерйоз

сприймати такі погрози не було сенсу. Якщо в листі до Віри було сказано, що вона дванадцята, тобто буде першою, то йому повідомляли, що він п'ятий, тобто буде восьмим. Знайшовся якийсь несповна розуму, який хоче вбити у Дрогославі дванадцять осіб? Віра першою в цьому списку, він восьмий. А де ще десятеро? Бити на сполох чи заспокоїтись, не панікувати, бо все одно ніхто нікого не збирається вбивати? Це лише дурний жарт. Підполковник так і не вирішив, що має робити.

3

Він зрозумів, що емоції взяли гору. Водій автобуса не вартував того, щоби його вбивати. Подумаєш, сказав йому заплатити гроші, бо має вже двох пільговиків. Збіднів би він на тих три гривні? А не подумав, що водієві треба платити власнику, робити за власний кошт ремонт автобуса? У Дрогославі ж такі дороги, що особливо не пожируєш.

Вистежити водія автобуса було просто. Згодилися навички розвідника під Донецьком. Той ішов зі зміни, вже будучи добряче напідпитку. Коли він збив його потужним ударом, водій, здається, протверезів. Упізнав того, кого сьогодні висадив із автобуса, бо той не хотів платити три гривні.

- Ти? - лише встиг запитати - і куля обпекла йому серце.

І все-таки совість його була чистою, коли побував на похороні водія автобуса. Чого тільки не наслухався про нього! Звісно, говорили пошепки, але він почув, бо під час війни слух у нього загострився, як у сліпого. Водій автобуса знущався з дружини, немилосердно її бив, так що вона декілька разів потрапляла до лікарні. "Міліція приїжджала, але нічого не робила", - довірливо зізналась йому якась бабуса. "Уже нема міліції, маємо поліцію", - докинув якийсь дідусь. "Яка різниця, - сказала бабуса, - все одно ті ж самі мордовороти". Подумала трохи і додала: "Добре, що цього душогуба зупинили, прости Господи", - і перехрестилась.

Він зустрівся поглядом з Нишпоркою. Знав цього чоловіка. Нічого доброго від нього не можна було чекати.

4

"Ти одинадцятий у списку, але станеш другим після повії, якщо не припиниш уночі продавати алкоголь. Даю тобі сім днів".

Він усміхнувся. Звичайно, конкуренти йому погрожували, і не раз, але щоб так вишукано.

Депутати міської ради ледве назбирали голосів, аби на сесії прийняти ухвалу, за якою в його магазині заборонялося вночі продавати алкоголь. Ох, вже ці слуги народу! Можна подумати, що вони ніколи не порушують законів і правил.

І що вони йому зроблять, якщо його друзями є прокурор, голова суду, начальник податкової інспекції, керівники місцевих відділів СБУ та поліції? Сауни, дні народження, дівчатка. Хай приймають свої рішення на здоров'я, а він як робив свій бізнес, так і продовжуватиме в тому ж дусі.

Сьогодні о сьомій зустріч з Вірою. Любить коньячок, стервочка. Треба прихопити. Шикарна жінка, одначе. З півслова тебе розуміє. Виконує будь-які твої забаганки. Депутатам це й не снилося. Нехай штампують свої ухвали.

І все ж слід поговорити з міським головою. Нехай остудить найбільш гарячі голови, бо патякають, що не треба. Прикинув, скільки це йому коштуватиме. Не так багато, якщо зважити на те, що після цього матиме спокій.

5

Як усе добре співпало. Вона давно хотіла виїхати з цього міста. Життя їй тут не склалося. Вийшла заміж, поїхала за чоловіком до Дрогослава, бо він тут народився. Спочатку все йшло добре. І раніше помічала, що її коханий любить прикластися до чарки, але з часом це стало буденною реальністю для нього. Не визнавав себе алкоголіком.

А вона стала відомим у місті нотаріусом. Була першою у новаціях, бо мала впливових колег і знайомих в обласному центрі й у Києві. Потягнулися клієнти. Стала непогано заробляти. Інші нотаріуси заздрили. Біля неї крутилися солідні люди. Знала, хто вони. Але ж закону формально не порушувала, завіряючи документи.

І саме того дня, коли їй запропонували відкрити нотаріальну контору в обласному центрі, прийшов цей дивний лист. "Ти восьма у списку, але будеш п'ятою".

Хотіла все зробити по-людськи. Виїде до обласного центру. Чоловік нехай залишиться тут. Дітей у них нема, так що їй нічого втрачати. Та й зустрічі з якимось божевільним у Дрогославі вдасться уникнути.

Зателефонувала подрузі. Хотіла розповісти про цей лист – і про все-все-все.

За вікном падав дощ. Гриміла блискавиця. Здається, ось-ось настане кінець світу.

6

– Слухаю тебе, сину мій.

– Ви впізнаєте мене, отче?

Священик уважно придивляється до цього дивного чоловіка, який прийшов сповідатись. Щось знайоме бачить у рисах його обличчя, але не може пригадати.

– Я вбив людину, – проголошує той і дивиться широко розплющеними очима на отця Володимира.

Священику здається, що це саме той чоловік, який надіслав йому листа і дав сім днів, аби зректися парафії і взагалі перестати бути священиком.

Він щось лепече тому чоловікові, намагаючись пригадати, хто б це міг бути, а перед очима стоїть грізне: "Ти десятий у списку, але будеш третім".

Ну, звісно, цей чоловік прийшов випробувати його, і йому зовсім не потрібно слів священика про те, що має робити вбивця. Він ще й не закінчив довгого речення про покаяння, а той чоловік, іронічно дивлячись на нього, встає і йде до виходу. Слова застрягають у горлі, він замовкає, нова хвиля страху знову з головою накриває все його тіло. Чоловік зупиняється, обертається, дивиться – але не на нього, а на образи, – хреститься і йде до виходу.

Нарешті він згадує, звідки знає цього чоловіка.

7

Його беруть о шостій ранку. Перелякана донька не розуміє, що відбувається. Два поліцейські під руки ведуть його до машини, ще в квартирі надівши кайданки. Сусіди

визирають із вікон. Здається, це прокурор. Він суворо дивиться на нього, ніби хоче зчитати якусь інформацію з його очей. Навіщо приїхав на затримання? Щоби самому переконатися, що план виконують бездоганно і чітко? Але він спокійний, бо знав, що все так і буде.

Ще не встигли доїхати до відділу поліції, а вже отримав декілька стусанів.

Слідчий наполегливий і нахабний:

– За що ви вбили водія автобуса?

Він каже про адвоката і отримує боксерський удар в губи. Встигає знайти рівновагу, ширше розставивши ноги, аби не звалитися з крісла. Зуби, здається, цілі, але з рота цівкою стікає кров.

А далі цікавіші запитання:

– Навіщо написав листи дванадцятьом поважним людям Дрогослава? Чому хочеш їх убити?

Він знову каже про адвоката і дістає вже сильніший удар в голову. Потьмяніло в очах, викресало іскри. Цього разу не втримується і падає на підлогу.

Слідчий, видно, хоче показати результат ще до приходу начальства. Рвучко садовить його на крісло і продовжує допит. Але вже не б'є, бо розуміє, що кавалерійською навалою цього чоловіка не вдалося взяти.

8

Нишпорка ще в трусах і майці, коли зранку в двері лунає дзвінок. Він відчиняє їх – і бачить Наталку. Заплющує очі, бо йому здається, що це привид. Але ні, чарівна блондиночка із голубими очима стоїть за якийсь метр від нього. Що вона тут робить? Він думав, що у двері подзвонив сусід-пияк, який доволі часто приходив позичати гроші, щоби їх ніколи не віддавати.

Наталка намагається не звертати уваги на його сімейні труси. Вона щось каже йому про батька, якого сьогодні заарештували. Він запрошує її до кімнати, вдягає спортивні штани, щось там на ходу прибирає, але безлад уже не приховаєш.

Дівчина плаче, здригаючись. Нишпорка біжить на кухню, наливає з чайника склянку води, приносить їй, аби Наталка заспокоїлась.

Нарешті розуміє, чого від нього хочуть. Батька Наталки звинувачують у вбивстві водія автобуса і в написанні листів, у яких він погрожує вбити дванадцятьох мешканців міста. Він уже чув про ці листи. Наталка просить його захистити батька. Нишпорка мовчить, а потім терпляче пояснює красуні, що вже не працює в міліції, чи то в поліції. Але на дикторку телебачення це не діє. Їй хтось сказав, що якщо Нишпорка не допоможе, то до інших вже можна не звертатись. Він не уточнює, хто це сказав. Це вже не має значення, бо він і так знає, що допоможе не стільки батькові Наталки, скільки їй самій.

Зі спальні виглядає Славко.

– Ти? – дивується Наталка.

– Я, – скромно відповідає той і сонно усміхається.

– Мій син, – каже Нишпорка, хоча розуміє, що вони знайомі.

Коли Наталка пішла, він помітив на столі двісті доларів. Кинувся за нею, але ефектна блондинка з голубими очима наче випарувалась.

9

Вона була вже майже готовою, коли у двері подзвонили. Глянула на годинник і усміхнулась. Нетерплячий же у неї клієнт. Ще п'ятнадцять хвилин до сеансу – а він уже тут. Але з відомим не лише в Дрогославі, а й в області адвокатом краще не вступати у конфлікт. Казав же, що коли знадобиться, зуміє врятувати її від будь-яких прокурорських звинувачень. Хотіла сказати йому, що, мовляв, навіщо прокуророві її в чомусь звинувачувати, якщо вона теж надає йому послуги, але вчасно прикусила язик, бо адвокат, цей ревнивий бовдур, був у неї ще й закоханий.

Віра глянула у вічко, але замість знайомого обличчя побачила букет квітів. Червоні троянди, її улюблені. З усмішкою відчинила двері і, здається, побачила, як куля летить у серце. Квіти впали на неї. З космічної висоти вона побачила чоловіка, який стріляв. Його обличчя видалося знайомим.

10

Адвокатка Юлія була більш настирливою, ніж слідчий. Вона не відреагувала на його ехидні слова, що, мовляв, Нишпорка постарався, аби саме вона захищала цього підозрюваного, а методично доводила свою справу до логічного завершення.

Її пацієнт не причетний до вбивства водія автобуса. Нема жодного доказу, що він узагалі був знайомий з цим чоловіком. Так само нема слідів, що він був на місці убивства. Не знайдено зброї, з якої вбили водія автобуса, і гільзи від кулі.

Що стосується листів, які її клієнт нібито написав дванадцятьом мешканцям Дрогослава з погрозою їх убити, якщо вони не перестануть займатися своїми паршивими справами, то це лише голослівні звинувачення. Графологічна експертиза доведе, що її клієнт цих листів не писав.

Слідчий, вражений красою й напором Юлії, доволі швидко здався. Але мав останній козир: мовляв, без команди начальника Дрогославського відділу поліції він не може випустити на волю її клієнта. "А той, я думаю, – обережно додав він, – мусить порадитись і з іншими людьми".

Юлія тут же при слідчому зателефонувала Нишпорці й передала ці слова. Слідчий із саркастичною посмішкою спостерігав за Юлією, відчуваючи, що напав на любовний слід у стосунках між нею і цим дивакуватим чоловіком, який корчить із себе приватного детектива. Адвокатка швидко вирахувала, що коїться в його голові, але їй було глибоко начхати на це.

– Ти випустиш його ще сьогодні, – пообіцяла вона.

11

Нишпорка розумів, що робить щось не те, піддаючись чарам Наталки. Але ефектна блондинка з голубими очима потіснила Юлю в його серці.

Найменше, чого йому зараз хотілося, – так це зустрітись з начальником Дрогославського відділу поліції. Підполковник почне знову нити, що Нишпорка займається незаконною приватною детективною діяльністю, та ще й бере за це гроші.

Той казав правду. Але ж ніхто не впіймав Нишпорку на гарячому. Він просто підчищав те, на що не були здатні поліція та прокуратура. Вигода була обопільною. Нишпорка допомагав колишнім колегам розкрити злочини, а вони за це навіть не повинні були йому платити, бо він брав гроші у родичів тих, кого незаконно хотіли посадити.

І коли підполковник справді почав нити, Нишпорка запропонував йому угоду: той відпускає батька Наталки, а він знаходить убивцю водія автобуса і того, хто написав дванадцять листів. Можливо, це одна й та ж людина.

Підполковник для годиться подумав і зателефонував слідчому, аби той відпустив підозрюваного. Почувши заїкання про прокурора, гаркнув, що це не його собаче діло. Глянувши на Нишпорку, він укотре пожалкував, що тому дали можливість піти з роботи. Все-таки нормального слідчого у них так і нема.

12

Юля була внучкою колишнього першого секретаря Дрогославського міськкому партії, але лише недалеко люди інколи пригадували їй минуле діда. Хоч і молода, вона могла заткнути за пояс багатьох адвокатів зі стажем, а її зв'язки в обласному центрі та Києві дозволяли вигравати всі справи в судах.

Останнім часом її підозрювали у сексуальних зв'язках із Нишпоркою. Вона б і сама хотіла, щоби так було у дійсності. Юля відчувала, що Нишпорка симпатизує їй, але в останній момент його завжди щось стримувало, і ніби стіна виростала між ними.

Юлі розповідали, що Нишпорка мав багатьох жінок і дівчат, але вона все більше й більше думала, що це плітки. Був момент, коли Юля погоджувалася, аби Нишпорка залишався просто її другом, але він телефонував, призначав зустріч, вона відкидала всі свої справи, бігла до нього, вони пили каву в якомусь затишному місці, говорили ні про що – і все закінчувалося тим, що він проводжав її додому, цілував по-дружньому в щічку і, посвистуючи, йшов геть. Оцей свист найбільше її дратував.

Лише подушка-подружка знала, скільки сліз уночі пролила Юля. А зранку адвокатка давала собі слово назавжди забути про Нишпорку – і витримувала лише годину-другу, потім все одно телефонувала йому. Говорили, як старі приятелі, і ці розмови аніскілечки їх не зближували.

Часто Нишпорка був поза зоною досяжності. Тоді в бідній Юліній голівці народжувались еротичні картини, коли Нишпорка в готелі чи ще десь кохається з якоюсь юнкою. В такі моменти Юля була зла на нього, як пантера, і якби зустріла, видряпала би йому очі й роздерла на шматки тіло. Але злість швидко минала, і все її тіло знову наповнювали любовні хвилі до Нишпорки.

13

О шостій ранку його забрали, а вже близько шостої вечора він був удома. Донька була на роботі, і він сам їй зателефонував. Потім заїкнувся, що треба би було віддячити цій молодій адвокатці, яка його визволила, але Наталка, розсміявшись, сказала, що головну роль у цьому відіграв Нишпорка, і вона йому вже віддячила. Це він порадив Наталці взяти Юлю, і вона скористалася його пропозицією.

Краще би вона цього не казала. Він давно, ще до війни, чомусь негативно почав

ставитися до Нишпорки. Нібито вагомих причин на це не було. Коли прийшов з війни, Нишпорка вже не був ментом. Але ж колишніх у цій службі не буває. А він ментярню на дух не переносив.

Тепер йому видавалося не випадковим, що Нишпорка у його справі відіграв вирішальну роль. З чого б це? Але коли донька сказала, що дала йому двісті доларів, усе стало на свої місця. Нахабний мент поділився з колишніми друзями, тому він нині на волі.

Нехай усе-таки тримається від нього подалі, бо він за себе не відповідає.

14

- Ви? Що ви робите в моєму гаражі?

- Ти не радий, що я прийшов?

- Просто не сподівався вас тут побачити.

- Ти вбив її?

— Так. Усе, як ви казали.

- Вона бачила тебе?

- Навіть якби й бачила, то це вже не має жодного значення.

- Я запитав, чи вона бачила тебе.

- Ні.

- Ти кинув червоні троянди на неї?

- Так, як ви й казали.

- Тебе ніхто не бачив, коли ти заходив до неї?

- Думаю, що ні.

- Думаєш чи не бачили?

— Я нікого не бачив... Але чому ви прийшли до мене в гараж? Ви тут ніколи ще не були. І як ви дізналися, що в мене тут гараж? Я ж вам ніколи про це не казав.

- Ти задаєш дуже багато запитань. Настав час нам попрощатись.

- Що ви робите? Ні...

Лунає постріл у серце.

15

Адвокат пив увесь вечір і майже всю ніч.

Коли він прийшов, Віра лежала мертвою, а на ній були червоні троянди. Точно такий же букет приніс і він.

Мабуть, Бог відняв у нього останні залишки розуму, бо принаймні адвокат не пам'ятав, як опинився на окраїні Дрогослава в цьому жалюгідному й препаскудному барі. Пам'ять час від часу поверталася до нього. Поруч з ним сиділи бомжуваті типи, яких він пригощав пивом, горілкою і віскі. Одному бороданеві дуже подобалося віскі, і він пив його, закушуючи квашеною капустою.

Потім пам'ять знову зникала, а коли він прийшов до тями, то побачив, що їде у машині, а за кермом – колега-адвокат, з яким він часто працював на пару, якщо справа була серйозною або вимагала підготовки великої кількості документів.

Аж над ранок він усвідомив, що залишив у квартирі Віри букет червоних троянд. Це

ж його тепер можуть звинуватити у вбивстві!

Адвокат уже був у своїй квартирі. Раптом мозок обпекла гаряча думка. Лист! Якщо його знайдуть – що буде?

Лист лежав там, де йому й належало бути. Адвокат ще раз перечитав його. Що мали означати ці дурнуваті слова: "Ти сьомий, але будеш шостий після повії"? І за що він повинен зректися своєї професії? Він же захищає людей. Різних, звичайно, в тім числі й злочинців. Але ж у цьому і суть його професії. Він буде шостим після повії? Віра – повія. Відлік часу розпочався?

16

О сьомій ранку поступило повідомлення про вбивство Віри, а через годину – про смерть ще одного жмурика. Ним виявився Зеник Василевський, колишній відомий дрогославський футболіст, який двічі відсидів у в'язниці. Двоє були вбиті пострілами в серце.

Начальникові Дрогославського відділу поліції доповіли, що в гаражі вбитого Василевського знайшли декілька зіпсованих листів. Речення були перекреслені, щось дописано зверху. Це були тексти листів до відомих у Дрогославі дванадцяти осіб. Почерк був той самий.

– Що в тебе там робиться, в твоєму сраному Дрогославі? – гарчав у слухавку начальник Дрогославського обласного управління поліції. – В АТО захотів? То я тобі влаштую!

В АТО підполковник не хотів. У нього і в мирному житті було багато справ.

Він зателефонував Нишпорці, аби повідомити про ці вбивства і спонукати до швидшого розкриття справ. На диво, той уже володів необхідною інформацією.

– І що ти думаєш з цього приводу?

– Думаю, що той, кого затримали, підозрюючи у вбивстві водія автобуса, не вбивав Віру, бо в той час сидів у вас, – спокійно відповів Нишпорка.

– Мудрагель! – нервував підполковник. – Але він міг убити Зеника Василевського. Почерк той самий, що й при вбивстві водія автобуса.

– Я вже думав про це, але вважаю малоімовірним.

Спокій Нишпорки виводив підполковника із себе. Він більше нічого йому не сказав і вимкнув зв'язок.

17

Нишпорці так і кортіло вивідати у сина, звідки той знає Наталку, але гордість не дозволяла цього зробити. Та й не хотів, аби малий подумав, що він запав на його ровесницю. А таки конкретно запав! О, вже й по-молодіжному висловлюється.

Ще до вчорашнього дня Нишпорка частіше думав про Юлю, ніж про Наталку, а відтоді, коли дикторка місцевого телебачення побачила його в сімейних трусах, адвокатка відійшла на задній план.

Коли зранку Юля зателефонувала йому, він не відповів. Все-таки спохопився, але адвокатка вже була поза зоною досяжності. Мабуть, брала участь у судовому засіданні, тому й вимкнула телефон.

Йому дуже хотілося поспілкуватися з Наталкою, попросити у неї вибачення, що зустрів у сімейних трусах, зрештою, повернути їй двісті доларів, бо його зусилля того не вартували, але не мав її номера телефону.

У нього не було жодних думок з приводу трьох убивств, які сталися в Дрогославі. Це могли зробити різні люди. Не хотілося думати, що в їхньому місті завівся маніяк.

Зателефонував Ігорко. Коли Нишпорка ще працював у міліції, той постачав йому деяку інформацію. Та й зараз у дечому допомагав – за гроші, звісно.

Ігорко повідомив, що напередодні водій автобуса висадив батька Наталки, бо вже мав двох пільговиків, а той не захотів платити три гривні за проїзд, бо мав посвідчення учасника бойових дій. Увечері нещасного батька трьох дітей знайшли вбитим.

А це мотив! Нишпорка пригадав, що бачив його на похороні цього водія. Чого б це йому там бути?

18

Начальник Дрогославського відділу поліції бадьоро доповідав на засіданні у міського голови, що, здається, вбивств більше не буде, бо знайдений мертвим той, хто написав листи дванадцятьом відомим особам їхнього міста, погрожуючи їм смертю. За попередніми даними, цей чоловік убив знану в Дрогославі Віру. Так і сказав – знану в Дрогославі. Присутні на засіданні переглянулися між собою. На їхніх обличчях можна було прочитати смертельну печаль за убійною, бо, мабуть, не було такого в цій залі, хто б не скористався послугами повії.

– Вбивств більше не буде – здається чи справді не буде? – захотів уточнити міський голова.

– Я думаю, що більше не буде.

Але на обличчі в прокурора було написано, що він має іншу думку з цього приводу.

– Поки ми не знаємо, хто вбив водія автобуса і колишнього футболіста, – сказав він. – Тому ще рано говорити, чи припиняться у Дрогославі вбивства. Це може бути схиблений маніяк. Або ж діє добре організована група, щоби посіяти паніку серед населення. Ми зараз працюємо в декількох напрямках. Зокрема, слід перевірити тих, хто побував у зоні антитерористичної операції і міг звідти вивезти зброю. Тому я не розумію поспішності пана підполковника, який так блискавично випустив імовірного підозрюваного у вбивстві водія автобуса. Цей чоловік воював десь під Донецьком. Він вміє користуватися зброєю і міг її звідти вивезти. У багатьох людей, які там були, схиблена психіка. Щось не так, як йому треба, – і маємо труп. Через нього ми спокійно могли вийти на інші вбивства.

Всі знали про особисту неприязнь, яка панувала між прокурором і начальником Дрогославського відділу поліції, тому міський голова перевів розмову в інше русло.

19

Замість Наталки передачу "Новини Дрогослава" вела якась інша жінка. Нишпорка занервував: невже з дівчиною могло щось трапитись? Але коли зателефонував у студію, йому сказали, що Наталка взяла тижневу відпустку за свій рахунок. Що ж, усе можна було зрозуміти. Стрес, отриманий від арешту батька, не кожний зможе пережити

нормально і спокійно.

Треба було віддати Наталці двісті доларів, бо Нишпорка вважав, що це завелика ціна за визволення її батька. Робити було нічого. Сказав синові, аби той дав номер телефону Наталки.

- Ми посварились, і я стер його, - відповів Славко.

Ого! А чому він не знає про стосунки сина з Наталкою?

- Вона тобі подобається? - запитав син.

— Не мели дурниць! - Нишпорка вибухнув щиро й правдиво, аж сам здивувався присутності в собі акторських здібностей. - Її тата звинуватили у вбивстві водія автобуса, і я допоміг його звільнити.

- То він не вбивав? - на нього дивилися невинні очі.

- Не знаю, - щиро зізнався Нишпорка, хоча від самого початку в нього не було сумнівів, що саме батько Наталки вбив водія автобуса. Але гра була складною, він це відчував інтуїтивно. Не можна було робити поспішних висновків й однозначно звинувачувати у вбивстві батька Наталки.

- То ти випустив винного? - В очах сина заграли бісики.

- Колись я тобі все розповім, - пообіцяв Нишпорка.

Син пішов у спальню. З кимось розмовляв по телефону, а потім приніс батькові папірець. Там був номер телефону Наталки.

- Вона не така, як ти собі уявляєш, - сказав Славко.

20

Голові Дрогославського суду було сорок два роки. Він мав дружину, двох доньок, старих батьків. Усі жили в розкішному двоповерховому особняку на вулиці Зеленій - подалі від міського шуму, машин і людей.

Коли йому прийшов лист, у якому було сказано, що він третій у списку, але буде десятим, то відразу став думати, кому ж міг так насолити. Перебирав у пам'яті всі справи, розглянуті останнім часом, але, здається, нікого із сильних світу цього не образив.

Пішов по другому колу. Все випадало на такого собі борця за справедливість. Вимальовувався абстрактний образ. Є такі люди, яких усе не влаштовує, і вони обіцяють навести порядок, хоча, мабуть, і самі не знають, як це зробити. Мабуть, цей Дон Кіхот хоче бачити чесного суддю. Але ж у цій системі, яка склалась, чесний суддя просто не виживе. Або його змелють, або він стане таким же, як інші судді.

Цей борець за справедливість навряд чи реально здатний убивати. Але нині такі обставини, що можна багато чого очікувати від людей, які, здавалося, є тихими й сумирними.

Поки що він не бачив небезпеки для себе. В крайньому випадку має пістолет, володіє прийомами бойових мистецтв, так що зненацька вони його не застануть. Але все одно треба бути обережним і готовим до найнесподіваніших поворотів.

21

Нишпорка довго вагався, телефонувати Наталці чи ні. Але коли Ігорко повідомив

йому, що Віра була першою дівчиною батька телеведучої, всі сумніви вивітрилися самі по собі. Конфлікт в автобусі – і вбито водія. Любовний конфлікт – чому б не помститися через багато років? І все ж він пам'ятав важкий погляд Наталчиного батька на похороні водія автобуса. Такий на контакт не піде. Треба через доньку. Відчував, що робить щось непристойне, використовуючи Наталку для свого розслідування, але виходу не було.

Зателефонував їй, назвав себе. Відчув легку паніку по той бік барикад. Оговтавшись, Наталка сказала, що зараз не може розмовляти, але зателефонує йому пізніше.

Чекав довго. Ні про що інше не міг думати. Вже й Славко зі своїх гульок прийшов, увівся за Інтернет. Нишпорка боявся, що Наталка зателефонує тоді, коли дружина вийде на скайп із Італії. Але цього вечора у дружини, очевидно, були інші плани.

Наталка зателефонувала близько одинадцятої вечора. Чесно кажучи, застала його зненацька, бо він уже не вірив, що сьогодні почує її голос. Тембр був особливий. Все тіло ніби затерпло. Задумав вкласти свою промову в декілька речень, а вийшло, що говорив довго і туманно. Наталка зрозуміла, що Нишпорка хоче їй віддати двісті доларів, що батько поскандалив з водієм автобуса, і того ж дня цього чоловіка вбили, що відома у Дрогославі повія, яку теж убили, була першою дівчиною її тата. Нишпорка не розумів, що наважився усе розповісти Наталці. Йому здалося, що вона сприйняла цю інформацію аж занадто спокійно, ніби вже давно про все знала чи принаймні здогадувалась. Запитала лише, чому він це каже їй, а не батькові. Мовляв, важкий погляд батька, адресований Нишпорці на похоронах водія автобуса, – не причина, аби все звалити на її тендітні плечі. Він уявив її тендітні плечі оголеними. Щось промимрив непереконаливе у відповідь.

Домовилися наступного дня об одинадцятій зустрітися біля міського фонтану.

22

Ближче до півночі вбили директора магазину, в якому алкоголь продавали і вночі, не дивлячись на депутатську заборону. Почерк був той самий: куля влучила в серце.

Нишпорка дізнався про це вбивство одним із перших. Навіть зганяв до магазину подивитися записи відеокамер. Убивця був високий, мав маску на голові з прорізами для очей. Мабуть, трохи вищий за батька Наталки. Ребус з багатьма невідомими.

Наталка на одинадцятую не прийшла. Прочекав її до дванадцятої. Телефонував, але дівчина була поза зоною досяжності.

Коли Нишпорка йшов геть, здалеку побачив Юлю. Вона його не помітила. Упіймав себе на думці, що ще тиждень тому з радістю запросив би адвокатку до кав'ярні, аби просто потеревенити. А тут виходило, що взагалі не хотів її бачити. Вона два дні не телефонувала йому. Він їй теж.

Ще декілька разів телефонував Наталці. Вона була поза зоною досяжності. Розумів, що якби вона з'явилася в мережі, то йому би прийшло повідомлення на телефон. Але він уперто набирив один і той же номер, який вже вивчив напам'ять.

Десь о восьмій годині вечора Нишпорці зателефонував батько Наталки. Сказав, що

донька залишила дивну записку. Запропонував зустрітись.

23

Іван Іванович був останнім першим секретарем Дрогославського міськкому партії. Після серпневого путчу 1991 року про нього забули. Казали, що він від гріха подалі втік у сусідню область, займався якимось бізнесом.

Коли все трохи вляглося і демократи вже не так сильно нападали на колишніх комуністів, Іван Іванович повернувся до Дрогослава і в самому центрі міста відкрив невеличкий магазинчик "Зброя". У правоохоронних структурах працювали його колишні вихованці, так що йому не треба було особливо напружуватися, щоби зареєструвати магазинчик. Щоправда, оформив його на чоловіка внучки, але всі знали, хто за цим стоїть.

Іван Іванович був заядлим мисливцем. Не пропустив жодного сезону полювання. Хоча йому було під сімдесят, але обходився без окулярів і стріляв влучно.

Коли дикторка у "Новинах Дрогослава" повідомила, що вбили вже четвертого мешканця їхнього міста, дружина Івана Івановича сказала:

- Ось бачиш, якби не твоя "Зброя", люди були би живі.

Іван Іванович не любив несправедливих звинувачень на свою адресу.

- З моєї зброї цих людей не вбивали, - сказав він.

- Звідки ти знаєш?

- Знаю, - спокійно відповів він.

24

- Є одна проблема, - каже бас.

- Яка? - запитує інший голосом кастрованого.

- Нишпорка.

- Ви хочете сказати, що він може завадити нам успішно завершити операцію?

- Нам ніхто не завадить, але не слід недооцінювати супротивника.

- І що ви пропонуєте?

- Треба, щоби він був на нашому боці.

- Це неможливо. Ви не знаєте Нишпорку.

- Якраз я дуже добре його знаю. Треба зробити так, щоби він був з нами, але не знав про це.

Довга пауза.

- Треба намацати слабкі місця Нишпорки, - каже бас. - Син, Киця, Наталка. Не мені вас вчити, як це зробити, аби він всліпу працював на нас.

- Багато мороки, - відгукується інший голосом кастрованого. - Чи не простіше позбутися його?

- Спочатку він повинен виконати свою роль у цій операції. Позбутися його ми завжди встигнемо.

25

Вони зустрілись у кав'ярні "Затишок" біля міського фонтану. Взагалі-то це було місце закоханих. Але Нишпорка і батько Наталки просто не мали часу, аби зважати на

такі дрібниці. На них звертали увагу, а дехто, можливо, подумав, що це голубі мирно ведуть собі бесіду. Але якби хоч хтось уважно придивився до них, то відразу відчув би напруженість розмови.

Батько Наталки сказав, що невідомі викрали його доньку. Вона залишила вдома на столі записку: "Тату, вибач!". А потім йому зателефонували і сказали: "Якщо не візьмеш на себе ці чотири вбивства, доньки більше не побачиш".

- Я йду здаватись, - сказав батько Наталки, - але маю до вас прохання. Я не вірю вам, як і будь-якому колишньому менту. Але немає вибору. Не знаю чому, але донька про вас найкращої думки. Коли її відпустять, захистіть Наталку. Це єдина радість у моєму житті.

Він помовчав, обвів поглядом присутніх у кав'ярні, а потім, схиливши голову, тихо сказав:

- Звичайно, я не можу просити вас про це, але знайдіть справжніх убивць.

Батько Наталки глянув на Нишпорку. В його погляді можна було прочитати космічний холод і смерть.

26

Головний редактор "Дрогославської зорі" смакував власний витвір.

"Правоохоронним органам вдалось упіймати небезпечного злочинця, який зізнався у вбивстві чотирьох мешканців нашого міста, - писав він. - Прикро, що ним виявився чоловік, який ще недавно брав участь в антитерористичній операції. Фахівці стверджують, що психіка людини не витримує війни. Мабуть, ми ще довго пожинатимемо плоди того, що нам дала Росія".

Далі йшла розповідь про трагічну загибель дружини убивці, що сталася ще перед війною. Головний редактор побічно згадав Наталку, хоча й не вказав, що її викрали, а потім повернули. Щоб не засмучувати читача, він навіть не заікнувся про листа, який йому і ще одинадцятьом мешканцям Дрогослава надіслали з погрозою вбивства.

У нього сьогодні був філософський настрій. Він подумав про те, що свободи слова в абсолютному вимірі не існує. Все більше головний редактор "Дрогославської зорі" схилявся до думки, що пересічний читач не повинен володіти усім масивом інформації. Це привілей обраних, які приймають рішення. Звісно, до обраних він зараховував і себе.

Але головним для нього було те, що вбивцю впіймано, і, значить, можна й далі насолоджуватися життям, а той лист показувати внукам і розповідати, як їхній дід ризикував, розповідаючи правду.

27

Обставини склалися таким чином, що Нишпорка не встигав додому, коли дружина із Італії виходила на скайп у визначений вечірній час. Тоді вона говорила синові все, що думає про його батька. Нишпорка думав про неї те ж саме, але тримав у собі.

Світлана вже третій рік працювала в Італії. Заповідалося на те, що треба платити за навчання сина в університеті. Але коли Нишпорка пішов із міліції й зайнявся приватною детективною роботою, з'явилися такі-сякі грошенята. Зрештою, за великим

рахунком, Нишпорка й сам міг би оплачувати навчання Славка в університеті, але Світлана ніби прилипла до тієї Італії. Приїжджала додому на Різдво і Пасху. В ліжку була холодною з Нишпоркою, і він подумав, що в неї завівся якийсь італійський мачо.

Коли тата не було вдома, за все перед мамою віддувався Славко. Світлана хотіла знати буквально все, мало не кожную його оцінку і кожний крок, коли він виходив із квартири. Подібні допити могли тривати до двох годин, і це дуже виснажувало Славка. Але він терпів, бо все-таки вже звик жити без мами і її щоденних набридливих посягань на його волю, та й грошики від неї явно не були зайвими. Коли ж Нишпорка бував удома, то ці розмови по скайпу тривали недовго, бо зазвичай закінчувалися черговою сваркою між татом і мамою.

Славкові хотілося поділитись з мамою своїми першими юнацькими захопленнями, розповісти, як боляче він пережив розрив з Наталкою, бо й досі кохав її, але Світлану цікавило лише, як вчиться син, чи має він що їсти і чи не водить Нишпорка коханок додому.

28

Нишпорка ніколи не водив коханок додому, хоча декілька разів мав таку можливість, особливо коли дружина брала малого і їхала до своєї мами. Та й тепер, коли Світлана в Італії, Славко якось пішов з друзями в гори на декілька днів. Здавалося б, веде, кого забажаєш, – хоча б ту покоївку з готелю. Він займався сексом з нею декілька разів у машині. Тямуща дівчинка – і без претензій. Міг би класно з нею побавитись.

І не тому Нишпорка не водив коханок до своєї квартири, що боявся сусідів. З його досвідом оперативної детективної роботи все можна було влаштувати. Просто він пам'ятав, як під час чергової п'ятики, коли він ще служив у міліції, нинішній начальник Дрогославського відділу поліції розповідав, що привів одного разу коханку до себе додому. А потім, коли лягав з дружиною у те ж ліжко, то завжди згадував про коханку. Мабуть, Нишпорка не хотів, щоб такі ж неприємні відчуття були і в нього.

А, з іншого боку, він завжди пам'ятав мудру фразу: мій дім – моя фортеця. У його квартирі не сміли побувати не те що вороги, а навіть чужі жінки. Хоча чужих жінок не буває, бо всі ми родичі – від Адама та Єви.

29

Інтернет-видання "Дрогослав-Інфо" називали ще "зливним бачком". Для багатьох цікавими були не стільки статті, які регулярно вміщували на сайті, скільки коментарі до них. Сховавшись за псевдонімом та IP-адресою персонального комп'ютера, можна було висловити свою точку зору, а, головне, змішати з лайном людину, якій, м'яко кажучи, не симпатизував. Цим болючим і недозволеним прийомом користувалося чимало людей, серед яких були не лише дріб'язкові, а й ті, які щиро вважали себе моральними. Анонімність дозволяє чинити багато злочинів, не відповідати за свої діяння, і це не має нічого спільного зі свободою слова.

Рік тому один із професорів Дрогославського державного педагогічного університету подав у суд на "Дрогослав-Інфо". Про нього надрукували статтю, в якій

звинуватили у хабарництві, сексуальних домаганнях до студенток як платню за екзамен. Суддя не зміг знайти не лише власника сайту, а бодай адміністратора, який виставляв цю статтю на публічне обговорення. На час суду від гріха подалі зняли статтю і коментарі до неї, в яких звинувачували професора в інших злочинах, а коли той не добився правди, виставили все знову.

Нездоровий інтерес до "Дрогослав-Інфо" свідчив про незрілість місцевої громади, яка смакувала плітками і наклепами, але не хотіла мислити.

Газети, телебачення і радіо Дрогослава вже давно висловили свої думки з приводу убивств у місті, а "Дрогослав-Інфо" дивним чином мовчав, ніби чогось вичікував. Інформаційні повідомлення про самі вбивства були опубліковані, але ж люди очікували саме від цього інтернет-видання зовсім іншого. І дочекались!

Зранку на сайті "Дрогослав-Інфо" була опублікована стаття "Чому я вбив повію Віру?". Під нею був скромний підпис – Дрогославець. Стаття була сіренькою, якщо зважити на претензійну назву. Дрогославець писав, що не мають права жити ті, хто надає сексуальні послуги за гроші. Добре, що там було мало слів, бо впадала в очі нудна писанина, та ще й з моралізаторським душком.

А ось у коментарях дрогославські обивателі відтягнулися, що називається, за повною програмою. Згадали всю біографію Віри – і ніхто вже не міг зрозуміти, де суворая правда, а де нахабна брехня. Обсмоктували її ймовірних клієнтів – від міського голови до бомжа, називали прізвища існуючих і вигаданих людей. Одним словом, сірятина, яка є найбільш активною на виборах й обирає собі подібних можновладців, аби потім змішати їх з лайном, – торжествувала, що знайшла собі заняття до душі.

30

Нишпорка не сміє сердитись на Юлю. Вона відмовляється знову бути адвокатом у батька Наталки. Знаходить для цього якесь дріб'язкове пояснення. Пояснення дійсно дріб'язкове – і він це розуміє. Справжня причина йому відома. Він же бачить усе наскрізь. Дівчисько закохалося у нього по самі вуха, а він поводить з нею радше як батько, а не людина, яка могла би її ошчасливити. І перепона навіть не в тому, що її дід колись був першим секретарем Дрогославського міськкому партії, і при ньому він починав свою службу в міліції. Захотів Нишпорка зайнятися коханням з покоївкою готелю – і не питав у неї про батьків і дідів.

Юля відштовхувала чимось незбагненим. Ніби натягнула на себе машкару вродливої й привабливої дівчини, а всередині – порожнеча. Він це інтуїтивно відчував. І зрозумів зміну ставлення адвокатки до себе, коли та побачила його з Наталкою.

Дикторка телебачення, здавалося, була прямою протилежністю Юлії. Адвокатка завжди була усміхненою, але від неї віяло космічним холодом. Губи розпливаються у посмішці, а очі – сталево-смертельні. Наталка ж, навіть коли була сумною, все одно випромінювала душевне тепло.

Коли батько Наталки передавав доньку Нишпорці, мабуть, не усвідомлював, у чій цупкій обійми її штовхає. Але таке могло бути, коли він вирішив взяти всі убивства на себе. Тепер ситуація кардинальним чином змінилася. Нишпорка ставився до Наталки

не як до потенційної коханки, а швидше як до доньки. Щось подібне нещодавно було в його стосунках з Юлею. Але до цього тепер додалася велика відповідальність за життя доньки людини, яка брала участь в антитерористичній операції. В тилу теж йшла своя війна.

31

Наталка нічого не хотіла казати, хто і як її викрав, де вона знаходилась добу. Здається, спокійно сприйняла те, що батько взяв на себе вину за всі убивства, які було здійснено останнім часом у Дрогославі.

Все було настільки зрежисовано і відрепетирувано, що Нишпорка, звісно, не міг у це повірити. Але якщо у п'єсі є дійові особи, розписані мізансцени, то все повинно йти за сценарієм. Це ж в останньому акті вистрілює рушниця, навіть якщо вона незарядженою висить на стіні.

Він, здається, так і не зрозумів, чому батько Наталки доволі швидко довірив йому свою доньку. Внести зміни у текст міг лише головний режисер. Ну, ще суфлер, якщо захоче збити з пантелику головних героїв. І то лише за умови, що він ненавидить головного режисера. Хто ви, пане головний режисер? Хто ви, пані суфлершо?

Зараз для Нишпорки очевидним було лише одне: життя Наталки в смертельній небезпеці. Причому холодні хвилі космосу йшли з різних боків. Звичайно, її батько не пробачить йому, якщо Нишпорка прогавить бодай щось найменше у цій хитросплетеній грі.

Звичайно, можна було Наталку зіпхати на рідну сестру її батька. Але життя у тітки не гарантувало б їй безпеку і лише формально виправдовувало би Нишпорку. Він довго думав, де примістити Наталку, перепробував, без перебільшення, десятків варіантів, аж поки не зупинився на своїй двоюрідній сестрі, яка проживала у сусідній області. Звичайно, і це місцеперебування Наталки могли вирахувати, хоча для цього потрібно було би значно більше часу. Зараз просто зручний момент, коли триває процес буцімто зізнань у чотирьох вбивствах. Увага до Наталки дещо ослаблена, але це не означає, що за нею ретельно не стежать. І все ж Нишпорка сподівався, що зуміє переграти тих, хто лише бавиться у детективів.

32

Адвокат викинув коника. Він захотів офіційно захищати батька Наталки - і той погодився. Це було би смішно, якби не було так сумно. У списку засуджених до смерті адвокат був сьомим із дванадцяти, тобто його мали вбити шостим за чергою. Оскільки двох уже не було на білому світі, то черга катастрофічно наближалася до адвоката. Звісно, з точки зору здорового глузду, це було незрозуміло. Навіщо будити лихо? Хай спить собі тихо. Тримайся подалі від цього, і, можливо, доля буде милостивою до тебе.

Адвокат ще й був першим на місці убивства Віри. Той, хто володів цією інформацією, подумав, що адвокату бракує адреналіну в задньому проході. Що ж, нехай хлопчик побавиться. Подивимось, чим для нього це закінчиться. Від долі ж, звісно, не втечеш.

А коли телеканал "1+1" показав сюжет із Дрогослава, в якому воїна АТО

звинувачували у чотирьох убивствах, причому головним героєм виступав адвокат, – багато хто подумав, що той має волохату лапу в Києві.

33

Переміщення Наталки у сусідню область минуло більш ніж успішно. Нишпорка лише міг здогадуватися, з ким має справу, а тому все зробив так, аби комар носа не підточив.

У знайомої акторки з місцевого театру, з якою свого часу двічі чи тричі займався коханням, позичив сукню і парик. Невеличкі маніпуляції – і Наталка стала зовсім іншою. Навіть батько рідний не впізнав би.

У колишнього колеги по службі, який уже був на пенсії, але встиг дослужитися до майора, він позичив машину. Це була ще та розвалюха, але саме вона у дощову погоду могла подолати сільські дороги чи, точніше, відсутність таких, бо сучасні автомобілі безнадійно загрузли б там.

Двоюрідна сестра жила віддалено у селі. Фактично це був хутір з трьох хат, дві з яких стояли порожніми. За що Нишпорка любив Надію, – так це за те, що вона не запитувала зайвого.

Здається, і тепер Наталка не здивувалась, що її запруть у такій глухомані, ніби не очікувала від Нишпорки нічого іншого. З перипетіями у поведінці Наталки йому ще належало добряче розібратись, але ж не можна одночасно займатись декількома справами. Ні, можна, звичайно, але зазвичай це не призводить ні до чого доброго.

34

Юля не знаходила собі місця. Якщо сказати, що вона була нервова, – значить, нічого не сказати. Якби хтось зараз потрапив їй під руку, вона би запустила в нього чимось важкеньким. Добре, що чоловік був заглиблений у свої комп'ютерні ігри, а тому майже нічого не помічав у дивній поведінці дружини.

Виною нинішнього її настрою був, звичайно, Нишпорка. Це ж треба було прожити п'ять років у шлюбі, щоби зрозуміти, що чоловік у її житті вже нічого не значить, але ж виходила заміж за нього, коли покохала, а тепер її серце належить Нишпорці.

Здається, в ньому не було нічого особливого. Навряд чи його можна було віднести до красенів-чоловіків. Ось у неї вдома є один такий красень, за яким мліли всі її однокурсниці, а вона зробила найбільшу помилку в своєму житті, коли відбила його у них. Проте з'ясувалося, що комп'ютерні ігри засмоктали його, так що навіть банальний секс став йому нецікавим, а коли це зрідка все ж траплялося між ними, то Юля не встигала завестися і кричала від болю, бо всередині все було сухо, і чекала, коли він відстане від неї, а той вважав, що за такий короткий термін доводить дружину до оргазму.

У Нишпорки ж було щось таке особливе, родзинка, як казали тепер, що притягувало до нього жінок. Юля б не могла сказати, що саме в Нишпорці їй подобається. Але це, мабуть, був цілий комплекс, бо ж не закохуємось ми окремо, скажімо, в очі, чи в голос, чи в манеру їсти, а в людину загалом. І якщо справді закохуємось, то не помічаємо всіх недоречностей людини, для нас не існує недоліків у

ній.

Юлі здавалося, що Нишпорка теж закоханий у неї, і в них могло би бути взаємне кохання. Вона так мріяла про це. Бо як буває? Або жінка більше кохає чоловіка, ніж він її, або чоловік кохає жінку більше, ніж вона його. А тут могло бути порівну. П'ятдесят на п'ятдесят. Рівні між собою. Відповідальні разом за своє кохання.

Але цей короткий період блаженства, коли кохання їй справді здавалося дивом, доволі швидко минув. І його закінчення Юля тепер однозначно пов'язувала з Наталкою. Лиш вперше побачивши її з Нишпоркою, вона угледіла в ній свою головну суперницю. Досить було глянути, якими очима Нишпорка дивився на Наталку, щоби все зрозуміти. Здавалося, в той момент серце Юлії розкололося навпіл.

Тепер їй уже не треба було звертатися до кілерів, аби ті вбили Нишпорку. Вона б це могла зробити сама. Влучним пострілом у серце. Ненавиділа себе, але зраділа, коли батька Наталки захотіли оголосити винним у вбивстві чотирьох людей у Дрогославі. З цієї причини відмовила Нишпорці, коли він попросив її захищати колишнього воїна АТО.

35

Можна було помішувати і розставити по своїх місцях деякі факти.

Коли нікого не було вдома, Нишпорка любив розмірковувати вголос. Єдиною його слухачкою була Киця – біла кішка турецької породи ван, одне око в якій було жовто-зеленим, а інше – сталевим-голубим. Кішка була вірною слухачкою, не видавала таємниць. Щоправда, під час нудного бурмотіння господаря засинала. Втім, завдяки своїй космічній природі походження автоматично все намотувала на білий вус.

– Отже, я знаю менше, ніж мав би знати, – казав сам собі Нишпорка, закривши руки за спину і прасуючи кроками кімнату.

Спочатку Киця стежила за ним. Потім змучилась це робити і поклала голову на лапки, спостерігаючи очима за переміщеннями Нишпорки. Відтак зосередила свій зір на центрі кімнати й щоразу фіксувала з'яву господаря, коли той був там.

– Маємо чотири вбивства, два з яких не пов'язані з дванадцятьма, заявленими у списку, – мугикав собі під ніс Нишпорка, навіваючи дрімоту на Кицю. – Вбивство колишнього футболіста пов'язане зі списком дванадцяти. Принаймні його почерком написані листи двом жертвам і ще десяти потенційним. Чому не надрукував їх? Зазвичай так роблять люди, які не дружать з комп'ютером, а монітор використовують для зачісування. Уже після смерті колишнього футболіста вбивають директора магазину, в якому у нічний час продавали алкоголь. Це підказка, що діє не один убивця, а декілька. Чи нас хочуть у цьому переконати?

Нишпорка зупинився і став дивитись у вікно. Киця розплющила очі, тримаючи господаря в полі свого зору. Улюблениця Нишпорки була білою і пухнастою. Її подарували йому з нагоди сорокаріччя. Він назвав її Сніжок, бо казали, що це кіт. Коли з'ясувалося, що це все-таки киця, так і залишили їй таке ім'я – щоправда, вже з великої літери.

– Повернемося до першого вбивства, — Нишпорка продовжив ходити по кімнаті. –

Чи впевнений я, що водія автобуса вбив батько Наталки? На дев'яносто дев'ять відсотків. Але завжди існує один відсоток, коли моя впевненість може розвіятись, мов дим.

Краще би він не згадував імені Наталки. Логічний хід його думок був моментально перерваний. Як ти там поживаєш, красуне? Тепер він думав про неї не як про доньку, яку мав захистити, а як про потенційну коханку.

Киця підвела голову й здивовано подивилася на господаря. Звичайно, вона зчитала його думки. Цього її навчила мама. Тепер з'ясовується, що у неї, єдиної й неповторної, з'явилася суперниця? Як можна було закохатися в це некицьчине ім'я? Наталка. Фу, Нишпорка не має смаку.

36

Прокуророві було сорок два роки. Йому не подобався Дрогослав, куди його фактично заслали. Принаймні він так вважав. Тут доведеться побути мінімум три роки, поки не відбудеться ротація й він не опиниться в іншому місті, більш придатному для життя. Тоді йому виповниться сорок п'ять років. Не доведеться розраховувати на якусь пристойну посаду, а робота в Генеральній прокуратурі України так і залишиться його голубою мрією.

Але зоряний час завжди можна наблизити до себе, якщо цього дуже захотіти. Сам Бог послав йому ці чотири вбивства в Дрогославі. Розкривши їх, він зможе хоч на крок наблизитися до заповітної мети.

Прокурор був радий, що на повороті вдалось обігнати цього зарозумілого й занудного начальника Дрогославського відділу поліції. Занадто швидко тоді він випустив цього воїна АТО. Тут треба було ще розібратися, чи не мав підполковник особистого інтересу в цьому. Але зараз це другорядне.

Чому воїн АТО зізнався у чотирьох убивствах? Прокурор мав інформацію, що на добу викрали його доньку. Але офіційної заяви про це чи про погрозу її батькові не було. Отже, цього можна не враховувати, тим більше якщо воно не вписується в його струнку теорію.

Як не дивно, але найбільше клопотів міг завдати йому адвокат, з яким вони завжди знаходили спільну мову. Проте той, очевидно, теж усвідомив, що може упіймати за хвіст свій зоряний час. А коли сходяться до купи зоряні часи різних людей, тут уже не до домовленостей і дружби.

Навіть неозброєним оком видно, до чого з першого дня захисту хилить адвокат. Він хоче зробити неосудного з воїна АТО. Мовляв, у людини порушена психіка, адже понад рік той був у зоні бойових дій. Прокуророві таке не підходить. Він спочатку скомпрометує адвоката сексуальними зв'язками з відомою повією Вірою, доведе, що якщо той і не вбив її, то першим бачив її тіло після вбивства, залишив там і свій букет червоних троянд, але втік з місця події, що теж є злочином, а потім зробить із воїна АТО цинічного і підлого вбивцю, жертвою якого міг стати сам.

37

Дрогослав жив в очікуванні нових убивств. Уже минув перший шок після звістки

про насильницьку смерть чотирьох мешканців міста. Люди тоді взагалі боялися зайвий раз вийти зі своїх квартир і будинків, а ближче до вечора Дрогослав фактично вимирав. Не було жодного зв'язку між убитими, не були зрозумілими й самі мотиви убивств – і це ще більше лякало мешканців. Багато хто – навіть найсвятіші – думали, що наступними жертвами стануть вони.

Звістка про те, що колишній воїн АТО зізнався у вбивстві чотирьох мешканців Дрогослава, заспокоїла багатьох. Нарешті, думали вони, вбивства припиняться і можна буде спокійно жити. І справді, після цього життя в Дрогославі помітно поживавішало. Все більше й більше людей з'являлося на вулицях міста, у тім числі й у вечірній час.

Багато хто засуджував батька Наталки і з нетерпінням очікував суду над ним. Але знаходились і такі, які кивали на обставини: мовляв, якби не війна з Росією, цього в їхньому провінційному містечку не трапилось. Прихильників цієї точки зору більшало завдяки адвокатаві, який захищав воїна АТО.

Місцеві радіо і телебачення, газета "Дрогославська зоря" постійно передавали і друкували інтерв'ю як не міського голови, то прокурора, як не начальника міського відділу поліції, то головного есбеушника Дрогослава. Всі в один голос запевняли, що ситуація знаходиться під контролем, а вони більше не допустять, щоби будь-який мешканець Дрогослава загинув насильницькою смертю. Звісно, їм вірили лише наївні. Таких було багато в місті. Саме вони були рушійною силою на виборах, обирали собі подібних, а потім з легкістю прощалися зі старою владою, втоптуючи її в болото чи змішуючи з лайном, як кому подобалось. Відтак обирали з легкістю нову владу, не покаючись за попередні гріхи. Але чимало мешканців Дрогослава усе ж сподівалося на власні сили й розуміло, що якщо люди самі себе не захистять, то їм не допоможуть ні міський голова, ні прокурор, ні поліція, ні СБУ.

Якби люди в масі своїй були здатні до аналітичного мислення, вони б зауважили, що події в Дрогославі розвиваються за певним сценарієм. Ніби над усім цим стоїть ляльковод і смикає маріонеток за мотузочки, змушуючи їх виконувати нав'язувані їм ролі. На щастя, аналітично мислити може лише незначний відсоток населення, а тому вдається уникнути ще більшого хаосу й не прогнозованих дій, адже якби кожний був аналітиком, то розглядав би свій сценарій розвитку як єдино правильний.

Тільки-но життя в Дрогославі трохи нормалізувалось і більшість мешканців справді повірила, що вбивств уже не буде, містом розклеїли листівки. У них був опублікований список дванадцятьох приречених на смерть, у тім числі й двох уже вбитих, а також вимоги до ще живих покинути упродовж семи днів свою діяльність. Нове збурення людей фактично паралізувало Дрогослав. Про ситуацію в місті розповідали не лише всеукраїнські засоби масової інформації, а й багато світових.

На шпальти "Дрогославської зорі", в студії місцевих радіо і телебачення увірвалися ті ж особи – міський голова та керівники силових структур, бо ситуація справді виходила з-під їхнього контролю. З їхніх вуст лунали старі гасла, що ніхто з дрогославців більше не постраждає, але й лунала нова нотка: мовляв, знаходяться маніпулятори, які сіють паніку, видумують неіснуючі документи, переслідують поки що

невідому мету.

38

Нишпорка розумів, що отці міста повинні себе захищати, що неіснуючий документ, про який вони говорили, таки є в реальності й люди обговорюють те, що бачили на власні очі.

Це неймовірно, але з кожним днем усе більше й більше людей вважало, що смертної кари заслуговують ті десятеро із дванадцяти, які ще залишилися живими. Кожному приреченому на смерть згадували якісь гріхи, правдиві й надумані, виправдання не сприймалися, присуд був остаточним і оскарженню не підлягав.

Натомість батько Наталки в очах місцевого обивателя перетворювався мало не на народного месника. Лунали поодинокі заклики випустити його, а найбільш гарячі голови вважали, що навіть без передвиборчої кампанії він стане наступним міським головою Дрогослава.

Ті, хто мав аналітичне мислення, перемкнули свою увагу на священика, адже той був третім знизу в списку, а, отже, після двох убитих ставав смертником номер один – і розуміння цього, мов епідемія, перекинулося на всіх мешканців Дрогослава.

Несподівано для самого себе отець Володимир відчув, що знаходиться у центрі уваги. Звичайно, він лукавив, коли казав, що не боїться смерті. За своїм філософським складом розуму священик був радше фаталістом, ніж істинно віруючою людиною: мовляв, що відбувається, те й має статись, і від долі не втечеш.

Його парафія належала до Української православної церкви Київського патріархату, і він найактивніше серед місцевих священиків виступав за заборону в Україні Української православної церкви Московського патріархату. Тепер же, коли його ім'я зусібіч обсмоктували, в церкві, де він правив служби, яблуку ніде було впасти, приходили люди з інших парафій і конфесій. Складалося враження, що ще за життя з отця Володимира ліплять святого і ніяк не можуть дочекатися, коли ж його все-таки вб'ють, аби впевнитись у своїй правоті.

Звичайно, він мав би задуматись, чому йому пропонують зректися сану, навіть якщо листа, на його думку, написала несповна розуму людина. Але тепер лише одна думка цілком володіла ним: хто був той невідомий, який під час сповіді зізнався йому, що вбив людину?

І якби на місці Нишпорки зараз опинився хтось інший, отець Володимир все одно висловив би йому свої жалі щодо цього чоловіка. Але Нишпорка володів безцінним, а тому, мабуть, Божим даром: він умів опинитися в потрібному місці і в потрібний час, коли необхідно отримати поштовх у розслідуванні справи.

Звісно, священик категорично відмовився від пропозиції Нишпорки десь сховатися на певний час, аби не стати наступною жертвою, але передав йому опис людини, яка приходила до нього сповідатись і зізналась у вбивстві. Найголовнішими прикметами були високий зріст і тонкі губи, що, здавалось, оперізували все обличчя. Щодо останнього, важко було зрозуміти, як це взагалі можливо, але Нишпорці здалося, що він знає цього чоловіка, проте ніяк не може усвідомити, хто ж це може бути насправді.

Коли справа заходить у глухий кут, дуже важливо знайти людину, яка не допоможе розв'язати проблему, але дасть у руки клубок, розмотавши який, можна дійти до кінцевої мети. Детективу залишається лише дрібничка: вчасно знайти потрібну людину. Якщо цього не зроблено, справа затягується або взагалі залишається нерозкритою.

Дружина Івана Івановича все життя була домогосподаркою. Звичайно, в очах дрогославського обивателя це мало негативне забарвлення. Тут ледве зводиш кінці з кінцями, живеш від зарплати до зарплати чи від пенсії до пенсії – а вона домогосподарка, виховує одного сина, куховарить, бо за грошки першого секретаря міськкому партії можна прекрасно жити і ніде не працювати.

Але не все так було райдужно в її житті. Вісімнадцятирічна красуня закохалася в Івана Івановича і завагітніла від нього. Іван Іванович тоді ще не був першим секретарем Дрогославського міськкому партії, а студентом третього курсу Дрогославського державного педагогічного тоді ще інституту. Їхній шлюб був вимушений, бо вона завагітніла, і батьки Івасика-Телесика, як вона й досі називала свого чоловіка, противилися цьому.

У неї ніколи не було сумнівів у тому, що вона кохає свого чоловіка. З роками це переросло у дружні стосунки. Щасливі ті сім'ї, в яких кохання з роками переростає у дружбу між чоловіком і дружиною. Але як і кохання має бути взаємним, так і дружба. Вона так само не сумнівалася в тому, що чоловік їй зраджував, особливо коли перейшов на партійну роботу. Доказів у неї не було, та вона ніколи б і не принизилася до того, щоби збирати їх. Але жінка, на відміну від чоловіка, відчуває зраду – навіть якщо майбутні коханці і коханки ще на шляху до цього. Здається, навколо витає цей запах – запах зради. Він найвишуканіший і найтрагічніший у своєму різнобарв'ї. Цей запах час від часу з'являвся в її житті – і це були найтужніші дні.

Розраду знаходила спочатку в синові, а потім у внучці. Здається, не було такої мами й бабусі, яка би не знала усіх секретів цих милих створінь. Їм не треба було навіть особливо розповідати про це, бо розуміння з її боку було абсолютним – з півслова, з півпогляду. І чим глибше вона занурювалася в їхні теперішні таємниці, тим тривожніше ставало на душі.

Натомість Іван Іванович усе більше, здавалося, ставав схожим на того Івасика-Телесика, якого вона собі виплекала у власній уяві, жив собі дитинячим життям, у якому панували радість і щирість, і його, мабуть, абсолютно не цікавило те, що відбувалося навколо.

Вони зустрілись у звичному місці. Ресторан "Калина" на окраїні Дрогослава зберігав багато чужих таємниць. Ці двоє не переносили на дух одне одного, але змушені були співпрацювати між собою. У кожного була своя мотивація.

– Колишній футболіст Зеник Василевський не писав ці листи, – сказав Нишпорка. – Ось зразок його справжнього почерку, який я взяв у спортивному клубі. А ось копія

одного з листів. Можеш порівняти.

Начальник Дрогославського відділу поліції вкотре пошкодував, що Нишпорка працює не в нього. Ці молоді слідчі лише надувають щоки, корчать із себе не знати кого. Це ж було так очевидно. Просто перевір почерк. Злочинець убиває колишнього футболіста, залишає в гаражі копії листів, які сам і написав, заводить слідство на хибний шлях. Не здогадались узяти справжній почерк Зеника Василевського. Йолопи! Трохи подумав, бо це слово могло стосуватись і його самого.

Сьогодні обід був за рахунок підполковника, бо колишній капітан дав йому значно більше інформації, ніж він міг поділитися своєю. Це не була гра в піддавки. По-перше, вони обидва розуміли, що справа є занадто серйозною. По-друге, підполковнику нічого було втрачати: або буде на коні, або з тріском піде у відставку на мізерну пенсію.

Марина, власниця ресторану "Калина", знала, коли можна підсісти до поважних гостей. Вона завжди відчувала, що про справи вже поговорили, а тепер її вихід. Це була жінка не першої свіжості, яка намагалася довести всім і насамперед сама собі, що ще молода. Мабуть, це найбільший самообман, до якого може вдатися жінка. Після смерті чоловіка, який постійно був на гачку в правоохоронців і бандитів, вона нарешті відчула себе вільною. Звісно, мусила зважати на двох доньок, які розлучились зі своїми чоловіками, і трьох внучок, але не зізнавалася нікому, що аж тепер стала щасливою.

Марина випила з хлопчиками, як називала всіх відвідувачів ресторану чоловічої статі, по келишку правдивого закарпатського коньяку за рахунок закладу, трохи потеревенила з ними про все і ні про що, а потім попросила вибачення, бо мала ще купу справ. Звісно, нічого важливого в той день у неї не було, але мала дотриматися звичного ритуалу.

41

Зранку Дрогославом поповзла новина про смерть отця Володимира. Обиватель таки дочекався свого святого.

Казали, що священик помер тихо, уві сні. Не витримало його гаряче серце, сповнене любові до людей. Невідомий убивця не добрався до отця Володимира, не випустив своєї кулі йому в серце, але той не витримав принижень й очікування смерті.

По собі він залишив дружину і чотирьох дітей. Цікаво, що три хлопчики були подібні на маму, а донечка – викапаний татусь.

Щоправда, не всі вбачали лише чесноти в отцеві Володимирові. Згадали, що за советів, коли він був московським попом, бо інших церков просто не існувало, то співпрацював з КГБ. Конкретних прикладів не наводили, але іншого від нього не очікували, бо думка була одностайною: всі московські попи порушували таємницю сповіді й доповідали КГБ все, що могло зацікавити цю організацію. Звісно, аплодували йому, коли отець Володимир казав про необхідність заборони Української православної церкви Московського патріархату, але й про старі грішки не забували.

Увечері Нишпорці зателефонував Ігорко і сказав, що отця Володимира задушили подушкою.

42

Йому було тридцять шість. Полковник. Начальник Дрогославського відділу Служби безпеки України. Він знав, що коли це все закінчиться, працюватиме на генеральській посаді в центральному управлінні. Його в цьому запевнили. Тій людині він вірив.

Дрогослав багато важив не лише для України. Треба втримати ситуацію. Поки що все йде за планом. Їхнім планом. Звісно, довелося вносити корективи на ходу. Головне, не дати зрозуміти тим, хто хоче встановлювати свої правила, що їх переграють. Непомітно, але так є. Якщо видадуть себе, на іншому об'єкті буде більш жорстока війна.

Коли не знаєш, хто друг, а хто ворог, дієш наосліп. Друг може стати ворогом, а ворог гратиме в позиційну гру і переметнеться до тебе в союзники. Тут головне усвідомити одну важливу річ: доля держави часом вирішується не в Києві, а в провінційних містечках.

Поцілити прямо в серце може не кожний. Але потрібна ще більша майстерність, коли імітуєш почерк того, хто поцілив у серце. Вправний мисливець і віртуозний снайпер – дві великі різниці, як кажуть в Одесі.

Головний персонаж ще не вступив у гру. Він лише розчищає поле для битви. Йому головне заздалегідь не виявити себе, а коли з'явиться, зробити так, щоб увага тих, хто його шукає, була сфокусована на інших.

Корисно все-таки грати в шахи не просто самому з собою, а дивитися на все з двох боків, а ще краще – спостерігати згори. Спочатку будуєш свою стратегію і тактику, а потім думаєш, яку стратегію й тактику міг вибудувати супротивник. А потім абстрагуєшся і бачиш згори не лише весь візерунок гри, а й розумієш стратегію й тактику кожного гравця, тобто свою, але коли два в одному. І що тут головне? Щоб мислення супротивника не стало твоїм власним. Якщо це станеться, ти втрапиш себе і програєш гру.

43

Хоч круть – хоч верть, а все одно приходить смерть.

Головний редактор "Дрогославської зорі" усвідомив, що він у списку дев'ятий, а тому мусить вмерти четвертим. Такою була схиблена логіка якогось психа, який розіслав ці листи. І підкотило до горла щось тепле і нудне, коли зрозумів, що після смерті священника він перший у списку на розстріл. Чомусь особисто для нього вже не важили аргументи, які він сам висловив в одній зі своїх статей, що з арештом воїна АТО вбивства у Дрогославі припиняться. Легко розмірковувати про долі інших людей. А коли це стосується тебе особисто – філософія зникає. Чому так, пане редакторе? Адже ви такий же, як і всі ці люди. Чи все-таки особливий?

Він обхопив руками голову, бо здавалося, що в ній поселився хтось інший. Так і чокнутися можна. Після смерті отця Володимира його особистий відлік часу пішов, можливо, вже не на дні, а на години.

Витягнув на світ Божий листа, якого тримав у верхній шухляді робочого столу. Чому він має зректися своєї посади? Що він поганого зробив людям? Намагався жити нормально, щоб усім було добре. І чому саме він потрапив до цього списку дванадцяти?

Голова йшла обертом. Зателефонував Ігорко, давній приятель. Сказав, що зараз буде в редакції. Головний редактор уже знав, чому.

За декілька хвилин він прийшов. Приніс пляшку горілки, відповідну закуску. Зачинились у кабінеті і почали пити. Головний редактор знав, що все одно ніякої роботи вже не буде, а стрес треба зняти.

Скаржився Ігоркові на важке життя. Здалося, що той занадто весело дивився на нього. Чого б це? Ігорко запевнив, що нічого з головним редактором не станеться. Хотілося вірити в це, якби не отой його веселий погляд.

Не пам'ятав, хто і як доставив його додому. Коли прокинувся, була вже третя година ночі. Дружина лежала поруч і тихо сопіла. Добре їй. У неї немає жодних проблем.

Пішов у туалет, а потім на кухню. Чайник був повний. Спорожнив його з горла майже цілий.

44

Якщо людина не задає вам зайвих питань, то можливі два варіанти відповідей, чому ставляться до вас саме так, а не інакше: або вона абсолютно байдужа до всього, що відбувається у вашому житті й навколо нього, або хоче вивідати дуже важливу таємницю, яка стосується не лише вас, але без вашої допомоги цього не вдасться зробити.

Потрапивши до двоюрідної сестри Нишпорки, Наталка, мабуть, могла би роздумувати над якимось із цих двох варіантів, і в залежності від того, до якого висновку прийде, вибудовувати власну поведінку. Але в її голові вирувала зараз суміш зовсім інших відчуттів.

Здавалося б, вона вже ніколи в своєму житті не оговтається від шоку, викликаного її викраденням. Наталка розуміла, що стала заручницею, але ще не усвідомлювала, чому саме з нею так вчинили. І лише коли повернулася додому і дізналася, що батько пішов здаватись у поліцію, зізнаючись у вбивстві чотирьох дрогославців, зрозуміла, що потрапила у полон найлютіших його ворогів. Але хіба міг бути ворогом той, хто так ніжно торкався її губ і вух?

Двоюрідна сестра Нишпорки лише в загальних рисах знала, що Наталку викрали, аби змусити її батька зізнатись у злочинах, яких він не скоював. Цього їй було досить, щоби ставитися до дівчини, ніби до своєї доньки. І Наталка радше відчула, ніж зрозуміла, що до неї саме так ставляться. Чи потрібно це їй? Було би нечесно відразу зруйнувати ці стосунки і в лоб запитати у двоюрідної сестри Нишпорки, чому вона ставиться так до неї. Вони були на правильному шляху до розуміння одне одного, і будь-який різкий рух з того чи іншого боку міг зруйнувати здобуте такою великою ціною.

45

Настав найвищий час зустрітись з батьком Наталки. У Нишпорки до нього накопичилося чимало запитань. Він розумів, що навіть якщо отримає відповіді, то навряд чи зможе суттєво просунутись у розслідуванні. Але ці запитання необхідно

задати, щоби вони не тяжіли над ним, не нависали Дамокловим мечем. Потім з'являться нові запитання, але це вже буде новий період у розслідуванні. Нишпорка також розумів, що коли говоритиме з батьком Наталки, то матиме від сили п'ять хвилин, тому відразу слід відмовитися від другорядного і зосередитися на головному.

Зустріч йому організував начальник Дрогославського відділу поліції. Звісно, він міг обійтись і без його допомоги, але завжди повинні бути запасні варіанти, бо рано чи пізно настане той момент, коли підполковник не захоче підпускати Нишпорку до батька Наталки. Це буде власна його ініціатива чи він відгукнеться на чиєсь прохання згори або збоку.

Зустріч пройшла, здається, нормально, але Нишпорку не покидало відчуття того, ніби щось суттєве все-таки не потрапило до його поля зору. Так буває, коли не звертаєш належної уваги на дріб'язковий, здавалось би, нюанс, але без нього не можеш знайти ключ до розв'язання таємниці.

Звісно, батько Наталки багато що приховав від Нишпорки, і той це відчув. Можна було пояснити це звичайним небажанням розкривати цьому дивакуватому чоловікові потаємне. Здається, батька Наталки не дивувало, звідки Нишпорка так багато знає, але він розумів, що той не знає найголовнішого, і яким би тямущим не був детектив, йому не розв'язати заплутаного кросворду. Є сили, які не дозволять це зробити.

Так, він поскандалив із водієм автобуса. Але невже можна вбити людину лише за те, що вона відмовилася безплатно провезти ще й третього пільговика, бо вже мала двох? Так, Віра була його першою дівчиною і кинула його. Але це було ще в юності, і він давно забув про неї. Невже Нишпорка думає, що через декілька десятиліть він міг їй помститись, згадавши давню образу й знаючи, що тепер вона стала повією? Ні, він не знає людей, які викрали Наталку й змусили його взяти на себе ці чотири вбивства, якщо він не хоче, аби з донькою сталося щось неприємне.

Людина, яка щойно повернулась із зони бойових дій, відповідала занадто спокійно і правильно, ніби невидимі суфлери нашіптували те, що треба говорити. Чи з батьком Наталки заздалегідь попрацювали, залізши до черепної коробки Нишпорки і вишпортавши з його мозку всі запитання? Маячня, звичайно, але, головне, не видати себе здивуванням – і Нишпорці це вдалося.

46

Пані нотаріус ніздрями відчуває небезпеку. Смерть витає у повітрі. Чому всі інші живуть так, ніби нічого не сталося?

Чоловік немилосердно хропе у сусідній кімнаті. Вони вже давно не сплять разом. Пані нотаріус лише інколи допускає його до свого грішного тіла, але лише за умови, що чоловік тверезий. Це буває дуже рідко. Сам сексуальний акт триває дві-три хвилини, не приносить їй жодного задоволення. Але це дозволяє на декілька днів зняти чоловікову агресивність, а потім до їхньої квартири знову повертається пекло.

Навіть якби вона зараз була сама, все одно не заснула би. Увечері, коли збиралася з роботи додому і неуважно переглядала деякі папери, згадала, що минає сім днів, відколи отримала того листа. Не знала, що ж такого натворила і чому мала покинути

свою діяльність, але відчула, як тваринний страх поволі заповзає до її тіла. Ніби щось липке й гидке пристало до тебе, а ти не можеш його від себе відліпити. Минає дуже короткий проміжок часу, а тобі здається, що з цим відчуттям ти вже житимеш усе життя, яке тобі ще залишилося.

Десь ближче до другої ночі її думки яснішають, і пані нотаріус уже знає, що зранку піде до редакції "Дрогославської зорі" й залишить для публікації текст. Нехай читачі знають, що вона піддалася на шантаж негідника і задля врятування власного життя погоджується зректися посади і закриває в Дрогославі офіс нотаріуса.

Вона блаженно усміхається, ніби обманула самого Бога. Коли це надрукують у газеті – то, може, психопат відчепиться від неї? З такими людьми треба грати за їхніми правилами. Хочеш – маєш. Головне, виграти час. Ця публікація його заспокоїть. А там вона вибереться до обласного центру. Його, мабуть, вже упіймають. А якщо й ні, то все одно вона буде поза зоною його досяжності. Пані нотаріус переконує сама себе в цьому і вже під ранок засинає.

47

Зазвичай справу псують не рядові виконавці, а ті, хто стоїть над ними і постійно вимагає результатів, результатів і ще раз результатів.

Дрогослав наводнили представники правоохоронних органів із обласного центру та Києва. Місцевим ніколи було працювати, бо обслуговування начальства забиравало не лише робочий, а й вільний час. Здавалося, логічним було би, якби вони приїхали тоді, коли в Дрогославі вбивали людей. Але чи то діяв принцип інерції, чи то бюрократична машина, як це завжди буває, пробуксовувала, але вони з'явилися у місті, коли сам підозрюваний добровільно здався, а вбивства припинилися.

Або всі жили в паралельному світі, або не вірили у правдивість того, що казав чоловік, який нещодавно повернувся із зони бойових дій. І все ж найпростішим поясненням такої з'яви прокурорів, есбеушників і поліцейських у Дрогославі було те, що обласне і київське начальство хотіло перестрахуватися. Ці люди не здобували нової інформації, а лише перелопачували ту, яка вже була, мало не щогодини доповідаючи своїм зверхникам. Складалась ілюзія, що вони здобувають нову інформацію, а насправді видавали порціями те, що ще залишилось. І чим менше залишалось інформації, тим меншими були порції, якими їх викидали нагору.

Київ вимагав координації дій різних правоохоронних органів, а насправді відбувалось елементарне дублювання функцій. Таке переливання з пустого в порожнє не дозволяло просуватися ні на крок у розслідуванні цієї справи, але складалось враження, що багатовимірний механізм злагоджено працює, а кожний гвинтик-людина виконує свою функцію. Звісно, це була ілюзія. Втім, найбільшою ілюзією є саме життя, так що порівняно з ним все інше видається дріб'язковим і незначним. Люди-ілюзіоністи виконують свою роль, щоби ніхто не здогадався, що життя є ілюзією. Але якщо хтось усе-таки це усвідомлює, то йому вже нема що робити на білому світі.

48

Нишпорка тільки-но прокинувся, коли зателефонувала двоюрідна сестра.

- Наталка зникла, - буденно і без емоцій, як йому здалося, сказала вона.

Він чомусь відразу уявив батька Наталки, який з усього розмаху б'є його в обличчя.

Розмова з двоюрідною сестрою нічого не дала. Звечора, розповідала та, лягли спати. Зранку вона прокинулась - Наталки нема. Всі її речі на місці.

- Ти не відчуваєш запаху, якого раніше не було? - обережно запитав Нишпорка і вціпив у "десятку". Він багато разів у своєму житті робив такі несподівані кроки, не вміючи пояснити сам собі, що насправді відбувається, бо звичайною інтуїцією тут не відкупишся. Ніби невідомі космічні сили посиляли йому імпульс, а він лише виконував їхню волю і використовував ці підказки.

- Так, щось солодкувате, але приємне, - сказала двоюрідна сестра. - Раніше тут такого запаху не було. І голова не болить.

Отже, вони застосували якусь речовину, яка відрубала дівчат, а потім викрали Наталку. Вони - це хто?

Двічі зателефонував на її номер. Поза зоною досяжності. Навіщо знову викрадати Наталку, якщо її батько погодився взяти на себе убивства, яких не здійснював? Що вони ще задумали? Якими тепер будуть їхні вимоги?

Не встиг він ще свою думу додумати, як на дисплеї мобілки вибило невідомий номер. Чоловік з жорстким голосом попередив Нишпорку, щоби той перестав розслідувати цю справу, нікому не казав про Наталку, бо вона знову в їхніх руках, а краще нехай дивиться за сином, аби з тим не сталося чогось поганого.

Нишпорці здалося, що десь він уже чув цей голос, але ніяк не міг пригадати, кому б він міг належати.

49

Рішення треба приймати блискавично або взагалі не дослухатися до голосу розуму.

Нишпорка нічого не пояснює Славкові, а тим більше Киці, заштовхує їх до машини і їде до двоюрідної сестри.

Найгірше Киці. Вона боїться поїздки і немилосердно нявчить. Це заважає Нишпорці зосередитись на дорозі. А тут ще й думки про Наталку насідають. Славко втихомирює кішку, але все закінчується тим, що вона дряпнула йому обличчя. Він кидає її на задне сидіння. Киця ще трохи там вовтузиться, безнадійно нявкає і замовкає, коли на неї перестають звертати увагу.

Пора відкривати карти.

- Я розслідую п'ять убивств, які сталися в нашому місті, - каже Нишпорка.

- Хто п'ятий? - запитує Славко. Нишпорка дивиться на нього. Він думав, що син узагалі живе в паралельному світі, і все, що діється в Дрогославі, його абсолютно не цікавить.

- Священик. Його задушили вночі подушкою.

Нишпорка дивиться на Кицю в дзеркальце. Та відчуває його погляд і повертає до нього свою розумну мордочку. Киця ображена. Нишпорка знає, що з котами треба говорити. Вони не розуміють мову. Їм це ні до чого. Але вони розуміють людей. Якби не Славко, Нишпорка, може, й поговорив би з Кицею, вилив би їй свої жалі щодо Наталки.

Але зараз не до неї.

- Я відвозив Наталку до своєї двоюрідної сестри, - каже Нишпорка, і Славко з цікавістю дивиться на нього. Ото татусь дає. - Спочатку її вкрали, щоби батько взяв на себе усі вбивства. Він це зробив, і її повернули. Тепер, коли справа йде до суду, її викрали знову.

Славко мовчить. Таке враження, що він уже все знає - і навіть більше, ніж батько. Здається, він зараз скаже, що не треба їхати до двоюрідної сестри Нишпорки, бо вони там нічого путнього не знайдуть. Це буде лише втратою часу.

- І в чому я тобі можу допомогти? - нарешті запитує він.

Здається, Нишпорка тільки й чекав на це запитання:

- Ти казав, що Наталка не така, як про неї можуть думати. Що ти мав на увазі?

Він справді це хотів запитати? Невже нема більш важливих питань? Що з ним?

Син явно тягне з відповіддю. Обдумує кожне слово, яке має сказати? Вони вже в селі. Ось під'їжджають до хати двоюрідної сестри Нишпорки.

Дзеленчить телефон. Ігорко повідомляє, що втік батько Наталки.

Їх зустрічає двоюрідна сестра. У неї винуватий вид.

Славко щось говорить про Наталку, але Нишпорка не чує.

З відчайдушним нявчанням із машини вискакує Киця. Вона біжить до лісу. Спробуй тепер її наздожени.

Солодкуватий запах, який іде від хати, не вивітрився й досі.

50

- Що нового по "Дрогослав-Інфо"?

- Ми працюємо, пане генерале. Вдалося відстежити, що статті на сайт надходять із Московської та Ростовської областей, а також із Чечні. Очевидно, їх переправляють із Дрогослава на відповідні електронні адреси. Але сервери дуже захищені, нам не вдалося добратися до коду доступу.

- Ви хочете сказати, що Дрогослав став двадцять другим містом України, яким упритул зацікавились російські спецслужби?

- Почерк схожий, пане генерале.

- Якісь бачите особливості?

- Дванадцятьом відомим людям розіслані листи з пропозиціями відмовитися від посад, інакше - смерть.

- Не переповідайте мені телевізійні новини. Чотири вбивства. Я вже чув про це.

- Ці чотири особи були вбиті пострілом у серце. Двоє з них - із цього списку. Ще одна людина зі списку - священник - був задушений уночі подушкою. Ми перевіряємо дотичність до справи тих людей, які були вбиті, але до списку не увійшли.

- Отже, залишилося дев'ятеро?

- Так точно, пане генерале.

- Вся ця історія має якийсь стосунок до "Дрогобич-Інфо"?

- На ньому почали публікувати статті про вбитих. Впливають досить цікаві подробиці, особливо в коментарях.

- Добре, все в робочому порядку. Нараду завершено. Всі вільні. А вас, пане підполковнику, прошу залишитися.

Колеги дивляться на нього з подивом. Чого це якийсь задріпаний Дрогослав нині опинився в центрі уваги їхнього грізного відомства?

Підполковник підходить ближче до генерала. Той не пропонує йому сісти. Значить, розмова буде короткою і не призначеною для інших вух.

- Ви знайшли адміністратора сайту?

- Залишилося двоє осіб, пане генерале. Думаю, що до кінця дня ми його вирахуємо.

- Помилки не буде?

- Якщо співпадіння складе сто відсотків, то ні, пане генерале.

- Якщо з'ясуєте, хто адміністратор сайту, відразу доповісте мені, де б і з ким я не знаходився.

- Слухаюсь, пане генерале.

Збоку важко цокає настінний годинник, нагадуючи про вічність.

51

Нишпорці ще цього не вистачало для повного щастя.

Зателефонувала покоївка з готелю і сказала, що вона вагітна. Він ледве стримався, щоби не сказати: "А я тут при чім?". Добре, що зробив паузу, бо жінка витиснула із себе: "Я не знаю, від кого".

Нишпорка йде подалі від сина і двоюрідної сестри. За хатами відразу починається ліс. Тут спокійно і велично. Він змушує її розшифрувати те, що вона щойно сказала. Покоївка готелю каже, що була у гінеколога. У неї вже чотирнадцятий тиждень вагітності. Думала, що затримка від стресів, які вона пережила останнім часом. Порахувала. З'ясувалося, що того тижня кохалася з чоловіком, який знову поїхав на роботу до Польщі, і з ним, Нишпоркою.

- Що мені робити? - В її голосі він почув розпач. - Я не хочу аборту. Ми з чоловіком уже вісім років живемо, і я ніяк не могла завагітніти. А якщо дитинка буде схожою на тебе?

Нишпорці ще важко перемкнутися з думок про викрадення Наталки і втечу її батька, але він каже:

- Дитинка буде схожою на тебе.

Покоївка готелю сміється, а потім відразу плаче і говорить йому багата-багато слів, що зводиться до одного: вона дуже переживає.

Нишпорка дає їй виговоритись, насолоджуючись тим, що зараз ні про що не треба думати, бо все одно не вдасться це зробити. Коли її слововикидні йдуть на спад, він каже, що зараз гостює в двоюрідної сестри, але приїде додому, вони зустрінуться і про все поговорять.

Покоївка готелю несподівано швидко замовкає. Нишпорці здається, що ключовою була фраза про двоюрідну сестру, в якій він зараз гостює.

52

Горілка вбиває потихеньку і прискорює смерть. Вона - як підступна жінка:

спочатку гріє серце й заспокоює душу, а потім б'є в мозок і по ногах, не даючи змоги думати і йти.

Головний редактор "Дрогославської зорі" в якомусь гаражі сидить на кріслі, зв'язаний по руках і ногах. Аж тепер помічає чийсь погляд і дивиться на чоловіка, що навпроти нього. Той у камуфляжній формі. Світло від настільної лампи спрямоване так, що видно лише нижню частину обличчя. Виділяються тонкі губи, які змійкою обперізають обличчя. Не вистачає багатьох пазлів, щоб скласти цілісну картинку.

- Ви дев'ятий у списку і станете четвертим, - каже незнайомиць.

Головний редактор "Дрогославської зорі" мовчить. Йому нічого відповісти, бо й запитань до нього нема. Хміль ще не вивітрився з голови. Страшенно хочеться пити і в туалет. Аж тепер він, здається, розуміє, що означає вираз, коли сеча тисне на мозок.

- У нас довга ніч, пане головний редакторе, - каже незнайомиць. - Остання у вашому житті.

- Послухайте, я нічого такого не зробив, щоби мене за це вбивати! - Головний редактор "Дрогославської зорі" нервує. Він справді ще не розуміє, що через декілька годин перестане існувати на білому світі. Йому ніколи не подобались філософські бесіди про життя, а тут цій темі, здається, хочуть присвятити всю ніч.

- Я зробив помилку, - каже незнайомиць. - Повія, директор магазину і священник померли, не усвідомивши, чому я присудив їх до смерті. Ти будеш першим, який це зрозуміє.

53

Юля не витримує й телефонує Нишпорці. Вона страшенно скутила за ним, але не сміє цього казати. Задає йому якісь банальні запитання, не очікуючи на них відповідей. Нишпорка злиться, і вона це відчуває, і все сприймає на свій рахунок. Розмова явно не клеїться. Юля психує і каже, що більше ніколи не буде принижуватись. Що це має означати, Нишпорка не розуміє. Та якщо б і в Юлі запитати, про що мова, навряд чи вона дала би якусь зрозумілу відповідь.

Нишпорці є чого злитись. Він сантиметр за сантиметром винишпорив навколишню територію, але не знайшов жодної зачіпки. А хоч би тобі якийсь малюсінкий слід від машини чи бодай від чийогось черевика. Складалося враження, що сюди прилетіли якісь інакшопланетяни, пирскнули невідомим газом, солодкуватим на запах, викрали Наталку і розтанули в повітрі. Не пішла ж дівчина кудись сама, де вже на неї чекали й забрали в машину.

Допит двоюрідної сестри теж мало що дає. Вона стверджує, що Наталка з кимось декілька разів говорила по телефону, але робила це так, щоб саму розмову не було чути. Звісно, Нишпорка й не сподівався, щоби вона вимкнула телефон, як він це їй сказав, але таємничість починала насторожувати.

Зателефонував батько Наталки і сказав, що скрутить Нишпорці голову, якщо з донькою щось трапиться. Нишпорка реально відчув, як відкрочують йому голову, ось тільки ще не знав, робитимуть це за годинниковою стрілкою чи проти.

Єдиним, хто, здається, не помічав усього трагізму ситуації, був Славко. Він

вирвався на свіже повітря, тітка його смачно нагодувала, всюди витав запах Наталки, яку він продовжував кохати, – що ще потрібно для повного щастя?

Ніхто не помітив, що зникла Киця.

54

Пані нотаріус любила високих чоловіків. І коли помічниця сказала їй, що прийшов пан Костів, серце в неї защеміло. Лиш той з'явився на порозі, вона подумала: "Це він". Хто він? Чому він? На ці запитання вона б не змогла відповісти сама собі.

Пан Костів представився як керівник охоронної фірми. Він був сама елегантність. Похвалив її кабінет – "офіційний, але водночас якийсь домашній". Їй це лестило, бо саме такою була задумка. Було видно, що це ділова людина, відразу перейшов до справи – і романтичні почуття у пані нотаріус танули на очах.

З'ясувалося, що пан Костів знає про неї все. Або майже все. І про особливості її роботи. І про те, що люди, яких у народі називають бандитами, воліють мати справу з нею, а не з іншими нотаріусами.

– Ви прийшли мене шантажувати? – гостро запитала вона, блимнувши очима, мов фарами машини.

Здається, пан Костів не звернув на це жодної уваги. Він уже говорив про лист, який надійшов їй від невідомого і в якому була погроза вбивства, якщо вона не зречеться своєї посади.

– А тут ви запізналися, – щиро розсміялася пані нотаріус.

– Чому? – так само щиро поцікавився пан Костів, і його тонкі губи розповзлись в усмішці.

Пані нотаріус терпляче, мов малій дитині, розповіла йому, що написала листа, що йде геть з нотаріусів, його мають опублікувати в "Дрогославській зорі", а сама вона виїжджає до обласного центру. Прикусила себе за язик: навіщо комусь знати, де вона буде після Дрогослава?

– До речі, чи не маєте знайомого нотаріуса, яка би могла зайняти моє місце? – грайливо запитала вона. – І офіс продам недорого.

Пан Костів знову не звернув увагу на її запитання і пропозицію. Тепер він терпляче, мов малій дитині, розповів їй, що невідомий давав їй сім днів, аби вона прийняла рішення, але її лист у "Дрогославській зорі" ще не опублікований, хоча термін вийшов учора. Наступний номер газети буде лише через три дні, так що убивця може не дочекатися цієї публікації й прийде, аби вбити її.

– Але ж головний редактор "Дрогославської зорі" ще живий, – спробувала пожартувати пані нотаріус у стилі чорного гумору. – А я в черзі на вбивство лише після нього.

– Людське життя відносне, – по-філософськи сказав пан Костів. – Головний редактор "Дрогославської зорі" вчора зранку вийшов із редакції. Сьогодні вже час добігає обіду, а його нема. І не знати, чи буде.

– Що ви хочете? – пополотніла пані нотаріус.

Це запитання сподобалося панові Костіву, і він виклав свою ділову пропозицію.

Його фірма бере під охорону пані нотаріус. Ціна життя виявилася захмарною, але вибору не було. Звістка про те, що головного редактора "Дрогославської зорі" могли вбити, загнала пані нотаріус у глухий кут.

55

Нишпорка зібрався їхати додому. Більше йому нічого робити у двоюрідної сестри. І тут Славко запитує:

— Тату, а де Киця?

Здається, ще з учорашнього вечора вони її не бачили. Забрали з собою, бо думали пробути тут декілька днів. У зв'язку зі втечею батька Наталки плани змінились.

Але їхати без Киці Нишпорка не хотів. Колись дружина казала йому, що він любить кішку більше, ніж її. Це, мабуть, була правда, хоча вголос Нишпорка в цьому ніколи б не зізнався.

— Нікуди твоя Киця не зникне, — сказала двоюрідна сестра. — Просто вирвалась на волю. Зголодніє — сама прийде. Це ж домашня кішка, не вміє собі їжу здобувати. Ідьте спокійно. Як з'явиться, зателефоную тобі.

Доводи були залізобетонними, як казав Славко, але Нишпорка ще години дві шукав зниклу Кицю. Вона була хитрою. Могла десь затаїтись, розуміючи, що полюють саме за нею, але не подавати жодних ознак життя.

Знічев'я Нишпорка набрав номер телефону Наталки. На диво, пішли гудки. Ніхто не хотів розмовляти з ним. Коли він знову зателефонував, операторка байдужим голосом сказала, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

І все ж інтуїція підказувала Нишпорці, що з Наталкою все гаразд. Він також розумів, що епіцентр подій знаходиться у Дрогославі, а не на цьому хуторі. Треба їхати додому. Дав останні настанови двоюрідній сестрі, що робити, коли з'явиться Киця.

Тільки-но виїхали, почав накрапати дощ. Киця сиділа під великим лопухом біля хати. Ну, не хотіла вона знову залізати до тієї клятої машини!

56

Головний редактор "Дрогославської зорі" виявився нецікавим співрозмовником. Спочатку його сковував страх, тому довелося зробити вигляд, що ніхто нікого не збирається вбивати. Не знати, чи він повірив у це на всі сто відсотків, але, мабуть, надія на життя в нього таки ще була. Він намагався виправдати себе, не розуміючи, що працював на конкретного міського голову (а він їх пережив п'ять чи шість) і не утверджував свободу слова. Довелося йому пояснювати прості речі про альтернативність думок, роботу на благо громади, а також те, що гроші, які влада перераховує на рахунок редакції, належать не міському голові, а платникам податків.

Але все пішло, мов вода в пісок, бо головний редактор "Дрогославської зорі" знову почав боятись і це вже було видно неозброєним оком. Постріл у серце зупинив його муки і страждання на цьому світі.

Декілька ковтків віскі не виправили ситуацію. Він встав і згори донизу глянув на те, що ще хвилину тому можна було назвати головним редактором "Дрогославської зорі". Від нього несло сечею.

Цікаво, а пані нотаріус виявиться більш налаштованою на філософські розмови?

57

Здається, ще ніхто не приносив йому стільки задоволення, як ця жінка. Вона відгадувала кожний його порух, і було видно, що робить це не тому, що так треба, але і їй самій це подобається. У ній не було професіоналізму, як у Віри, але ця щирість і безпосередність підкуповували.

"Ще закохаюсь", – подумав прокурор і уявив собі Віру. Очі в нього були заплющені, але образ тіла повії з червоними трояндами маревом пронісся у розрідженому повітрі.

"Ви думаєте про Віру?" – запитала вона. Прокурор уважно подивився на повію і нічого не відповів. Він узагалі не любив жінок, які читають чужі думки. Цього разу це були його думки, і йому стало від цього неприємно.

Хижа думка залізла до голови. Хотів встати, взяти пістолет і вистрелити їй у серце. Ось тільки червоних троянд не було.

Прокурор відчув, як вона здригнулася від страху. Але це тривало лише мить. Потім він входив у її тіло, ніби востаннє в своєму житті займався сексом. Вона ж зробила усе так, ніби він скинув років двадцять, не менше.

Коли все скінчилось, прокурор подивився на її обличчя. Слідів страху на ньому вже не було. Він знав, що ще не раз прийде до цієї повії, і завжди у нього буде одна й та ж думка: вистрелити їй у серце, а на тіло кинути червоні троянди.

58

Коли Нишпорка зі Славком під'їжджали до Дрогослава, зателефонувала двоюрідна сестра:

– Знайшлася твоя Киця. Прийшла голодна додому. Я її нагодувала. Зараз спить.

Хоч одна хороша новина за цей день!

А наступним був дзвінок від Ігорка:

– Вбили головного редактора "Дрогославської зорі".

– У серце? – уточнив Нишпорка, хоча відповідь була очевидною.

– Так.

Він мусив натиснути на гальма і зупинити машину. Тривожно дивився поперед себе. Перішив дощ. Враз потемніло надворі. Попереду мало що було видно. Славко подумав, що батько зупинився через вибрики погоди. Він був у навушниках. Співала Тоня Матвієнко – його улюблена. Не раз думав про те, що класно би було, якби вона стала його дружиною. Це на якийсь час збивало його думки про Наталку. Але зовсім швидко все знову ставало на свої місця.

Нишпорка зателефонував Наталці. Поза зоною досяжності! Де вони набирають таких байдужих операторок?

Дощ падав, але вже не такий різкий. Надворі проясніло, і вони поїхали.

59

Адвокат був у відчаї. Він витратив свої останні заощадження, щоби зробити рекламу на цій справі воїна АТО, який у стані психозу й депресії вбивав дрогославців. Крім того, мав ще й чимало боргів, бо журналісти виявилися справжніми здирниками.

Навіть звістка про вбивство головного редактора "Дрогославської зорі" чи втеча батька Наталки його засмучували менше, ніж туга за даремно витраченими грішми, хоча він би мав розуміти, що залишився лише один крок до власної смерті, адже після пані нотаріус на черзі був він.

Звичайно, його клієнт не був божевільним, але на його псевдо-хворобі адвокат хотів зробити кар'єру. Це мало наробити шум по всій Україні. Тепер з утечею того все йшло котові під хвіст.

Адвоката дратувало все: дружина, діти, колеги-адвокати, водій маршрутки, продавчиня, перехожі, сусіди, гавкання собак. Здається, ще трохи - і він сам збожеволіє.

До тями його привів пан Костів, який запропонував професійну охорону. Ціни були захмарні, й адвокат уже не мав ні копійки за душею, але в заставу оформили його офіс в центрі Дрогослава.

60

Вбивця, якщо це був він, явно відставав. Уже не стало головного редактора "Дрогославської зорі", а на сайті "Дрогослав-Інфо" він вмістив статтю "Чому я вбив директора магазину?". Дрогославець писав у тому ж стилі, що й про повію Віру, але дещо жвавіше, додавши декілька пікантних подробиць із життя убитого. Проте все одно було нудно, і його моралізаторство зводилося до думки, що великим злом є продаж алкоголю у нічний час, а також підліткам, які не досягли шістнадцяти років, особливо дівчатам. Дехто з читачів уже почав подумувати, що це не вбивця ховається за псевдо Дрогославець, а хтось інший.

Втім, анонімні коментатори статті розгулялися не на жарт. Один писав, що під маркою серійного вбивці директори інших магазинів просто прибрали більш успішного конкурента. Інший стверджував, що директор магазину знюхався з дружиною міського голови, був її коханцем, ось його й грохнули. Ще якась екзальтована дамочка під псевдонімом Кокеточка написала, що покійний директор магазину був гомосексуалістом, і його вбив партнер, помстившись за зраду. А поважний пан, який сховався за псевдо Аналітик, серйозно стверджував, що в Дрогославі тепер розпочнеться перерозподіл алкогольного ринку і наступними жертвами стануть інші директори магазинів.

ДРУГА КОПА

1

Нишпорка змушений був залишити машину внизу. Далі йшов крутий підйом. Звісно, можна було витиснути зі свого старезного друдулета все можливе й неможливе, якби була дорога. А тут, здається, природа чи людина навмисно зробили так, аби познущатися з колишньої дороги. То дерево виросло посередині, де можна було проїхати, то буревій не знати якої сили заніс камінь, його й десятці міцних чоловіків не зрушити з місця.

До хатинки треба було підійматися метрів триста, але Нишпорка давно вже не лазив по горах, тому дихалка доволі швидко дала про себе знати. Тішило одне. Він тут

відчував себе у повній безпеці – на відміну від перебування у Дрогославі, в якому після вбивства головного редактора "Дрогославської зорі" ввели президентське правління. Минув тиждень, нікого більше не вбивали, і Нишпорку ніхто не турбував. Він сам, здається, змірився з думкою про відсутність Наталки, хоча з цим іменем прокидався й засинав. Він уже не крився перед самим собою, що закоханий у цю ефектну блондинку з голубими очима.

Нишпорка притишив хід, насолоджуючись життям. Можна було не поспішати. Серце, яке вискакувало з грудей, поволі почало заспокоюватись. Щоденна напруженість, погоня за вбивцею чи вбивцями висмоктували у Нишпорки останні соки. Результат фактично був нульовим, хоча буквально щодня він знаходив щось нове, але пазлів було явно недостатньо, щоби вималювалася цілісна картина. Пора зупинитися, відпочити, тим більше якщо твоя робота не приносить бажаних результатів. Звісно, він лише тішив себе тим, що може зупинитись, відпочити, але в глибині душі розумів, що не зробить цього, поки не докопається до суті.

На сонці блиснув оптичний приціл снайперської гвинтівки. Нишпорка інтуїтивно впав на землю. Над вухом продзижчала куля.

2

Пані нотаріус стало подобатися щоденне товариство охоронця. Вона ніколи б не подумала, що до цього можна спочатку звикнути, а потім ще й отримувати насолоду.

Охоронець від пана Костіва був не таким високим, як би їй хотілось, але в рисах його обличчя вона вбачала щось особливе, привабливе. Пані нотаріус відчувала себе у безпеці, коли він сидів у офісі, чи перебував у сусідній кімнаті, якщо знаходилась вдома. Тепер вона довго не могла заснути, еротичні фантазії переповнювали її.

Після вбивства головного редактора "Дрогославської зорі" пані нотаріус надали ще й безкоштовну державну охорону. Це були два молоді хлопці, які радше хизувалися своїми бронежилетами і пістолетами, ніж реально дбали про її охорону. Вони відчували себе неперевершеними мачо на тлі введення у Дрогославі президентського правління, мало не вершителями людських доль. Будь-хто, здається, міг легко вирубати їх перед офісом пані нотаріус, бо вони геть чисто втратили пильність.

3

Нишпорка лежав під дубом обабіч того, що колись було дорогою. Тут його не вб'ють, але й руки у нього зв'язані: не може йти ні вгору, до будинку, ні вниз, до машини. Снайпери – народ терплячий, можуть довго його вичікувати. Навіщо він їм знадобився? Адже його нема у списку дванадцяти. Надто близько підібрався до розгадки цієї таємниці? Так могли просто в місті грохнути – показово, щоб усі бачили. Щось тут не те. А може, з кимось його переплутали? Чи він опинився не в тому місці й не у той час?

Це вдруге у нього стріляли за все життя. Перший раз, коли він, ще молоденький лейтенантик, хотів показати який він хоробрий і поліз на відомого рецидивіста. Той вистрелив, але куля пройшла поруч. Наступна була від Василя Юхимовича, начальника карного розшуку, – і злочинець закінчив своє земне існування. "Хай би краще він утік, –

повчав його тоді Василь Юхимович, – а ти під кулі не лізь, твоє життя ще й іншим знадобиться".

Ось і сьогодні він ішов у гості до Василя Юхимовича. Тому було вже під вісімдесят, але ще бадьоро тримався. Відданий роботі, він прогавив виховання дітей. Син і донька вигнали його з квартири, потім її продали, а гроші поділили між собою. Василь Юхимович змушений був жити ось тут, на горі, подалі від міста, в невеличкому будиночку, який радше нагадував халупу. Колись це був так званий дім лісника, а потім усе занепало й зруйнувалося. Василь Юхимович облаштувався тут, як міг, і доживав свого віку.

Коли почало сутеніти, Нишпорка таки зважився вилізти зі свого схрону. Снайпер, якщо він ще залишався на своєму місці, міг, звісно, підстрелити його, як куріпку, але Нишпорка вже по самі вінця був наповнений злістю. Чого це він має ховатися на рідній землі не знати від кого?

4

Можна було сказати, що після введення президентського правління Дрогослав мало чим зовнішньо змінився. Люди продовжували жити своїм життям і вже звикли до комендантської години з десятої вечора до шостої ранку. Місто наводнили цивільні, які щось винюхували й розпитували. Подейкували, ніби розшукують російських диверсантів, на яких і списали ті загадкові убивства дрогославців.

Міський голова щодня відправлявся на роботу до ратуші, але реально містом керував військовий комісар. Панові полковнику виділили кабінет, в якому проводили засідання виконкому та наради в розширеному складі, і всі ниті управління реально тягнулися туди.

Подібні президентські правління, крім Дрогослава, були введені ще в двадцяти одному місті України. У кожному була своя історія, чому це зробили, але на цьому тлі дрогославці відчували себе мало не обраними.

У повітрі витало розуміння того, що Росія все-таки готується до повномасштабної війни проти України. Здавалося, всі були готові до цього давно, лише не знали, коли конкретно воно станеться. Водночас прийшло усвідомлення, що якщо раніше війна була десь там, далеко, то тепер вона прийшла і до тебе, постукала в кожную димівку.

Дрогославці з розумінням поставилися до того, що потрохи почали висмикувати, особливо в нічний час, колишніх членів Компартії України та Партії регіонів, яких називали посібниками Росії. На цьому тлі різко пішла на спад діяльність тих, кого звично називали патріотами. Коли війна була далеко, вони гучно хизувалися своїм патріотизмом, проводили різноманітні акції, збирали кошти на ті чи інші потреби. Тепер вони вимерли, немов динозаври, ніби боялися приходу до Дрогослава російських окупаційних військ. Втім, чому "ніби"?

5

Здавалося, ні снайпера, ні тих, хто міг бути разом з ними, не було навколо будиночку Василя Юхимовича. Але сліди їхнього хазяйнування Нишпорка уже побачив. На подвір'ї лежав убитий пес – добрий Бровко, який і так мав незабаром

здохнути від старості.

Нишпорка на ходу згадував навички молодості. Зняв запобіжник з пістолета і хвацько, мов якийсь комісар із зарубіжного детективного серіалу, увійшов до будиночка. Усередині ніхто не подавав ознак життя. Він покликав Василя Юхимовича, але жодної відповіді не почув.

Труп колишнього начальника карного розшуку Нишпорка побачив за столом. Василь Юхимович лежав на спині. Уважно придивившись, Нишпорка помітив дірочку в серці. Важко сів на крісло і задумався. Мобільний зв'язок тут не тягнув. Було зрозуміло, що звідси треба чим швидше вшиватись, але щось його стримувало, ніби мав знайти дуже важливе, аби пролити світло на всі ті події, які відбувалися навколо нього останнім часом.

Обнишпорив усе, що міг. Не знав, що шукає, але відчував, що це невідоме має бути. Вже наступив вечір. Не хотів вмикати світло, аби не привертати до себе увагу. Якщо нікого навкруги не було, то навіть із Дрогослава не помітили б, що тут світиться вогник. А якщо були?

Нишпорка вирішив повернутися сюди завтра і все ретельно обстежити. Поки йшов до машини, вдивляючись у темінь, думав про Василя Юхимовича. Кому знадобилося життя старого?

Не відразу зрозумів, що на всіх чотирьох колесах його старенької машини спущені шини. "Бодай вас качка копнула", – мовив стиха.

До Дрогослава було кілометрів десять. Особливих думок на свіжому повітрі дорогою додому не виникало. Уже коли посеред ночі з'явився у своїй квартирі, вирішив, що принаймні зараз нікому не розказуватиме про вбивство Василя Юхимовича, аж поки сам усього не розвідає.

6

Недобрі передчуття заволоділи Нишпоркою, коли він зранку висунувся на висхідні позиції й побачив, що його машину спалили. Мало їм було пробитих шин, то тепер взагалі його залишили без машини. Доведеться знову просити у колеги його старенький драндулет, аби доставити Кицю додому.

Він ховався у затінку дерев не тому, що згадав снайпера, який учора мало не розбив йому голову, мов кавун. Нишпорка подумав про Кицю. Що там казати, скучив він за своєю тваринкою. Але з таким настроєм зараз не можна йти до будинку Василя Юхимовича. Взявши себе в руки і відігнавши нав'язливі думки, Нишпорка струсонув на плечах рюкзаком, основним предметом у якому була лопата з укороченим держакон, перевірів пістолет і почав обережно пробиратися вгору, пронизуючи поглядом навколишню місцевість.

Поки йшов, нічого підозрілого не помітив. Головне, що не блистів оптичний приціл снайперської гвинтівки, але й саме сонце сховалося за хмарами.

Ще здалеку помітив, що трупа Бровка нема. Що за чудасія? Відступати було нікуди, і Нишпорка взяв пістолет у руку. Звичайно, в будинку міг хтось бути, уважно спостерігати за ним, але чомусь зараз його це зовсім не хвилювало. У нього наступив

період мисливського азарту, коли Нишпорка за будь-яку ціну хотів розгадати таємницю загадкових убивств. Звичайно, добре було би, якби цією ціною не було його власне життя, але від долі нікуди не втечеш. Подібний стан душі він переживав уже багато разів, коли ще працював у міліції. Нюхом відчуваєш злочинця, але ще не знаєш, хто це. Ось і тепер мисливський азарт знову прокинувся в ньому.

Нишпорка поглядом прощупав кожний сантиметр подвір'я, але трупа Бровка таки не знайшов. Інтуїція підказувала Нишпорці, що і в хаті нікого нема. Скільки разів уже він переживав той неприємний момент, коли відчував на собі чийсь погляд, але не знав, хто за ним стежить. Зараз такого не було. Може, просто втратив нюх?

І все ж пильність не завадить. Нишпорка обережно скидає рюкзак на землю, тримаючи пістолет наготові на витягнутій руці, й поволі йде до будинку, готовий відповісти пострілом на будь-який різкий рух.

7

Дружина Івана Івановича, останнього першого секретаря Дрогославського міськкому партії, прибирала на горищі й наштотхнулася на великий ящик, уміло замаскований старими книгами. Не те що підняти, а просто посунути його було неможливо.

Коли чоловік із магазину прийшов додому, вона обережно розповіла йому про це. Щось підказувало їй не задавати цього питання, але вона вже не могла втриматися:

- Що там?

Іван Іванович спочатку пополотнів. Їй здалося, що він злякано озирається, ніби шукає того, хто міг би випадково їх почути. Не побачивши явних і таємних ворогів, чоловік почав кричати на дружину, використовуючи мало не весь популярний лексикон татаро-монгольських матюків. Їй доводилося багато разів чути з його вуст кріпке слівце, але концентрація чужорідного менталітету тепер аж зашкалювала. Щось подібне було, коли її чоловік, будучи ще на партійній роботі, приходив додому п'яний і дозволяв собі виплескувати на дружину весь негатив, якого набрався упродовж дня.

Він замовк, але його обличчя почервоніло. Дружина з жахом спостерігала, що червона фарба перетворюється на синю. Жінка хотіла зараз зникнути не лише з цієї кімнати, а взагалі з білого світу, розчинитись у повітрі, бо боялася, що цей гнів для її чоловіка просто так не закінчиться.

Але, на диво, все доволі швидко минуло. Вона навіть побачила, що він усміхається сам до себе, немов маленька дитина, яка побачила щось веселе у своєму житті, але жодним чином не хоче поділитися своїм відкриттям з дорослими. І це ще більше налякало дружину Івана Івановича, ніж його нещодавні крики з використанням татаро-монгольських матюків.

Він підійшов до неї. Чомусь здалося, що чоловік зараз вб'є її. Тіло стиснулося в малюсіньку кульку, яку й не розгледити неозброєним оком.

- Нікому не кажи, що ти бачила на горищі, - тихо, майже пошепки сказав він і приклав пальця до губ.

Вона бачила лише дві планети його великих очей. У кожному був зафіксований свій

світ. І ці паралельні світи не пересікались між собою, але дивним чином співіснували. Коли він поцілував її в лоб, космічний холод ще більше скував тіло.

Іван Іванович вийшов із кімнати, мугикаючи під ніс якусь веселеньку пісеньку. Його дружина заплющила очі й сама собі дала слово, що більше ніколи не полізе на горище.

8

Дрогослав усуціль став невиїзним. По всьому периметру місто оточили армійські частини. Одночасно вимкнули мобільний зв'язок та Інтернет. Люди в цивільному методично обстежували вулицю за вулицею, заходили в кожний будинок, нищпорили на горищах і в підвалах.

На другий день Дрогославом поповзла чутка, що шукають російських спецназівців. За тисячу кілометрів від фронту? Відключили газ – щоби щось не вибухнуло, воду – щоби не отруїли, світло – щоби не було масштабної аварії. "Забули про повітря", – жартували найсміливіші, але так тихо, що й самі себе не чули.

Спецоперація тривала три доби, і коли людський психоз міг перерости в щось непередбачуване, все раптово припинилось, як і почалось. Дрогославцям пояснили, що російського спецназу не знайшли, але президентське правління буде продовжене ще на три місяці – так, про всяк випадок. Люди, які вміли аналітично мислити, задавали собі риторичне запитання: "А чи був хлопчик?". Всі інші, яким повернули можливість виїжджати із Дрогослава, а також Інтернет і мобільний зв'язок разом зі світлом, газом і водою вважали президентське правління благом порівняно з трьома добами жахиття.

9

Хлопчик таки був, і першим це на собі відчув Нишпорка, але хлопчика шукали не там, де треба.

Звісно, він про все вже почав здогадуватись, але коли прочинив двері до кімнати, то побачив, що трупа Василя Юхимовича на тому місці, де він лежав звечора, не було. Хтось уночі професійно попрацював, підчистивши все навколо і не залишивши жодного сліду своєї присутності.

Нишпорка сів за стіл і став дивитись у вікно. Він розмірковував, чи правильно вчинив, коли вночі пішов звідси. Якби залишився, то знав би точно, хто тут хазяйнував, але ще не факт, що досі був би живим. Інколи все-таки доводиться вибирати: або щось знаєш і з цим знанням відходиш у кращий світ, або насолоджуєшся життям і на мозок не тиснуть зайві знання. Ті, хто дійсно знали більше, ніж ми, уже давно відійшли у вічність. Така діалектика життя, вірніше, арифметика, навіть не вища математика.

Мабуть, він усе-таки задумався, бо не відразу помітив, що до хати йдуть троє чоловіків з автоматами в руках. Нишпорка згадав, що рюкзак з лопатою, за допомогою якої хотів закопати Василя Юхимовича і Бровка, залишив на подвір'ї. Тепер пізно вибігати, аби забрати своє добро.

Чоловіки теж помітили його рюкзак. Вони зупинились і про щось тихо гомоніли між собою. Потім той, хто був посередині, крикнув, аби Нишпорка з піднятими руками вийшов із хати. Говорив він українською, але відчувалося, що це росіянин – причому не

східняк з Луганщини чи Донеччини, а щирий москаль з правдивої московської землі.

Можна було пишатися, що твоя скромна персона є такою знаменитою, але найперше Нишпорка відчув небезпеку для власного життя. Він мовчав і лише спостерігав з вікна, що ж буде далі. До такого повороту подій Нишпорка явно не був готовим. Він жалкував тепер, що не розповів про це начальникові Дрогославського відділу поліції. Яким би не був підполковник, але разом вони б щось придумали. А тепер можна й загинути ні за цапову душу.

Хлопці своєї пропозиції не повторювали, і Нишпорка побачив, що дула їхніх автоматів націлені на вікно. Він вчасно впав на підлогу, коли шибка на друзки розлетілася від куль. Та що ж це таке робиться! Не минає й дня, аби в нього не стріляли.

Про якийсь спротив годі думати, не те що говорити. Нишпорка чомусь згадує Наталку і Кицю, ніби прийшла остання хвилина в його житті. Чує, що до хати біжать росіяни. Єдине, що може зробити у даній ситуації, – так це відповзти подалі від вікна і стріляти в них, коли вони з'являться в хаті. Ніколи не прагнув стати мертвим героєм, але стрілятиме доти, доки залишатиметься живим.

Знадвору – ні гу-гу, але в розбите вікно залітає кулька, схожа на тенісний м'ячик. Вона світиться зсередини, і це заворожує. Здається, тебе паралізувало, і ти вже не можеш навіть поворушитись. Мозок теж відключився, ніби ти все життя жив без цього важливого органу. Жодної думки в голові нема, але відчуваєш, що тобі приємно. Кулька легенько вибухає, з неї вилітає ледве вловима людським оком цівка газу. Нишпорка чує солодкуватий запах, такий же, як у хаті двоюрідної сестри. Йому добре. Він провалюється у чорну прірву.

10

Аж після смерті Віри він дізнався, ким насправді була його дружина. Особливої образи на неї не мав. На мертвих не ображаються. Він постійно був на заробітках – то в Польщі, тепер у Чехії. Зраджував дружині багато разів – і тут, і там. Розумів, що і вона не може бути святою. Звісно, не думав, що вона повія.

Йому тепер здавалося, що всі дивляться на нього і якщо не явно, то в душі точно сміються. Хотілося їх всіх поставити до стінки й перестріляти. Але на всіх патронів не вистачить. Тому він зосередився на списку дванадцяти.

Але з'ясувалося, що вбити бодай когось із них – марудна справа. Основна причина в тому, що у Дрогославі ввели президентське правління. У місті купа невідомих людей у цивільному, які цинкують за кожним твоїм кроком. Ось і він, коли йшов містом, щоразу нашттовхувався на їхні цупкі непроникні погляди. Розумів, що до цих осіб, з якими він хотів поквитатися за Віру, приставлена охорона. Але ж він колишній спецназівець. Щось придумає.

Вдома нашттовхувався на сумну малу. Ну, малій уже було двадцять років. Вона не дивилася на нього. Здається, донька звинувачувала його у смерті матері, хоча не казала про це. Якби не його жінки ще тут, у Дрогославі, можливо, мама вела би пристойне життя. Так вона думала, і йому здавалося, що він читає це на її обличчі.

І все-таки він до кінця не міг зрозуміти, навіщо Вірі треба було займатися проституцією. Він непогано заробляв, гроші щомісяця передавав через знайомих. Оплачував навчання доньки в Дрогославському державному педагогічному університеті. Коли приїжджав, привозив подарунки своїм дівчатам, як називав дружину й доньку.

Мав би раніше на це звернути увагу, але аж тепер помітив, що у квартирі багато цяцянок, яких лише за його гроші не можна було купити. У доньки щось зараз випитувати – марна справа. Та й, за великим рахунком, це вже не має жодного значення.

Головне зараз – почати відстрілювати тих, хто, на його думку, був причетний до того, що Віра стала повією.

11

Двоюрідна сестра Нишпорки не знаходила собі місця. Третій день як зникла Киця. Де тільки не шукала її – нема. Нишпорка вб'є за те, що не догледіла його улюбленицю. Але ж це не пес, не пришилиш Кицю ланцюгом до буди.

Вирішила все-таки зателефонувати двоюрідному братові. Якщо помирати, то з музикою. Ага, додзвонишся до нього. Поза зоною досяжності. Або якусь справу розплутує, або за новими спідницями бігає.

Упродовж дня ще декілька разів телефонувала Нишпорці, але знову та ж картина. Чим він насправді так зайнятий, що на такий тривалий термін вимкнув зв'язок?

Зателефонувала Славкові, але той теж був поза зоною досяжності. Який батько – такий син!

А пізнього вечора Киця з'явилася перед її ясними очима. Худа, брудна, з подряпаним вухом. Відлягло від серця. Тепер треба придумувати, чого телефонувала Нишпорці.

Киця випила потрібну норму молока і почваланала десь спати.

Ні Нишпорка, ні Славко так і не з'явилися у мережі.

12

... Нишпорка летить у вертольоті. Йому видно як блистить гвинтокрил у сонячному промінні.

Над ним нахилиється високий і худий чоловік. У нього тонкі губи, які, здається, від вуха до вуха. Він уже його знає.

– Ну що, приїхали? – радісно запитує той, і Нишпорка розуміє, що зараз з ним буде.

Ниють руки і ноги. Нишпорку, мов кошеня, беруть за шкірку, підносять до дверей і штовхають вниз.

Під ним – океан. Це саме океан, а не море. Навколо нікого нема. Нишпорка розуміє, що кричати не треба, бо якщо впаде у хвилі з розкритим ротом, то може захлинутися. Летіти йому довго – все життя. Відчуття безкінечності охоплює Нишпорку. Він бачить перед собою Наталку, яка на руках тримає Кицю...

Нишпорка приходить до тями, розплющує очі. Перед ним сидить високий і худий чоловік. У нього тонкі губи, які, здається, від вуха до вуха. Щойно Нишпорка бачив його

уві сні. Тепер він знає, чого можна очікувати від цього чоловіка. Сон-попередження? Але що станеться з ним самим, Нишпоркою? Цього він уві сні не побачив і не відчув. Добре, що хоч з Наталкою і Кицею все буде гаразд.

Ниють руки і ноги від кайданків. Нишпорка прив'язаний до крісла.

- З поверненням, пане Нишпорко! - каже тонкогубий. У нього правильна літературна вимова, аби можна було повірити, що це щирий українець.

Нишпорка мовчить, вивчає ситуацію і думає, що має робити. Він розуміє, що зараз не в тому стані, коли може диктувати свої вимоги. Але якщо він і досі живий, то, значить, ще потрібний цим людям. Головне, не панікувати, не показувати, що він їх боїться, і потрохи, наскільки це можливо, брати ситуацію в свої руки. Тут і грати не доводиться. Він не панікує і не боїться ворогів. Нутром відчуває, що це вороги.

- Де я? - запитує Нишпорка, починаючи реалізовувати свій план.

- У надійному місці, - відповідає тонкогубий. - Вам тут ніщо не загрожує.

Ідилія закінчується швидко. Вбігає невисокий чоловічок у камуфляжі й правдивою російською каже, що на зв'язку Москва. Тонкогубий уважно дивиться на Нишпорку і віддає наказ підлеглому відвести полоненого у підвал. Тепер говорить російською.

Ого! То він полонений? Цікаво. Невже пропустив момент оголошення війни?

Тонкогубий виходить, а з Нишпоркою не дуже церемоняться. Його то ведуть, то волочать по землі, а одного разу боляче копнули в задницю, коли Нишпорка зашпортався і мало не впав. Над головою блимають лампочки. Коридор довгий і порожній.

Чоловічок зупиняється, відчиняє люк під Нишпоркою і кидає полоненого вниз. Сповнюється гвинтокрилий сон? Нишпорка не встигає злякатись, як гепається об бетон. Висота не більше ніж півметра, але все одно боляче. Люк над ним зачиняється, забираючи з собою залишки світла.

Поки Нишпорка при звичається не стільки до темряви, скільки до свого нового становища, відчуває, що в підвалі ще хтось є.

- Це Нишпорка? - чує знайомий голос. - Я батько Наталки.

13

Дружина вбитого директора магазину доволі швидко перебрала на себе його бізнес і раптом відчула, що саме цього їй у житті й бракувало. Звісно, вона ще продовжувала грати роль убитої горем вдови, але вже давно, принаймні для самої себе, усвідомила, що якщо колись і були почуття до чоловіка, то вивітрилися чи не відразу після першої шлюбної ночі, коли той, п'яний, брутально заволодів нею, позбавивши невинності. Вони й ходили десь місяців два до цього, так що про кохання мова не йшла. Чоловік хотів її як жінку, а вона казала, що віддасться після весілля. Отримавши своє, він дуже швидко охолонув до неї. Коханки, розгульне життя, навіть народження двох дітей - ніщо не змінило їхнього взаємного негативного ставлення одне до одного аж до самої його смерті.

До неї почав вчащати чоловічок з органів. Мабуть, закохався. Та й у неї стали народжуватися почуття до нього. Якби не його службові обов'язки, серйозність ситуації

та її роль вдови, то, мабуть, між ними щось би сталося.

Чоловічок з органів відчував, що вдова директора магазину не все йому каже про вбивство чоловіка. Вона явно знає вбивцю. Вони вже мільйони разів із різних ракурсів розглядали цього високого і худого, з маскою на обличчі, але потрібного зізнання так і не було.

А що вона могла сказати цьому чоловічкові з органів? Він зможе захистити її та дітей, якщо зізнається?

Того фатального вечора вона йшла до магазину і побачила високого і худого чоловіка, який біг до неї. Його обличчя їй видалося знайомим, а коли він був уже поруч, аж зойкнула від несподіванки. Привіт з того світу! Приставивши їй пістолет до грудей, сказав: "Видаш мене - більше своїх дітей не побачиш!" - і побіг далі, жбурнувши маску в куші. Значення цих слів вона зрозуміла лише тоді, коли побачила вбитого чоловіка.

14

Наскільки вже Нишпорка був міцним горішком і належним чином реагував на удари долі, коли інші за таких же обставин могли звихнутись або діяти неадекватно, але все ж те, що йому встиг розповісти батько Наталки, могло будь-кого вивести з рівноваги.

Важко було в повній темені орієнтуватись, скільки минуло часу, відколи Нишпорка потрапив до підвалу. Не було змоги стати на повний зріст. Знизу тягнуло неземним холодом. Доводилось стояти у напівзігнутому стані, притулившись до стіни, викладеної дошками. Хоч не бетон, як на долівці. У такому положенні руки й ноги, скуті кайданками, швидко німіли. Хотів чи ні, але мусив сідати, аж поки холод знизу знову не піднімав його.

Схоже, батька Наталки добряче побили, і йому було ще важче. Голос у нього був такий, ніби ось-ось має прийти смерть. Є люди, які до кінця борються за своє життя, сподіваючись якщо не на диво, то принаймні на зміну обставин, що допоможе їм вижити. А є й такі, які не чіпляються за життя, вважаючи, що все одно воно рано чи пізно закінчиться. Тож чи є сенс мучитись і віддавати останні сили, аби прожити зайвий день-другий?

Мабуть, батько Наталки належав до другого типу людей. У цьому нема нічого дивного, бо й серед тих, хто побував на війні, трапляються подібні екземпляри. Навіть невеличке поранення видається їм смертельним. А в обставинах, коли життя поволі виходить із них, вони здатні розкрити найпотаємніше навіть випадковим людям. Нишпорка, за великим рахунком, уже не був випадковим чоловіком, якщо брав участь у захисті його доньки. І не його вина в тому, що її знову викрали, бо працювали професіонали, до яких Нишпорці ще рости й рости. Та й яке тепер це має значення, якщо їм залишилося жити декілька годин.

Батько Наталки все це озвучував, хоча говорив ніби сам до себе. А ще він сказав, що їх захопив російський спецназ, з яким йому довелося повоювати на Донбасі. Здається, Нишпорка був готовий до цієї новини, бо після вбивства Бровка і Василя

Юхимовича інтуїтивно відчував, що відбувається щось не те, хоча Дрогослав і його околиці знаходилися далеко від бойових дій. Усі ці вбивства були нелогічними, дивними, до них була прикута увага, задіяна велика кількість правоохоронців, а поза спинами хтось розігрував зовсім інший сценарій. Чомусь Нишпорка був переконаний, що житиме ще довго і нудно, а не декілька годин, як передрікав батько Наталки, але вирішив обмізкувати це питання трохи пізніше.

Друга новина хоч і не була такою вбивчою, але, м'яко кажучи, приємною її теж не назвеш. Батько Наталки казав, що донька звинувачувала його у смерті матері. Щоправда, він не розшифровував, що ж насправді сталось, а Нишпорка вирішив поки що не задавати питань на цю тему. Щоби бути подалі від ненависті доньки, батько Наталки й пішов на фронт. Дівчина майже півтора року жила сама, хоча могла бути у сестри батька, яка не мала чоловіка і дітей. Усе ж двом веселіше. Але, мабуть, ненависть до тата розповсюджувалась і на його сестру. Коли батько Наталки повернувся з війни, жодних змін у стосунках з донькою не відбулося. Можливо, для когось він і був героєм, але тільки не для неї.

Тепер Нишпорка краще розумів, чому батько Наталки так песимістично ставився до власного життя.

15

Найкоротшим є шлях додому. Тільки повертатися можна нескінченно довго.

Киця вирішила, що її канікули у двоюрідної сестри Нишпорки закінчились. Сам господар і не думав її забирати звідси. Мабуть, згодилась би повернутися додому і на тій клятій машині. Але Нишпорка вже не скоро приїде до двоюрідної сестри. Йому зараз не до цього.

Найкраще повертатися додому вночі, коли ти у своїй стихії. Та й перешкод менше. А якщо вони все-таки трапляються, то Киця знає, як з ними впоратися. Здавалося б, ніхто спеціально її цьому не вчив. Але котячі науки, побудовані на інстинктах, і не потребують вчителя.

Люди думають, що найбільшими ворогами котячого племені є собаки. Це не так. Собаки лише гальмують шлях до істини і додому. Котяча хитрість легко долає собачу суворість.

Найбільшими ворогами котячого племені є люди. Тільки вони про це не знають. Парадокс ситуації полягає в тому, що вищі космічні сили приставили котів приглядати за людьми. Це не стосунки господаря і раба, бо в цій парі нема ні господаря, ні раба, але кожний вважає себе господарем.

Філософські думки допомагають Киці вбивати час. Але на світанку все одно хочеться спати. Їй наснилася космічна подорож. Цікаво, на цій планеті вона ще не була.

На дорозі завищали гальма. Киця прокинулась, трохи поніжилась і продовжила шлях додому.

16

Охоронець пані нотаріус за декілька днів став повноправним господарем

помешкання. Слабкі спроби її чоловіка захистити власне право спати з дружиною в їхньому ліжку завершилися хуком з лівої й тривалим нокаутом. Їй це подобається. Сильніший sameць має право завоювати самку.

Здається, аж тепер, після сорока років життя, пані нотаріус відчула, що таке оргазм. Їй хотілося завагітніти від Костика. Охоронець відчув це і сказав, що зараз це ні до чого. Зараз? Отже, вона має надію на майбутнє?

Пані нотаріус жила своїм, відособленим від цієї планети, життям. Вона була ніби в невагомості, а всі інші – прив'язані до земного тяжіння. Плебеї, не здатні піднести навіть власне тіло. Костик відкрив їй очі на багато речей – через секс. Та що там казати – її життя пройшло чуттєву і сувору ревізію, коли з'ясовується, що правда зовсім не така, якою вона собі її уявляла. І кохання зовсім не таке. Пані нотаріус знала, що кохала свого чоловіка, хоча всі почуття до нього давно вже відійшли у минуле. Тепер вона знала, що кохає Костика, але це кохання було лише часткою того, що вона відчувала до свого охоронця. Її кохання до нього ніби давало можливість заглянути вдаль і вшир, побачити те, чого раніше не сподівалась усвідомити, коли просто кохала. Кохання ставало безумовною частиною чогось більшого і незбагненного, що називалося життям.

З цієї точки зору її безпосередня робота вже видавалася нікчемною і дріб'язковою. Ні, потрібно виконувати свої функціональні обов'язки, бо, зрештою, це приносило їй гроші. Але що таке ці папірці, коли в її житті з'явився Костик?

Проте найголовніше було навіть не в цьому. За весь цей час, коли пані нотаріус жила Костиком, вона жодного разу не подумала про те, що після смерті головного редактора "Дрогославської зорі" залишається під першим номером у списку дванадцяти, приречених до смерті.

17

Ляда відчиняється, і Нишпорка не встигає зреагувати, як його беруть за шкірку і тягнуть догори. На якусь мить бракує повітря. Той самий чоловік кладе поруч з ним батька Наталки. Зовнішньо не видно, щоби цей росіянин з обличчям бурята мав силу в руках. Він спокійно дивиться на них і показує рукою, щоби вони піднімались і йшли вперед.

Тепер Нишпорка може побачити батька Наталки. Все його обличчя посиніло, одне око заплигло, ніс переламаний. Коли вони йшли, він помітно кульгав на одну ногу.

Той чоловік, який їх витягнув з підвалу, не поспішав і не підганяв бранців. Звичайно, можна було радіти цьому, але на душі в Нишпорки щось зашкребло. Невже їх ведуть на розстріл? Кат упевнений у собі, йому нікуди поспішати, а їм дають можливість подихати перед смертю.

Коридор видається довшим, ніж той, коли Нишпорку вели до підвалу. Звичайно, це тому, що зараз вони йдуть повільно. Чи все-таки до того клятого підвалу ведуть два різні коридори? Лампочки тепер ті ж самі, що й тоді. Чи щось невловиме все-таки відрізняє їх? Нишпорці все видається таким дріб'язковим порівняно з тим, що зараз він позбудеться найдорожчого, – життя. Ця думка повністю заволоділа ним і, здається,

паралізувала всі органи його тіла.

Попереду йде батько Наталки, а позаду – конвоїр. Здається, у вузькому коридорі двоє могли би дати раду з одним. Але жодної думки про спротив, ніби солодкуватий запах газу в'ївся в пори їхнього тіла.

Несподівано в коридорі гасне світло. Конвоїр істерично кричить до них, аби вони лягли. Мова російська, але з бурятським чи яким там акцентом, розібрати важко, що він хоче, можна лише здогадатися. Нишпорка не встигає виконати команду і за мить уже лежить на землі, збитий потужним ударом у потилицю. Попереду чути швидкі кроки людини, яка втікає і яку не запідозриш в тому, що вона кульгає. Конвоїр біжить за батьком Наталки. І тут вмикається світло. Нишпорка бачить, що вони доволі далеко від нього. Батько Наталки зупиняється. Конвоїр підбігає до нього і ногою підсікає на землю.

У Нишпорки паморочиться в голові. Він втрачає свідомість. Повертається до тьми. Голова б'ється об підлогу. Конвоїр спереду тягне його за ногу. Батька Наталки не видно.

18

Власниця "Калини" зателефонувала вдові директора магазину й запросила до себе в ресторан. Був будній день. Це знак, що трапилося щось важливе.

Обидві Марини були однокласницями. В школі й опісля мало помічали існування одна одної. Вони зішлись ближче вже після смерті чоловіка власниці ресторану. У "Калині" інша Марина святкувала день народження старшої доньки. Відтоді стали часто зустрічатись, звиряти одна одній свої жіночі секрети.

Так сталося, що не чоловічкові з органів, який плів навколо неї сіті, а подрузі Марина розповіла, хто біля магазину вбив її чоловіка. Це було щось містичне, але той, мов дві краплі води, був схожий на їхнього однокласника Ромка, який декілька років тому загинув у автомобільній катастрофі. Тепер же власниця "Калини" розповіла, що вчора Ромко, чи хто там він насправді, був у її ресторані. Вона набралася сміливості, підсіла до нього, але той говорив з нею так, ніби бачив уперше. І у вдови директора магазину, коли вона побачила вбивцю свого чоловіка, теж склалося враження, що раніше він її не бачив.

Подруги ще довго сиділи за пляшкою справжнього закарпатського коньяку, але не п'яніли. В їхнього покійного однокласника Ромка братів не було, лише рідна сестра, яку вважали коханкою міського голови Дрогослава. Невже хтось міг бути аж так подібний? Вони самі злякались своїй думці, що це перевертень, який прийняв образ їхнього однокласника і тепер вбиває людей.

19

Вирахувати цього покидька за IP-адресою його комп'ютера було як два пальці наснитися. Він давно хотів поквитатися з ним, але цікаво було, що ж той далі писатиме про вбивства на "Дрогослав-Інфо". Край наступив, коли прочитав статтю про те, як він буцімто вбивав головного редактора "Дрогославської зорі". Все було суцільною вигадкою і брехнею.

Любителем гострих відчуттів виявився сорокарічний батько трьох дітей. Мабуть, начитався Стівена Кінга і дешевеньких детективчиків. Ось тепер каша в голові лізла йому через очі, вуха, ніс, рот.

Той відразу зрозумів, що має справу зі справжнім убивцею. Він упав на коліна і просив не вбивати його, бо в нього хвора дружина і троє малолітніх дітей. Тонкогубий лише усміхнувся. Якщо хочеш бути Богом на землі, не згадуй про дружину і дітей.

Нічна розмова в гаражі не принесла йому філософської насолоди. Імітатор убивці у "Дрогослав-Інфо" виявився нікчемним чоловічком. З'ясувалося, що в нього нема жодної життєвої цінності, за яку можна було би зачепитись. Весь час хотів бути схожим на когось і ніколи не задумувався про те, що завжди треба залишатися самим собою, і тоді, можливо, хтось захоче бути подібним на тебе. Звичайно, жодних шансів на життя цей нікчема не мав, навіть якби носив з собою фотографії дружини і дітей. Але в нього і цього не було.

Постріл у серце зупинив його муки на цій грішній землі.

20

Нишпорка лежав на грішній землі. Обличчя ніжилося під сонячним промінням. Дув легенький вітерець. Було добре, як у дитинстві. Але розплющиш очі – і повернешся до реалій життя. Він цього не хотів. Поворушив руками і ногами. Невже нема кайданків?

Їх справді не було, але це його і зрадило. Коли Нишпорка розплющив очі, зіштовхнувся з поглядом тонкогубого. Той ніби вивчав його, але Нишпорці здалося, що в його очах затаїлася печаль. Це не був жаль до нього, бо чого б убивця мав думати про своїх жертв? Але щось космічне, холодне, потойбічне лилося з очей тонкогубого, ніби мрець дивним чином ожив і тепер робить те, що не встиг за життя.

Тонкогубий перевів погляд – і Нишпорка вслід за ним. Те, що він побачив, змусило його встати. Тонкогубий не заважав, лише пильно спостерігав за ним, аби той не наробив дурниць. Неподалік бурят, який витягував їх із підвалу, копав могилу. Поруч лежав батько Наталки. Не треба було щось додумувати, аби зрозуміти, що це саме він.

– Він не захотів жити, – буденно сказав тонкогубий. Нишпорці здалося, що той посміхнувся. Захотілося збити його на землю і перегризти горло. І нехай автоматники, які поруч, зроблять з його тіла решето, все-таки одного російського диверсанта він завалить. Але момент був втрачений. Поки Нишпорка роздумував, як краще виконати свою затію, тонкогубий дав команду, і двоє автоматників повели Нишпорку подалі від батька Наталки.

21

Іван Іванович, останній перший секретар Дрогославського міськкому партії, понад усе на світі любив футбол. Здавалося, міг дивитися його день і ніч на спеціалізованих телеканалах. Для нього не мало значення, чи грали світові зірки, чи дворові команди. Заворожував сам процес.

Дружина все-таки не витримала і розповіла синові про знахідку на горищі. Коли той заглянув у ящик, то був дуже здивований. Ще не вистачало, щоби це хтось знайшов! Поволі зносив до машини небезпечну знахідку. Довелося зробити дві ходки

до лісу, аби закопати те все. Ящик по самі вінця заповнили старими книгами. Іван Іванович увесь цей час не відходив від телевізора, бо дивився свій клятий футбол. Нехай думають, що він не помічає того, що роблять син і дружина.

Все було зроблено вчасно, бо наступного дня до них завітали гості. Вони показали посвідчення співробітників Служби безпеки України і найперше полізли на горище. Складалося враження, що хтось доніс на Івана Івановича. Не знайшовши нічого підозрілого, чоловічки ще трошки для годиться понишпорили по квартирі й пішли.

Під час обшуку Іван Іванович зберігав олімпійський спокій, ніби справді не знав, що ж таке заборонене можна зберігати у його хаті, але коли за есбеушниками зачинили двері, хутко, мов молодий, вилетів на горище. Його довго не було, і дружина вже морально підготувала себе до чергового скандалу із застосуванням чоловіком татаро-монгольських матюків найвищого ґатунку.

Але, на диво, Іван Іванович спокійно зійшов з горища, насвистуючи якусь веселу пісеньку. Зупинився біля дружини, хитро примружив очі і помахав пальцем перед її обличчям. Вона заплющила очі, сподіваючись, що чоловік зараз її вдарить. Але нічого не сталось. Той спокійно пішов дивитися свій футбол.

22

Славко не знав, що має сказати мамі, коли та увечері вийде на скайп. Нишпорки вже третю добу не було вдома, його телефон мовчав. Раніше тато теж зникав, якщо мав багато роботи. Але принаймні вони телефонували одне одному. Зазвичай відсутній він був не більше доби. Юнак не хотів думати, що з батьком могло трапитися щось погане. Нишпорка був досвідченим опером і завжди знав, як вийти з будь-якої ситуації, навіть критичної. Зрештою, якщо зранку його не буде, слід діяти рішучіше. Він сам себе заспокоював, що до ранку батько повернеться. А якщо ні – то давав собі час зібратися з думками, що ж насправді він має робити, якщо тата дійсно не буде вдома.

Славкові здавалося, що думки про Наталку вже в минулому, але за останні декілька тижнів він переконався, що став думати про неї частіше, аж поки не перейшов до того стану, що дівчина взагалі не вилітала йому з голови. Так було на початках, коли він закохався в неї. Потім вони посварились, і він дав наказ самому собі забути про неї. Здавалося, на початках це у нього виходило. Але ні інші дівчата, ні вгризання до нестями в університетську науку, ні щось інше вже не могли викреслити Наталку із його життя. Врешті-решт, він змирився з думкою про те, що кохає її, але не псуватиме їй життя. Нехай Наталка навіть не здогадується про його теперішні почуття до неї.

У двері подзвонили. Нарешті! Тато міг би й своїм ключем відімкнути. Але це був не Нишпорка. На порозі стояла Наталка.

23

Нишпорка почував себе дивовижно. Але ця дивовижність не була з розряду радісних. Він ніби був військовополоненим чи просто полоненим, лише не мав кайданків на руках і ногах. Нишпорка міг вільно пересуватися по окресленій території, й, здавалося, автоматники не звертали на нього жодної уваги. Їх було не більше двадцяти. Вийти за зону він не міг, та й не намагався цього зробити. Місцевість йому

була незнайомою. Десь глибоко в лісі стояли збірні будиночки, яких не видно було згори за кронами дерев, так що ні гвинтокрили, ні літаки, ні навіть супутники з космосу не могли би побачити цього невеличкого хутірця, якого нема на жодній мапі світу.

Після вбивства батька Наталки Нишпорка почав відчувати нереальність життя. Він відніс це на наслідки застосування проти нього невідомого газу із солодкуватим запахом. Одного разу йому навіть здалося, що здалеку бачить Наталку. На мить його відволікла розмова двох автоматників між собою, а коли глянув на те місце, де мала стояти Наталка, її вже там не було. Та й чи вона це? Жінок у цій чоловічій компанії він не бачив.

Йому це було дивно, але Нишпорка втратив інтерес до власного життя. Здається, хтось невідомий одним розчерком пера закреслив усе його минуле. Повернення до приватної детективної практики видавалося знущенням з життя. Сьогодення мало якісь туманні обриси, а про майбутнє взагалі не думалось. Ніби життя зупинилось, але йому дають можливість за інерцією ще дихати. І Нишпорка розуміє, що в один прекрасний день якийсь автоматник просто перекриє йому доступ до кисню – і все на цьому закінчиться. То ж чи не доцільно насолоджуватися тим, що ще залишилося доступним тобі?

24

Якщо засоби масової інформації Дрогослава уповні відчули на собі положення окремих статей Закону України "Про президентське правління під час антитерористичної операції", і цензура в цьому переліку була не найболючішою, то сайт "Дрогослав-Інфо", здається, був автономним, і його не стосувалися драконівські міри. Він вів свою незалежну політику, ніби жив у паралельному світі й навіть не підозрював, що відбувається в державі. Як друкував нібито нейтральні статті, після чого з усіх боків сипалися нищівні коментарі зі змішанням у лайні окремих дрогославців, так і продовжував це робити.

Великий ажітаж серед обивателів викликала з'ява на публіці справжнього вбивці нещасних дрогославців. Втім, у його описах вони вже не виглядали нещасними. Якщо імітатор убивств відсторонено розповідав про жертв, то справжній убивця давав зрозуміти дрогославцям, що ці люди заслужили на те, аби бути покараними. Мабуть, ніхто не сподівався на кровожерливість місцевих мешканців, але абсолютна більшість коментаторів симпатизувала убивці й однозначно була на його боці. Зло має бути покараним – таким був лейтмотив їхніх дописів. І якщо держава не здатна зробити це, то їй не слід заважати тим, хто наводить порядок.

Відвідуваність сайту "Дрогослав-Інфо" зросла у декілька разів, коли вбивця опублікував посмертні фото своїх жертв. Судячи з IP-адрес комп'ютерів, увесь світ, у буквальному розумінні цього слова, прилип до "зливного бачка" Дрогослава.

25

Звісно, Нишпорка розумів, кому завдячує своїм життям, але ще не усвідомлював, чому милість проявили саме йому, а не комусь іншому. Проте доволі часто в житті

трапляються прості пояснення складних подій і фактів, але чомусь людський мозок не може цього переварити. Тонкогубий, можливо, вже давно відправив би на той світ свого чергового клієнта, але несподівано для себе знайшов у ньому цікавого співрозмовника. Відчувалося, що Нишпорка має філософський склад розуму, а це найбільше, що його цікавило в людях. Тонкогубого за п'ятику вигнали з університету, коли він навчався на третьому курсі філософського факультету, але за глибиною знань він міг би зараз заткати за пояс багатьох професорів і докторів наук. Нишпорка, звісно, не був сухарем-науковцем, але хід його думок мав явно визначене філософське скерування. Поки тонкогубий плутався у складних визначеннях конкретної філософської проблеми, Нишпорка розбивав його постулати двома-трьома простими фразами, і, здавалося, всі ці філософські трактати умів людства були написані даремно, якщо випадкова людина так просто їх розвінчує. Але чи випадковим на цій землі є Нишпорка? Чи не посланець це Бога – якщо не сам Бог? Чи це Диявол спокушає його, тонкогубого?

Взамін Нишпорка виколупав для себе децицію незамінної інформації. Хотів цього тонкогубий чи ні, але дав зрозуміти своєму полонянникові, що їхній диверсійний загін чекає на початок повномасштабної війни Росії з Україною, коли наступ буде не лише зі Сходу, а й з Криму, і в ключових містах Заходу з повітря висадяться десантники. Завдання ж тонкогубого та його автоматників – паралізувати роботу ратуші та військового комісаріату Дрогослава. Схоже, що все мало відбутися в найближчі дні.

Якби хтось сказав Нишпорці про це якийсь місяць-другий тому, він би подумав, що його співрозмовник начитався дешевеньких детективів. Нишпорку рятувало те, що він не читав на різноманітних сайтах прогнози політологів і аналітиків різного штибу про ймовірність розвитку подій між Росією та Україною. Те, про що сказав тонкогубий, було лише блідою копією одного з таких писань. Але Нишпорка знав, що все це реально відбувається з ним, а тонкогубий – найбільший його персональний ворог на планеті Земля. Звісно, коли розпочнуться події, описані в цьому сценарії, життя Нишпорки не вартуватиме ні копійки. Як звідси вирватись, аби попередити кого слід про цей диверсійний загін та й самому врятуватися? Нишпорка запрограмував мозок на розв'язання цієї проблеми.

26

О шостій ранку Юля отримала на телефон есесеску від Нишпорки: "Розслідую дуже важливу справу. Буду через декілька днів". Чоловік сонно пробурчав: "Що там?" – "Бонуси від Київстару", – невинно сказала вона.

Нишпорко, сучий ти сину! Ще вчора Юля прийняла остаточне рішення, що пориває з ним, звечора підлізла під чоловіка і сказала, що хоче завагітніти. Той здивовано глянув на неї, бо до цього часу вона все казала, що спочатку треба зробити кар'єру, заробити гроші, а вже потім заводити дітей. Знав би він, що саме Нишпорці завдячує цій ночі кохання, коли можна було не стримувати й не обмежувати себе.

Юля, звісно, забула про свою вчорашню обіцянку зав'язати з Нишпоркою. Він пам'ятає про неї! Навіть якби вона дізналася, що всі ці дні Нишпорка провів з якоюсь коханкою, то вибачила би йому, адже він згадав про неї й надіслав есесеску. За інших

обставин і в інші дні Юля ніколи би так не зробила, Нишпорка не був би помилований, але зараз у неї посвітлішало на душі. Та що там казати! Вона сама не очікувала від себе такого благородства.

Внучка останнього першого секретаря Дрогославського міськкому партії ледве дочекалася, коли чоловік піде приймати душ, і зателефонувала Нишпорці, але операторка байдужим голосом повідомила, що абонент знаходиться поза зоною досяжності. Нова хвиля ревнощів, ще потужніша, ніж у попередні дні, готова була накрити її з головою. Марно розум намагався довести серцю, що Нишпорка розслідує важливу справу, а тому вимкнув зв'язок. Куди й поділось її нещодавнє благородство! Вона знову була ладна стерти Нишпорку в порошок, як тільки він з'явиться перед її ясні очі.

У той же самий час і таку ж есемеску отримала покоївка готелю. Нишпорка так і не зустрівся з нею, коли вона повідомила, що могла завагітніти від нього. Всі ці дні, коли він був поза зоною досяжності, в неї на душі панувала порожнеча. Не піде ж вона до нього додому з'ясовувати стосунки. Такого приниження він від неї не дочекається. А тепер вона зраділа цій есемесці, ніби всі проблеми були давно розв'язані і не треба думати, від кого ж вона завагітніла – від чоловіка чи Нишпорки. Головне, що він живий і здоровий, а на все інше – воля Божа.

Славко теж зрадів есемесці від батька. Хоча він налаштовував себе, що треба буде щось робити, організовувати пошуки, але сам собі не вірив, що зробить це, бо завжди могли знайтися десятки причин, аби відтермінувати виконання власної обіцянки ще на декілька днів. Тепер тато розв'язав йому руки й можна далі вести безтурботне життя.

Наталка мирно спала поруч. Він хотів розбудити її й повідомити радісну новину, але пошкодував дівчину, яку кохав більше всього на світі. Коли прокинеться, вони разом обміркують, що далі робити. Славко був упевнений, що тато погодиться з тим, аби Наталка жила у них. Та й мама не буде проти. Майбутнє видавалося йому прекрасним і безболісним.

Двоюрідна сестра Нишпорки зітхнула з полегшенням. Знайшовся таки! Але що вона скаже йому, коли він запитає про Кицю? Краще йому зараз не телефонувати. Та й не треба його відволікати від розслідування важливої справи.

О тій самій порі есемеску такого ж змісту отримали від Нишпорки ще декілька десятків дрогославців. Багато з них були здивовані, чого це пан детектив повідомляє їм цю новину. Особливо вони з ним не дружили, хоча його номер був забитий у їхніх мобільних телефонах, і всі розслідування – це його приватна справа. Чи мова справді йде про щось дуже важливе, аж вони повинні це знати?

27

Серед білого дня пострілом у серце вбили пані нотаріус. Це виявилось великою несподіванкою для двох державних охоронців, яких приставили до неї, а найбільше – для Костика, який вдень і вночі не відходив від своєї підопічної.

Снайпер виявився розумним і кмітливим чоловіком. Постріл можна було здійснити з боку ратуші, в якій у цей час було повно людей. Спробуй знайди голку в копиці сіна.

Офіс пані нотаріус знаходився навпроти, за якихось декілька десятків метрів. Центральна площа Дрогослава гула, як розтривожений вулик, так що пострілу ніхто не почув. Костик побачив лише широко розплющені й здивовані очі пані нотаріус. Поки він здогадався, що би це мало означати, вона, ніби в уповільненій кінозйомці, почала осідати на землю. Костик подумав, що їй просто стало погано. Він підхопив її й аж тоді побачив кров. Костик второпав, що й до чого, і крикнув державним охоронцям, що снайпер у ратуші. Ті зірвалися на рівні ноги й побігли, ніби команду їм дав хтось старший із їхньої служби, а то вони б ніколи не послухались цього вискочки з приватної фірми. Чомусь він і не думав викликати швидку допомогу, ніби фатальний кінець пані нотаріус ще раніше був написаний на її обличчі.

Аж коли Костик упевнився, що пані нотаріус мертва, він подумав, що тепер його точно витурять із фірми пана Костіва, якщо не доведеться відповідати більш серйозно.

28

Найбільше Нишпорка шкодував не за пістолетом. Ну, мав би він його зараз, вбив би одного-двох, а потім якийсь автоматник, той же бурят, наприклад, зробив би з його тіла решето. Кому потрібний такий паперовий героїзм?

Нишпорці, як повітря, не вистачало телефону. Звичайно, він би насамперед зателефонував начальникові Дрогославського відділу поліції й розповів, що тут відбувається. Той вже би знав, кому доповідати і що робити далі. Потім зробив би декілька дзвінків Славкові, двоюрідній сестрі, покоївці з готелю, а ще, можливо, Юлі, щоби заспокоїти їх, що з ним усе гаразд.

Але після читання книг ще одним бальзамом на душу для Нишпорки був перегляд есемесок в мобільному телефоні. Писали колишні коханки, і він зберігав їхні послання, згадуючи приємні хвилини, проведені з ними. Нишпорка не вважав себе сексуальним гігантом. Колись підраховував, скільки коханок мав. Зупинився на цифрі двадцять п'ять. Хлопці хизувалися, що мали набагато більше. Він ніколи про це навіть не заїкався у розмовах з ними. Нишпорці вдавалося зберігати хороші стосунки з колишніми. Деякі навіть розповідали про своїх нових коханців, і він знав, що ті про нього не знають. Це тішило його самолюбство. Есемески від колишніх коханок він зберігав як щось найдорожче у своєму житті. Було би прикро, якби тонкогубий перечитав ці повідомлення й якось нашкодив цим жінкам. Від нього всього можна було очікувати.

Було би глупо зараз підійти до тонкогубого і сказати, щоби віддав мобільний телефон. Ага, ще й запитати: "А де мій пістолет?". А кулю в лоб не хочеш?

У його житті були ще не такі втрати. Так що доведеться звикнути до думки, що він уже ніколи в своєму житті не прочитає есемесок від своїх колишніх коханок.

29

- Чому ви не взяли адміністратора сайту "Дрогослав - Інфо"?

- Він зник, пане генерале.

- Звичайний доцент Дрогославського державного педагогічного університету виявився хитрішим і спритнішим, ніж наші хлопці?

- Він професіонал, пане генерале. Пройшов навчання під Москвою, куди буцімто

їздив на заробітки. Вміє маскуватись і змінювати зовнішність. А ще – небезпечний диверсант, майстер вибухової справи. Від нього всього можна очікувати.

– Ви не вивчали можливості, що у нас завівся кріт, який попередив цього доцента?

– Ніяк ні, пане генерале!

– То вивчіть!

– Слухаюсь, пане генерале!

– Як ви думаєте, де він зараз може бути?

– Ми думали, що він з'явиться в російському диверсійному загоні, що в лісі під Дрогославом. Поки що його там нема.

– Ви впевнені, що цей загін не наробить біди?

– Навіть якщо почнеться війна, ми швидко його нейтралізуємо.

– Під вашу відповідальність, пане підполковнику.

— Слухаюсь, пане генерале.

– Що ще?

– Вони імітували смерть бійця АТО, який свого часу перебував у них в полоні.

– Навіщо?

– Там у них знаходиться місцевий детектив на прізвисько Нишпорка. Думаю, зробили це для нього.

– Нишпорка?

– Так точно, пане генерале! Колишній капітан міліції.

– Навіщо це їм?

– Мабуть, хочуть психологічно вплинути на Нишпорку, аби працював на них, як і той борець АТО.

– Не переборщіть зі своїми експериментами. Досить уже смертей у Дрогославі.

– Слухаюсь, пане генерале!

30

Киці було добре, як нещодавно у двоюрідної сестри Нишпорки. Знесилена, її в ліску біля дороги підібрали дітлахи, які бавилися там у войнушку. Вона стала їхньою улюбленицею. Звичайно, трохи дратувало, що вони постійно брали її на руки, але ж Киця відчувала, що у них добрі душі. Можна було їм це вибачити і не дряпати, тим більше, що малеча постійно її підгодовувала.

Дорога додому ще була далекою, і Киця інколи жалкувала, що не поїхала тоді машиною з Нишпоркою або ж не залишилася чекати на нього у його двоюрідної сестри. Але плівку життя назад не прокрутиш. Треба йти додому, бо тут, у дітлахів, Нишпорка її не знайде.

Коли доводилося покидати тих, хто робив їй добро, Киці завжди було трохи соромно за себе. Люди, особливо діти, могли ображатись на неї за це. Але ж вона не винна, що не всі розуміють одну просту річ: Киця відповідає за Нишпорку на планеті з дивною назвою Земля. За кожну людину відповідає хтось із їхнього котячого племені, і Киця не сміє втручатись у їхні дії.

У людей є ще ангели. Але ангелам все одно, живий ти чи мертвий. Вони виконують

волю Божу і допомагають тобі, коли ти живий. Але коли помреш, і на це буде воля Божа, ніхто вже тобі не допоможе. Їхнє котяче плем'я абсолютно нейтрально ставилося до віри людей у Бога. Хочете – маєте. У них, котів, своя місія. І Киця, як би далеко не була від Нишпорки, робить своє. Кожний його крок – під контролем. Що би він не зробив, буде так, як у закладеній в Кицю програмі.

Під вечір Киця вдала, що заснула. Діти залишили її в спокої й десь повіялись. Пора в дорогу. Вибачте і прощайте, любі діти!

31

Військовий комісар Дрогослава мовчав, дивився у стіл і слухав дитяче белькотіння міського голови, прокурора, начальників міських відділів СБУ і поліції. Все було дуже просто. В пані нотаріус стріляли з ратуші, з кабінету першого заступника міського голови. Той у цей час проводив нараду в сесійній залі. Перед цим сказав прибиральниці, що його не буде десь годину, тому можна наводити порядок. Прибиральниця відчинила кабінет, щось там трохи поробила і пішла. Очевидно, забула зачинити двері на ключ. Убивця спокійно зайшов туди і виконав свою брудну роботу.

Ситуація була би смішною, якби не виглядала так сумно. Дрогослав знову прозвучав на всю Україну. Вбили п'яту особу зі списку дванадцяти. Можна було лише уявити, що почув військовий комісар із Києва на свою адресу. Здавалося, ситуація з убивствами стабілізувалась, а тут несподівано новий удар.

Найцікавішим у цьому дурнуватому положенні було те, що ніхто не бачив убивцю. Не вимальовувався бодай один пристойний свідок, який би сказав, хто саме заходив до кабінету першого заступника міського голови і зробив фатальний постріл прямісінько у серце пані нотаріус.

Виходило на те, що крайніми були прибиральниця і секретарка, яка сиділа, точніше, мала сидіти у приймальні. Ну, з прибиральницею все ясно. Жінці під сімдесят, пам'ять нікудишня, тому й кабінету не зачинила. А секретарка – молоденька фіфочка, ноги ростуть від вух, міні-спідниця. Каже, що відлучилася в туалет на хвилику і нікого не бачила. Довгою ж виявилася та хвилика, якщо убивця встиг зайти, зробити свою чорну справу і вийти. Робити крайніми прибиральницю і секретарку? Але ж це смішно! Та й не дасть можливості знайти вбивцю.

Міський голова був у цей час в своєму кабінеті. Зазвичай двері у нього трохи відхилені. Це вже коли хтось заходить до нього на серйозну розмову, то зачиняє за собою двері. А так він має можливість контролювати ситуацію – принаймні, бачить, що відбувається у приймальні. Але тоді міський голова не заперімітив, щоби хтось був у приймальні та зайшов до кабінету першого заступника. Прибиральницю бачив, секретарку теж, а вбивцю ні. Мало не привид бродив ратушею!

Кожний із присутніх висловлював свою версію, хоча військовий комісар прекрасно розумів, що насправді жодної версії у них нема і бути не може. Ці тилові щурі не здатні провести елементарне розслідування, щоби знайти вбивцю.

Військовий комісар на півслові у буквальному розумінні перервав промову прокурора, який запевняв усіх і насамперед, мабуть, самого себе в тому, що його

відомство провело грандіозну роботу. Виходило, що злочинця ось-ось впіймають. Ага, впіймають, якщо навіть відбитків пальців нема! Військовий комісар стукнув кулаком по столі:

– Суки! Завтра поїдете в зону антитерористичної операції!

Він уважно з-під лоба обвів поглядом усіх, встав з-за столу і вийшов із зали засідань. Вони навіть не встигли виструнчитись, як робили це завжди. Оте магічне "завтра" паралізувало їхню волю. Можливо, десь на підсвідомому рівні вони розуміли, що це "завтра" не обов'язково має бути саме завтра, а може настати післязавтра, через тиждень чи місяць, або не наступить взагалі, особливо якщо вони спільними зусиллями знайдуть убивцю, в що від самого початку ніхто не вірив. Настрашивши відправкою до зони антитерористичної операції, військовий комісар хотів стимулювати їх швидше розкрити злочин, але все мало зворотній ефект. Заздалегідь настрашені ймовірною смертю на фронті, ці люди були не здатні упіймати злодійчука в магазині, не те що серійного вбивцю, який, мов чума, завівся у Дрогославі.

32

Насправді в Дрогославі не було аж так багато сховків, де би Костик міг почувати себе в безпеці. Якщо казати серйозно, то їх узагалі не існувало. Відносний спокій він мав лише у помешканні пані нотаріус. Тепер усе в минулому. Пан Костів покладав на нього великі надії, а він проґавив свою удачу. Запав на великі гроші пані нотаріус, які вона пообіцяла йому, якщо він буде з нею, а тепер доведеться боротися за власне життя.

Костик чудово розумів, що тепер бізнесові справи пана Костіва будуть не такими яскравими, якщо взагалі існуватиме його фірма. На центральній площі Дрогослава вбивають вір-клієнта, а розрекламована охоронна фірма нічого не змогла протиставити вбивці.

Звичайно, можна було сказати, що до пані нотаріус були приставлені ще два державні охоронці, але як їм платили, так вони й охороняли. Костикові платили добре, і всі розуміли, що саме він був головним охоронцем, отож мусив її вберегти, а не лише трахатись з нею по ночах.

Він аналізував кожний свій крок і розумів, що діяв за всіма правилами охорони вір-персон. Втім, один пунктик все-таки порушив. Охоронці не повинні ставати коханцями тих, до кого приставлені.

І все б нічого, але того дня їм було дуже добре удвох. Пані нотаріус вже не крилася зі своїм коханням до нього, а він продовжував грати роль бундючного й суворого охоронця, який педантично виконує свої обов'язки. Насправді серце в нього теж співало. Він не був з тих хлопчиків, які сліпо закохуються, але все ж певні почуття до пані нотаріус зародилися в його серці. Найголовніше, що гріла думка про її гроші. Він не був ласий до них, але тепер нарешті можна було зробити мамі операцію на серці.

Грайливий настрій пані нотаріус передався Костику. Він не зумів переконати цю щасливу жінку, що не слід обідати в ресторані, якщо це можна зробити в офісі, замовивши ті ж страви. Здається, вони двоє увірували, що небезпека позаду і що після

введення президентського правління в Дрогославі вже нікого не вбиватимуть.

Костик розумів, що пан Костів йому цього не пробачить, і ціною стане його власне життя. Треба чим швидше забирати маму і їхати куди очі бачать. Бог добрий. Якось вони викрутяться.

33

Нишпорка вирішив, що завтра має настати вирішальний день для нього. Рано чи пізно тонкогубому набриднуть їхні філософські розмови або Путіну вчергове щось перемкне у голові. У будь-якому випадкові Нишпорку пристрелять. Тому він вирішив грати на випередження. Мозок підказував йому лише один варіант: необхідно втікати. І чим швидше – тим краще.

Сьогоднішній день мав стати своєрідною генеральною репетицією. Нишпорка вже освоївся в зоні, де він міг вільно пересуватись і де його бачили автоматники. Треба було розширювати зону – і він зважився на це. Ступив декілька десятків кроків углиб лісу – і заचाївся, зникнувши з поля зору автоматників. Нишпорка теж їх не бачив.

Час спливав повільно. Його ніхто не шукав. Створювалась ілюзія волі. За відчуттями Нишпорки, минула година. Це могло бути декілька хвилин, а то й пару годин. Залежно від того, як всередині кожного з нас тече час.

Нишпорка не став ризикувати і повільно повернувся туди, де був недавно. Здається, автоматники й не помітили його відсутності. Про всяк випадок, зробив вигляд, ніби ходив випорожнитися за дерево. Це якщо за ним усе-таки хтось спостерігав.

Тонкогубого ніде не було видно. Без нього на душі було спокійніше. Та й автоматники, схоже, почували себе вільніше.

Залишалося тепер визначити напрямок, куди втікати. Нишпорка не знав, як далеко від Дрогослава затягнули його російські десантники. Нехай на десять чи двадцять кілометрів углиб лісу. Скільки він зможе за годину пробігти, поки вони схаменуться, що він утік? Небагато, якщо врахувати, що хлопці витриваліші, ніж він. Куди бігти? Добре було б, якби у напрямку Дрогослава. Але якщо навіть у протилежний бік, то все одно вийдеш до якогось села, а вже там можна сподіватися на допомогу.

Нишпорка вирішив сьогодні добряче відпочити, щоби завтра втілити у життя свій задум.

34

Він завжди хотів бути першим. Ось і настала його черга. Тепер він перший у списку тих, кого має вбити невідомий маніяк.

Адвокат розумів, що тепер його життя нічого не вартує. Ось пані нотаріус убили в центрі міста, а ненормальний і далі спокійно собі живе. Казали, ніби стріляли з ратуші. Звісно, він у ці плітки не повірить. Але як могли вбити пані нотаріус, коли в неї було аж три охоронці?

Він не ходив на роботу і забарикадувався вдома. Його квартира перетворилася на маленьку божевільню. Вікна у всіх кімнатах були цілодобово зашторені. Адвокат наслухався про можливості тепловізорів і розумів, що його можуть підстрелити не лише вдень, а й уночі.

Два державні охоронці й один від пана Костіва стали повними господарями у його квартирі. З третьої спроби умовлянь адвокат усе-таки натягнув на себе бронежилет. Це його трохи заспокоїло, бо вбивця цілив у серце. Але потім він подумав: чому б той не міг змінити тактику і не вистрелити, скажімо, в голову? Страх знову скував його з голови до ніг, й адвокат не міг їсти й спати.

Йому здавалося, що він знайшов геніальний вихід із цієї ситуації, поселившись у ванній кімнаті. Це було найбезпечніше місце у квартирі. Снайпер, якби й хотів, не зміг би поцілити з вулиці. Адвокат не відчував незручностей, ночуючи у ванні. Було, щоправда, трішки твердувато, але, на диво, до нього повернувся короткотривалий сон. Хоча він спав, як заець, прокидаючись від кожного шарудіння, але гріла думка, що снайпер біситься, бо не може в нього вцілити.

Дружина з дітьми після вбивства пані нотаріус переселилася до своєї мами, і він, здається, жодного разу не подумав про них. Уся його увага була звернена на себе, коханого. Адвокат відчував себе героєм. За короткий час кількість його друзів у Фейсбуці досягла максимальної межі у п'ять тисяч осіб. Жінки захоплювалися його мужністю, а якась Клава із Полтави написала, що хоче народити від нього дитину.

35

Нишпорка не відразу второпав, що сталося. Він побачив, що автоматники заметушились. Відтак на горизонті з'явився тонкогубий. Поруч з ним був ще якийсь невисокий чоловік. Уважно придивившись, Нишпорка впізнав у ньому доцента Дрогославського державного педагогічного університету. Прізвища його він не пам'ятав. Той декілька років тому був замішаний у гучній справі викрадення автомобілів у місті. Тоді посадили чоловік п'ять, але доцент вийшов сухим із води. Нишпорка тієї справи не вів, коли працював ще в міліції, але казали, ніби доцент і був головним, хто розробив схему викрадення машин.

Що він тут робить? Випадково заблукав? Його взяли в полон? Але чому ж тонкогубий так схилився перед ним, ніби той його начальник?

Доцент теж помітив Нишпорку і щось сказав тонкогубому. Той підняв руку, і до нього підбіг бурят. Вислухавши наказ тонкогубого, бурят побіг у напрямку до Нишпорки. Той ще до останнього сподівався, що це не по його грішну душу. Але сумнівів не було: бурят усе-таки мав виконати наказ тонкогубого щодо нього.

Нишпорка встав і спиною обперся на дерево. Здавалося, бурят зобразив винуватість на своєму обличчі. Він показав Нишпорці кайданки, і той, несподівано для себе, слухняно простягнув руки. Нишпорка ще встиг побачити доцента і тонкогубого, які обходили стрій автоматників, коли бурят натягнув йому на голову чорний мішок, крізь який нічого не було видно.

Вони бігли десь хвилин десять, поки Нишпорка не зрозумів, що спускаються в підземелля. Заклало вуха, але ненадовго. Бурят знову тягнув його кудись. Через декілька хвилин скинув йому чорний мішок з голови. Нишпорка побачив лампочки над собою і зрозумів, що його привели до того ж підвалу, в якому він сидів з батьком Наталки.

Бурят відкрив ляду і ніби ненароком штовхнув Нишпорку вниз. Падіння було не таким болючим, як тоді, бо тепер Нишпорка не мав кайданків на ногах. Ляда зачинилась. Світло зникло.

36

Святе місце довго порожнім не буває. Минуло декілька днів після похорону головного редактора "Дрогославської зорі", а у видання з'явився новий керівник.

Здається, ні в кого не було сумнівів, що новим головним редактором "Дрогославської зорі" стане відповідальний секретар. А щоб ці сумніви остаточно розвіяти, на збори трудового колективу завітав міський голова. Він запевнив, що влада виступала й виступатиме за свободу слова. Не дивлячись на так зване роздержавлення засобів масової інформації (він так і сказав: "так зване"), міська рада, хоч вже і не значиться серед засновників "Дрогославської зорі", але на найближчій сесії прийме рішення про збільшення фінансування видання, бо розуміє, як важко журналісту виживати в нинішніх умовах. Усі, звісно, розуміли підтекст сказаного: міський голова сподівається, що й надалі "Дрогославська зоря" вихватиме його в кожному номері.

Далі той сказав, що не сміє пропонувати трудовому колективові кандидатуру нового головного редактора "Дрогославської зорі", але не помилиться, якщо висловить загальне бажання дрогославської громади, що цим чоловіком стане відповідальний секретар часопису. Можна було подумати, що дрогославська громада не зможе заснути, якщо відповідальний секретар не очолить газету.

Про покійного, як кажуть, або нічого, або добре. Міський голова взагалі оминув це ім'я і прізвище, ніби людини ніколи не існувало на білому світі.

Щоб спростити процедуру, вирішили голосувати відкрито, а не таємно, як у минулі роки. Звісно, відповідальний секретар зібрав урожай зі всіх голосів присутніх.

Наприкінці міський голова привітав новообраного головного редактора і пожартував у притаманному йому стилі: "Сподіваюся, що ви не поповните список дванадцяти". Чи не вперше вже тепер колишній відповідальний секретар пожалкував, що погодився на посаду головного редактора, хоча прагнув до цього останніх п'ятнадцять років свого життя.

37

- Пане генерале, наш інформатор доповів, що адміністратор сайту "Дрогослав - Інфо" з'явився на базі російських десантників.

- Чому його не впіймали?

- Він місцевий і знає всі ходи й виходи.

- Чи підтвердилась інформація, що в разі широкомасштабної війни Путіна проти України він міг очолити Дрогослав як стратегічне місто на Західній Україні?

- За нашими агентурними даними, пане генерале, точної інформації про це нема, але тонкогубий виконує всі вказівки доцента.

Генерал підвівся з-за столу, і підполковник підскочив з крісла. Йому наказали сидіти. Генерал розминав м'язи і декілька разів пройшовся по кабінету туди-сюди, заклавши руки за спину, що мало, очевидно, означати: Чапай думати буде, не

заважайте.

- Що буде з Нишпоркою? – нарешті запитав він і сів навпроти підполковника.

- Схоже, при відступі вони захочуть його ліквідувати.

Генерал задумався і сказав:

- Передайте нашому інформаторові. Якщо в нього буде така можливість, нехай захистить Нишпорку. Але не ціною власного викриття. Він ще нам знадобиться у Росії.

- Слухаюсь, пане генерале!

38

Костик відчував, що коло звужується. Він хотів врятувати життя мамі й своє власне, але для цього тепер треба було протиставити себе системі, створеній паном Костівим. Він не мав достатніх можливостей і знань. Та й гроші, які йому обіцяла пані нотаріус, й за допомогою яких він хотів розв'язати всі свої проблеми, тепер видавалися нездійсненною мрією.

Поки всі метушилися навколо тіла пані нотаріус, йому вдалося вислизнути з місця вбивства і перевезти маму на дачу до знайомого. Будиночок був порожнім, і Костик користувався ним, коли займався коханням з дрогославськими дівчатами. Якщо він хотів викрутитися, то треба було діяти на випередження. Але виходило, що він просто виграв декілька годин, поки пан Костів у справах знаходився в обласному центрі. Як тільки він повернеться, почнуть його, Костика, інтенсивно шукати і рано чи пізно вирахують, що він з мамою знаходиться на цій дачі.

Він думав, що може зробити, але прийнятного рішення не знаходив.

39

Наталка ненавиділа себе, але розуміла, що не може по-іншому, це вище неї. Точніше, воно знаходилось усередині – й керувало нею.

Це не був секс. Тобто і секс теж був. Але й коханням це було назвати важко. Хоча це й було, мабуть, кохання. Це почуття заволоділо всім її єством. Заради цього чоловіка вона готова була піти на будь-який злочин.

Коли тонкогубий цілував її у ліве вушко, вона не знала, що з нею відбувається. Це можна було би назвати неземним блаженством, але ж якби хто сказав, яким саме є цей стан. Секс, який був у неї з ним після цього поцілунку, не приносив уже, здається, стільки задоволення, але був необхідною умовою, продовженням отого, що викликало в неї неземне блаженство.

Наталка мала би ненавидіти тонкогубого за те, що він зробив з її батьком, але впала в дивну залежність від нього, і слово "кохання" тут було недоречним. Це було вищим за банальне кохання – принаймні у тому розумінні, в якому вона до цього вживала таке слово. Вона ненавиділа себе, бо використала Славка в ліжку заради того, щоб тонкогубий нашкодів Нишпорці.

Дивним чином у ній переплелись почуття до тонкогубого, Нишпорки і Славка. До кожного в неї були різні кохання, не подібні одне на одне, бо взагалі на світі не буває подібних кохань, хоча їх зводять до спільного знаменника і називають одним словом.

Славко лише губами цілував її вухо, і вона чекала, коли його язик володарюватиме

у вушній раковині, як це робив тонкогубий. Але цього не було, і все минало, і найбільший ворог батька і її теж володів не лише тілом Наталки, а й еством дівчини.

Мислено вона зверталася до Нишпорки, бо розуміла, що лише цей чоловік може визволити її з біди. Але, мабуть, у нього були свої проблеми, а Наталчині видавалися дріб'язковими й не вартими уваги.

40

Нишпорка був злий сам на себе, як ніколи в своєму житті. Ось навіщо було влаштовувати цей дурнуватий експеримент? Ще сьогодні міг бути на волі, а так, мабуть, доведеться попроситись з життям. Адже він мав понад годину, щоб відбігти на достатню відстань від автоматників. Навіть якби схибив і не потрапив до Дрогослава, то в якомусь навколишньому селі міг би перебути небезпеку. Та й не факт, що за ним би побігли. Як він розумів, вони прив'язані до місцевості й не хочуть, щоб їх викрили.

Звісно, міг би сказати собі, що всі його плани перекреслив доцент, який тут з'явився. Але ж і раніше в його житті траплялись обставини, які, здавалося, зведуть нанівець усе, що він задумав. Проте Нишпорка завжди знаходив вихід із будь-якої ситуації й уперто йшов до мети. Тепер цей принцип не спрацював. Старієш, Нишпорко!

Затерпли спина і плечі. Він випростався й уперся головою об ляду. Що за чортівня? Ляда відкрилась, і Нишпорка побачив лампочки у коридорі. Бурят забув зачинити його у підвалі?

В наступну мить Нишпорка подумав, що це пастка, а вони тільки й очікують, аби він звідси вибрався, і тоді остаточно приберуть його. Проте потяг до волі був сильнішим. Нишпорка обперся ліктями об виступ, підштовхнув тіло ногами й опинився на поверхні. Обережно закрив ляду, щоб не грюкнула, і повільно пішов до виходу. Лампочки миготіли й зливались у нескінченному потоці.

41

Відвідувачі сайту "Дрогослав – Інфо" побачили відео вбивства пані нотаріус. Знімав сам убивця. Ось він заходить до ратуші, підіймається сходами на другий поверх. У приймальні до нього мило щебече секретарка, усміхається прибиральниця, яка виходить із кабінету першого заступника міського голови.

Камера пливе по кабінету, фіксуючи все, що там знаходиться. Особлива увага до фотографій на столі. Окремо в рамках дружина першого заступника, його діти. Сім'янин, одначе.

Відтак видно, як убивця витягає снайперську гвинтівку, готує її до пострілу. Він відчиняє вікно. У прицілі – офіс пані нотаріус. Гвинтівка пересувається туди-сюди, і в "хрестик" потрапляють дрогославці. Але вони не цікавлять убивцю. Приціл уперто повертається до дверей офісу. Минає декілька хвилин напруженого чекання. Чути дихання вбивці. На мить виринають його руки. Вони в білих медичних рукавичках.

Несподівано двері відчиняються, і всі бачать охоронця. Це Костик. Він уважно прощупує поглядом кожний квадратний сантиметр центральної площі. Погляд у нього зосереджений, але все одно ніби кумедний. Здається, що дорослий дядечко бавиться у войнушку. Не побачивши небезпеки, Костик щось говорить. За мить з'являється пані

нотаріус. Вона весела, збуджена і щаслива, ніби якась радісна подія трапилась у її житті.

"Хрестик" наведений на її голову. Можна стріляти – і відвідувачі сайту "Дрогослав – Інфо" завмерли у чеканні. Але вбивця ніби в роздумах. Приціл іде вниз. Він на рівні грудей охоронця, але й зараз пострілу нема. Вбивця явно очікує.

Відвідувачі сайту "Дрогослав – Інфо" прекрасно розуміють, хто має стати його жертвою, й, затамувавши подих, терпляче очікують на фінальну розв'язку.

Видно, що охоронець трохи відхилився від пані нотаріус. Цього було достатньо, аби "хрестик" на мить застиг на серці нещасної жінки. Лунає постріл. Крупним планом усі бачать широко розплющені очі пані нотаріус. Вона ніби здивована, що таке могло з нею трапитися.

Камера пливе по кабінету. Ось приймальня, в якій нікого нема, коридор, сходи. З убивцею вітаються люди. Він, видно, лише киває головою, бо не чути відповідей. Убивця виходить із ратуші. Перед входом – захекані державні охоронці пані нотаріус. Убивця впевнено йде далі, й уже видно їхні спини.

Все. Кінець запису.

Кількість відвідувачів сайту "Дрогослав – Інфо" аж зашкалює. Коментарі змінюють один одного через декілька секунд. Ті, хто впізнав себе в "хрестик" прицілу, бравурно пишуть, що були на межі між життям і смертю, хоча, мабуть, прекрасно розуміють, що не вони цікавили вбивцю. Абсолютна більшість коментаторів згадують недобрим словом пані нотаріус, яка була на службі у бандитів. Дехто прямо пише, що вбивця зробив добру справу, прибравши ще одного покидька. І лунає лише декілька голосів тверезо мислячих дрогославців про неприпустимість показу подібних відео-сюжетів. Особливо це шкідливо бачити підростаючому поколінню. Знали би ці люди, що підростаюче покоління, маючи доступ до Інтернету, бачило ще й не таке. Ті, хто створював сайт "Дрогослав – Інфо", можуть бути задоволеними: все йде по задуманому плану. В конкретному випадку в абсолютній своїй більшості коментатори засуджують пані нотаріус і возносять до небес її вбивцю.

42

Після того як Наталка несподівано зникла, Славко не знаходив собі місця. Він не розумів, чим міг образити дівчину. Здається, все було так добре, і вона світилася від щастя.

Її телефон мовчав. Славко переживав і боявся, щоб з нею знову нічого не трапилось. Йому так і не вдалося дізнатися, хто її викрадав і в чиєму полоні вона знаходилась. Він двічі про це в неї запитував, і щоразу Наталка плакала, ховаючи обличчя. Він обцілював її, й вона затихала, коли його губи торкалися її вух. Наталка ніби щось чекала від нього, а він не розумів, що має зробити, аби вона розповіла йому все-все-все, поділилася найсокровеннішим.

Славко декілька разів на день спілкувався по телефону з двоюрідною сестрою тата, розпитуючи в неї, чи знайшлася Киця. Відповідь була такою ж самою: ні. Після есемески, що Нишпорка розслідує важливу справу, Славко не дуже турбувався за тата,

але усвідомлював, як тому буде важко, коли повернеться додому й дізнається, що Киці нема.

Добре, що хоч мама уже декілька днів не виходить на скайп, а то він би вже не знав, що має брехати про Нишпорку.

Але все це було дрібницею порівняно з його думками про Наталку. Чому вона пішла від нього? Яку велику таємницю приховує?

43

На дереві незручно малювати цеглою. Наступного разу треба взяти крейду. Голова вийшла ніби зрізаною навпіл. Одне око – цяточка, інше – мов озеро. Серце взагалі нагадувало квадрат. Втім, якщо відійти на декілька десятків кроків, здається, що під деревом стоїть людина.

Коли глянеш на небо, воно голубе й помережане сонячними променями. А в лісі – сутінки. Нічого не чути, ніби звірів і птахів нема. Але як тільки він вистрелив, відразу щось загомонило, тривожно скрикнула якась пташина, сховалось сонце, а небо затягнуло хмарами.

Услід за першим пострілом пролунало ще два. Зробив паузу. Прислухався. Тихо. Вистрелив ще двічі.

Коли підійшов до дерева, то побачив, що серця-квадрата нема. Його вирвало з корою. Залишився задоволеним собою. Навичок не втратив.

Жбурнув цеглину. Вона вдарилась об інше дерево. Йому здалося, що воно заплакало від болю.

Довго блукав лісом, ніби хотів загубитися в ньому. Небо потемніло. Він не відразу це помітив. Злякався, що заблудиться.

Прийшов додому пізно ввечері. Дружина вдає байдужість, хоча він бачить, що вона переживає. Навчена гірким досвідом, не сміє йому ні телефонувати, ні про щось запитувати.

Лягаючи спати, Іван Іванович помітив на тумбочці свій мобільний телефон. Забув його взяти з собою до лісу. Необачно з його боку. А якби справді заблудився?

Остання думка перед тим, як заснув: де взяти крейду? І чи буває вона червоного кольору?

44

Мама розуміла, що Костик встряг у халепу, хоча заспокоює її, ніби це тимчасові труднощі. Якщо він забрав її із хати, – значить, справа серйозна.

Хтось невидимий стискає їй серце кліщами. Давно такого не було. Не хоче турбувати сина. Он він який блідий. Ще, не дай Боже, щось з ним трапиться. Вона цього не переживе.

Таблетка допомогла. Швейцарська, здається, дорога. Син купив. Головне, заспокоїтись і думати про позитивне. А що ж тут позитивного надумаєш? Костик працює вдень і вночі, все збирає їй гроші на операцію. Чи дочекається вона цього?

Тільки-но заснула, почула, як біля дачі пролунав звук гальм. Серце від цього стало гупати в грудях. Здається, декілька машин пронизують світлом фар наскрізь їхній

притулок.

Біля неї з'являється син з пістолетом у руці. Коли встиг вдягнутися? Чи й не роздягався, розуміючи всю небезпеку, що нависла над ними?

- Мамо, не переживайте, все буде добре, - каже Костик, але вона бачить, що у нього дрижить рука. Думає, що це пістолет важкий.

Чомусь раптом бракує повітря. Вона хоче попросити сина, аби відчинив вікна. Але розуміє, що цього зараз аж ніяк робити не можна. Темна пелена застилає їй очі. Це, мабуть, від того, що різко заболіло серце. Або в машинах вимкнули фари.

45

Коридор видається нескінченним. Скільки ж це лампочок вкрутили? Добре, що бурят не вдягнув йому кайданки на ноги, а то стрибав би зараз, як заєць.

Нишпорка намагається не думати про те, що буде, коли він вийде із цього коридору. Якщо вчора запрограмував себе на те, щоби жити, то жодних негативних емоцій зараз не може бути. Доля дарує йому шанс, і він повинен ним скористатися.

Несподівано світло зникає - як тоді, коли бурят вів його з батьком Наталки. Нишпорка падає на землю, бо думає, що зараз стрілятимуть. Радше відчуває, ніж розуміє, що світло знову ввімкнули. Ще декілька довгих миттєвостей свого життя лежить, а потім зривається на рівні ноги й біжить до виходу. Йому здається, що тут встановлено купу відеокамер, а за кожним його кроком стежать невідомі спостерігачі. З ним бавляться у котика-мишки, думає Нишпорка, і він явно не котик.

Коридор закінчився. Серце впало, здається, у живіт. Нишпорка відчиняє двері. Його зустрічає глупа ніч.

46

Мала витворяла чудеса - і голова суду зрозумів, що на зміну Вірі прийшла нова талановита повія. Еге ж, у проституції теж треба мати талант. Вона була набагато молодшою за попередницю і не володіла ще завченим професіоналізмом. Але саме це й підкупало найбільше, адже ніщо у світі так не цінується, як щирість і безпосередність.

Він казав їй красиві слова і бачив, що мала червоніє. Було дивним бачити це на обличчі повії. Шкода, звичайно, що через декілька років оця наївність назавжди зникне, жінка стане професійною й перебірливою. Задоволення від неї отримуватимуть і надалі, але все пізнається в порівнянні, і якщо він, голова суду, користуватиметься ще її послугами, то зможе майже зі стовідсотковою гарантією сказати, що коли був молодшим, то й задоволення отримував більше. А може, справа не в цій молоденькій повії, а в ньому самому?

У нього виникло дике бажання, щоби ця дівчинка належала тільки йому - і більше нікому. Звичайно, це було нереально, особливо в їхньому провінційному містечку. Та й грошей ця курвочка захоче багато, якщо обслуговуватиме лише його. Хіба би закохалася в нього, але це навряд чи.

Поки вона робила йому всі необхідні маніпуляції з пенісом, він думав про те, що ця дівчинка закінчить своє життя так само, як Віра. Хтось вистрелить їй у серце, а зверху кине на тіло червоні троянди.

Він гнав від себе думки про кохання, ніби боявся знову закохатись, як в юності.

47

Вони ще не увірвались на дачу, коли Костик зрозумів, що мама померла. Дивно, але сприйняв це спокійно, аж занадто спокійно, ніби сам умер – якщо й не фізично, то всередині точно обірвалась остання ниточка, яка пов'язувала його з життям. Він усе робив заради мами, заробляв кляті гроші їй на операцію всіма законними й незаконними методами, а тепер існування без неї втрачало будь-який сенс.

Костик навіть не став відстрілюватись. Ну, вб'є двох-трьох – можливо, й самого пана Костіва. Але все одно його чекає фатальний кінець після того, як він не вберіг пані нотаріус. Костик раптом зрозумів, що як би ти не втікав від смерті, все одно вона рано чи пізно наздожене тебе.

Мабуть, у нього ще був шанс втекти звідси. Міг вибратися через вікно кутової кімнати і розтанути в нічній темряві. Але це було би зрадою мами. Він не міг залишити її віч-на-віч з цими шакалами. Від них усього можна очікувати.

Коли увійшов пан Костів, Костик встав і приречено подивився йому в очі. А в його погляді він прочитав таку ненависть до себе, що годі було сподіватися на помилування. Але чого він точно не очікував, так це те, що пан Костів з усього розмаху заїде йому кулаком в обличчя. Здавалося, що голова тріснула навпіл.

Потім пан Костів розмовляв з ним, як би сказали, довго і нудно, виливав йому всі жалі, пов'язані з тим, що Костик не вберіг пані нотаріус і які фатальні наслідки це матиме для їхньої фірми. А Костик дивився на маму, яка в темній кімнаті все те слухала, але не могла допомогти синові, бо її душа вже була далеко-далеко. Якби йому хтось сказав, що він помре одного дня з мамою, він би розсміявся в обличчя тому чоловікові. Тепер він жалкував, що не вбив пана Костіва. Костик заплющив очі й приготувався до останнього удару в своєму житті.

48

Деся далеко мерехтіли вогники, і Нишпорка подумав, що це Дрогослав. Хіба би було якесь велике село, але все-таки скидається на місто.

Іти вночі було лячно, але це краще, ніж сидіти у підвалі й очікувати, вб'ють тебе чи помилують. І ще він знав одну просту річ: треба йти звідси чимшвидше, гірше не буде.

Нишпорка придивлявся, як міг, але автоматників не помітив. Здавалося, що їх ніколи тут і не було, а все наснилося йому. Можливо, він би й повірив у це, якби не кайданки на руках. Було незручно йти, але тепер можна було все порівнювати. Що там гріха таїти, але найважчим у житті є відчуття невідомості, коли не знаєш, що тебе може чекати наступної миті. Він добре просякнув ним, сидячи в підвалі.

Василь Юхимович, батько Наталки, усі ці попередні вбивства у Дрогославі – що це було? Нишпорці здавалося, що він ненароком заглянув у паралельний світ, а тепер йому вдалося виринути з нього, і коли він повернеться до Дрогослава, з'ясується, що всього цього не було, що всі живі-здорові.

Нишпорка усміхнувся сам до себе, розуміючи, що самообман – це добре, але треба повертатись до реалій життя. Головне, що він живий, а все решта – дурниці.

Від чоловіка пахло жіночими духами, а на щоці Юля запримітила ледь видимий слід губної помади. Він що, має коханку і трахається з нею в магазині "Зброя"?

Раптом вона зрозуміла, що їй все одно, має чоловік коханку чи ні. Університетські ревності давно були в минулому, а життя з чоловіком не привнесло нових фарб. Вона й завагітніти від нього не може, а так була би можливість хоч декілька років свого життя присвятити дитині.

Цей клятий Нишпорка не йшов їй з голови. Вона і злилась на нього, обзиваючи останніми словами, і ніжно шепотіла лише йому лагідні слова, коли ніхто не чув і не бачив, ніби він був поруч. То вирішувала остаточно порвати будь-які стосунки з ним, то в наступну мить казала собі, що він навічно залишиться в її серці.

Тепер Юля жалкувала, що відмовилась від тієї справи бійця АТО, який узяв на себе вбивства дрогославців. А Нишпорка ж так просив її про це! Мала зайвий шанс побачити його. Навіть після втечі бійця АТО вони могли зустрічатись у кав'ярні. Вона б дивилась у його добрі й лагідні очі, мислено б цілувала у пухкі й привабливі губи. Боже, чому вона така дурепа і сама відмовляється від свого щастя?

Зранку Юля вирішила зателефонувати Нишпорці, щоб налагодити стосунки з ним. Якщо треба, попросить вибачення у нього, хоча й не знала, в чому конкретно її провина. Вона погодиться на будь-які умови, аби лиш бачити Нишпорку, чути його ніжний і сексуальний голос. Це була повна капітуляція з її боку, і нема нічого гіршого для чоловіка, якщо жінка йде на це.

50

Нишпорка інтуїтивно відчував, що він знає цю місцевість. Вночі ми по-іншому, ніж удень, сприймаємо час і простір. Але перед ним був орієнтир – вогні міста. Це Дрогослав, іншого бути не могло. Не закинули ж його, справді, десь за тридев'ять земель?

Спочатку в нього була одна мета – втекти подалі від переслідувачів. Нишпорка біг і двічі перечепився. Коли вдруге впав, відчув гострий біль у правому плечі. Зараз було не до ніжностей, слід рятувати власне життя, але він розумів, що коли бігтиме, то взагалі розіб'є собі голову. Нишпорка перейшов на швидку ходьбу, уважно дивлячись під ноги. Але дивись – не дивись, вночі все одно нічого не видно.

Декілька разів він зупинявся, аби пересвідчитись, чи його не переслідують. Але все було тихо. У Нишпорки взагалі склалося враження, що автоматники на чолі з тонкогубим і доцентом зникли ще до того, як він вибрався з того клятого підвалу.

Йому здалося, що вогні міста не наближаються, а віддаляються від нього. Нишпорка знову побіг, але це нічого не змінило. Тоді він зупинився – і картинка перед ним ніби застигла на місці.

Нишпорка продовжив свій поступ і побачив, що вогні міста розпливаються. Подумав, що має проблеми із зором, але потім второпав, що пелена розливається перед очима. Усвідомлював, що ніби ранувато для туману в таку пору доби, але вирішив не забивати собі голову. Зараз його порятунок був у ногах. Як би там не було, а Дрогослав

з кожним кроком ставав усе ближче й ближче.

51

Ніхто відразу й не помітив змін у редакційній політиці "Дрогославської зорі". Новий головний редактор написав декілька статей про людей, убитих у місті. Здається, у цьому не було нічого особливого, але він витягував на світ Божий позитивні якості покійних, а також грав на почуттях читачів, розповідаючи про дітей тих, кого вбили. Навіть для повії Віри, яка стояла першою у списку маніяка, він знайшов теплі слова і викликав сльози в очах екзальтованих читачок.

Це був своєрідний виклик сайту "Дрогослав – Інфо", який спекулював на людських почуттях і лише роздмухував те нікчемне начало огидності людини як створіння, яке живе всередині кожного і час від часу пробуджується в серцях багатьох. Моралізаторство було відсутнє в статтях нового головного редактора "Дрогославської зорі". Читача ніби запрошували до розмови з газетою – і люди відгукнулися. Не можна сказати, що сайт "Дрогослав – Інфо" відразу втратив свою популярність, але його позиції суттєво похитнулись. Відбувався певний злам у настроях людей. Це співпало зі зняттям президентського правління у Дрогославі. Люди полегшено зітхнули, коли в "Дрогославській зорі" були спростовані чутки про буцімто перебування в місті та навколишніх лісах російського диверсійного загону. На вулицях знову з'явилися записні патріоти, які проводили різноманітні заходи і за щось агітували.

52

Нишпорка насолоджувався життям. Він ніколи не думав, що воля, якої раніше не помічав, може бути такою солодкою. Його ніхто не турбував, ніхто йому не дзвонив на домашній телефон. Нікому він не був потрібен. Славко ні про що не розпитував і намагався якомога менше бути вдома, ніби розумів, що батькові зараз потрібно побути на самоті.

Минуле, яке для Нишпорки сконцентрувалось в останньому тижні життя, не відпускало його, але було ніби в замороженому стані. Ось розігрієш його на сонечку чи в мікрохвильовці – і воно знову скує тебе кайданками по руках і ногах. Він зараз був у доволі напруженому стані, щоби дозволити собі й таку розкіш.

Нишпорка намагався зосередитися на Наталці та Киці, які зникли з його життя, і відчував, що якби це відбулося раніше, до полону, то його туга за ними не була би такою катастрофічною. Але його славна інтуїція підказувала, що це ще не кінець, що Наталка і Киця обов'язково з'являться в його житті.

Наприкінці другого дня перебування Нишпорки у Дрогославі в його помешканні з'явився чоловік, який назвав себе начальником Дрогославського відділу СБУ. Він показав службове посвідчення. Це було зайвим. Нишпорка знав цього чоловіка, хоча раніше ніхто не представляв їх одне одному.

53

- Ви знову не впіймали доцента! – grimнув він кулаком по столі.
- Ми думали, що він піде з основною групою, пане генерале!
- Думали вони... Ви ще вмієте думати? Індик думав і в суп потрапив!

Гнітюча пауза.

- Де нам його тепер шукати?

- Думаю, що він тепер у Дрогославі, пане генерале.

- Що?! Ви хоч уявляєте, чим це для нас може закінчитись?

- Думаю, що нічого серйозного він зараз зробити не зможе, тим більше, що є всі ознаки того, що Путін найближчим часом не розв'яже повномасштабної війни проти України.

- Ви що, в мозок Путіну влізли?!

Знову гнітюча пауза.

- Знайти доцента. Це зараз завдання номер один.

- Слухаюсь, пане генерале!

- Стежити за кожним його кроком, але без мого наказу не брати! Що там з Нишпоркою?

- Приходить до тями, пане генерале.

- З ним попрацювали?

- Так. Попередили, пане генерале.

- Не підведе?

- Це міцний горішок, пане генерале.

- Хай ще трохи відпочине, а потім долучить його до пошуків доцента, якщо самі не впораєтесь.

- Але ж він не із нашої служби, пане генерале.

- Шкода, що не з нашої. Дасте йому всю оперативну інформацію. Ви чули наказ, пане підполковнику?

- Так точно, пане генерале!

54

Яка ж усе-таки дивовижна штука, цей час. То летить з космічною швидкістю, то повзе, мов черепаха.

У підвалі Нишпорці здавалось, що кожна секунда вистукує йому в мозку. А вдома час, немов марафонець, рвонув до фінішної прямої. Не встиг прокинутись - а вже вечір.

Усе-таки підвал, мабуть, вплинув на нього. Нишпорці не хотілося виходити на вулицю. Не тому, що він боявся зустріти тонкогубого, доцента чи когось із автоматників, які пильнували його. Розумів, що у Дрогославі їх нема. Але йому здавалося, що всі знають, де він був, і почнуть розпитувати. Легенько стукнув себе кулаком по лобі, змушуючи повернутися до реальності. Ніхто ж не знає, де він був. А тому не запитає.

Нишпорка переварював свою розмову з начальником Дрогославського відділу СБУ. Виходило, що тепер він є носієм державної таємниці. Навіть документик відповідний підписав, який йому підсунув пан полковник. Жодних російських диверсантів у Дрогославському лісі не було, а він, Нишпорка, не перебував у них в полоні. "Це щоб не сіяти паніку серед місцевого населення", - пояснив полковник СБУ. Він би погодився з ним, якби ж то не було іншого боку медалі. Непоінформованість людей приводить до

безпеки. Ворог може бути поруч, а вони його не розпізнають. Але СБУ, мабуть, видніше. Вони знають, що мають робити, а він погодився дотримуватися встановлених правил гри.

Єдине, що радувало Нишпорку, – він знову займеться своєю детективною роботою. Начальник Дрогославського відділу СБУ не заперечував і навіть не заїкнувся про незаконність цієї діяльності. Нишпорці здалося, що той був би не проти, якби колишній капітан міліції розслідував убивства, які упродовж останнього часу трапилися в Дрогославі.

Що ж, треба повертатися до життя. А що є найбільш життєвим, ніж розплутування клубка злочинів?

55

Киця картала себе за те, що зараз, коли вона найбільше потрібна Нишпорці, знаходиться дуже далеко від нього, і ще не знати коли потрапить додому. Звісно, трохи розслабилась у двоюрідної сестри свого господаря (тобто хотіла сказати, що вона його господиня). Виправдання могло бути лише одне: дозволила собі бонус за поїздку в тій клятій машині. Треба було все-таки повертатися з Нишпоркою, а не влаштовувати зараз експерименти над собою.

Хоча залишилося вже менше шляху, ніж вона подолала до цього, але все ж достатньо. Чим ближче було додому, тим більше небезпек чатувало на Кицю. Ліс закінчився, і довелося бігти селами. В одному з них пси загнали її на дерево, на якому довелося просидіти декілька годин, поки хлопчак не розігнали тих дурнуватих створінь.

Найбільше дошкуляла спрага. Коли Киця вже над ранок потрапила до озера, то, здавалося, вихлепче його до останньої крапельки.

Подушечки лапок збилися, і доводилось їх ретельно вилизувати й відчищати від бруду, щоби можна було бігти далі.

Киця знала, що незабаром побачить Нишпорку. Це додавало сил і змушувало поспішати.

56

Виконання смертної кари, яку Костик прочитав в очах у пана Костіва, затягувалося. Він на собі міг переконатись у справедливості слів про те, що не стільки страшна смерть, скільки її очікування.

Вже починало сіріти за вікном, а Костик залишався живим. Здавалося, закінчився й словесний потік з вуст пана Костіва. Тепер той дивився на маму Костика, думаючи про щось своє. Мабуть, це був не той чоловік, який звинувачував себе в її смерті. Розробляє в голові нові схеми, як заробити на тому, чого люди бояться.

Потім пан Костів став ходити по кімнаті, закривши руки за спину, а Костик і ті, хто приїхав з його шефом, уважно спостерігали за кожним його кроком. На мить у Костика з'явилося передчуття, що його все-таки залишать живим. Це був слабкий імпульс, народжений у глибинах його організму, але він давав шанс на життя.

Пан Костів нарешті зупинився, присунув крісло впритул до Костика, сів,

просвердлюючи очима його мозок, і сказав:

- Поховаєш маму. Потім до тебе прийде один чоловік від мене. Перепишеш на нього мамину хату. І щоб я більше тебе в Дрогославі не бачив. На все тобі - три доби. Інакше вб'ю, як скаженого пса.

Подібні пропозиції не обговорювались. Пан Костів і ті, хто з ним приїхав, зникли, ніби їх і не було. Костик аж тепер відчув, як сильно він змучився. Виходило, що він мав дякувати пану Костіву за те, що той залишив йому життя?

57

Начальник Дрогославського відділу СБУ таки витягнув Нишпорку із квартири.

День видався прохолодним, але без дощу. Фактично Нишпорка вперше після полону в підвалі з'явився на людях. Він ішов і професійно оглядав місцевість, ловлячи себе на думці, що шукає очима російських диверсантів, з якими зіштовхнувся у Дрогославському лісі. Мабуть, розумів, що їх тут не може бути, але все ж...

Вони зустрілись у скромній кав'ярні на паралельній до центральної вулиці. В приміщенні було затишно. Нишпорка ніколи тут не був і потрапив ніби в інший світ, де не чути звуків машин і голосів людей.

Відчувалося, що всі знають полковника СБУ і з розумінням ставляться до його зустрічі з черговим інформатором. Саме ця думка найперше прийшла Нишпорці до голови, коли вони зайшли до кав'ярні і він побачив погляди людей, спрямовані на них. Щоправда, потім йому здалося, що ніхто не звертає на них уваги, але першочергове відчуття все ж ще довго не покидало його.

Вони говорили про все і ні про що, попивали каву, і Нишпорка думав, навіщо начальник Дрогославського відділу СБУ витягнув його із квартири. Тут добре, але вдома все-таки краще. Той ніби прочитав його думки і розпочав розмову по суті.

Насамперед Нишпорка дізнався, що поки його не було, в квартирі встановлене обладнання, яке фіксує кожний його крок і слово.

- Славко не має до цього жодного стосунку, - запевнив його полковник СБУ. - Це зробила Наталка, коли декілька днів жила у вас. Славко йшов до магазину за продуктами і випивкою, а вона в цей час встановлювала апаратуру.

У погляді Нишпорки було стільки болю й нерозуміння, що його співрозмовник відразу все зрозумів:

- Навряд чи це у них кохання. Просто вона використала вашого сина за наказом тонкогубого.

Наступна новина теж була вбивчою:

- Батько Наталки живий. Перед вами імітували його смерть. Мабуть, хотіли вас психологічно зламати перед тим, як змусити працювати на них. Вам поталанило, бо в них не вистачило часу на роботу з вами. Путін або передумав узагалі, або відклав початок повномасштабної війни з Україною.

Далі начальник Дрогославського відділу СБУ розповів, що батько Наталки під час війни потрапив у полон. Спочатку його жорстоко побили бойовики, а потім з ним працювали російські контррозвідники. Серед них були професійні психологи, які

обробили йому мозок. Тепер він зазомбований російський диверсант, який вдає з себе українського патріота.

Третя новина теж була не з приємних. Доцент, який виявився адміністратором сайту "Дрогослав - Інфо", є ще й резидентом Росії у Дрогославі.

Полковник СБУ сказав Нишпорці, що і батько Наталки, і доцент перебувають у Дрогославі. Їх візьмуть у потрібний момент, але поки що вивчають зв'язки з іншими людьми, які провадитимуть підпільну роботу в місті. Не виключено, що вони зв'яжуться з Нишпоркою, аби і його втягнути в протиправну діяльність. Він повинен підіграти ворогам України, аж поки їх не схоплять.

А насамкінець полковник СБУ подарував йому мобільний телефон.

- У разі небезпеки вашому життю натиснете одиничку тричі, — сказав він. - Де б ви не були, наші хлопці блискавично вас врятують.

58

Дрогославські засоби масової інформації, а особливо газета "Дрогославська зоря" і сайт "Дрогослав - Інфо" були безжальними до Костика. Ще тіло його мами лежало в труні у великій кімнаті, а вони у буквальному розумінні цього слова знущалися з нього, розповідаючи про його непрофесіоналізм, у результаті якого загинула пані нотаріус.

Костик не хотів думати про те, що ці матеріали замовив пан Костів. Мабуть, все-таки хтось інший, бо кожне слово було по авторитету фірми. Але, за великим рахунком, тепер йому було все одно. Мами нема. Хату переписав на якогось жмурика, надісланого шефом. У кишені - неповна тисяча гривень. Свої речі зібрав у дві валізи. Завтра на світанку назавжди покине Дрогослав і вже ніколи не читатиме цієї мури про себе. Треба починати життя з нуля.

Костик не знав, куди поїде і чим займатиметься. Є багато колишніх однокурсників, розкиданих по різних містах України. Можливо, хтось допоможе на початках.

Але все це завтра. Зараз він насолоджувався рідним повітрям Дрогослава.

Несподівано тривога оселилась у його голові. Він уже знав по собі, що так завжди буває перед небезпекою. Костикові навіть здалося, що він побачив, як куля летить йому прямо в серце.

59

Звичайно, Нишпорці найбільше боліло те, що Наталка спала зі Славком. Ніколи не думав, що так сприйматиме це, адже все-таки мова йде про його сина. Добре, якби десь в іншому місці, а то в їхній квартирі. Здавалося, кожний сантиметр просякнутий її духом.

Ех, Славко, Славко, ти такий самий дурник, як і я. Дівчата й жінки роблять з нами все що завгодно, завойовують наші серця, а потім, мов ганчірку, кидають собі під ноги. Буде важко, але нічого, переживемо й це.

Дошкуляло й те, що за ним, мов у звіринці, хтось спостерігає вдень і вночі. Нишпорка, на прохання начальника Дрогославського відділу СБУ, не міг заглянути у найпотаємніші місця своєї квартири, щоби позбутися відеокамер.

Батько Наталки, до якого він по-людськи поставився, виявився зрадником. З ним і з

іншим зрадником – доцентом, може, доведеться зустрітись і грати роль людини, яка поступово погоджується теж стати покидьком.

Нишпорка розумів, що йому відведена чи не ключова роль у цій складній грі, яку задумала СБУ? Чи впорається він з цим?

60

Киця була задоволена собою. Ось і знайомі місця. Ще трохи – і вона буде вдома.

Смішні ці люди, які вважають себе всесильними на білому світі. Вони не мають й одного відсотка тих властивостей, що є в арсеналі котячого племені. Якщо людству й доведеться загинути, то лише через власні самовпевненість і самозакоханість.

Киця намагалася не піддаватися на спокуси в рідному Дрогославі. Знайомий кіт, з яким вона минулого року провела гарячу нічку в підвалі їхнього будинку, з подивом дивився їй услід, коли вона з байдужим виглядом пройшла повз нього і навіть не глянула в його бік.

А ось і будинок, де живе Нишпорка. Перший під'їзд. Другий поверх. Уже пізно, але господар не спить, чекає на неї.

Киця в задумі трохи постояла перед дверима, а тоді почала азартно дряпати лапками. За мить почула кроки Нишпорки.

ТРЕТЯ КОПА

1

Голова Дрогославського відділу СБУ був правий зі своїми філософізмами, один із яких гласив: завжди будь готовим до того, щоби все розпочати спочатку. А ще Нишпорка пам'ятав, що треба вести себе природно, аби ні в кого не викликало сумнівів, ніби він став іншим, ніж до полону.

Киця вже пробачила Нишпорці його холодний у буквальному розумінні цього слова прийом, коли вона повернулася додому. Вже було пізно, й будь-якої води в кранах, не те що теплої, не передбачалось. Нишпорка викупав Кицю в холодній воді із відра, хоча вона намагалася його дряпати, бо не любила подібних процедур. Господаря рятували резинові рукавиці по самі лікті.

Після купання Киця стала меншою десь утричі, зате весь бруд з неї змили. Нишпорка дбайливо висушив свою улюбленицю феном, який дружина забула взяти до Італії, закутав у стару ковдру, дав теплого молочка. Киця ще вилизала шерсть – і стала красивою, як ніколи, хоч на виставку вези.

Зранку, коли Славко повіявся у своїх справах, Киця вже готова була слухати роздуми Нишпорки про дрогославські вбивства.

– Отже, що ми маємо? – розмірковував Нишпорка, прасуючи кроками кімнату і заклавши руки за спину. – Зі списку дванадцяти вбито п'ятеро – повія, директор магазину, священик, редактор газети і нотаріус. Із них усі, крім священика, отримали кулю в серце.

Нишпорка зупинився, дивлячись із вікна на все, що відбувалося на подвір'ї. Нічого особливого там не було, але він пам'ятав, що десь позаду нього є відеокамера, і краще їм не бачити його обличчя, бо він може не стриматися й наговорити їм усе, що він про

них думає.

- Крім цих, маємо ще п'ять убивств, які не увійшли до списку дванадцяти. - Нишпорка продовжив свій рух по кімнаті, і Киця уважно спостерігала за кожним його кроком. - Це водій автобуса, колишній футболіст Зеник Василевський, Василь Юхимович, імітатор убивці на сайті "Дрогослав - Інфо" і охоронець із фірми пана Костіва. Всі вони також були вбиті пострілом у серце.

Нишпорка зупинився посеред кімнати й уважно глянув на Кицю.

- Отже, робимо попередній висновок: це все справа рук одного убивці, бо навіть не кожний мисливець зможе професійно вцілити у серце.

Нишпорка підняв вказівний палець правої руки, і Киця подумала: що би це мало означати?

- Або нас намагаються переконати, що вбивця був один, - казав Нишпорка виключно для Киці, хоча й розумів, що його зараз бачать і чують ті, кого б він задушив голими руками. - Але їх могло бути двоє і навіть більше. Хтось виконував убивства за списком дванадцяти, а хтось зачищав інших.

Він зробив ефектну паузу і впритул підійшов до Киці.

- Правильно! Аби заплутати нас з тобою.

Киця позіхнула. Вона не поділяла точку зору Нишпорки. Але він цього не розумів. Або розумів, проте когось хотів заплутати.

2

Головний редактор "Дрогославської зорі", здається, перевершив самого себе. Він написав викривальну статтю про покійного охоронця фірми пана Костіва. Мовляв, набирають непрофесіоналів, які не здатні захистити чесних людей, а потім самі стають жертвами розбірок. У матеріалі був прозорий натяк на те, що Костика прибрав мало не сам пан Костів.

З іншого боку, в цій статті головний редактор "Дрогославської зорі" спорудив, як сам вважав, щит з різних сторін, аби стріли критиків не вгризлись йому в серце. Він - треба чи не треба - мало не в кожному абзаці згадував міського голову, доводячи бідним дрогославецьким до абсолюту чесноти цього праведного чоловіка. Який це мало стосунок до вбитого й охоронної фірми - важко сказати. Але насправді все вийшло з точністю до навпаки. На тлі непрофесіонала Костика міський голова виглядав смішним і кумедним. Змусиш дурня Богу молитись - він і лоба собі розіб'є.

З самого ранку міський голова зателефонував головному редакторові "Дрогославської зорі". Очільник ратуші був злий, як пантера. Головний редактор щось хотів сказати на своє виправдання, але зв'язок вже вимкнули.

Коли до редакції завітав пан Костів, головному редакторові стало зрозуміло, що захисту від міського голови він уже не дочекається. Пан Костів був підкреслено ввічливим і показав текст статті, яку приніс з собою. У ній професіоналізм головного редактора "Дрогославської зорі" був розбитий ущент. Відтак автор писав, що Костик зробив усе можливе і навіть неможливе, аби захистити пані нотаріус, але втрутився так званий фактор випадковості, від чого ніхто не застрахований. Далі йшла неприкрита

реклама охоронної фірми, якою керував пан Костів, а наприкінці автор уміло лестив міському голові, без якого Дрогослав давно би перетворився на глухе село. Для підпису був використаний один зі старих псевдонімів головного редактора, яким він давно вже не користувався. Це додавало особливої пікантності ситуації.

Головний редактор "Дрогославської зорі" змушений був погодитися з власною капітуляцією, яку йому без будь-яких умов запропонував пан Костів. Він ще й познущався, сказавши, що свобода слова – понад усе.

І пан Костів, і міський голова тепер стали злісними ворогами головного редактора "Дрогославської зорі". Він це вмить відчув у своєму серці. Потрібен лише час, щоби достойно відігратись. А зараз він запевнив пана Кости́ва, що згідно засад свободи слова його стаття буде опублікована без змін і цензурних втручань, а також до неї не буде коментарів. Аби геть зовсім не втратити гідність, головний редактор, завершуючи розмову, зауважив, що в подальших публікаціях на цю тему він відстоюватиме власну точку зору. Пан Костів без усмішки лише розвів руками. Він дивився на головного редактора, як на приреченого. Виглядало це зловіще: мовляв, ти собі пиши, але й про Костика не забувай.

3

Тепер Нишпорка приходив додому лише ночувати. Звісно, йому хотілося бути подальше від очей невідомого спостерігача, але й по місту слід побігати, щоби рано чи пізно вийти на дрогославського вбивцю. Кожного дня він назбирував децицію фактів, але щоб скласти повну картинку, треба було ще добряче попрацювати.

У перші дні біганини Дрогославом Нишпорці здавалось, що він бачить то батька Наталки, то доцента, але це були, звичайно, інші чоловіки, лише схожі. Нишпорка спеціально себе не накручував, але виходило на те, що все ж був обережним, боячись зустрітись з ворогами віч-на-віч. Головне, треба зберегти байдужість на обличчі, аби вони не здогадалися про те, що він щось може знати про них.

Одного разу здалеку він помітив покоївку з готелю. І вона його помітила, але виду не показала. Розмовляла з якимось молодим чоловіком, намагалася вдавати, що їй добре з ним. Покоївка з готелю силувано весело сміялась, і молодий чоловік зі здивуванням дивився на неї.

Через декілька днів Нишпорка побачив і Юлю. Вона з подругою їла морозиво на відкритій терасі біля однієї з кав'ярень у центрі міста. Юля стала ще привабливішою. Сум на її обличчі лише підкреслював це. Нишпорки вона не помітила, і це було добре, бо він би, мабуть, не знав, про що з нею говорити.

Чого він найбільше не хотів – так це зустрітись з Наталкою. Ні, його тягнуло до неї, і дівчина не виходила у нього з голови. Але гупо і смішно бути конкурентом сина, тим більше, коли знаєш, що Наталка встановила відео-спостереження в його квартирі, а сама працює на тонкогубого, через якого він мало не загинув у тому клятому підвалі.

4

Найбільш перспективною з точки зору розкриття вбивства Нишпорці видавалася справа священника, задушеного подушкою.

До отця ходили, мов по свячену воду, вдень і вночі. Він нікому не відмовляв. Поселився в літній кухні біля розкішного будинку, в якому жила його сім'я.

Особливого дозволу Нишпорці не треба було. По церковному подвір'ю туди-сюди снувало чимало людей, і коли він зайшов до літньої кухні, ніхто не звернув на це особливої уваги.

Всередині все було майже так, як і тоді, коли жив отець. Лише на тумбочці біля ліжка стояла його фотографія в чорній рамці. Літню кухню не зачиняли. Вона стала своєрідним місцем паломництва. Люди приходили сюди, молилися до образу Божої Матері, що висів над ліжком, і йшли далі.

Нишпорка розмірковував, що будь-хто міг увійти сюди, задушити отця і непоміченим вийти. Мабуть, тут не діють байки, що вбивця обов'язково приходить до місця злочину. Якщо й приходив, то тоді, коли Нишпорка сидів у підвалі в Дрогославському лісі. Тепер час втрачено.

Жінка, яка прислужувала отцю, впізнала Нишпорку. Сказала, що найчастіше сюди приходила одна людина. Нишпорка вдячно глянув на неї.

- Висока жінка, - сказала вона. - Приходила завжди під вечір, а часто й уночі. Ховала обличчя. Не була парафіянкою нашої церкви. Мабуть, у неї були особливі стосунки з нашим отцем. Після смерті отця я її не бачила.

Чесно кажучи, Нишпорку не цікавила ця романтична історія.

5

Пан Костів з двома мордоворотами без ознак інтелекту на обличчі, які завжди неодмінно були з ним, завітав до помешкання адвоката і сказав, що не може гарантувати йому безпеку в центрі Дрогослава.

- Ви розриваєте угоду? - запитав той.

- У жодному разі! - енергійно замахав руками пан Костів. - Усі додаткові витрати ми беремо на себе, а вас удосвіта вивозимо звідси.

- Куди саме? - запитав адвокат.

- Місце надійне, — відповів пан Костів і глянув на своїх мордоворотів, ніби давав розуміти співрозмовникові, що ті не повинні знати більше, ніж він їм це дозволить.

Було зрозуміло, що адвокат не в захваті від нової ідеї пана Костіва. Звісно, ситуація була дурнуватою, і все життя переховуватись у ванні він не міг. Але принаймні досі його не вбили, так що місце і тут надійне. А де гарантія, що маніяк не довідається через свої канали про те, куди мають перевезти адвоката, і не дістане його там?

Панові Костіву довелося застосувати всю свою риторичну майстерність, на яку тільки він був здатний, аби переконати адвоката переїхати зі свого помешкання у центрі Дрогослава до більш надійного місця, про яке вбивця навіть не здогадається.

Адвокат розумів, що насамперед пан Костів захищає інтереси власної охоронної фірми. Якщо після пані нотаріус вб'ють ще бодай одного клієнта, яким опікувались хлопці пана Костіва, то перспективи самої фірми будуть вельми туманними. З іншого боку, адвокат ще не зовсім втратив глузд, сидячи у ванні, й розумів, що у словах пана Костіва все-таки є резон. Він ще трохи покомизився, дав себе вмовити і таки погодився

на переїзд.

6

Десь зник Ігорко. Не можна сказати, щоби Нишпорка аж так уже скучив за ним, але явно не вистачило його цікавої інформації.

На дзвінки Ігорко не відповідав, хоча гудки йшли. Можливо, він не знав його нового номеру телефону, але Нишпорка надіслав йому есемеску, що це від нього. Проте Ігорко вперто мовчав.

Нишпорка бавився телефоном і ненароком набрав три одинички. Сам не знав, навіщо це зробив. Це ж зараз прибіжать есбеушники його визволяти! Але минула хвилина, друга, третя, ще десять – нікого не було.

Нишпорка усміхнувся сам собі. Як легко начальник Дрогобицького відділу СБУ надурив його! Видумав історію про три одинички, щоби Нишпорка відчував упевненість у своїх силах. І як легко він купився.

Не розповідатиме полковникові СБУ, що розкрив його вигадку. Але тепер зрозумів, що слід розраховувати лише на власні сили. А ще краще – не потрапляти в ситуації, з яких нема виходу.

І куди ж усе-таки зник Ігорко? Чому не телефонує?

7

Секретарка і прибиральниця Богом клялись, що не знають людину, яка зняла їх на відео, коли йшла до кабінету першого заступника міського голови вбивати пані нотаріус. Вони у присутності есбеушників ще і ще раз передивлялись цей запис, але не могли нічого сказати по суті. Ось вони усміхаються вбивці, а згадати, хто це був, не можуть. Їхні зізнання були щирими, і навіть з психологічної точки зору до них не могло бути жодних претензій.

Нещасних відпустили, а міський голова негайно видав наказ про звільнення з роботи прибиральниці і секретарки. Знайшов формальні підстави: прибиральниця не зачинила на ключ кабінет першого заступника міського голови, а секретарка залишила напризволяще приймальню, коли йшла в туалет.

Будь-який адвокат, звісно, міг би опротестувати це рішення, бо в жодній посадовій інструкції не були прописані ті нібито правопорушення, яких допустилися жінки. Але прибиральниця і секретарка не пішли судитися. Складалося враження, що вони знають убивцю, але за жодні гроші не назвуть його прізвища, щоби самим не стати жертвами.

8

Ігорка знайшли вбитим у його гаражі на вулиці Тихій. Він був прив'язаний до крісла, а в серці – дірка від кулі. Знайомий почерк!

Здавалося, вбивця знущався з правоохоронної системи не те що Дрогослава чи області, а й усієї України. Це було одинадцять вбивство в місті за останній час. Якщо хоч якась логіка простежувалась у вбивстві тих, хто увійшов до списку дванадцяти, то шість осіб поза списком, здавалося, вбиті навмання. Видимих зв'язків між убитими теж не було. Єдине, що їх об'єднувало, – дірка в серці від кулі.

Нишпорку по телефону до себе в кабінет запросив начальник Дрогославського

відділу поліції. Давно не бачились! Але ж чому так офіційно? Могли б за чарочкою коньяку і філіжанкою кави зустрітись у "Калині".

Підполковник позичив очі в Сірка і почав здалеку, але потім втомився і бабахнув. Нишпорка мало не впав з крісла. Виходило, що він основний підозрюваний у вбивстві Ігорка, бо найбільше дзвінків у той день на його мобільний телефон було саме від Нишпорки.

- Я би хотів взяти на експертизу твій пістолет, - заявив начальник Дрогославського відділу поліції, цього разу дивлячись Нишпорці прямо в очі.

Це був заборонений удар. Не скажеш же йому, що пістолет у нього відібрали російські диверсанти у лісі під Дрогославом. Підполковник не входив до числа тих, хто повинен знати про це.

- Я його загубив декілька днів тому, - випалив Нишпорка перше, що прийшло до голови.

Звісно, на нього подивились з підозрою. Слідчий, який вів справу, взяв у нього підписку про невиїзд. Мабуть, він хотів арештувати Нишпорку. З його точки зору логіка в цьому була. Але підполковник не дав цього зробити. Втім, у присутності слідчого він сказав:

- Шукай пістолет, а ні - то адвоката.

До пізнього вечора Нишпорка телефонував полковникові СБУ, аби узгодити з ним свої подальші дії, але операторка байдужим голосом говорила, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

На душі було нудно, хоча Нишпорка, дивлячись у дзеркало, змусив себе усміхнутись до свого зображення. "Доведеться скористатися послугами Юлії", - сумно подумав він.

9

Покоївка з готелю розмовляла по скайпу з чоловіком і повідомила йому, що вагітна. Треба було бачити його обличчя! Він сказав, що не для того поїхав за кордон заробляти гроші, аби витрачати їх на дитину. Закінчилося тим, що чоловік наказав дружині зробити аборт і навіть не став вислуховувати її, вимкнувши зв'язок.

А тут ще й Нишпорка гуляє по Дрогославу й ніби не помічає її. Обіцяв зателефонувати й поговорити про її вагітність. Ага, дочекаєшся! Добре, що хоч він, на відміну від чоловіка, не каже робити аборт. Але хіба їй від цього легше?

Минулого тижня вона познайомилась зі студентиком. Хлопчина на шість років молодший від неї. Навчається в Дрогославському державному педагогічному університеті. Викладатиме у школі англійську та німецьку мови. Розумний! Вона стала для студентика жінкою, з якою в нього вперше були сексуальні стосунки. Їй це лестило. До того ж було видно, що студентик по самі вуха закохався в неї. Різниця у віці й навіть вагітність не спиняли його. Він усерйоз казав їй розлучитись, а дитинку він усиновить. "А якщо буде донечка?" - сміялася вона і куйовдила йому волосся. "Удочерю!" - рішуче заявляв студентик - і вони кохались до нестями.

На якийсь час покоївка забувала про Нишпорку, але потім все одно її думки

поверталися до нього. Вона ставала холодною до студентика, виганяла його, а він не розумів, що коїться в її душі.

10

Чоловік Віри втрачав дорогоцінний час. Він ніяк не міг вирахувати можливості, коли можна було вбити хоча б когось зі списку дванадцяти. Вважав, що має це обов'язково зробити, аби помститись за покійну дружину.

Стосунки з донькою були ніякими. Звісно, він мріяв хоча б про мирне співіснування з нею, якщо на інше вже не можна навіть сподіватись. У крайньому випадку, нехай би вони сварилися щодня. Це все одно краще, ніж повна мовчанка. Більше того, донька вдавала, ніби тата не існує на білому світі. Приходила, коли хотіла. Йому залишалося лише переживати, щоби з нею нічого не сталося.

Одного разу донька привела собі на ніч якогось чоловіка. Це вже було занадто! Він би ніколи до такого не додумався. А вона робила все демонстративно, щоби батько побачив. А коли вночі стала занадто гучно стогнати ніби від задоволення, він не втерпів. Увірвався до них у кімнату, схопив за шкірку цього чоловіка і викинув за двері. Услід за ним полетів його одяг.

Донька кричала. Називала його останніми словами. Дивно, але після цього в них почали налагоджуватися стосунки. Вони були нерівними, але так було краще, ніж мало бути ніяк.

Якось донька приготувала вечерю і запросила батька на кухню. На відміну від мами, готувати вона явно не вміла, але він хвалив її, а мала сміялась, бо розуміла, що батько підлещується до неї.

Він запропонував їй піти разом на могилу в день народження дружини. Вони разом молились, сиділи пліч-о-пліч, а коли донька заплакала, він її обійняв. Вона не пручалась. Рідні душі все одно рано чи пізно об'єднуються.

11

Нишпорка думав, що слідчий або й сам начальник Дрогославського відділу поліції турбуватимуть його і вимагатимуть відзвітуватися за загублений пістолет, але, здавалося, вони забули про нього. Зв'язок з полковником СБУ також був втрачений. Вони пустили його у вільне плавання? Ось і добре. Це йому на руку.

Зранку до ночі Нишпорка по крихтах здобував інформацію з приводу того чи іншого вбивства. Він відчував, що потрібен лише один поштовх, щоби зрозуміти все. Тоді складеться цілісна картинка злочинів. А те, що вони взаємозв'язані, – сумнівів бути не могло.

Все частіше й частіше Нишпорку тягнуло до того місця в Дрогославському лісі, де перебували російські десантники. Дуже хотів побачити підвал, в якому сидів. Здавалося, що як побуває в тих місцях, то одразу отримає потрібний поштовх і зуміє розкрити всі вбивства. Але, з іншого боку, він розумів, що не настав час так відверто світитись. Вороги зачайлися в Дрогославі, рано чи пізно вони вийдуть на нього – і аж тоді розпочнеться вирішальний поєдинок. Тоді він точно буде не на життя, а на смерть.

12

Чоловікові Юлі подобалася ця дивна жінка, яка часто приходила до магазину "Зброя". Вони кохалися в його кабінеті. У ній не було нічого жіночого. Грубий пропитий і прокурений чоловічий голос відштовхував від неї тих, з ким би вона могла мати інтимні стосунки. А ще ці тонкі губи від вуха до вуха, що здавалося, ніби вона сміється. Але ця жінка ніколи не сміялась.

Якби хтось порівняв його Юлю з нею, то сказав би, що він з глузду з'їхав. Дружина й далі приваблювала чоловіків своєю неземною красою, а в її небесні очі не можна було не закохатися. Здавалось би, радій життю і задовольняй дружину-красуню! Але його все менше й менше тягнуло до неї. Натомість комфортно почував себе з цією чоловікоподібною жінкою, якій краса не загрожувала, але вона скучила за чоловічим тілом і віддавала себе всю, без залишку, ніби робила це встання в своєму житті.

Інколи здавалося, що вона марить і вголос говорить якісь дурниці. Він знав, що вона майже півтора року служила в зоні антитерористичної операції, а коли повернулася до Дрогослава, то вже не пішла на попередню роботу, хоча, за її словами, кликали туди. Як не дивно, мала колись чоловіка, але він спився і вмер. Дітей у них не було.

Він запитав, за які ж гроші вона виживає. Краще би він цього не робив, бо думав, що спопелить його своїм поглядом. Взагалі зрозумів, що коли нічого в неї не випитував, вона сама багато що розповідала – і про війну, і про чоловіків, яких мала там. Він не ревнував – тим більше, що абсолютна більшість із них вже загинула.

Вона сама приносила випивку і закуску, а на його слабкі потуги пригостити її, відповідала категоричним жестом: ні! Складалося враження, що вона чоловік, а він у неї – жінка. Але йому це подобалося.

13

Ті, хто щодня заходив на сайт "Дрогослав – Інфо", були здивовані, що ось уже тиждень на ньому не з'являється жодна свіжа інформація. У коментарях до попередніх статей люди висловлювали різні припущення з приводу цього. Дехто навіть обурювався і закликав адміністратора сайту не ігнорувати потреб дрогославців у правдивому слові. Але у відповідь все одно було мовчання.

Нишпорка почав уважно стежити за сайтом "Дрогослав – Інфо" після того, коли повернувся з полону. Раніше заходив на цю сторінку вряди-годи. Він хотів, прибравши псевдонім, розповісти в одному з коментарів, ким насправді є адміністратор сайту і які страшні речі витворює. Можна було сподіватися на те, що багато людей це прочитає, поки коментар не видалять. Але ж цю інформацію знало небагато людей, так що працівники СБУ й представники інших структур швидко би його вирахували. Могли б звинуватити у розголошенні державної таємниці.

Якими б не були обставини, треба дотримуватися даного слова. І взагалі краще не заходити на цей сайт.

14

На вихідні покоївка з готелю разом зі студентиком поїхали до лісу. З'ясувалося, що юнак зовсім не пристосований до життя. Мало не втяв собі пальця, коли рубав гілки для багаття. Якби вона вчасно не втрутилась, то з шашликів залишилися би вуглики.

Їй подобався цей хлопець, але не більше. Радше вона грала роль його мами, ніж коханої. Покоївка з готелю була зла на чоловіка, який сказав їй робити аборт, на Нишпорку, який знехтував нею. Коли вона кохалася зі студентиком, то забувала про них. А потім довгими безсонними ночами мріяла про чоловіка, який би заволодів усіма її помислами, якому б вона підкорялася без роздумів, жалю і розчарувань за вчинене. Де ж знайти такого?

Коли вони, розніжені, лежали на ковдрі й дивилися на небо, покоївка з готелю запитала у студентика:

- Показати тобі щось?

- Ти мені вже все показала, - усміхнувся він і навис над нею.

З його рота неприємно пахло. Чому вона раніше цього не помічала? Чи не вперше відчула легкий холодок неприязні до нього. Що вона робить з цим хлопчиськом?

Покоївка з готелю вивернулася від його поцілунків і дістала із сумки пістолет. Студентик дивився на неї широко розплющеними очима.

- Звідки це в тебе? - з жахом запитав він.

- Це пістолет чоловіка, - відповіла вона, відчуваючи, що симпатія до студентика випаровується.

Вона ледве стрималася, аби не вистрелити йому в серце, позбавивши його всіх подальших мук на цій грішній землі, а, головне, поставивши крапку у власному приниженні.

Студентик у страху розставляв пляшки, боячись, що покоївка з готелю може його вбити, а та влучно кількома пострілами розбила їх. Коли вона заховала пістолет до сумки, йому стало легше.

- Де ти навчилася так стріляти? - запитав він.

- Чоловік навчив, - відповіла вона, ледь стримуючи неприязнь. - Він у мене десантник.

15

Киця була ще та розвідниця. Вона знайшла відеокамеру. Нишпорка безуспішно вдивлявся, де та могла бути вмонтована, але ніяк не міг дошурупати її місцезнаходження.

З'ясувалося, що є скромна місцина біля телевізора, і Киця спокійно йшла туди. Вона могла довго стояти, дивлячись у стіну, і хто спостерігав по той бік барикад, бачив її хитру й розумну мордочку, а ще, мабуть, був здивований тим, що одне око в неї жовто-зелене, а друге - сталево-голубе.

Друга відеокамера, мабуть, була вмонтована в люстрі, бо Киця багато разів робила відчайдушні акробатичні стрибки, намагаючись дістати її. Нишпорка спочатку не міг второпати, звідки у неї взялися спортивні здібності, аж поки не зрозумів у чому суть.

Найбільше його цікавило, чи є відеокамера у ванній кімнаті. Було неприємно, що тебе можуть бачити голим, коли ти приймаєш душ. Декілька разів він насильно заганяв туди Кицю, але вона жалібно нявчала, намагаючись утекти. Нарешті Нишпорка зрозумів, що вона боїться, аби її знову не купали у ванні, й перестав знущатися з

тваринки.

16

Несподівано Нишпорці зателефонувала Наталка й сказала, що хоче з ним зустрітись. Це вже потім він задумався, звідки вона взяла його новий номер телефону, адже не роздавав його наліво й направо. А зараз він готовий був летіти на край світу, аби лиш побачити її.

Вони зустрілись у затишній кав'ярні в центрі Дрогослава на одній із бічних вуличок. Поруч були прокуратура і п'ятнадцята школа. Нишпорка часто бував у цьому мікрорайоні, але кав'ярню відкрили нещодавно. Він не зміг пригадати, що в цьому приміщенні було раніше.

Наталка виглядала сумною і схвильованою. Від цього, здавалося, вона ще красивіша, ніж зазвичай.

- Мене послав до вас мій батько, - почала вона.

Всі чари вмиль зникли. Він згадав, з ким має справу. Її батько побував у полоні. Там його піддали психологічному тиску. Мов зомбі, він зараз працює на Росію. Мабуть, пов'язаний з доцентом. І Наталка в їхній компанії? Знаючи, як він до неї ставиться, намагатиметься теж зробити з нього зрадника?

Мабуть, його видала саркастична посмішка, бо Наталка відразу замовкла. Він теж мовчав, уважно вивчаючи її обличчя. І все-таки завдання, яке стояло перед нею, було важливішим за всі труднощі й непорозуміння, що могли постати, коли б вона цього не зробила.

- Мій батько нікого не вбивав і хоче, щоб ви знайшли справжнього вбивцю, - сказала вона, не дивлячись йому в очі.

Нишпорка на мить засумнівався, що Наталка теж у цій компанії, але стовідсоткового підтвердження своїй гіпотезі, звісно, не мав.

- Де він? - лише запитав, і коли вона глянула на нього, саркастичної посмішки вже не було.

- Він тут недалеко. Живе у свого шкільного товариша. Можу провести.

На нього дивилися невинні очі щирої у своїй поведінці дівчини. Не вірив він таким.

- Веди, - сказав просто і усміхнувся.

17

Магазин "Зброя" розікрали. Винесли все. Залишили лише офісні меблі.

Чоловік Юлі знав, хто це зробив. Його кохана жінка була поза зоною досяжності. Він сам дав їй ключ від свого кабінету - з протилежного боку до магазину. Мовляв, приходь, коли тобі заманеться. Ось і прийшла, щоб зникнути назавжди.

Звісно, йому було зовсім не шкода зброї, тим більше, що він не любив будь-яку стрілянину. На прохання тестя погодився керувати магазином, бо треба ж було хоч на чомусь заробляти гроші. Та й красунечка-дружина з кожним роком потребувала все більше витрат.

Чоловік Юлі не розумів, чому кохана жінка поступила з ним саме так. Якби хоч заїкнулась, що їй потрібна вся зброя з його магазину, він би її віддав і навіть не

запитав, навіщо потрібно стільки барахла.

Він зателефонував у поліцію й розповів, що сталося. Відразу з невизначеного номеру телефону прийшла есемеска: "Здаш мене - вб'ю".

Боляче було усвідомлювати, що його банально використали. Він закохався, як хлопчисько, а з нього насміялись.

А ще це дурне попередження. Звісно, він не збирався її здавати. Просто хотів глянути в очі жінці, яку продовжував кохати.

18

Інтуїція не підвела Нишпорку. Наталка завела його до квартири, де на нього очікували її батько та доцент. Він глянув на дівчину. Вона з викликом дивилася на нього і не відвела погляду.

- Дякую, що відгукнулися на наше запрошення, - сказав доцент і простягнув йому руку. Нишпорці хотілося зацідити йому в очі, але він пересилив себе і привітався.

- Здивовані, що я живий? - запитав батько Наталки.

- Я вже нічому не дивуюсь, - вдавано змучено відповів Нишпорка і поручкався з ним.

Доцент глянув на Наталку, і та слухняно пішла на кухню.

- Ми знаємо, що ви зустрічалися з начальником Дрогославського відділу СБУ, - без викрутасів почав доцент. - Маємо відеозапис розмови. Тому вам не треба відбріхуватись і казати, ніби ви відмовились від співпраці з органами.

- Я й не збираюся цього робити, - просто сказав Нишпорка.

Доцент і батько Наталки переглянулися між собою. Ні, він подобався їм, цей Нишпорка.

- Ми пропонуємо вам співпрацювати з нами, - сказав доцент.

- А якщо не погоджусь - вб'єте?

- Якби ми хотіли, то зробили б це у підвалі, в якому ви сиділи.

Помовчали.

Наталка принесла із кухні пляшку горілки й закуску.

Доцент кивнув їй головою, і вона слухняно вийшла із квартири.

- Для початку нам треба, щоб ви знайшли убивцю дрогославців, — сказав доцент. - Так би мовити, хочемо переконатись у вашій професійності.

- А ви знаєте убивцю? - запитав Нишпорка.

Замість відповіді доцент розлив горілку в склянки й запропонував випити за дрогославців, які стали жертвами маніяка. Нишпорці важко було відмовитися від цієї пропозиції.

Нишпорка повільно, як учив його полковник СБУ, здавався в полон, даючи себе вербувати.

Наприкінці вони перейшли на "ти". Доцент зухвало говорив йому в обличчя:

- Ти зрозумій. У тебе нема вибору. Рано чи пізно Путін завоює Україну. Йому знадобляться такі люди, як ми.

Ось тепер Нишпорка серйозно пошкодував, що в нього нема пістолета.

Коли Нишпорка прийшов додому, Славко повідомив:

- Мама приїжджає.

- Тільки цього не вистачало! - вихопилось у нього.

Славко здивовано глянув на батька, а той - винувато на нього.

Через хвилику вони вже сміялись.

Киця подивилась на них і позіхнула. Саме позіхання, смачне й артистичне, робило її кумедною, і це викликало у них новий вибух сміху. Киця з-під лоба дивилася на Нишпорку та Славка, а потім поволеньки почвдала в іншу кімнату. Вони зареготали ще дужче, ніби саме божество сміху поселилося в них.

Коли напад минув, Славко уточнив, що мама приїжджає через тиждень.

Нишпорка подумав, що за цей час треба знайти вбивцю і розв'язати проблему з відеокамерами у квартирі. Він знав, що впорається з цим.

Звістку про крадіжку зброї з магазину Іван Іванович, на диво, сприйняв спокійно. Він якраз дивився черговий футбольний матч на спеціалізованому телевізійному каналі. Коли дійство закінчилося, запитав у дружини:

- Скільки зброї винесли?

Вона занадто довго мовчала, аж він гаркнув:

- Скільки?!

- Все, - від несподіванки і страху прошепотіла вона.

Їй, мабуть, це здалось, але чоловік усміхався, ніби почув веселу новину. Насвистуючи, пішов на подвір'я і більше до цієї теми упродовж дня не повертався.

Дружина намагалася непомітно спостерігати за ним. Їй здавалося, що чоловік поволі сходить з розуму. Не може нормальна людина, яка вклала все у цей магазин, так спокійно сприймати звістку про крадіжку всієї зброї. Але навіть якби вона була психіатром, то, мабуть, не помітила би видимих змін у поведінці й настроях Івана Івановича.

Після обіду він знову кудись пішов, не сказавши дружині жодного слова. Повернувся пізно ввечері. Від нього пахло лісом.

- Нишпорка впритул підійшов до нашого агента! - заревів бас.

- Так доцент наказав йому розслідувати вбивства, - парирував інший голосом кастрованого.

- Доцент - дебіл. Завтра Дрогослав може мати іншого резидента. Не знаю, навіщо він затіяв цю дурнувату гру з Нишпоркою.

- Я не думаю, що Нишпорці по зубах розкрити нашого агента.

- Мене ваша думка не цікавить. Зробіть усе, щоби він більше не займався розслідуванням убивств у Дрогославі.

- Прибрати його?

— Це був би занадто простий вихід із ситуації.

- Зрозумів. Щось придумаю.
- Думайте швидше. Завтра Нишпорка має бути нейтралізований.
- Я зрозумів вас.
- Зустріньтесь з нашим агентом і скажіть, що зачистку в Дрогославі треба припинити аж до особливого розпорядження з мого боку.

- Добре.

Пауза.

- Хочу привітати вас, - теплішає бас.
- З чим? - дивується інший голосом кастрованого.
- З черговим присвоєнням звання.
- Служу..!
- Тихіше. Розбудите мені внучку. Вітаю, пане полковнику, - і до зв'язку.

22

Від доцента і батька Наталки Нишпорка їде додому в маршрутці. Задумався і не відразу почув чоловічий голос ззаду:

- Передайте гроші водію.
Озирається. Чоловікоподібна жінка спокійно дивиться на нього.
- Будь ласка, - знову чує її голос.
Бере гроші й передає водієві.

На наступній зупинці вона виходить. Маршрутка рушає. Нишпорка дивиться вслід чоловікоподібній жінці. Просить водія зупинитись, бо забув вийти. Той бурчить, але гальмує.

Нишпорка вискакує із маршрутки, намагаючись не потрапити до поля зору цього страшидла. Чоловікоподібна жінка не озирається, а спокійно йде собі.

Звичайна хрущовка. Перший під'їзд. Нишпорка вміє стежити, щоби його не помітили. Третій поверх. Дванадцята квартира.

Йде додому пішки. Думає, навіщо він стежив за цією чоловікоподібною жінкою. Аби не втратити нюх? Інтуїція спала і нічого йому не підказувала.

23

Здається, саме тут був рай на землі. Ліс, свіже повітря, дерев'яний будиночок, два охоронці.

Адвокат забув про все на світі, насолоджуючись життям.

Двічі на тиждень приїжджав пан Костів, запитуючи, чи йому щось потрібно. Наразі нічого. Хіба що пару детективів. Бажано, інтелектуальних, а не тупих - про вбивство.

Пан Костів усміхнувся. Сказав банальне на кшталт того, що життя - суцільний детектив. Мабуть, мовчки погоджується адвокат. Але не кожний потрапляє на мушку вбивці.

Наступного дня пан Костів привозить декілька детективів із власної бібліотеки. У нього відмінний смак. Псує враження, коли каже, що їх лише придбав, але не читав.

Адвокат занурюється в книги. Не зовсім те, на що очікував, але все ж краще, ніж нічого не робити.

Коли наступного разу пан Костів запитав про потреби, адвокат щиро зізнався, що йому бракує жіночої ласки.

- Не проблема, - розсміявся пан Костів. - Доставлю найкращу. Звичайно, це ввійде в оплату за послуги нашої фірми.

Адвокат не заперечував. Життя все таки цікава штука. Особливо коли воно знову повертається до тебе обличчям, а не іншим місцем.

24

Слідчий переконував начальника Дрогославського відділу поліції, що треба арештувати Нишпорку, а в його помешканні провести обшук. Мовляв, якщо знайдуть пістолет, це допоможе дати відповідь на багато запитань.

Підполковник іронічно дивився на свого підлеглого. Невже той справді думає, що Нишпорка такий дурний і тримає пістолет вдома? Та й не подібний він на перевертня, щоб усе життя шукати злочинців, а потім самому стати вбивцею.

Історія зі зникненням пістолета, звичайно, цікава. Нишпорка щось не договорує, коли каже, що загубив його. Він не пияк, знає, як поводитись зі зброєю. Мабуть, сталося щось незвичайне, коли не може сказати, де його пістолет. Але щоб він убивав дрогославців? Цього не може бути, бо просто не може бути - і все.

Тільки-но підполковник відіслав слідчого, як зателефонував із Києва дуже поважний чин. Ого, в міністерстві внутрішніх справ знають дрогославського Нишпорку? Що за чортівня? Чоловік голосом кастрованого каже, що Нишпорка причетний до низки гучних злочинів на території України, а тому його негайно слід арештувати. Оце так!

Київський поважний чин поклав слухавку, а підполковник замислився.

25

Як він раніше не звернув на це увагу? Ну, звичайно! Медичні білі рукавички.

Нишпорка вже декілька десятків разів передивлявся відео з сайту "Дрогослав - Інфо", де убивця вів репортаж із кабінету першого заступника міського голови і цілився у серце пані нотаріус. Він зупинив запис. Медичні білі рукавички застигли на екрані. Йому здалося чи це було насправді, що крізь них пробивався манікюр на пальцях?

Коли зателефонував начальник Дрогославського відділу поліції, Нишпорка не второпав, навіщо його арештовувати, якщо він нікуди не збирається втікати. Підполковник не мав часу йому щось довго пояснювати, лише сказав, що у Нишпорки тридцять хвилин на збори, бо зараз до нього додому приїде наряд поліції.

Киця тривожно дивилася на Нишпорку і вже не відходила від нього, поки він збирався і ходив по хаті. Кинув у сумку найнеобхідніше. Зателефонував Славкові. Пояснив сину, що його звинувачують у злочинах, яких він не скоював. Треба переховатися, знайти справжнього вбивцю. Все буде добре.

Свій мобільний телефон поклав на столик у кухні. За ним можуть знайти його місцеперебування. Напередодні він купив новий телефон і номер. Ніби передчував. Так що, пане полковнику СБУ, три ваші одинички не знадобляться.

Сів на диван. Киця відразу скочила йому на коліна, ніби не хотіла відпускати. Він

гладив її. Вона блаженно муркала.

Але час іти. Розгублена Киця стояла посеред кімнати і приречено дивилася на Нишпорку. Здавалося, що в її очах повно сліз. Але це, мабуть, лише здавалося.

26

Юля, звичайно, зраділа, коли пізно увечері Нишпорка зателефонував їй і сказав, що хоче зустрітися. Чоловік з подивом глянув на неї: куди це його дружина збирається мало не на нічне побачення? А Юлі було все одно, що він про неї подумає.

Вона приїхала на обумовлене місце. За якусь мить Нишпорка виринув нізвідки. Боже, яке рідне й дороге обличчя! Головне, не видати своїх почуттів, бо Нишпорка цього не любить. Вона подруга, просто подруга, яка має допомогти йому в складній ситуації.

Він розповів їй, в яку халепу скочив і в чому його підозрюють. Усього, звісно, він не міг їй сказати – ні про зрадників батька Наталки і доцента, ні про начальника Дрогославського відділу поліції, який попередив його про небезпеку. Та й, здавалось, Юлі усього цього не потрібно було. Достатньо того, що чоловік, якого вона кохає, знаходиться поруч, звернувся саме до неї за допомогою, і вона йому обов'язково допоможе, чого б це їй не коштувало.

27

Славко сидів на дивані і спостерігав, як люди в цивільному перевертають квартиру догори дном. Коли слідчий запитав у нього, де батько, він чесно відповів, що не знає. Але якби й знав, то все одно не сказав би. Нишпорка завжди був у нього поза підозрою. Які б злочини зараз йому не приписували, це все брехня. Тато у всьому розбереться, і тоді всі зрозуміють, яка це людина.

Киця забилася під диван і виглядала з-за Славкових ніг. Вона не боялась. Подумаєш, в її житті ще не таке траплялось. Просто в її квартирі знаходилося багато незнайомих людей, яким тут нічого робити. Треба мати лише витримку й зачекати, коли все мине саме по собі, як у тому випадку з собаками, які загнали її на дерево.

Коли на кухні зазвучав телефон Нишпорки, Славко смикнувся, але слідчий його випередив. Це була покоївка з готелю. Саме сьогодні їй приспічило миритися з Нишпоркою. Слідчий самовдоволено слухав пояснення, а коли вона зрозуміла, що це не той, кому вона зізнавалася в коханні, почула, що її гробаний ловелас скоро загримить по повній програмі. Коли слідчий наштотхнувся на злий погляд Славка, то збавив оберти і вимкнув зв'язок.

28

Юля вже більше години чекала біля багатоповерхівки на вулиці Грушевського. Нишпорка сказав, що йому треба зробити важливу справу, зустрівшись з акторкою театру, яка тут мешкала. Вона чомусь уявляла, що той просто використав її для своїх любовних пригод. Ох, яка ж люта була Юля на нього! Все, що він розповів перед цим, видалося блефом. Але ж навіщо так жорстоко з неї знущатись? Що вона йому зробила?

Невідомий чоловік сів поруч з нею в її машині, і Юля не встигла зреагувати.

– Поїхали! – сказав він.

Якийсь знайомий голос, але їй було не до сміху. Побачивши рішучу налаштованість жінки, чоловік сказав:

- Юлю, це я, Нишпорка!

Вона з недовірою подивилася на нього і сплеснула руками. Боже праведний! Нишпорку годі було впізнати. Зовсім інша людина. Лише придивившись, Юля побачила ті ж рідні очі й пухкенькі губки, які хотіла цілувати до нестями.

Нишпорка був задоволений своїм зовнішнім виглядом. Якщо Юля його не впізнала, то вже й ніхто не впізнає, а, значить, він може вільно продовжити розслідування вбивств у Дрогославі.

29

Прокурор нервував, бо обшук у квартирі Нишпорки не давав жодних практичних результатів. Випередивши начальника Дрогославського відділу поліції, він першим доповів військовому комісарові, що ймовірним убивцею дрогославців може бути саме Нишпорка. Той з недовірою глянув на нього, але чим неймовірнішою була версія, тим більше шансів мав військовий комісар, аби втриматися на посаді й самому не загаріти на війну. Києву слід було показати: мовляв, бачите, з ким ми маємо справу, перевертні у погонах убивають людей, але ми вийшли на вірний слід.

Якщо військовий комісар страхував себе, бо знав, що з відміною президентського правління вся повнота влади у Дрогославі перейде до міського голови, то прокурор таким чином хотів захистити себе від відправки в зону антитерористичної операції. Обіцянка військового комісара зробити це, якщо він та інші керівники правоохоронних структур не знайдуть дрогославського маніяка, засіла йому в голову. Хоча прокурор переконував себе, що до цього не дійде, але ж він знав запальний характер цього чоловіка. Щось перемкне йому в голову – й навіть Генеральна прокуратура не допоможе нещасному дрогославському прокуророві.

Тепер же все летіло коту під хвіст. Була зачіпка: убивство Ігорка, колишнього інформатора Нишпорки, ще коли той працював у міліції. Треба було знайти пістолет відставного капітана, з якого той убивав дрогославців. Такою була версія. А пістолет не знаходився, хоча всі можливі потаємні сховки у квартирі Нишпорки перерили вздовж і впоперек.

30

Зараз Юля все вирішувала за Нишпорку. Чого гріха таїти: йому це подобалося, бо він справді потрапив у скрутну ситуацію і хотів, щоб про нього турбувались.

Тоном, який не допускав будь-яких заперечень, Юля сказала, що Нишпорка ночуватиме на їхній дачі. Там безпечно, та й її родичі гарбузові, як вона висловились, давно туди не навідувались.

Нишпорка і не збирався заперечувати. Гріло душу, що акторка із місцевого театру замаскувала його, що навіть дідько лисий не впізнає. Звичайно, це ще не гарантія безпеки, але краще так, ніж ніяк.

Він також подумав про те, що одну ніч справді можна перебути на дачі у Юлі, але не більше. Все-таки його шукатимуть. Знають про його професійні зв'язки з

адвокаткою, так що рано чи пізно вийдуть на цю дачу.

Більш безпечним місцем сховку він вважав квартиру акторки. Вона жила сама, з чоловіком розлучилась, дітей у них не було. Ревнивій Юлі слід буде з цим змиритись.

Але зараз треба відпочити, щоби зранку зі свіжими силами обдумати ситуацію, а, головне, поставити логічну точку і таки викрити убивцю дрогославців. Інтуїція підказувала Нишпорці, що він на вірному шляху.

31

Обшук у квартирі Нишпорки добігав кінця, коли Славкові зателефонувала Наталка. Найменше він сподівався почути її голос саме зараз, але найбільше йому хотілося, щоби вона була поруч. Славко сказав, що зателефонує трохи пізніше. Відразу ж до нього підскочив слідчий із запитанням:

- Хто це?

- Не ваша справа, - відрізав Славко.

Слідчий боляче стиснув йому руку і прошипів на вухо:

- Помиляєшся, це все моя справа, а ти сидітимеш разом з Нишпоркою, як співучасник убивств.

- Відстаньте, це моя дівчина телефонувала.

Несподівано Киця вискочила з-під дивану і вп'ялась зубами у ногу слідчому. Не встиг він відреагувати, як вона ще декілька разів дряпнула його і сховалась під диван.

Усі, хто бачив цю картину, сміялись. Усміхнулись навіть суворий прокурор і байдужий до всього, що тут відбувалося, начальник Дрогославського відділу поліції. А слідчий почервонів і вишукував поглядом нападницю. Але, зрештою, дав собі спокій, лише подалі відійшов від дивану. Не буде ж він воювати ще з котами!

32

Нишпорка дрімав у машині, а Юля понакуповувала у нічному магазині всілякої всячини на декілька днів. Не помре її коханий від голоду і спраги.

Поки вони їхали вечірнім Дрогославом, Нишпорка не подавав жодних ознак життя. Тільки-но виїхали за місто, став дивитися на дорогу. Він ще нічого не говорив, але Юля помітила тривогу в його погляді.

- Щось не так? - запитала вона.

- Куди ми їдемо? - блиснули його очі.

- Я ж казала. До мене на дачу. - Юля намагалася бути спокійною, але його тривога почала передаватись і їй.

Нишпорка мовчав. Дика підозра поволі стала сковувати його тіло. Невже Юля теж у їхній банді? Він довірився їй, а вона везе його у лігвище ворога. Вони їхали тією ж дорогою, що вела до Дрогославського лісу, де вбили Василя Юхимовича і де Нишпорка відчув жахіття, коли перебував у підвалі. Він злякався, що все повториться знову, і дуже цього не хотів.

- Послухай, - сказав Нишпорка. - Я згадав. Мені треба в Дрогославі залагодити одну справу. Мусимо їхати назад.

Юля дуже добре знала Нишпорку, щоб ось так відразу могла йому повірити. Ну, не

вмів він обманювати, хоч трісни. І не такий сміливий, як видається на перший погляд. Нормальний, одним словом. Не знала, правда, що стривожило Нишпорку, але щось веселе і грайливе прийшло їй до голови, і Юля всміхнулась сама до себе.

Нишпорка по-своєму витлумачив цю усмішку – як усвідомлення Юлею того, що її підступну затію викрито, і вже рішучим тоном вимагав повернути до Дрогослава.

– Не ний, – сказала вона, – ми вже приїхали. Ось дача. А ти боявся.

Він справді побачив невеличкий будиночок. Вмить Нишпорці стало соромно за свої безпідставні підозри. А ще він не знав, як має себе поводити, бо вперше Юля сказала йому "ти".

33

Аж коли за всіма цими людьми зачинилися двері, Киця вилізла зі свого сховку. Вона сіла навпроти Славка і зацікавлено дивилася на нього. Він кивнув їй головою: мовляв, ми з тобою витримали цю навалу. Коли Славко підморгнув їй, Киця підійшла ближче. Він узяв на руки свою захисницю і почав гладити.

У двері несподівано задзвонили. Дзвінок був короткий, але різкий, що Славко аж здригнувся.

Він поставив Кицю на підлогу, а сам пішов відчиняти двері, подумавши, що поліцейські й прокурори щось забули. Навіть не дивився у вічко. Відчинив. На порозі стояла Наталка.

Вона недовго була в його обіймах, ухилилися від поцілунку в губи, підставивши щоку. Натомість дала Славкові пакет, який принесла з собою, і сказала, щоби він поставив чайник, а вона трохи прибере у квартирі.

Киця підозріло дивилася на Наталку. Коли Славко пішов на кухню, почимчикувала за ним. Щось дуже смачненьке було в пакеті.

Славко виймав ковбасу, сир, масло, хліб, пляшку коньяку. Киця спостерігала за ним, а потім стала тертись об ноги, натякаючи, що й вона заслужила на децицію уваги до себе. А якщо їй ще й щось запропонують із принесеного Наталкою, вона не відмовиться.

У крані води не було, і Славко набрав її з відра. Поставив чайник на газ. Подумав, що Наталка у їхній квартирі з'являється тоді, коли нема Нишпорки. Усміхнувся сам до себе. Дав слово не розпитувати, чому вона зникла.

34

Юля хазяйнувала, накриваючи на стіл, а Нишпорка замилювався її красивими ногами. Чого він раніше цього не помічав? Мабуть, тому, що Юля завжди ходила або в штанях, або у довгій спідниці. Тепер вона була у коротенькому халатику, який знайшла на дачі. Він був їй вище колін. І чого б це я приховував таку красу?

Вона бачила, куди скерований погляд Нишпорки. Ці чоловіки всі однакові! Ні, щоб заглянути в серце жінки. Але їй було приємно, що Нишпорка оцінює її. Був би хтось інший, відразу дала би ляпас.

І взагалі класно, що вона може побути з чоловіком, якого кохає. Навіть не сподівалася на таку удачу в своєму житті. Якось Юлі не йшло до голови, що Нишпорка

у небезпеці, що його можуть арештувати чи навіть убити.

Нарешті відповіла чоловікові, який разів двадцять намагався добитися до неї:

– Я сьогодні вдома не ночуватиму.

Нишпорка з цікавістю глянув на неї.

35

Доцент, мов недорізана свиня, верещав на начальника Дрогославського відділу СБУ. Той намагався зберігати олімпійський спокій, але все ж внутрішньо мусив погодитися, що зникнення Нишпорки він прошляпив. Знав про ймовірність його арешту й обшуку в квартирі, тому мав подбати про те, щоб знати, де знаходиться Нишпорка.

Полковникові СБУ, звичайно, не подобалося, що ним керує якийсь доцент Дрогославського державного педагогічного університету. Хотілося витягнути пістолет і вистрелити йому в серце. Але якщо вони в одній команді і сказано, що доцент керує, то не слід показувати емоцій, тим більше, що за ними спостерігає воїн АТО.

Оце компанія підібралась! Не цього він очікував, коли його завербували. Але грошенята платять непогані. Якщо вважають, що Дрогослав – стратегічне місто, не буде їх переконувати в іншому. Коли не поталанить з роботою в Києві, можна буде смикнути за кордон. Має вже певні напрацювання, чим би міг зайнятися до кінця життя.

Як тільки в доцента минув перший приступ гніву, полковник СБУ сказав, що вже взяті під контроль телефони друзів і знайомих Нишпорки. Комуś він та й зателефонує, захоче зустрітись. Так що не така це вже й безнадійна справа.

Зустрівшись з поглядом доцента, в якому було стільки люті й ненависті, полковник СБУ замовк.

36

Вони добряче наїлися й розпили майже всю пляшку коньяку, лише щось там трошки залишилося на денці. Юлі було зле, бо вона ніколи за один раз так багато алкоголю не вживала. А ще, як на зло, почалися місячні. Все так гарно почалось, а закінчиться нічим.

Юля час від часу бігала в туалет надвір. Поверталася бліда, але намагалась усміхатись. Нишпорка зі співчуттям дивився на неї. Був злий на себе. Ще не знати, чим усе закінчиться, а він дозволив собі розслабитись.

Убивця дрогославців вимальовувався в його уяві вже у вигляді конкретної особи, яку він бачив і голос якої чув. Саме завтра, чи то вже сьогодні, слід знайти найважливіше підтвердження своїй здогадці.

Годинник показував другу ночі. Юля пішла стелити Нишпорці постіль. Коли повернулася, побачила, що він заснув у розкладному кріслі. Їй було шкода його будити. Та й у неї розколювалася голова, боліла поясниця. А тут ще треба сторожувати коханого чоловіка. Хай спить! Вона сіла навпроти на таке ж розкладне крісло і ще довго дивилася на Нишпорку, аж поки не заснула.

37

Киця ніби спеціально не давала Славкові й Наталці займатися коханням. То на

ліжко скочить, то нявчить у коридорі. А коли Славко замкнув її у ванні, стала немилосердно дряпати двері.

- Та викинь ти її на вулицю, - сказала Наталка зі злістю.

- Ти що? Зникне - тато мені жити не дасть.

Наталка презирливо подивилася на Славка. Добре, що він не бачив цього погляду.

Вона вдала, що образилась, чи й справді це було так, і відвернулася до стінки. Славко цілував її плечі, але дівчина ніяк не реагувала.

Киця, мабуть, змучилася сама від своїх вибриків, бо щось її не було чути. Наталка мирно сопіла, а Славкові не спалось. Він думав про Нишпорку. Де ж там його тато, бідний, переховується?

Завібував мобільний телефон Наталки. Вибило: доцент. Ого, третя година ночі, а їй телефонує якийсь доцент. Хвиля ревностів накрила Славка з головою. Треба буде зранку в неї запитати, що ще за доцент з'явився в її житті.

Але зранку, коли він прокинувся, Наталки вже не було. Що за дурнувата звичка зникати з його життя?

38

... Наталка, Юля і покоївка з готелю ведуть Нишпорку на розстріл. Посередині Юля. В неї у руках пістолет. Нишпорка не озирається і не може бачити цього, але відчуття ніколи не зраджували йому.

Він легко крокує босоніж по траві. Вітер розвіває волосся. А ось і дерево, біля якого його мають розстріляти. Нишпорка йде повільніше, але перед смертю не надихаєшся.

Раптом починає падати сильний дощ. Нишпорка чує голос Юлі:

- Тобі знову пощастило. В дощ нам не можна тебе розстрілювати...

Нишпорка розплющує очі й бачить Юлю, яка наставила на нього пістолет. Вона сміється, ніби зараз має трапитися щось дуже смішне. Йому перехопило подих, але він запитує:

- Що за дурні жарти?

- Рано чи пізно ти повинен відповісти за свої гріхи, — каже Юля серйозно і натискає на спусковий гачок.

Нишпорка бачить полум'я. Йому здається, що куля летить йому в серце.

39

Уже зранку "Дрогославська зоря" вийшла з величезною сенсаційною статтею про Нишпорку. З маніакальною завзятістю головний редактор розповів про колишнього капітана міліції, якого звинувачують у вбивстві дроголавців. Коли прийшли його арештовувати, він утік. У читачів не повинно бути сумнівів, що саме Нишпорка і є тим убивцею, якого розшукують СБУ, поліція та прокуратура.

Автор публікації не виключає, що Нишпорка й далі може вбивати. Але не слід просто лякати читачів. Головний редактор пише, що треба бути обережними і пильними, але цей маніяк рано чи пізно дістане своє - кулю в серце.

Завбачливо наклад газети було збільшено на п'ять тисяч примірників. Це виправдало себе. Вже до вечора жодного екземпляру не можна було знайти в

Дрогославі.

Головний редактор купався в променях слави.

40

Юля розсміялась, побачивши переляканий вигляд Нишпорки. Той дивився на пістолет. Аж тепер зрозумів, що це запальничка.

- Чоловік подарував на день народження, - виправдовувалась Юля. - Ти злякався?

Чи злякався він? Ні, це не був звичайний переляк. Мить тому Нишпорка усвідомив, що життя назавжди покидає його. З'ясувалося, що й воно вміє жартувати зі смертю.

Він узяв до рук мобільний телефон, хвилю про щось подумав і натиснув на потрібну кнопку.

- Я не запитую, чи в тебе усе в порядку. Якщо в мене все добре, то й у тебе має бути все добре.

Юля з цікавістю спостерігала за початком цієї філософської розмови. Невідомий їй співрозмовник Нишпорки щось йому сказав, і чоловік, якого вона кохала, нарешті усміхнувся. Вона ніколи не звикне до його нового обличчя, і не робитиме цього, але ж очі й губи залишилися ті ж, їх ні з чийми іншими не сплутаєш. Так хочеться зараз розтанути в його поцілунках!

- Слухай, мені треба дізнатися, - каже Нишпорка, - хто з наших лікарів і медсестер побував у зоні АТО. О другій годині зустрічаємося на нашому місці. Я буду зі своїм адвокатом.

Нишпорка вимкнув зв'язок і запитав у Юлі:

- Ти ж готова бути моїм адвокатом?

Взагалі-то Юля хотіла стати йому коханою і подругою на все життя, що залишилось. Але з чогось цей довгий шлях треба починати. Бути адвокатом Нишпорки теж непогано.

41

- Привіз вам нашу нову зірочку, - порадував адвоката пан Костів. - Кажуть, що вона навіть краща за Віру. Не знаю, не пробував.

Який у нього дурнуватий сміх. А ці тонкі губи - від вуха до вуха. Коли він сміється, таке враження, що ці губи сходяться аж на потилиці.

Кольнуло серце, коли почув ім'я Віри. Небезпека за власне життя вивітрила її з пам'яті.

- А ось і Аллочка, - сказав пан Костів, коли тендітна юнка з'явилася на порозі.

Серце адвоката загупало так гучно, що аж у голові віддавало. В молодій повії він упізнав однокласницю своєї доньки. Та щиро й по-дитячому дивилася на нього, ледь усміхаючись. Він запримітив її, коли нещодавно святкували шістнадцятиліття доньки. Тільки подруг з іменем Аллочка не було. Може, забув?

Коли пан Костів залишив їх зі словами: "Час пішов", що мало би нагадувати про платню за послуги, - адвокат найбільше боявся, що зараз Аллочка, чи хто вона там насправді, запитає у нього, чи він, часом, не батько її подруги. Але, схоже, дівчина не впізнала його.

Нишпорці ледве вдалося вмовити Юлю поїхати додому, трошки відпочити, прийняти душ і переодягнутись.

– Зі мною нічого не трапиться, – казав він. – Ніхто мене не впізнає. Я можу вільно ходити Дрогославом, навіть чіплятися до колишніх коханок, а вони не знатимуть, що це я.

Юлине лице спохмурніло. Нишпорка зрозумів, що трохи переборщив з колишніми коханками.

– За п'ятнадцять друга зустрічаємося на цьому місці, – командував Нишпорка, – і їдемо на дуже важливу зустріч. Можливо, вже сьогодні будемо знати, хто вбивав дрогославців.

Юля зацікавлено подивилася на нього. О, як близько вони підійшли до розгадки. І Нишпорка їй довіряє. Не треба задавати йому зайвих питань. Звісно, він може піти до тієї акторки театру. Але вона йому дозволяє це зробити, лиш би бути разом з ним. І навіть не запитує, куди вони поїдуть на зустріч. Він би й сам міг це сказати, знаючи, яка вона нетерпляче допитлива.

Юлі здалося, що ще трішки – і Нишпорка поцілував би її, але поруч було багато людей.

Вона не хотіла їхати додому, бо там на неї чекав цілком прогнозований скандал. Юля не боялася чоловіка, але саме зараз не хотіла чути від нього образливих слів. Тим більше, коли в неї нічого не було з Нишпоркою.

Поки їхала додому, подумала, що Нишпорка все-таки пішов до акторки театру. Звичайно, йому треба поправити грим. Але за цей час вони можуть і коханням зайнятися.

Чому Бог разом з коханням дав і ревності?

Підполковник явно нервував. Не допомогла й подвійна порція коньяку. Ось побачать начальника Дрогославського відділу поліції з Нишпоркою і скажуть, що він покриває вбивцю.

Ну ось, накаркав сам собі. Він побачив адвокатку Юлю, яка йому подобалась, з якимось невідомим чоловіком. Ось-ось мав з'явитися Нишпорка. Як вони невчасно. Що за чортівня? Йдуть просто до нього, ніби інших столиків нема. Юля серйозна, а чоловік усміхається до нього, ніби вони знайомі. Підполковник навіть озирнувся, чи нема в нього за спиною когось. А незнайомець простягає йому руку:

– Дякую, що прийшов. Знайомити вас не буду. В нас обмаль часу.

Дідько! Та це ж Нишпорка. Ото замаскувався. Підполковник усміхається. Юля теж. Він збентежено переглядається з Нишпоркою, і той розуміє, в чому річ.

– Юля – мій адвокат, якщо би задумав мене засадити, – напівжартома-напівсерйозно каже Нишпорка, – так що вона повинна бути в курсі справ. Розповідай, що ти вивідав у лікарні.

Аллочка, чи як там її, перевершила всі його сподівання. Жодного порівняння з Вірою. Йому здавалося, що покійна була професіоналкою. То хто ж тоді Аллочка? Чи професіоналізм закутий у рамки, а безпосередність і наївність, дитячість і щирість, які були притаманні Аллочці, чи як там її насправді, ширяють вільно і не знають кордонів?

Коли вони закінчили, Аллочка, чи як там її насправді, подивилась сумно йому в очі і сказала:

- Будь ласочка, щоб лише Оксанка про це не знала.

Оксанка - це його донька. Впізнала таки його.

- Я собі не ворог, - відповів він, і вона усміхнулась з вдячністю. - А як тебе насправді звати?

- Христинка, - сказала вона невпевнено.

- Гарне ім'я! - Адвокат був щирим.

— Для цієї справи не підходить.

Він покивав головою: мовляв, щось у цьому є.

- Ми ще зустрінемося? - запитав.

- Якщо захочете.

- Я не в цьому значенні.

- Побачимо, - загадково відповіла Христинка, усміхнулась йому і вийшла.

45

- Всього в зоні антитерористичної операції із Дрогослава було четверо лікарів і одна медсестра, - невпевнено почав начальник Дрогославського відділу поліції, позираючи на Юлю.

Нишпорка на це не зважав і запитав:

- Хто з них не повернувся на попередню роботу?

- Двоє.

- І одна особа живе на Грушевського?

- Так. Ось адреса. А звідки ти знаєш? Ти що, Нострадамус?

Юля з цікавістю спостерігала за Нишпоркою. Звідки він усе знає наперед і при чім тут вбивця дрогославців?

- Нострадамусові було легше, — філософствує Нишпорка. - Він писав у загальному й завуальовано. Могло бути так чи інакше. Тобі ж потрібні незаперечні докази плюс зізнання вбивці.

- І ти мені їх сьогодні принесеш, - іронічно зауважив підполковник.

Нишпорка не встиг відповісти, бо до них йшла Марина, власниця ресторану "Калина".

- А ось один зі свідків у цій гучній справі, — тихо сказав Нишпорка на вухо Юлі.

Чи їй здалося, що він її поцілував?

Начальник Дрогославського відділу поліції підозріло подивився на них.

46

Від Юлі, в принципі, вимагалось не так уже й багато. Вона віддала Нишпорці пістолет-запальничку і повинна була зняти допит на свою відеокамеру.

Який допит? Де допит? З ким допит?

Нишпорка мовчав. Він лише загадково усміхався, коли Юля щось йому говорила, але не відповідав на її запитання.

Було видно, що Нишпорка очікує кінця поєдинку. Все другорядне він зараз відмітає, зосередившись на головному.

Юлі було трішки образливо, що її запитання видаються Нишпорці нікчемними. Але якщо вона захотіла стати йому подругою до кінця днів, то має відповідати образу крутої жінки.

47

Вони сиділи у засідці, тобто в машині Юлі, біля якоїсь хрущовки.

Зовнішньо Нишпорка був спокійний, але ж вона вивчила його добре. Зараз поруч з нею був лев, який вичікує на свою жертву.

Ха, їй подобається таке життя! Чоловік, якого вона кохає, – біля неї, адреналіну – по горло. Що ж іще потрібно для повного щастя? На цьому тлі можна й не звертати увагу на нявкання свого чоловіка.

Мабуть, вона щось таки пропустила, бо Нишпорка вистежив жертву і сказав, що зараз братимуть її в полон і проводитимуть допит.

Невчасно зателефонував чоловік. Нишпорка був уже не благородний лев, а злий, як пантера. Прошипів, щоби вона негайно вимкнула телефон. Юля так і зробила. Але якщо це чоловік, який її кохає, то міг би й спокійно попросити про це. Колись вона йому розповість, як він повинен себе з нею поводити. А зараз вона йому все вибачає, бо розуміє серйозність ситуації.

48

Юля вслід за Нишпоркою йде до першого під'їзду. Чомусь вона тремтить, хоча надворі тепло. Якби в неї запитали, чи боїться, точно би відповіла, що ні.

Йдуть по сходах на третій поверх. Дванадцята квартира. Тут.

Нишпорка дзвонить у двері. Здається, по той бік барикад нікого нема, а, отже, ні з ким воювати.

За якусь мить чути кроки. Грубий чоловічий голос запитує:

– Хто там?

– Свої! – майже весело відповідає Нишпорка.

Вічка у дверях нема. По той бік барикад задумались: які ще свої можуть бути? Нишпорка тривожно дивиться на Юлю: невже його геніальний план зараз провалиться?

Але двері відчиняються – і адвокатка бачить високу чоловікоподібну жінку з тонкими губами на все обличчя. Причепи їй вуса – точно буде чоловік.

Нишпорка приставляє до живота жінки пістолет-запальничку. Вона задкує до кімнати. Він змушує її сісти в крісло. Відтак дістає кайданки, й жінка сама застібує їх на руках. Нишпорка кладе пістолет-запальничку на стіл біля себе, а сам сідає навпроти жертви.

Все відбулося блискавично, без жодного слова. Юля відчуває себе зайвою на цьому

святі життя.

49

- Поки не сталося дванадцятого вбивства, - починає атаку Нишпорка, - ви мені розкажете про одинадцять попередніх.

Чоловікоподібна жінка ошелешено дивиться на Нишпорку та його супутницю й розуміє, що зробила фатальну помилку в своєму житті, впустивши до квартири непроханих гостей. Снайпер помиляється лише один раз. На війні її Бог милував. А тут спрацювала власна дурість. Можливо, вона й справді переступила межу, як казав священик?

Звісно, голими руками її не візьмеш, і чоловікоподібна жінка вмикає задній хід. Вона кричить на Нишпорку, вимагає, щоби він ішов геть. Той зберігає олімпійський спокій і дивиться на пістолет-запальничку. Чоловікоподібна жінка перехоплює його погляд і замовкає. Залишається лише проковтнути слину, яка підкотила їй до горла.

50

- Давайте я почну, а потім ви продовжите, - спокійно каже Нишпорка тоном лікаря, який хоче допомогти своєму пацієнтові.

Юля його ще таким не бачила, а він показує пальцем на відеокамеру: працюй, мовляв, дівчинко.

Поки вона налаштовує апаратуру, Нишпорка мовчить, уважно вивчаючи обличчя чоловікоподібної жінки. Та з ненавистю дивиться на нього, але все-таки опускає очі додолу.

- Отже, ви пішли на війну і стали снайпером, - каже Нишпорка, але друге речення вже не злітає йому з вуст.

На порозі виростають доцент і батько Наталки. Один пістолет націлений на Нишпорку, інший - на Юлю. Можна не сумніватися, що зброя у них справжня, не те що запальничка.

Батько Наталки відбирає у Юлі відеокамеру і з розмаху кидає її на підлогу. Запчастини розлітаються по всій кімнаті. Адвокатка ще не оцінила загрозу своєму життю, а від того, що сталося з відеокамерою, їй хочеться плакати.

Доцент тицяє чоловікоподібній жінці під ніс пістолет-запальничку. Нишпорка за таке зухвальство приречений бути задушений її руками. Кулю в серце для нього шкода. Це він вичитав у погляді чоловікоподібної жінки.

51

Поки доцент знімає кайданки з рук чоловікоподібної жінки, до квартири з криками вбігають озброєні хлопці в камуфляжі й масках і кладуть усіх на підлогу.

За мить виринає постать начальника Дрогославського відділу поліції. Він допомагає підняти Юлі, задивившись на її красиві ноги. Нишпорка встає сам.

- Ти знову самодіяльністю займаєшся, - каже підполковник. - Добре, що я підстрахував.

Нишпорка мовчки тисне йому руку: мовляв, дякую. Він намагається не дивитись на Юлю. Героїчний ореол Нишпорки остаточно розвіяно в її очах. Так він думає.

Занадто пізно вони бачать, що з Юлею не все гаразд. Це їм не звикати до подібних масок-шоу і навіть смертей, а для неї це вперше.

Юля плаче на плечі у Нишпорки, а він не соромиться її обіймати, показуючи рукою підполковнику: мовляв, збігай на кухню, принеси водички адвокатці. Начальник Дрогославського відділу поліції хотів би помінятися ролями з Нишпоркою, але сьогодні не його день.

52

Концерт ще не закінчено.

У квартирі разом з декількома кремезними хлопцями виникає постать начальника Дрогославського відділу СБУ. Він на правах господаря оцінює ситуацію. Відтак дістає з кишені якийсь папірець і передає його начальникові Дрогославського відділу поліції. Перед Нишпоркою розводить руками: мовляв, це наші клієнти.

Підполковник злий, але в папірці написане щось таке, що він мусить передати полковникові СБУ доцента, батька Наталки і, головне, чоловікоподібну жінку, яку Нишпорка все-таки вирахував. Поліцейський теж доклався до цієї справи, але медальку, мабуть, дадуть хлопцям із іншого відомства.

53

Спочатку виводять доцента, потім – батька Наталки. Якщо їм виділяють по двоє конвоїрів, то чоловікоподібну жінку супроводжують четверо.

Нишпорка і сам дивується власному авантюризму, але ж героїв не судять.

У нього тепер інша проблема: хтось поцупив пістолет-запальничку. Юля ще цього не знає, побиваючись лише за відеокамерою.

Телефонує Славко і каже, що з Італії приїхала мама.

– Вона ж мала через тиждень бути! – Нишпорка явно нервує, бо мав на цей вечір зовсім інші плани.

– Сюрприз! – лунає в слухавку збуджений голос дружини.

54

Надворі чути крики й шум. Нишпорка виглядає у вікно. Здається, чоловікоподібна жінка лежить на асфальті.

Він вибігає із квартири. Услід за ним – начальник Дрогославського відділу поліції, який так і не встиг дати Юлі склянку води. Адвокатка востаннє дивиться на те, що залишилося від відеокамери, і теж поспішає надвір.

На асфальті справді лежить чоловікоподібна жінка. Крові не видно. Куля влучила їй у серце.

Здається, ніхто особливо й не шукає вбивцю. На вулиці багато людей, а хрущовку оточують багатоповерхівки.

– А ти молодець, старий! – каже начальник Дрогославського відділу СБУ. – Не сподівався, що знайдеш убивцю. Шкода, що не працюєш у нас.

Нишпорці все одно, що каже цей чоловік. Головне, що він не пам'ятає, коли вони перейшли на "ти".

Ніби між іншим, полковник СБУ каже Нишпорці, що його хлопці зняли камери

відео-спостереження у квартирі. Він би мав запитати, коли встигли, але чомусь і це вже його не хвилює.

55

Юля підвозить Нишпорку додому. Здається, лише вона одна на білому світі розуміє, що все його розслідування вбивств дрогославців тепер готові під хвіст. Звісно, вона хоче знати подробиці. Кому, як не їй, Нишпорка мав би розповісти про це першій.

Але на нього важко дивитися. Ніби постарішав на декілька років.

Вона намагається його розвеселити:

- З тобою лише збитки.

- Що? - не розуміє він.

- Сьогодні я позбулася відеокамери. Що чоловікові скажу?

Нишпорка усміхається.

- Що? Що таке? - Не розуміє Юля і теж усміхається.

- Хтось вкрав твій пістолет-запальничку.

Якусь мить вона дивиться на нього, а потім сміється. Вірус передається Нишпорці, і вони, обійнявшись, сміються разом.

Він цілує її. Юля завмирає від несподіванки, але вже за мить відповідає йому.

Нишпорка не хоче додому. Юля теж. Їм добре.

- Дружина десь через тиждень поїде, - каже Нишпорка.

- Зателефонуй, - просить Юля.

56

Нишпорка відчиняє двері своїм ключем. Перше, що чує, - відчайдушний крик дружини, яка побачила у квартирі незнайомого чоловіка.

Киця нявчить на октаву нижче.

З кухні вибігає переляканий Славко.

Нарешті Нишпорка розуміє в чому річ. Він іде до ванної, змиває грим, нанесений акторкою їхнього театру, і з'являється на публіку в нормальному вигляді.

Першою це оцінила Киця. Вона треться об ноги Нишпорки. Славко сміється, а дружина злиться і просить пояснити, що за бал-маскарад влаштував чоловік.

Нишпорка щось на ходу видумує, але відповідь її вже не цікавить, бо вона тараторить по телефону з подругою.

Вони вечеряють. П'ють італійське вино. Нишпорка думає про Юлю.

Лиш тільки поклав голову на подушку, відразу заснув. Дружина довго вдивляється, чи він, бува, не симулює. Але ні, справді спить. Розчарована й ображена, повертається до нього спиною.

На ліжку застрибує Киця. Легкий порух руки італійки - і тваринка опиняється на підлозі. Чекає, поки та, яка претендує на Нишпорку, засне, а потім влягається в ногах у господаря. Ну, в значенні, що вона його господиня.

57

Зранку дружина зі Славком повіялися по магазинах. Треба ж витратити гроші, зароблені в Італії.

Нишпорка зателефонував Юлі. Операторка байдужим голосом сказала, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

Знічев'я він зайшов в Інтернет. На сайті "Дрогослав - Інфо" з'явилася величезна стаття про вчорашні події. Автор усе описував з точністю до навпаки. З'ясувалося, що наше доблесне СБУ затримало злочинця, який убивав дрогославців. В інтересах слідства його прізвища поки що не називають.

На жаль, у ході спецоперації загинула чоловікоподібна жінка, яка намагалася затримати вбивцю.

СБУ дякувало за допомогу батькові Наталки, доценту і ... Нишпорці.

Що за чортівня? Він в одному ряду з ворогами України?

Аналогічний текст був надрукований і на сайті "Дрогославської зорі". Можна було не сумніватися, що і в паперовому варіанті буде те ж саме.

Конкуренти, ніби змовились, надрукували одну і ту ж нісенітницю.

Нишпорка зрозумів, звідки ноги ростуть, і зателефонував начальникові Дрогославського відділу СБУ. На диво, той відразу відгукнувся, ніби чекав на цей дзвінок.

- Дякую, що реабілітували, - саркастично розпочав Нишпорка.

- Нагадую, що ти підписав документ про нерозголошення державної таємниці. - Полковник СБУ відразу опустив його на грішну землю. - Текст статті узгоджений з Києвом.

Нишпорці нічого було сказати. Тепер з цим треба жити.

58

Киця терлася Нишпорці об ноги. Вона заслуговувала на те, щоби першою дізнатися, що ж насправді трапилося з цими всіма вбивствами.

Заклавши руки за спину, Нишпорка прасував кроками кімнату. Киця лежала, поклавши голову на лапки. Вона приготувалася з вдячністю слухати.

- Чоловікоподібна жінка працювала лікарем, - розпочав він. - Поїхала добровольцем на війну. Спочатку була розвідницею, потім стала снайпером. Коли повернулася в Дрогослав, зрозуміла, що вже працювати за фахом не зможе. Лікар повинен рятувати людей, а війна змушує їх вбивати.

Цивільне життя виявилось їй не по зубах. Війна мала свою логіку. А тут люди, які не брали участі в антитерористичній операції, вважали, що вхопили Бога за бороду.

Першою жертвою став водій автобуса, який вимагав від неї три гривні за проїзд, бо вже мав двох пільговиків. Коли ж сказала, що не має грошей, бо зараз не працює, а його життя захищала на війні, той відповів, що не посилав її туди. Увечері вона перестріла його біля гаражів на вулиці Тихій і вбила.

Тоді ж у неї народилась ідея скласти так званий лист дванадцяти. Туди увійшли відомі в Дрогославі люди, яким вона дала останній шанс на життя, запропонувавши їм зректися свого фаху та посади. Вважала, що ці люди лише шкодять своєю діяльністю. На їх місце мають прийти чесні та працьовиті.

Про свою затію вона розповіла коханцеві - колишньому футболістові Зенику

Василевському. Саме він мав убити повію. Але чоловікоподібна жінка побачила, що той вагається. Перш ніж податися до повії, Зеник Василевський пішов у бар і добряче випив. Який уже з нього міг бути стрілок! Вона вбила повію, бо спочатку заздрила, а потім стала ненавидіти тих, хто обслуговував чоловіків.

Наступною її жертвою став сам Зеник Василевський. Колишнього футболіста вона вбила за те, що збрехав, ніби це він покінчив з повією. Зеник Василевський прийшов до неї вже після вбивства і побачив, що це за нього зробив хтось інший. Чоловікоподібна жінка не любила брехунів. Бачила їх на війні. Вони приносили багато шкоди.

Далі в її списку був директор магазину. Вона не любила тих, хто цілодобово продає алкоголь, та ще й підліткам. На війні від горілки загинуло багато її бойових побратимів.

На священика їй було шкода кулі. Вона задушила його подушкою. В радянські часи він співпрацював з КГБ. Багато наших людей потрапило до їхніх рук лише тому, що отець порушив тайну сповіді.

Головного редактора "Дрогославської зорі" чоловікоподібна жінка вбила за брехню і прислужництво владі.

Василь Юхимович поплатився життям, бо свого часу посадив її батька. Вона вважала, що зробив він це несправедливо.

Імітатор убивці, який від її імені виступав на сайті "Дрогослав – Інфо", був убитий за зухвалість. Зухвалі хлопці подобались чоловікоподібній жінці, але на війні, а не в мирному житті.

Пані нотаріус чоловікоподібна жінка вбила за співробітництво з бандитами. Не любила цих так званих крутих хлопців, для яких не існувало поняття справедливості. А прибиральницю і секретарку вона застрашила, що якщо видадуть її, то також будуть убиті.

Костика вбила тому, що він виявився непрофесіоналом і не зміг захистити клієнта. Якщо вже берешся до роботи, то виконуй її на сто відсотків.

Ігорка чоловікоподібна жінка вбила за те, що був сексотом. Не любила тих, хто здає людей і псує наше життя, прикриваючись іміджем благородної людини, яка здобуває потрібну комусь інформацію.

А дванадцятою жертвою стала вона сама. І я не знаю, хто її вбив.

Нишпорка зупинився посеред кімнати і подивився на Кицю. Безневинне творіння мирно спало.

59

Дружина і Славко повернулись із закупів. Син радів, що мама купила йому новий телефон з якимись крутими наворотами. Нишпорці придбали модняцьку сорочку. Перепало й Киці. Велика пачка віскасу належала тільки їй.

Нишпорка думав про Юлю. Тепер він не сумнівався у тому, що ця жінка може піти на все заради нього. Але чи він готовий до цього?

Йому дуже хотілося зателефонувати їй. Якраз прийшла есемеска, що вона знову на зв'язку. Але як це зробити, коли вдома дружина і син? Та й не телефонна це розмова. І, зрештою, про що він з нею говоритиме, коли зустрінеться?

Юля зателефонувала йому сама:

- Я маю сказати тобі щось дуже важливе.

Він усміхнувся, бо зрозумів, про що вона.

Нишпорка був сам не свій, бо не знав, як має вислизнути надвір.

Дружина це помітила і сказала:

- Та йди вже, якщо маєш справи. Тільки вдягни нову сорочку, яку я тобі сьогодні купила.

Нишпорка був консерватором і не любив нового. Але пішов на цю жертву, аби лиш зустрітися з Юлею.

60

Коли Юля побачила Нишпорку, то розцвіла.

- Яка в тебе модняцька сорочка, - сказала вона.

- Дружина сьогодні купила.

Обличчя Юлі трохи спохмурніло:

Коли я тобі зможу хоч щось подарувати, щоб це не викликало підозри в інших?

- Я вже маю подарунок - тебе, - серйозно сказав Нишпорка.

Вони сиділи, їли морозиво, пили каву.

- Я не знаю, хто вбив чоловікоподібну жінку, - казав Нишпорка, - а вони спокійно до цього ставляться, ніби все має бути саме так. Знову люди не знають правду.

- Взагалі в цій історії є ще багато невідомого, - мовила Юля.

- У мене таке враження, ніби тонкогубих було двоє. А ще цей колишній однокласник, який загинув, але з'явився перед двома Маринами. Все це нагадує історію Георгія Гонгадзе. Його брата викрали з пологового будинку.

- Ти продовжиш займатися цією справою? - запитала Юля.

- Не знаю, - чесно відповів Нишпорка.

Він глянув у вікно і побачив Славка і Наталку, які йшли, тримаючись за руки.

ЧЕТВЕРТА КОПА

1

- Мою доньку зґвалтували. Даю тобі п'ятсот доларів, щоб ти розпочав пошуки цього покидька. Отримаєш ще п'ятсот, коли знайдеш його.

Сильні світу цього втратили відчуття часу і простору.

Нишпорка дивиться на годинник. Шоста ранку. О такій порі йому ще ніхто ніколи не телефонував.

- Задовбали вже твої коханки, - сичить дружина і відвертається до стіни.

Сьогодні вона знову їде до Італії. Нишпорка не хоче зізнаватися сам собі в цьому, але радіє цій події.

2

Історія виявилася банальною. Дівчинка, якій не виповнилось і шістнадцяти, частенько зависала у нічному дрогославському клубі "Наполеон". Її декілька разів бачили з високим голубооким красенем. Він не був із Дрогослава, а то його би знали.

Дівчинка під ранок вся в сльозах прийшла додому і сказала, що високий

голубоокий красень її зґвалтував.

Батько дівчинки підняв на ноги дрогославську поліцію, яка кинула всі інші справи в пошуках високого голубоого красеня. Шукали три доби. Результатів – жодного. Високий голубоокий красень більше не з'являвся у дрогославському нічному клубі "Наполеон".

3

Одним із сильних світу цього в Дрогославі був пан Валерій. Це його доньку зґвалтували. Він займався сумнівним бізнесом, щось будував. Його фірму постійно супроводжували скандали, але панові Валерію завжди вдавалося вийти сухим із води. Казали, що керівники податкової, поліції, прокуратури і суду мають у нього персональну зарплату.

Нишпорка був в офісі пана Валерія вже о дев'ятій ранку, як і домовились. У його кабінет постійно хтось заходив, а секретарка не звертала на Нишпорку жодної уваги.

Взагалі-то Нишпорка не поспішав, але ціну собі знав. Він сказав, що йому призначена зустріч з паном Валерієм на дев'яту ранку, а вже минуло п'ятнадцять хвилин після цього.

Секретарка, молода повненька жінка з яскраво намальованими губами і колючим поглядом мегери, подивилася на Нишпорку, як на інопланетянина.

– Вас покличуть, – буркнула вона і заглибилась у папери.

4

Нишпорку не треба було кликати. Він сам йшов туди, куди хотів. А ще не терпів хамства і необов'язковості.

Секретарка нічого не встигла зрозуміти, як Нишпорка вже був у кабінеті пана Валерія.

Коли вона, розгублена, виросла на порозі й почала белькотіти, що не пускала цього чоловіка, пан Валерій махнув рукою: мовляв, усе нормально, можеш іти. Він також відпустив двох своїх клерків, які здивовано дивились на Нишпорку. Що за птах високого польоту?

Кабінет був невеличкий. Відчувалося, що за ним приглядає дбайлива жіноча рука. Секретарка в якості коханки? Банально, але так, мабуть, і є.

По стінах були розвішані фотографії пана Валерія, на яких він був з іншими сильними світу цього. На підвіконниках стояли вазони. Нишпорка не був готовий згадати їхні назви.

Пан Валерій витягнув з верхньої шухляди столу конверт і передав його Нишпорці.

– Що ще від мене? – сухо запитав і в'ївся поглядом у людину, яка мала знайти гвалтівника його доньки. Йому рекомендували цього чоловіка. Казали, що лише він здатний зробити це. Здається, він тепер сумнівався в цьому.

– Мені треба зустрітися з вашою донькою, – сказав Нишпорка.

Пан Валерій трохи подумав і відповів:

– Я вам зателефоную.

Нишпорка галантно розпрощався з секретаркою і сказав їй:

- Гарно виглядаєте!

У спину йому полетіли стріли та блискавки.

5

Нишпорка вийшов надвір. Серце гріли п'ятсот доларів.

Він зателефонував начальникові Дрогославського відділу поліції й запитав, хто веде справу зґвалтованої дівчини.

- Тебе найняв пан Валерій? - запитав підполковник. В його голосі Нишпорка вловив сум.

- Так, - відповів Нишпорка.

- Зайди до мене. Поговоримо.

Така важлива справа? Чи є ще щось?

Біля міського відділу поліції Нишпорка зіштовхнувся з Юлею. Адвокатка, як завжди, була божественно красивою.

Вони обмінялися лише поглядами. Юля пішла до машини. Там на неї чекав чоловік.

Нишпорка зітхнув. Ледь помітна усмішка з'явилась на його обличчі. Він пішов до підполковника.

6

- І чому ж ти не кинулася на шию своєму коханцеві? - Чоловік Юлі намагався бути іронічним, як тільки вона сіла в машину, але вийшло це в нього сказане з болем.

Адвокатка нічого не відповіла. Лише подумала: "Ось завтра і кинусь, хай тільки дружина Нишпорки поїде в Італію".

За весь час шлюбу вона жодного разу не зрадила чоловікові. Нагод було безліч. До неї залицялися такі екземпляри, що інші жінки не змогли б встояти. А їй це було просто нецікаво. Чекала на свого лицаря. Ось він і з'явився. Нишпорка. Правда, ні білого коня, ні білого "Мерседесу" в нього нема. Але відчувала: це її чоловік.

У неї ще не було близьких стосунків з Нишпоркою, але морально Юля вже була готова до цього. Якби це сталося, не вважала б зрадою чоловіку. Що таке фізична близькість порівняно з моральною порожнечею? А у неї в стосунках з чоловіком була не те що порожнеча, а прірва, і вони двоє в неї падали - без надії, що виберуться звідти. Та й чи потрібно це робити?

7

У кабінеті начальника Дрогославського відділу поліції сидів слідчий, який ще недавно вів справу Нишпорки. Тоді він хотів його заарештувати, звинувативши у вбивстві дрогославців. Зла на нього Нишпорка не тримав. Просто не любив тупих і обмежених людей.

Для слідчого все було дуже просто. Високий голубоокий красень зґвалтував доньку пана Валерія і зник. Фоторобот злочинця розіслали у міські та районні відділи поліції по всій області. Справа часу - знайти цього покидька.

Підполковник, упіймавши погляд Нишпорки, подивився на свого підлеглого, як на безнадійно хворого, і махнув рукою, аби той ішов з кабінету.

- Що скажеш? - запитав у Нишпорки.

- Інтуїція мені підказує, що тут не все так просто.

8

О, вже ця славна інтуїція Нишпорки! Про неї в Дрогославі ходили легенди.

Казали, ніби вартувало йому взяти якусь справу до рук, як він уже інтуїтивно відчував, хто злочинець.

Звичайно, це все були вигадки, бо інтуїція, не підперта реальними фактами, - порожнє місце. Нишпорка спочатку накопичував, як то кажуть, первинний матеріал, а вже потім дозволяв собі бавитись в інтуїцію. Одне підпирало інше і не могло існувати окремо.

Хоча, чого гріха таїти, інтуїція часто допомагала Нишпорці швидше розкрити злочин, ніж його колегам по роботі, які володіли тією ж інформацією, що й він. Інтуїція стала фішкою Нишпорки, безкоштовним доповненням до його детективного чуття.

Слід сказати, що він ніколи не зловживав інтуїцією, не змушував її працювати на себе. Це як у стосунках з жінкою. Хоче тебе кохати - будь ласка. Не хоче - не змушуй, навіть якщо кохаєш її.

І взагалі: треба спочатку вірити своїм детективним здібностям, а не сподіватися лише на інтуїцію. Та завжди приходить вчасно, як кохана жінка.

9

Пролунав дзвінок на мобільний телефон. Номер був незнайомий. Нишпорка подумав, що це пан Валерій хоче звести його з донькою. Помилився.

- Вас турбує кореспондентка газети "Дрогославська зоря". Мене звати Аліна.

Аліна, Аліна... Ні, серед коханок Нишпорки жінки з таким іменем ще не було.

- Слухаю вас! - Нишпорка був сама люб'язність, коли чув жіночий ангельський голосок і, мов мисливець, відчував свіжину.

- Я думаю, що зможу вам допомогти у розслідуванні вбивств дрогославців.

Ого! Нишпорка онімів.

- А хто вам сказав, що я займаюсь розслідуванням цих вбивств? - нарешті вичавив із себе.

- Я знаю, хто вбив чоловікоподібну жінку.

Це був удар нижче пояса.

Після цього знущальним було запитання Аліни:

- То ви хочете зі мною зустрітись?

10

Нишпорка уявляв Аліну зовсім іншою і вкотре переконувався, що голос людини не співпадає з її тілом і внутрішньою сутністю.

Аліна виявилася тендітною і невисокою на зріст. Мабуть, багато хто з чоловіків думав, що перед ним дівчинка. І лише вдивившись їй в обличчя, можна було зрозуміти, що це жінка, якій від двадцяти п'яти до тридцяти років. У неї були стрункі ноги, високі груди, яскраво-руде волосся і зелені очі. Треба було звикнути до цієї гримучої суміші краси, аби оцінити гармонійне поєднання, здавалось би, непокєднуваного. Але відразу Нишпорка визначив тип цієї жінки - хижачка. Треба бути обережним. З'їсть без солі й

перцю.

Аби приховати вроджену сором'язливість і відчуття приходу нової жінки в його життя, Нишпорка відразу взяв бика за роги:

- Ну, і хто вбив чоловікоподібну жінку?

Аліна витримала перший нахабний удар. Не дивлячись на Нишпорку, відсorbнула трохи кави, помовчала. Відтак її зелені очі ніби підсвітилися зсередини, й Аліна сказала:

- Це власник магазину "Зброя". Вони були коханцями. Він убив її за те, що вона викрала всю зброю з його магазину. Це мотив.

Нишпорка прикрив рот долонею, щоб Аліна не бачила, як він усміхається. Уявив, що буде з Юлею, коли він розповість, кого її чоловік мав у коханках.

Аліна, мабуть, розуміла настрій Нишпорки, але не образилась. Ці чоловіки вишукують таємниці не знати де, а очевидних речей не помічають.

Ну, що ж! Якщо стріляти, то до останнього патрона.

- Я не впевнена, що чоловікоподібна жінка вбила одинадцятьох дрогославців, - сказала Аліна.

Ось ще зранку перший сумнів щодо цього прийшов йому до голови.

Чому Аліна саме зараз з'являється в його житті? Вона вміє читати думки чи це звичайна випадковість?

11

Не встиг Нишпорка вийти із кав'ярні з Аліною, коли його перестрів кремезний чоловік, якого він бачив в офісі пана Валерія. Той виразно подивився на журналістку і сказав детективу:

- Мені наказано доставити вас в одне місце.

Здається, це зовсім не здивувало Аліну. Нашвидкуруч попрощавшись, вона пішла. Нишпорка і кремезний чоловік задивилися на її стрункі ноги.

У чорному "Мерседесі" з затемненим склом їхали кудись за місто. Нишпорка жартома заїкнувся, куди, мовляв, путь тримаємо, але кремезний чоловік виявився мовчазним.

Дрогослав закінчився. Польова дорога вела до лісу. Дурні передчуття полізли Нишпорці до голови. Проте вже за мить він побачив розкішний особняк і зрозумів, що тут мешкає пан Валерій із сімейством.

Господар уже чекав перед будинком. Коли Нишпорка вийшов із машини, перше, що почув від пана Валерія:

- Ви в курсі, що годину тому пострілом у серце вбили доцента нашого університету?

Він уважно подивився на Нишпорку, ніби саме той прибрав російського резидента у Дрогославі.

12

"Хтось знову відкрив новий список дванадцяти?" - подумав Нишпорка, йдучи вслід за господарем на другий поверх.

У великій вітальні, що нагадувала спортивний зал у школі, пан Валерій жестом

показав гостю залишитись тут і сісти на диван. Коли господар вийшов, Нишпорка поглядом обвів дві картини, які висіли поруч на одній стіні. Груші і яблука на полотні зліва та красива жінка у білому платті на чорному коні. Нишпорка не розумівся на високому мистецтві, але подумав, що навряд чи ці картини можуть гармонійно знаходитись в одній кімнаті, та ще й поруч.

Він сів на диван і подумав про вбитого доцента. Дякувати Богу, одним покидьком стало менше. Для дрогославців він герой. Ще й з почесними можуть поховати. Але ж Нишпорка знає, ким цей чоловік був насправді.

Ось тепер справді цікаво, хто вбив доцента. Росіяни прибрали свого резидента в Дрогославі? Тоді гра продовжується, і тепер на сцену має вийти новий чоловік. Якщо взагалі він буде.

Він згадав слова Аліни про те, що чоловікоподібну жінку вбив власник магазину "Зброя". Але тепер Нишпорці вже не було смішно, як тоді, коли вперше почув цю новину. Він не раз переконувався в тому, що найзагадковіші злочини насправді мали дуже просту розв'язку. Просто треба співставити факти, аби зрозуміти очевидне. Може, і тут так само?

13

До кімнати увійшли пан Валерій з дружиною і донькою.

Нишпорка впізнав жінку. Це її зобразив невідомий художник. Або картина була написана років десять тому, або дружина пана Валерія встигла постаріти. Швидше за все, було замовлення зобразити її молодшою.

Донька була схожою на ляльку Барбі. Гріх навіть торкатися такої дівчинки. Невинні голубі оченята. Ляне волосся до плечей. Струнка фігурка. Закохатись і вмерти!

- Це моя дружина Сніжана, а це донька Яна, - представив пан Валерій. - Нашого славного детектива Нишпорку знають усі.

Сніжана усміхнулась і злегка кивнула головою.

Яна з цікавістю розглядала Нишпорку. Йому здалося, що її погляд ковзає нижче його живота, ніби мала сучка хоче побачити, а що ж там є насправді і чи вартує уваги.

Вони сіли за стіл і не знали, з чого розпочати розмову.

У пана Валерія задзеленчав мобільний телефон. Господар вийшов із кімнати, махнувши рукою: мовляв, продовжуйте без мене.

Сніжана ледь усміхалась і дивилась зволоженими очима то на Нишпорку, то на доньку.

Зрештою, детектив зрозумів, що справи не буде, якщо він не переговорить з Яною віч-на-віч. Сніжана зі здивуванням подивилась на Нишпорку і винувато - на доньку, коли Нишпорка делікатно про це сказав.

- Я буду за дверима, - сказала вона. - Якщо в разі чогось...

А що в разі чогось? Щось може статися, коли йому й Яні не обійтися без її допомоги? Ось ніколи він не зрозуміє цих багатеньких!

- Як це трапилося? - запитав Нишпорка у Яни, як тільки її матуся вийшла.

Мала дивилась на нього зухвало:

- Розповісти, як він мене трахав?

Нишпорка витримав її погляд.

- Ну, спочатку зняв трусики. Потім... Ви що, не знаєте, як це робиться?

Мала знущалася з нього, лише підкріплюючи його здогадки.

- Мені здається, що він тебе не гвалтував, — спокійно сказав Нишпорка. - Ви все робили за взаємною згодою.

Очі в Яни наливалися слізьми. Можливо, Нишпорка й повірив би у її щирість, що все було зовсім не так, як він собі надумав, якби в наступну мить до кімнати не вбігла Сніжана. Вона з криками накинулася на Нишпорку, звинувативши його у всіх мислимих і немислимих гріхах. Ну, звісно, матуся підслуховувала за дверима, оберігаючи донечку не знати від чого. І тепер така брехня з вуст не знати кого! Нишпорка отримував усе за повною програмою.

14

На крики до кімнати вбіг пан Валерій. Дружина схвильовано розповіла йому, в чому Нишпорка звинуватив їхню доньку.

Детектив зберігав олімпійський спокій і з показним інтересом вивчав картину, на якій були зображені яблука та груші. Зблизька це виявилась елементарна мазня, набір фарб, які міг розтерти на полотні і слон.

Пан Валерій вивів Сніжану за двері. Видно було, що він тримає дисципліну в сім'ї. Дружина не сміла йому суперечити, кинувши останній відчайдушний погляд на доньку, адже та залишалась у величезній небезпеці, коли поруч був цей Нишпорка.

Детектив повернувся обличчям до Яни і прочитав ненависть у її очах. Як цей чоловічок зумів втрапити у "десятку"?

- Це правда? - найперше, що запитав у неї батько, коли повернувся.

- Що, тату? - Яна миттєво перетворилася на невинне янголятко.

Нишпорка не встиг зрозуміти, що це було. Пан Валерій нагородив доньку ляпасом. Цього було досить, аби вона в сльозах розповіла всю правду.

З'ясувалося, що малолітки вирішили одружитись. Данилові було сімнадцять, Яні виповнювалося шістнадцять лише наприкінці року. Батьки у хлопця - бідні, за мірками пана Валерія, так що навряд чи він благословив би їхній шлюб. Данило сказав, що єдиний вихід - це коли Яна завагітніє, і вже тоді ніхто не буде проти того, аби вони одружились.

- Коли ми цим займались, — схлипувала Яна, все ще тримаючись за почервонілу щоку, - нас застукали хлопці з нічного клубу. Данило втік, а я злякалась і сказала, що він мене згвалтував.

Вона назвала адресу Данила. Справа була розкрита.

Мала захлиналась від сліз в обіймах матусі, а у Нишпорки задзеленчав мобільний телефон. Кохана дружина була в істериці: через п'ятнадцять хвилин вона виходить із хати, а чоловік навіть не думає її проводити.

- Мій водій відвезе вас, - сказав пан Валерій, вникнувши в ситуацію.

Він передав Нишпорці ще один конверт. Заробити за день тисячу доларів - чи

думалося про таке?

Останнє, що побачив Нишпорка, – це погляд Сніжани. Мабуть, він став її заклятим ворогом на все життя, що залишилось.

15

У сусідів повідвисали щелепи, коли до їхнього будинку підкотив чорний "Мерседес" із затемненим склом.

– Мені чекати? – запитав водій.

Нишпорка задумався. Це не входило в програму. Думав, підкинуть додому – і все. Ідея визріла миттєво.

– Так, – відповів.

Щелепи у сусідів повідвисали вдруге, коли із чорного "Мерседесу" з затемненим склом вийшов Нишпорка. Звісно, ніхто не зміг відповісти на його привітання, адже щелепи були у відвислому стані.

Нишпорка встиг. Дружина із сином якраз виходили із квартири. Його половинка метала стріли й блискавки, хіба що не кричала, аби не дати сусідам зайвого приводу радіти. Звісно, Нишпорці не вдалося взяти у неї валізу. На обличчі в дружини так і було написано: бався зі своїми коханками, даю тобі повну волю, і взагалі не знаю, чи є сенс повертатися мені із Італії.

Але це все було в коридорі. На подвір'ї ситуація змінилась.

– Карету подано! – вигукнув Нишпорка.

Сусідам це нічим не загрожувало, бо щелепи у них і так ще залишалися відвисати. Зате дружина милостиво дозволила Нишпорці взяти у неї валізу, лиш тільки побачила шикарний чорний "Мерседес" із затемненим склом. А коли Нишпорка відчинив перед нею дверця, обдарувала чоловіка білозубою голлівудською усмішкою.

16

Додому Нишпорка і Славко їхали на маршрутці, бо водій сказав, що пан Валерій викликає його до офісу. Цієї ганьби чоловіка і сина щаслива італійка вже не бачила, думаючи майже всю дорогу який крутий усе-таки в неї Нишпорка.

Біля під'їзду їх зустріла Киця. Їй вдалося вискочити на вулицю, коли від'їжджала господиня. Ну, тобто та жінка, яка вважала себе господинею Киці.

Сусідів, у яких раніше повідвисали щелепи, на подвір'ї уже не було.

У Славка задзеленчав мобільний телефон.

– У мене термінова зустріч, – сказав він.

Нишпорка подумав, що Наталка знову баламутить голову його синові.

Вдома можна було розслабитись і подумати про життя.

Перед очима побачив спочатку Юлю, а потім покоївку з готелю. А Сніжана нічого собі жіночка, апетитна, готова заради доньки на все. Якщо він зіпсував стосунки з Яною, то з її мамою йому нічого не світить. Яну йому тепер стало шкода, хоча розумів, що ще не раз дасть добряче прикурити панові Валерію.

Поволі думки перейшли на Аліну. Невже справді чоловік Юлі вбив чоловікоподібну жінку? І хто завалив доцента?

Нишпорка телефонував Юлі, але та не відповідала. Зазвичай, якщо не могла розмовляти, збивала зв'язок, але потім неодмінно давалася чути. Що таке?

На десяту чи на п'ятнадцяту спробу Юля зі злістю в голосі запитала:

- Що ти хочеш від мене?

Нишпорці, звісно, багато що треба було, але зараз найбільше він хотів зустрітися з Юлею.

- Ти маєш з ким зустрічатися, - відрізала вона.

Нишпорка забув, що Дрогослав - це велике село, і коли ти хочеш, щоби тебе бачило якомога менше людей, то обов'язково потрапляєш на очі тим, хто навіть не мав би здогадуватися, що перебуваєш саме в цій точці земної кулі.

- Ти про Аліну?

- Не знала, що її так звати. Гарна дівчинка.

- Вона кореспондентка "Дрогославської зорі".

- Я зрозуміла, що це була ділова зустріч, - зіронізувала Юля.

- Знаєш, що вона мені сказала?

— Я не звикла лізти в чуже життя. Це ваші справи.

- Що твій чоловік убив чоловікоподібну жінку.

Мабуть, ще ніколи в своєму житті Юля так щиро не сміялась.

- А Джона Кеннеді він теж прикінчив? - нарешті запитала вона, коли перший приступ сміху закінчився і їй вже не було так весело, як мить тому.

- Аліна думає, що чоловікоподібна жінка не вбивала дрогославців.

Юля мовчала. Нишпорка подумав, що, мабуть, щось подібне приходило їй до голови, але вона не сміла йому цього сказати.

- Сьогодні вбили доцента, - сказав Нишпорка.

Цього адвокатка ще не знала.

Юля підготувалася до зустрічі з Нишпоркою.

Тільки-но він сів до неї в машину, випалила:

- Твоя дівчинка працює літературним редактором у "Дрогославській зорі". Віднедавна веде ще й кримінальну хроніку. Ось і захотілося їй побавитися в нишпорку. Ні, Нишпорка у нас може бути один - з великої літери. А це якесь нишпоренятко.

Нишпорка ніяк не реагував на її кпини. Розумів, що Юля не вірить у те, що чоловік міг стати убивцею, а ще - ревнує його до Аліни.

У Нишпорки поки що не було достатньо інформації, щоби висувати будь-які версії. Але сильно похитнулася його впевненість у тому, що чоловікоподібна жінка вбивала дрогославців. Її саму та доцента теж хтось вбив пострілом у серце. То чому б не припустити, що цей "хтось" поза зоною їхньої досяжності і саме він убивав дрогославців, перевівши стрілки на чоловікоподібну жінку? Якщо з'ясується, що це саме так, то Нишпорці треба буде піти у відставку. Завжди мав потяг до бджіл і меду. Стане пасічником.

- Ти боїшся? - запитав він у Юлі і вціпив у "десятку".

Попри свій показний героїзм, Юля боялася зізнатися сама собі, що її чоловік може бути вбивцею. Здається, проти цього було все. Чоловік не любив зброю і навряд чи міг нормально стріляти - не те що поцілити в серце зі значної відстані. Але чи настільки добре вона знає свого чоловіка? Як тепер житиме поруч з ним, спатиме в одному ліжку, боячись навіть усвідомити, що він може бути вбивцею?

19

Нишпорка думав, що в нього нічого не вийде. Ще звечора кохався з дружиною на прощання. Але вийшло навіть більше, ніж він очікував від себе.

Йому було не звикати до кохань у машині, а для Юлі це, мабуть, вперше. Вона ніяк не могла пристосуватися до зручної пози. Але Нишпорка був терплячим. Він хотів, щоби Юля насамперед отримала задоволення, а йому вже як вдасться. Взагалі-то Нишпорка так завжди поступав з жінками. Мабуть, це було в нього на підсвідомому рівні.

Юля не соромилась. Вона робила з Нишпоркою все, чого б ніколи не дозволила собі з чоловіком. Її тіло вигиналось, і він відчував кожну його клітинку.

Нишпорка все глибше й глибше занурювався в Юлю, а потім, коли досягнув найвищої точки, і жінка скрикнула від задоволення, поволі виринав, що, здавалося, зараз усе й закінчиться. Він подумав, що прочитав здивування в Юлиних очах - ти що? так швидко? - і тоді знову занурився в неї, але відразу, а не поступово, як до цього часу. Цьому пірнанню не було ні кінця, ні краю, і кожний його поштовх тепер відлунював її здавленим криком, і в нього вже не було шляху до відступу, бо Юля опускалася на дно, тягнучи його за собою, а він не мав можливості винирнути з неї.

Нишпорка відчув, що зараз може віддати Юлі гарячий згусток свого кохання. Вона теж це зрозуміла і не дозволила йому виливати деінде дорогоцінну рідину. Ще мить - і вони разом відчували неземне блаженство, і Нишпорка не давав йому згасати, але поштовхи ставали все слабшими, і Юля, заплющивши очі, цілувала його в губи, ніби занурювалася в нього, але тепер знайшла ще один потаємний хід.

- Народжу тобі донечку, - щасливо сказала вона.

І Нишпорці захотілося, щоби було саме так.

20

Аліна знайшла Нишпорку у Фейсбуці й запропонувала йому дружбу. Він не відмовився.

Насамперед розглянув її фотографії. Стильна жінка. А ось тут еротика. Спокуслива родимка між грудьми. Внизу спини - тату. Але фотографія зроблена здалеку. Не розібрати, що там зображено.

Серед друзів Аліни знайшов пана Валерія. Чомусь це його не здивувало. Зайшов на його сторінку. Треба було з ним подружитись, щоб побачити, про що він пише. Нишпорка не мав бажання цього робити.

Аліна далеко піде, якщо її вчасно не зупинять. Серед її друзів на Фейсбуці було чимало сильних світу цього. Ось відомі народні депутати України, громадські діячі, які

не вилізають із телевізорів, письменники, журналісти, співаки, актори. Ну, не хоче дівчинка провінційного життя, подавай їй вершки суспільства.

А це вже цікаво! Колишня секретарка міської ради теж значилась у друзях Аліні.

Ідея визріла негайно. Він зателефонував Аліні і сказав:

- Маю для тебе завдання.

Стало незручно, що вихопилось "ти", але Аліна не втрачала жодного шансу:

- Для тебе виконаю все, що захочеш.

Ну, так далеко він її поки що не запрошував. Та й до сильних світу цього не належить.

Пояснив Аліні, в чому суть, а вже через годину невтомна журналістка йому зателефонувала:

- Ви були праві. Моя подружка відреагувала адекватно. Це не чоловікоподібна жінка заходила тоді в приймальню, щоб убити пані нотаріус з кабінету першого заступника міського голови. Я не стала тиснути на неї, щоб з'ясувати, хто це був. Ви ж просили цього не робити.

- Дякую вам, Аліно, з мене сто грамів і пончик.

- Ловлю на слові! Але я люблю коньяк і чорний шоколад. До зустрічі!

Ось так просто, без комплексів.

Так вони все-таки на "ви" чи на "ти"?

21

Тільки-но Нишпорка подумав, що давно не було дзвінків від начальника Дрогославського відділу СБУ, як той зателефонував йому і запропонував зустрітись.

- Вони знищили свого резидента в Дрогославі. - Відчувалося, що полковник схвилюваний. - Тепер або пришлють нового, або ним стане хтось місцевий. Я більше схильюсь до другого варіанту.

Нишпорка все ще не розумів, яка ж його роль у цьому.

- Ви все ще в грі, - пояснив начальник Дрогославського відділу СБУ. - З вашою допомогою ми сподіваємося вирахувати цього нового резидента.

Ось воно в чому річ! Коли Нишпорка став непотрібним, можна йому "тикати". А тепер знову без нього не можуть обійтись - і шанобливо кажуть "ви".

- Рано чи пізно вони вийдуть на вас, - казав полковник. - Думаю, що попросять щось зробити. Погоджуйтесь не відразу. У вас повинен бути запас часу, щоб ви могли порадитись зі мною чи з нашими співробітниками. Повірте, ситуація зараз більш напружена, ніж тоді, коли російські десантники перебували в Дрогославському лісі.

Нишпорка хотів це розуміти, хоча було відчуття, що полковник нагнітає ситуацію, щоби СБУ не залишалось без роботи. Та й відкритим залишалось питання, хто вбив чоловікоподібну жінку і доцента.

22

Коли Нишпорка прийшов додому, то застав там Славка і Наталку. Дівчина привіталась з ним, як ні в чому не бувало. Він не вірив у щирість її почуттів до сина. Але трагедія полягала в тому, що Нишпорка не міг розповісти Славкові всю правду ні

про Наталку, ні про її батька, ні про доцента, ні про все, що останнім часом відбувалося в Дрогославі й про що люди не мали ні найменшого уявлення.

Здавалося, всі жили в паралельному світі, коли брехливе й фантастичне видавалося за реальне. Подумай трішки, поміжуй – і все побачиш. Не думали, не мізкували, не бачили очевидного. Нишпорка ж був пов'язаний обіцянками не розкривати державну таємницю, хоча відчував, що й ним маніпулюють, як маріонеткою.

Йому залишалося лише одне – знайти вбивцю чоловікоподібної жінки та доцента. Нишпорка розумів, що треба корону знімати з голови і визнавати, що він помилився, коли крайньою зробив чоловікоподібну жінку. Але ж хто тоді вбивав дрогославців? Є версії? Версій нема!

23

Коли задзюрчав мобільний телефон, Нишпорка подумав, що це Юля. Йому теж хотілося з нею спілкуватись. Але це була Аліна.

– Маю фотографію, яка підтверджує нашу версію, – скоромовкою сказала вона. – Але мусиш приїхати до мене додому, бо я трохи прихворіла.

Вона назвала адресу й вимкнула зв'язок. Нишпорка нічого не зрозумів. Складалося враження, що Аліна або поспішала, або не хотіла, щоби хтось інший почув і второпав те, що вона каже.

Нишпорці не хотілося залишати Славка наодинці з Наталкою, але мусив іти, бо відчув, що просто так Аліна його не потурбувала б.

І що це за "наша версія"? І вона знову його провокує, кажучи "ти".

– Скоро буду, – сказав про всяк випадок Славкові й Наталці, аби молодята не розслаблялись.

24

Усе було класично.

Подзвонив у двері до Аліни. Ніхто не відповів. Торкнув за клямку. Відчинено.

Увійшов. У ванній шумить вода. Виглянула Аліна, ледь прикривши рушником грішне тіло.

– Проходьте в кімнату. Я зараз.

Ну-ну. Процес спокушання розпочався. Дружина, Юля. Тепер Аліна. Чи не забагато як на один день? Ні, в своїх чоловічих можливостях Нишпорка не сумнівався, але не пригадував, щоб у його бурхливому житті за день було три жінки. Двічі – так. Ідемо на рекорд?

Кімната як кімната. Дбайлива жіноча рука. Все прибрано. Кожний предмет на належному йому місці.

На одній зі стін – фотографії в рамках. Якісь люди. Ось Аліна з дівчинкою на руках. Донька? У неї є донька?

Не почув, як увійшла Аліна. Два рушники. Один обмотував тіло. Другий – голову. Пахло чимось привабливим.

– Це твоя донька? – запитав, відчуваючи близькість голого тіла.

– Так. Улянка. Це стара фотографія. Зараз донечці вже десять.

Нишпорка з недовірою подивився на Аліну. На фотографії й поруч була одна і та ж жінка з дівчинкою, якій не більше трьох рочків.

- Хотів запитати, скільки мені? - грайливо пустила бісики йому в обличчя.

- А хіба в жінок про таке питають?

- Не запитав - не знатимеш.

- А чоловік де?

- Уже, слава Богу, віддав душу. Не знаю - кому.

Це віддалило його від Аліни. Якби не ці останні слова - ще мить, і він би її обійняв.

Вона, мабуть, теж це зрозуміла. Бліцкриг було зірвано. Мав бути запасний варіант.

25

Аліна крутнулася на місці і вийшла. Її не було декілька хвилин.

Нишпорка не те щоб особливо турбувався, що там могло трапитись з журналісткою. Просто почував себе не в своїй тарілці, знаходячись у чужій квартирі.

У кімнаті вже більше нічого було оглядати. Прочинені двері до спальні. Заглянув туди. Розбурхане ліжко, ніби перед його приходом Аліна займалася коханням з кимось. Тепер зрозуміло, чому приймала душ. Стало нецікаво.

Нишпорка виглянув у вікно. Нічого собі! Вхід до магазину "Зброя" з тильного боку, де знаходився кабінет власника.

Почув, що увійшла Аліна, але вдавав, що бачить щось цікаве на вулиці.

Журналістка теж вміла тримати паузу.

Нарешті він обернувся до неї. На Аліні була довга червона сукня з глибоким вирізом спереду. Здавалося, груди ось-ось виваляться назовні.

- Вам личить, - сказав Нишпорка.

- Дякую.

Відбивши атаку, Нишпорка пішов у наступ:

- Ви казали про якусь фотографію.

Здається, Аліна була розчарована. Мабуть, ця сукня мала стати вирішальним фактором у завоюванні Нишпорки, а ефект виявився короточасним.

- Це в ноутбуці, - сказала вона.

Підійшла до столу, відкрила ноутбук і швидко знайшла потрібну папку.

Хто б сумнівався! Фотографії зроблені з вікна її квартири. Чоловікоподібна жінка і власник магазину "Зброя". Все зроблено у таких ракурсах, що навіть неозброєним оком видно коханців, а не просто чоловіка і жінку, які дружать між собою.

- Як вам? - запитала Аліна.

Нишпорка відразу не зрозумів. Він нахилився над нею, щоб побачити фотографії на ноутбуці, але погляд вперся в її розкішні груди. Вона про це запитує? Швидко отямився.

- До справи цього не підшиєш, - відповів.

Він відірвав погляд від фотографій і відійшов на безпечну відстань від Аліни.

Нишпорка зібрався йти.

- Я роздрукувала вам фотографії.

Аліна простягнула йому цупкий конверт.

- Покажете Юлі, - сказала наостанок з відчаєм у голосі.

Хижачка таки показала зубки.

26

Нишпорка міг собою пишатись. Він встояв. Аліна його не спокусила. Правда, було питання: чи спокушала вона його? І що сталось би, якби він тоді обійняв журналістку, коли їх віддаляв лише рушник на її тілі?

Тепер він мав конверт, у якому були фотографії з чоловіком Юлії та чоловікоподібною жінкою. Але хіба це дає відповідь на запитання, хто вбивав дроголавців?

Нишпорка аж зупинився, коли йшов додому. Невже хтось підштовхував його до того, аби зробити вбивцею чоловікоподібну жінку? А тепер підштовхує, аби він сам спростував власну версію і визрів до розуміння, що вбивцею все-таки є хтось інший.

Аліна не підходила на роль організатора цієї дурнуватої гри. Схоже, вона, як і Нишпорка, була лише сліпим знаряддям у руках досвідченого гравця, якому вже все набридло в цьому житті, окрім полювання на людей.

Коли Нишпорка прийшов додому, то зрозумів, що Наталка залишилась у них ночувати. Для повного щастя йому лише не вистачало ось такої невісточки.

27

Тільки-но ліг спати, зателефонувала Юля. Сказала, що сидить у ванній і плаче. Чоловік захотів сексу з нею, а вона не могла йому відмовити. Було гидко, ледве втрималась, аби не видати себе. Вдала, що в неї оргазм. Чоловік зараз хропе, а Юля себе ненавидить. Каже, як їй божественно добре було з Нишпоркою, так мерзенно після сексу з чоловіком, що жити не хочеться.

Він, як міг, втішав її, але розумів, що словами не зарадиш. Звісно, було приємно за себе, що Юлі з ним сподобалось, що утримався від сексу з Аліною, бо зараз, мабуть, було би так само огидно на душі.

Несподівано зв'язок урвався, а через хвилину прийшла есемеска від Юлі. Її чоловік прокинувся. "Я кохаю тебе", - написала вона. "І я", - відписав він.

Нишпорка не був упевнений, що це правда.

Чув, що Славко й Наталка не сплять. Мабуть, займаються коханням. Хотів виставити невісточку за двері. Ледве стримався.

Місячне сяйво пробивалось крізь штори.

Киця лежала в ногах у Нишпорки і сумно дивилася на нього.

28

Ранок розпочався весело.

Нишпорка у сімейних трусах вийшов із туалету і нашттовхнувся на Наталку. Це вже сумна традиція чи що?

Невісточка була у нічній сорочці до колін. Внизу висвітлювався шматочок матерії, що імітував трусики. Зате голі груди так і притягували погляд, і їх ніщо, здавалося, не могло прикрити.

Шлях до кухні був відрізаний. Випити горнятко кави не вдавалося.

Поки Нишпорка натягував спортивні штани, зателефонувала Аліна.

– Я на роботі, – сказала вона. – Готую до друку один цікавий лист. Вам необхідно на нього глянути. Здається, зголосився наш убивця.

Аліна щодня готуватиме йому сюрпризи?

Вже вдягнувся, щоб йти, коли до кімнати заглянув Славко:

– Тату, Наталка сніданок приготувала.

Нишпорка витримав паузу, обдумуючи ситуацію:

– Я справді зараз поспішаю. Поговоримо увечері.

– Вона посварилася з батьком і трохи поживе у нас. – Відчувалося, що Славко довго вчив це речення.

Наталка виросла у дверях. Вона вже накинула на себе халатик дружини і виразно дивилася на Нишпорку.

Він мовчки пройшов повз неї до виходу. Мабуть, йому здалося, що нявкнула Киця.

29

Уже коли був у редакції, Нишпорка згадав, що не поголився з того всього.

Аліна це помітила. Вона торкнулася долонею його обличчя:

– Класно. Це так сексуально. Люблю злегка неголених чоловіків.

Знову його розіграє чи все-таки спокушає?

– Що за лист? – запитав офіційно, і це подіяло.

Аліна стала діловою. Вона подала Нишпорці аркуш паперу. Друкований текст ряснів від виправлених нею помилок.

Невідомий за підписом Дрогославець стверджував, що продовжить свою справу і вбиватиме тих, хто ще залишився живим зі списку дванадцяти. Якщо "Дрогославська зоря" не надрукує цього листа, то жертвами стануть й інші невинні люди. Дрогославець залишав у силі умову, яку висував раніше: він збереже життя тим зі списку дванадцяти, хто зречеться своїх посад.

– Відповідальний секретар дав мені цього листа, – пояснювала Аліна. – Я виправила помилки. Жахливо неграмотний тип! Але чула, що головний редактор не друкуватиме цього листа.

– Чому? – запитав Нишпорка.

– Каже, що це блеф. Мовляв, хтось взяв на себе роль убивці, хоча насправді таким не є.

– А ти що думаєш?

– Не знаю. Наступним у списку є адвокат, якого охороняють хлопці з фірми пана Костіва. Якщо лист не надрукують, адвоката можуть убити.

Нишпорка подивився на Аліну. Вона була серйозною, але всередині неї все ще дрімала хижачка.

30

Коли Нишпорка прийшов додому, не застав ні Славка, ні Наталки. Хотів серйозно поговорити з сином, і нехай Наталка слухає і думає, що хоче. Не вистачало йому ще й

дома зайвих очей і вух, які стежитимуть за ним і слухатимуть кожне його слово.

Вся його злість пішла в повітря. Може, це і на краще.

Киця жалібно нявчала. Ну, звичайно! Якщо він її не нагодує, то ніхто в цій хаті цього не зробить. Насипав їй з холодильника корму, погладив по голівці, і Киця почала хрумкати.

Телефонувати Юлі не хотілось. Подумав, що якби могла, давно би сама це зробила. Мабуть, бере участь у судовому засіданні, бо клієнтів у неї – хоч греблю гати.

Думав про Аліну. Цікаво, хто батько її донечки? Мала не подібна на маму.

Надрукує головний редактор листа чи ні? Вб'ють адвоката чи це все-таки справді блеф?

Ця дурнувата лотерея, ціною якої були людські життя, починала йому вже добряче набридати. І чому саме він найбільше зацікавлений у тому, щоби знайти вбивцю?

31

Листа в газеті не надрукували. Адвоката вбили.

Цю новину Нишпорці о сьомій ранку повідомила Юля. Він щойно заснув, а вона його розбудила. Нишпорка вже не мав сил розпитувати, звідки Юля про це знає.

Всю ніч він розшукував Славка. Ну, як розшукував – телефонував. Операторка байдужим голосом казала, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

Телефонував Нишпорка й Наталці. Гудки йшли, але ніхто не відповідав. Були, мабуть, разом, але мордували його, аби мучився.

Славко прийшов десь о п'ятій ранку. Було видно, що багато випив за ніч, але хміль потрохи вивітрювався йому з голови.

Киця підозріло дивилася на нього. Ніби зовнішньо той самий чоловік, але всередині змінився.

Виховувати сина в такому стані не було сенсу. Нишпорка був радий, що Славко живий і з ним нічого не сталося.

Але той сам наривався на скандал:

– Думаєш, я не бачив, якими очима ти дивився на Наталку? Заздриш мені, що вона зі мною, а не з тобою!

Або:

– Мама тому й поїхала до Італії, бо змучилась від твоїх коханок!

Що у тверезого в голові – у п'яного на язика. Образливо лише, що рідний син так думає про тебе. Навіть якщо все це правда. Точніше, подібне на правду.

Нишпорка вкотре розумів, що давно мав би розповісти Славкові про Наталку, її батька, покійного доцента, російських десантників у Дрогославському лісі, про підвал, у якому сидів. Але якщо він це зробить і Наталка знатиме, що Славко, як то кажуть, у курсі справ, то синові загрожуватиме смертельна небезпека у прямому розумінні цих слів. Вони на те й розраховують, щоб Нишпорка мовчав, а Славко ні про що не здогадувався. І він мовчатиме, щоб зберегти синові життя. Коли все закінчиться, розповість йому, як усе було, і хто є хто. Малий зрозуміє, він у нього тямущий. А зараз мусить жертвувати ставленням сина до себе заради кращих часів, які обов'язково

настануть.

32

Нишпорка відчував, що має потребу в спілкуванні з Аліною. Ось не поговорив з нею день – і ніби щось втратив. Запевняв себе, що це професійне, що журналістка допомагає йому розслідувати вбивства, але в глибині душі розумів, що це не зовсім так. Точніше, це було зовсім не так.

Коли прокинувся о десятій ранку, насамперед зателефонував Аліні. Та була поза зоною досяжності.

Заглянув до Славка. Той ще спав.

Нишпорка дав Киці їсти, випив горнятко кави і почимчикував до редакції.

Аліни там не було. Йому сказали, що вона відпросилася за сімейними обставинами.

Коли йшов до Аліни додому, думав про Юлю. Зраджує їй? Але ж він не збирається займатися коханням з Аліною.

Довго дзвонив у двері. Вже коли спускався по сходах униз, Аліна відчинила.

Нишпорка побачив, що у неї шарфом була перев'язана голова. Перелякався. Думав, що її побили.

Аліна ледь усміхнулась і сказала:

– Не звертайте увагу. В мене часто болить голова. Де ваш коньяк і чорний шоколад?

Це було нагадування йому за оті дурнуваті сто грамів з пончиком.

– Так я зараз збігаю, – заметушився Нишпорка.

– Не треба. – Аліна взяла його за руку і завела до кімнати. – В Багдаді все є.

– А чому в Багдаді? – не зрозумів він.

– Ну, в Греції, яка різниця, – знову змучено усміхнулась Аліна. – Правильно, в Багдаді все спокійно.

33

Вони пили правдивий закарпатський коньяк і заїдали справжнім чорним шоколадом. Точніше, пив Нишпорка, Аліна лиш пригубила.

– Що з головою? – запитав він.

– Голівка бу-бу, – по-дитячому відповіла Аліна і скривилась від болю. – Це в мене давно. Мине.

Нишпорка обережно розв'язав шарф, яким вона стискала скроні, щоб менше боліло, і поклав долоні їй на голову.

– Хочете мене звабити? – усміхнулась вона.

– Передаю свою енергію, – відповів він, – щоб не боліла голова.

Аліна довірливо прихилилася до нього, і Нишпорка відчув тепло її тіла. Своїми губами вона знайшла його губи, і він не смів відмовити. Щось йому підказувало, що з хижачками не можна так, але її поцілунки затуманювали мозок.

34

Аліна була слухняною і повністю підкорялася Нишпорці, вгадуючи його напівбажання чи навіть натяки на це.

Її тіло було гладеньким. Складалося враження, що жоден чоловік ще не мав справи з ним. Звичайно, це було не так, бо Нишпорка аж занадто швидко увійшов в Аліну і зрозумів, що тут хазяйнував не один її коханець. Коли займався коханням з Юлею, то обережно пробивався, долаючи барикаду за барикадою. А тут спротиву не було. Ті, хто був до нього, поламали всі бар'єри. Аліна ж без слів здавалася в полон переможцю.

Нишпорці було все одно, хто був з Аліною до нього і хто буде опісля. Зараз його час, і він насолодиться нею на всі сто відсотків, навіть більше.

Аліна ніби наперед знала всі його потаємні ерогенні зони. Мов досвідчений диригент, вона керувала кожною клітинкою його тіла, яке всеціло належало їй. І нехай Нишпорка думає, що Аліна просто йде за ним, виконуючи в цій партії другорядну роль. Наївність чоловіків безмежна. Насправді Аліна скеровує його в потрібне русло. Він робить усе так, як вона цього захоче. І не треба йому ні про що думати. Нишпорко, нещасний Нишпорко, так тепер буде не лише в сексі.

Найбільше йому подобалося цілувати родимку між її грудьми і пупчик, який вивалився назовні. Аліна стискала йому хлопчика, як вона це називала, а потім легенько відпускала, і він відчував, як життєдайна енергія від нього виливається в її лоно, і це повторювалося декілька разів, і він не сподівався від себе аж такого сексуального рекорду. Натомість Нишпорка не міг з упевненістю сказати, чи Аліна бодай раз отримала задоволення. Дивно, але це його не дуже засмучувало, бо сам процес співіснування з нею захоплював, як ніколи. Нічого подібного в його житті ще не було.

35

Вони лежали на ліжку.

Аліна тримала руку на хлопчикові.

– О, дивись як він змучився, – по-материнськи усміхалась вона. – Віддав мені все і навіть не ворухнеться.

Нишпорка блаженно усміхався, змучений, але щасливий.

Аліна встала на коліна і поцілувала йому хлопчика. Нишпорка відчув, що життя відроджується.

Вона працювала вправно, бо знала, чого хоче, а він знову хотів віддати їй все, що в нього було, – і навіть більше. Аліна таки досягла свого, хоча, здається, вже нічого не можна було видобути. Тонка цівка його життєдайної енергії бризнула їй в обличчя.

– Бачиш, який у нас нечемний хлопчик, – казала вона. – Прикинувся, ніби все віддав. Брехунчик маленький.

Здавалося, що Нишпорка існує сам по собі, а цей хлопчик – окремо від нього, не маючи нічого спільного з ним.

Аліна ще трохи попрацювала руками, аж поки хлопчик перестав подавати ознаки життя.

Нишпорка чомусь почував себе винним перед нею, а вона, здавалося, не звертала на нього жодної уваги і пішла в душ.

Коли повернулася, він уже був одягнений і готовий покинути її квартиру.

- А ви гарний лікар, - сказала Аліна. - У мене голова вже не болить. Буду вас викликати при потребі.

Вони знову були далекі один від одного і зовсім чужі.

36

Лише на вулиці Нишпорка помітив, що його мобільний телефон вимкнено. Він ніби цього не робив. Невже Аліна, щоб їм ніхто не заважав? Передбачлива.

Десять дзвінків було пропущено від Юлі й один - від Славка.

Насамперед зателефонував синові.

- Тату, пробач, я тобі вночі не знати що наговорив, - казав малий.

Нишпорці перехопило подих.

- Я не пам'ятаю, чи ти взагалі щось говорив, - сказав він майже весело, хоча відчував, що зараз сльози виступлять йому на очі.

Телефонувати Юлі не хотілось. Тільки завершив розмову зі Славком, як від неї пролунав дзвінок.

Вона запитувала, де він зник і чому не дається чути. Нишпорка щось збрехав, аж самому стало гидко.

Ноги самі несли його назад. Привід був вагомий. Що за сімейні обставини змусили Аліну не піти на роботу? Він же про це не запитав у неї. Вона відпросилася напередодні, а біль голови не заплануєш.

Нишпорка зупинився перед її квартирою. За дверима лунали голоси. Схоже, Аліна з кимось сварилася.

Він, мов юнак, злетів на поверх вище - і вчасно. Двері відчинились, і з квартири хтось вийшов. Нишпорка обережно глянув згори. Він побачив пана Валерія.

37

Нишпорці було дуже добре відоме бандитське минуле пана Валерія. Це зараз той став ніби бізнесменом. А коли Нишпорка працював у міліції, пана Валерія від в'язниці рятували високі покровителі, в тім числі й у правоохоронних органах.

Особисто з паном Валерієм він у ті роки не зіштовхувався. Той ішов по лінії ймовірних економічних злочинів, Нишпорка займався вбивствами і тому подібним мотлохом.

Пан Валерій належав до тих людей, які поважали Нишпорку за справедливість. Вони розуміли, що він має ловити їхнього брата. Але на підставі й маніпуляції Нишпорка ніколи не йшов. Сам він тримався на відстані від братків, а вони знали, що з ним не вийде домовитись. Ось з міліцейським начальством - це за милу душу.

Нишпорці зараз не розходилося сваритися з паном Валерієм - та ще й через Аліну. І справа була не в тому, боявся він чи ні колишнього бандюка, який став бізнесменом. Тут було делікатне питання. Якщо пан Валерій був коханцем Аліни, а тепер вона вирішила його поміняти на Нишпорку, то колишня повага до мента не гратиме жодної ролі.

Найсмішніше і найсумніше в цій ситуації було те, що Нишпорка й не хотів бути коханцем Аліни. Це передбачає певну стабільність і тривалість у часі. Розбалуваний

жінками, Нишпорка був згоден радше на одноразове використання тієї чи іншої красуні, ніж на тривалі почуття до неї. Це звучало цинічно, але вберігало від багатьох неприємних моментів у житті.

38

Нишпорка вирішив, що називається, залягти на дно. Якщо зателефонує Аліна й запропонує зустрітись, – завжди знаходитиме якусь причину, аби цього не сталося. Зрештою, нехай зрозуміє, що він не підходить на роль коханця. Правда, сам Нишпорка ще не знав, чи довго він витримає без Аліни. Можливо, завтра й побіжить до неї.

Вдома було відносно перемир'я зі Славком. Для Нишпорки було головним, що в квартирі нема Наталки. Він ніби змовився з сином узагалі не згадувати її імені.

Юля теж не телефонувала, і Нишпорка на дві доби засів у глуху оборону, відпочиваючи і від сексуальних пригод, і від розслідувань убивств.

Інтуїтивно відчував, що довго так тривати не може, а тому використовував кожную хвилинку, аби привести до ладу думки і продумати хід подальшого розслідування. Йому хотілося нарешті не йти за злочинцем, а випередити його бодай на крок, не дати вбити ще одну людину.

Дивно, але й Аліна ці дві доби, поки Нишпорка не виходив із квартири, теж ніби забула про його існування.

Лише Киця насолоджувалася перебуванням господаря вдома. Ну, це він так думав, що є її господарем, а насправді...

39

Якби Нишпорці хтось сказав тоді, що він втікає не від Юлі чи Аліни, а від самого себе, то він, мабуть, і погодився би з цим. Але через дві доби, під час яких Нишпорка добровільно не виходив із квартири, події почали так стрімко розгортатися, що втеча від самого себе здавалася вже дріб'язковим звинуваченням.

З іншого боку, Нишпорка розумів, що доля дала йому можливість відпочити перед вирішальним етапом у розслідуванні вбивств дрогославців.

Зранку йому зателефонував начальник Дрогославського відділу поліції й з претензією в голосі сказав:

– Вбили колишню секретарку міської ради та прибиральницю, які бачили вбивцю, котрий ішов до кабінету першого заступника міського голови, щоби звідти вбити пані нотаріус. Як ти здогадуєшся, їх вбили пострілами в серце.

Нишпорка розумів, що означали ці слова підполковника особисто для нього. Насамперед на очах руйнувався міф про те, що чоловікоподібна жінка вбивала дрогославців. Аліна розкрила Нишпорці на це очі, але, зрозуміло, що він ще не був готовий публічно визнати свою помилку.

А ще своїми претензіями підполковник ніби нагадував Нишпорці, що той обіцяв допомагати слідству в розшуку вбивці. Це було не зовсім так, бо Нишпорка провадив власне розслідування, і слідчих з Дрогославського відділу поліції чи прокурорів йому не треба було.

Втім, у даній ситуації вже не важливо, кому дістанеться цукерка чи хто отримає

чергову зірочку на погон. Гинули люди – і треба було негайно спинити маніяка.

40

Нишпорка поїхав з підполковником до лісу, де з інтервалом в добу сталося два вбивства.

Начальник Дрогославського відділу поліції пояснив, що спочатку вбивця, мабуть, тренувався, бо намалював цеглою на дереві чи то коло, чи серце, чи квадрат, а вже потім убив свої жертви. Спочатку це була колишня секретарка міської ради, а через добу на цьому ж місці, – прибиральниця.

– Ти дивись який зухвалий тип! – Підполковник люто хитав головою і світив очима, мов фарами. – Убив вдруге під цим самим деревом, коли ми вже зняли звідси своїх людей.

Нишпорка виразно глянув на слідчого, який вів цю справу і свого часу хотів засадити його, звинувачуючи у вбивстві дрогославців. У них що, нема більше людей у відділі поліції?

Той, на диво, правильно зрозумів цей погляд і сказав:

– Я допитував родичів колишньої секретарки міської ради і прибиральниці. Вони кажуть, що ніхто до них не приходив, не телефонував. Чому ті опинилися в лісі, вони теж не знають.

41

Нишпорці зателефонувала Аліна:

– Прийшов ще один лист від убивці. Приїжджай!

Слідчий підкинув його до редакції. Всю дорогу вони мовчали. Нишпорці здалося, що той хоче попросити в нього вибачення за ті безпідставні звинувачення буцімто у вбивстві дрогославців. Але це йому, мабуть, таки здалося.

Аліна була стурбованою:

– Здається, той козел знову не хоче друкувати листа.

"Тим козлом" був головний редактор "Дрогославської зорі".

Нишпорка читав листа, який ряснів виправленими Аліною помилками.

Дрогославець обіцяв і далі убивати випадкових людей, якщо не опублікують його листа.

– Але він убиває не випадкових людей, а свідків, – зауважив Нишпорка.

– Що? – не зрозуміла Аліна.

– Колишня секретарка міської ради і прибиральниця бачили вбивцю, – пояснив Нишпорка, – коли той зайшов до кабінету першого заступника міського голови, щоби звідти вбити пані нотаріус.

– А-а-а, — протягнула вона, замислюючись про щось своє, і стала набирати на комп'ютері якийсь текст.

Дрогославець погрожував у листі: "Якщо в наступному номері не буде опублікований мій лист, я вбиватиму не лише тих, хто в списку дванадцяти, а й інших дрогославців".

Аліна була занадто заклопотаною, щоб помітити Нишпорку, який пішов геть. Це

його влаштовувало.

42

До кінця дня Нишпорка оббігав пів-міста і склав словесний портрет убивці.

Знову жінка. Вродлива. Невисока. Чорне волосся. Все!

Саме таку жінку бачили в трьох місцях. Спочатку вона крутилася в лісі біля хатинки, в якій жив адвокат, а потім біля будинків, у яких жили колишня секретарка міської ради та прибиральниця. Співпадіння? Можливо. Але ж інтуїція підказує Нишпорці, що це не так.

Світ точно зійшов з розуму. Чому жінки вбивають? Їм би народжувати!

Прийшло до думки, чому чорноволоса так явно світилась. Непрофесіоналка? Чи, можливо, розуміла, що її й так не впізнають, бо в житті вона інша?

Коли лягав спати, хотів зателефонувати Аліні й розповісти їй про чорноволосу жінку. Стримався. Вона ще може заговорити про кохання, а він не готовий зараз підтримувати з нею такі стосунки.

43

Нишпорка вже хвилин п'ятнадцять сидів у приймальні начальника Дрогославської податкової інспекції. Туди-сюди снували якісь люди, а секретарка й не думала запрошувати його до шефа, хоча він і сказав, що в нього дуже важлива справа. Можна подумати, що тут дурницями займаються!

Нарешті Нишпорка не витримав і сам пішов у напрямку до кабінету. Секретарка у школі, мабуть, завжди була першою на стометрівці, бо він не встиг дійти до дверей, як вона виросла перед ним. Груденята у неї були спокусливими. Четвертий розмір – визначив він на око.

Двері відчинились – і через голову секретарки Нишпорка побачив за столом начальника Дрогославської податкової інспекції. Із кабінету виходив один відвідувач, а інший повз Нишпорку мав намір зайти туди. Головний податківець міста миттєво оцінив ситуацію й наказав секретарці:

- Пропустіть Нишпорку!

Коли вони поручкались, Нишпорка без зайвих передмов нагадав начальникові Дрогославської податкової інспекції, що той є шостим у списку дванадцяти, а після вбивства адвоката залишається мішенню номер один для маніяка.

Схоже, ця новина не дуже засмутила податківця. Або він був аж занадто оптимістичною людиною, щоби зважати на такі дрібниці, як власне життя, або фаталістом, коли розумієш, що від долі не втечеш.

- Фірма пана Костіва вже пропонувала мені охорону, – сказав він, широко всміхаючись, але я відмовився. Чомусь вбивають саме тих, кого вони охороняють.

Нишпорка виклав останній козир, який мав:

- Є підозра, що людей вбиває низькоросла жінка, в якої чорне волосся.

Начальник Дрогославської податкової інспекції серйозно подивився на Нишпорку і запитав:

- А як ви платите податки із незаконної приватної детективної діяльності?

Поки Нишпорка мудрував, що ж має йому відповісти, той попросив секретарку викликати до кабінету деяких співробітниць.

Нишпорка піднявся з крісла, бо подумав, що то йдуть по його душу, але коли до кабінету увійшло четверо низькорослих чорноволосих жінок, зрозумів, що з нього відверто насміхаються.

- Яка з них? - запитав, широко усміхаючись, начальник Дрогославської податкової інспекції. - Має бути ще снайперська гвинтівка?

Нишпорка хотів, було, сказати йому, що краще би він очолював журі на конкурсах краси, але стримався.

- Порятунки потопельників - справа рук самих потопельників, - саркастично зауважив Нишпорка, коли йшов із кабінету.

- Сплатив податки - спиш спокійно, - почув услід і відчув на своїй потилиці важкий погляд начальника Дрогославської податкової інспекції.

44

Здавалось, Аліна спеціально чекала на нього, коли він вийшов із приміщення Дрогославської податкової інспекції.

- Привіт! - Вона сяяла від щастя і простягнула йому два останні номери "Дрогославської зорі".

-Привіт, — буркнув він. - Що там?

- Мої статті. - Щастя вже не було, але усмішка на устах за інерцією ще світилась.

- Про що?

Який ти сьогодні нудний, Нишпорко! Мабуть, Аліна так лише подумала, але він це почув по-справжньому.

- Про дітей тих, кого вбив маніяк. - Аліна згасала на очах.

- Прочитаю, - сухо відповів він.

Тоді вона зайшла з тилу:

- А у мене вдома є справжній закарпатський коньяк і правдивий чорний шоколад. Бачу, що хлопчик скучив за мною.

Вона скерувала погляд униз, і Нишпорка відчув, що в нього справді щось там ворухнулось. Відьмочка вона, чи що?

Від спокуси його врятувала Юля. Вона якраз телефонувала. Нишпорка подивився на дисплей мобільного телефону, але не відповів на дзвінок.

- Юля, - здогадалась Аліна.

-Я біжу, - сказав Нишпорка і пішов, спочатку поволі, а потім з кожним кроком набираючи швидкість.

А не хотів він їй нічого пояснювати. Якби в ту мить озирнувся, то прочитав би ненависть у погляді Аліни.

45

Щойно Нишпорка зник за поворотом і Аліна вже не могла його бачити, як знову зателефонувала Юля. Він зрадив, але його відразу ошпарили окропом:

- Ти вже навіть слухавку не береш, - коли бачиш Аліну, - сухо сказала Юля.

Нишпорка помовчав.

- Коли я її побачу, мені втікати на інший бік вулиці? - парирував.

Це чомусь розсмішило Юлю.

- Так і зроби, - сказала вона. - Я скучила і, мабуть, буду розлучатися з чоловіком.

Нишпорка згадав, що ще не показував їй фотографій від Аліни, де власник магазину "Зброя" був з чоловікоподібною жінкою. Тепер він не хотів, щоб Юля пов'язувала своє розлучення лише з ним. Так вона може дійти до думки, що він повинен розлучитися з дружиною і жити з Юлею.

46

Аліна не давала йому спокою. Нишпорка побачив, що вона телефонує. Це соціалістичне змагання між дівчатами починало його дратувати.

Він швиденько закінчив розмову з Юлею, пообіцявши їй о дев'ятій вечора зустрітися на обумовленому місці, й зателефонував Аліні.

- Прийшов новий лист від убивці, - сказала вона і перервала зв'язок.

Нишпорка подумав, що вже не було звичного: "Приходь!". Добре, що хоч про лист сказала.

Коли він зайшов до Аліни в редакцію, то застав у неї пана Валерія. При ньому вони перервали гучну розмову. Не вистачало ще стати свідком розбірок між коханцями.

- Знайомся, це мій брат, - сказала Аліна.

Нічого собі!

Пан Валерій мовчки кивнув головою і вийшов.

- А ти партизан, - Аліна лукаво усміхалась.

- Що таке? - не зрозумів він.

- Та розколов мою племінницю, яка вдавала, ніби її зґвалтували, а мені не розповів.

Нишпорка усміхнувся:

- Таємниця слідства.

Від Аліни пахло духами. Мабуть, французькими. Він у цьому не розумівся.

Тепер не знати, радіти йому чи ні з того, що пан Валерій виявився братом, а не коханцем Аліни.

47

- На, читай! - Аліна дала йому роздрукований лист убивці, який ряснів помилками.

- Я ще не виправляла.

Дрогославець дякував, що газета друкує його послання. Це добрий знак, писав він, бо не страждатимуть невинні люди. Але це не стосується тих, хто входить до списку дванадцяти. Минули всі терміни, коли ці люди повинні були зректися своїх посад. Не хочуть по-доброму - підуть на той світ.

Наступною своєю жертвою дрогославець оголошував начальника Дрогославської податкової інспекції й запевняв, що присуд буде виконано найближчим часом.

- І що він тобі сказав? - запитала Аліна, коли Нишпорка дочитав листа.

- Хто? - не зрозумів він.

- Податківець.

- А що він мені мав сказати?

- Ти ж був у нього. Не зрікається своєї посади?

48

Нишпорка не встиг відповісти, бо до кабінету Аліни заглянула повна жінка в окулярах, яка сказала, що журналістку викликає головний редактор.

- Побудь тут, я зараз, - сказала Аліна і вийшла.

Нишпорка подумав, що вона права. Якщо начальник Дрогославської податкової інспекції не зречеться своєї посади, ніхто його не врятує, і він отримає свою кулю в серце.

Аліна не закрила ноутбук. Нишпорка глянув. Побачив папку "Листи вбивці" на робочому столі. Відкрив. Там було те, що він уже читав, - з помилками і виправлене. А ось початок нового листа. Дрогославець погрожував убити начальника Дрогославського відділу поліції, який у списку дванадцяти був перед податківцем.

Так просто?

Нишпорка прислухався. Тихо. Відкрив верхню шухляду робочого столу. Побачив флешку. Переписав на неї папку "листи вбивці". Засунув флешку до кишені.

Якраз вчасно. Зайшла Аліна. Нишпорка безтурботно дивився у вікно, але відчував на собі її важкий погляд.

49

Вони йшли до неї.

Нишпорці здалося, що Аліна хоче щось йому сказати, але стримується.

Розв'язка має ось-ось настати. Він має знайти останній доказ. Звісно, цей доказ там - у її квартирі.

Нишпорка мовчав. Аліна уважно дивилася на нього. Тепер виглядало на те, що він щось має їй сказати. Трохи пізніше, дівчинко!

Вона принесла пляшку правдивого закарпатського коньяку і плитку справжнього чорного шоколаду:

- Я в душ. Наливай!

Усміхнулась, показавши зубки хижачки.

Почувши звук води у ванній, Нишпорка метнувся до шафи. Довго не шукав. На верхній полиці побачив чорне волосся. Парик.

Фініта ля комедія!

50

Коли Аліна увійшла, Нишпорка вже випив три скляночки коньяку. Добре, що вона не бачила, як його перед тим трусило. Був тверезий. Навіть шоколадом не закусував.

Аліна була вдягненою. Навіть не збиралась приймати душ. Усміхнулась, коли побачила на столі свій парик.

- Молодець! - сказала хижо. - Таки знайшов убивцю.

Нишпорка хотів щось сказати, але не зміг.

- Ти нечемний, - усміхнулась Аліна. - Не можна без господині пити коньяк. Ти сам собі проклав дорогу до пекла.

Нишпорка відчув, що йому паморочиться у голові. Він упав на підлогу. Втрачаючи свідомість, побачив Аліну, яка схилилася над ним.

51

Було холодно. Над кронами дерев миготіли зорі.

Нишпорка зрозумів, що він міцно прив'язаний мотузкою до дерева. Не поворухнути ні руками, ні ногами.

Перед ним стояла Аліна зі снайперською гвинтівкою в руках.

Усе так просто?

- А ти ще й злодій, - беззлобно сказала вона. - Вкрав мою флешку.

Нишпорка й далі не міг говорити. Що вона намішала в той коньяк?

Флешка, парик - усе тепер видавалося таким дріб'язковим. Нишпорка усвідомлював, що зараз йому буде кінець, а він так і не зрозумів, чому Аліна вбивала людей.

52

Здається, вона читала його думки.

- Чому я їх усіх вбила? - запитала вона, мабуть, сама в себе і задумалась.

Якийсь птах спросоння мугикнув, і Нишпорка здригнувся. Аліна була спокійною і лише глянула в той бік.

- Ідея списку дванадцяти народилася дуже просто, - сказала вона, дивлячись Нишпорці в очі. - Люди, які заважають нам жити, не мають права на існування.

Нишпорка дивився на снайперську гвинтівку. Аліна перехопила його погляд.

- Чому починала вбивати з кінця списку? - знову ніби сама в себе запитала вона. - Якби почала з першого номеру - міського голови, - все було би дуже просто. Хотіла тримати Дрогослав у напрузі. Та й давала шанс можновладцям. Зречешся посади - житимеш. Але ж влада для них - більше, ніж життя.

53

Аліна загнала кулю в снайперську гвинтівку і хижо подивилася на Нишпорку.

- Водія автобуса я вбила тому, - буденно почала розповідати, бо він хамив людям. Це була, можна сказати, генеральна репетиція перед знищенням тих, кого я занесла до списку дванадцяти.

Нишпорка сіпнувся, намагаючись розв'язатись. Аліна поблажливо усміхнулась: мовляв, даремні старання.

- Повію вбила тому, що вона обслуговувала можновладців. Ти не повіриш. Колись і я хотіла стати повією, щоб заробити достатньо грошей на вільне життя. З цього нічого не вийшло. Але це вже інша історія. Тобі буде нецікаво. Розповім її якомусь іншому коханцеві.

54

Аліна обіперлась на снайперську гвинтівку, мов на лопату, ніби намагалася викопати яму для Нишпорки.

- Колишнього футболіста Зеника Василевського я вбила, бо він намагався мене зґвалтувати. Нікчемний чоловік був!

Знову спросоння мугикнув якийсь птах, але ні Нишпорка, ні Аліна не звернули на це жодної уваги.

- Директора магазину прикінчила тому, що через нього спилися мої друзі й діти знайомих. Те чмо було таке захланне, що навіть уночі продавало горілку.

55

Нишпорці здалося, що впала зірка. Аліна теж помітила це.

- Тобі ще зарано, — майже весело сказала вона. - Трошки поживеш.

Помовчала. Здавалося, тепер дивиться не на Нишпорку, а крізь нього.

- Священика задушила подушкою, бо шкода було кулі на нього. Коли ховала маму, забрав у мене останні гроші.

Видно, Аліні самій стало холодно. Вона поклала снайперську гвинтівку на землю і поскакала на місці.

- Хто не скаче - той москаль! Хто не скаче - той москаль! Хто не скаче - той москаль! А я москалька, Нишпорко! Не знав? Путін, прийди!

Завила на Місяць, мов вовк.

Тепер йому було байдуже. Кінець видавався неминучим.

56

- Головний редактор просто набрид. - Аліну пересмикнуло, коли згадала цього чоловіка. - Постійно ліз до мене зі своїми брудними лапами. У нього, мабуть, нічого вже не стояло, а все хотів зайнятися зі мною сексом. Страшенно ненавиділа його, коли він напивався. Просто втікала з редакції.

Здається, вона ніжно глянула на Нишпорку, але він цього не помітив. Нещодавні спогади про те, як вона займалася з ним коханням, грайливо зашелестіли в її мозку. Але це тривало лише мить. З Нишпоркою їй було приємно, але не більше. Справжню насолоду вона отримувала лише від колишнього чоловіка. Але це вже в минулому. Нишпорка теж.

57

- Так, хто там у нас далі по списку? Василь Юхимович?

Аліна присіла і тепер дивилася на Нишпорку знизу догори.

- Василь Юхимович довів мого батька до смерті, звинувативши у вбивстві, якого той не здійснював. Потім з'ясувалося, що вбивцею була інша людина. Батько мав слабке серце і невдовзі помер. Шкода було вбивати Бровка. Але то вже старий пес, який і так би здох. А без Василя Юхимовича мучився би без їжі.

Імітатора убивці я прикінчила, бо не люблю тих, хто вважає себе Богом на землі. Ти би бачив, що то за нікчемне чмо було, як воно просилося не вбивати його. "Маю маленьких дітей!" - кричало. А де ж твої діти були, коли ти в Інтернеті вдавав із себе вбивцю?

58

- Ну, далі тобі може бути цікаво, - казала Аліна. - Задумала вбити пані нотаріус незвично, аби розбудити Дрогослав. Хотіла з кабінету міського голови, але трошки не вийшло.

І, знаєш, я хотіла, щоби мене зупинили. Вбили. Тому й пішла до ратуші.

Ти думаєш, Нишпорко, мені не було шкода тих людей, яких я вбивала? Шкода! Ще й як шкода! Але я мусила це робити, щоби розбудити інших, які не хочуть гідно жити.

А секретарка і прибиральниця – вівці. Вони ж бачили мене. Могли зупинити. Могли комусь сказати, що я йду вбивати. Не зупинили. Не сказали. Чи мали вони право після цього жити на землі? Звісно, що ні.

59

– Костика я вбила через ревності. Він же був моїм. А потім я побачила, як світяться його очі, коли він дивився на пані нотаріус. Ні, не могла його залишити в живих.

Ігорко був твоїм інформатором. Я знаю. Він став близько біля мене крутитись. Щось винюхував. Саме тоді я й перевела стрілки на чоловікоподібну жінку. А ти клюнув!

Я не хотіла її вбивати. Але розуміла, що всі могли заспокоїтись. Та й дуже хотіла, щоби мене зупинили.

Ти думаєш, це добре вбивати? Ти, мабуть, ніколи не вбивав, а тому не розумієш, що відчуває людина, яка позбавила життя іншого.

Я хвора, Нишпорко! Думала, що ти мене зупиниш. Але навіть тобі це не вдалося.

60

– Адвоката я вбила, бо хотіла показати нікчемність охоронців фірми пана Костіва. Тепер ніхто в Дрогославі не користуватиметься його послугами.

А знаєш, хто такий доцент? Від нього я народила донечку. Якби ти знав, якою я була щасливою, доки в нього не з'явилася коханка. Чи могла я його залишити живим? Звісно, що ні. Тепер ця сучка щодня боїться, що здохне. Це мене веселить.

Тепер ти знаєш все. І що з того? Я далі вбиватиму, а ти лежатимеш мертвим під цим деревом.

Заговорила я з тобою. Зранку маю ще цього податківця вбити.

Аліна відійшла від Нишпорки і націлила на нього снайперську гвинтівку.

В останню мить він подумав про Славка і Кицю.

Нишпорка скрикнув від болю, коли куля увійшла йому в серце.

П'ЯТА КОПА

1

Нишпорка скрикнув уві сні.

Дружина невдоволено пробурчала:

– Дай виспатись. Мені зранку їхати в Італію. А йому коханки сняться. Ще нагуляєшся з ними.

То це все йому приснилося????!!

І жодних російських терористів у дрогославських лісах нема? І нікого в Дрогославі не вбили? І не треба шукати російського резидента?

Наснитись ж таке.

Нишпорка усміхнувся. Жити стало легше – жити стало веселіше.

Почимчикував на кухню. Киця – за ним. Пив компот з холодильника прямо з каструлі, озираючись, аби дружина не застукала його за цим заняттям. Киця хрумкала

свій віскас.

Завтра, тобто вже сьогодні, можна буде зустрітись з Юлею і... Стоп! Секс з нею в машині лише наснився йому, а насправді нічого не було? Шкода!

Киця подивилася на нього. До чого ж розумний погляд! Ось що значить інопланетяни серед нас.

Вона зрозуміла його думку, але виду не подала.

2

Зранку всі проспали. Довелося викликати таксі, а не їхати маршруткою на автовокзал, щоб відправити дружину до Італії.

- За твій рахунок, - буркнула вона, - я й так багато стратилась на вас.

Нишпорка не заперечував. Добре, що їде. Все-таки легко звикаєш до волі. Дружина лише тиждень побула у Дрогославі, а здається, ніби опинився за ґратами у в'язниці.

Коли приїхали, у Нишпорки задзеленчав мобільний телефон. Приспічило покоївці з готелю.

- Не дочекаються твої коханки, поки я поїду, - пробурчала дружина.

Покоївка з готелю телефонувала ще двічі, але Нишпорка вперто мовчав.

Нарешті автобус помчав дружину до Італії. Нишпорка сам зателефонував покоївці з готелю. З'ясувалося, що вона завагітніла, але не знає, від кого: від чоловіка, який зараз на заробітках у Польщі, чи від нього, Нишпорки.

Ще цього йому бракувало для повного щастя!

Домовилися зустрітись десь о першій дня, щоби поговорити про це.

3

Біля маршрутки зустрів Ігорка. Нишпорка зрадив, а той не зрозумів чому.

Пішли в пивбар. Взяли по гальбі пива і мисливські ковбаски. За все платив Нишпорка.

- Слухай, ти всіх у Дрогославі знаєш, - сказав Ігоркові.

Той усміхнувся:

- Всіх - не всіх, але... Хто тебе цікавить?

- Ось є чоловікоподібна жінка. Висока. Працювала в нашій лікарні. Потім пішла на війну. Була снайпером.

- Щось ти вигадуєш. Нема в нас такої, - заперечив Ігорко.

- А в редакції "Дрогославської зорі" всіх знаєш?

- Звичайно.

- Маленька така журналістка. Аліною звуть.

- Знову ти щось плутаєш. Нема там ніякої Аліни. А як виглядає?

- Руде волосся. Зелені очі.

- Ні, точно нема! Я би знав! - категорично запевнив Ігорко.

Нишпорка й сам знав, що їх нема. Але ж інколи не завадить перевірити навіть самого себе.

Хотілося жити!

Якщо нема вбитих дрогославців, то відсутні й їхні убивці.

Він замовив ще по гальбі пива.

4

По дорозі додому купив свіжий номер "Дрогославської зорі".

На першій сторінці – фотографія в чорній рамці. Невідомий йому чоловік.

Заголовок статті – "Пострілом у серце невідомий убив водія автобуса".

Нишпорка мусив зупинитися.

Він що, потрапив у паралельний світ? Чи несподівано в ньому відкрився дар передбачення у сні?

Пиво не дуже сприяло тому, аби думати, тим більше, якщо хочеш в туалет.

Ледве доїхав додому, хоча була думка зійти із маршрутки і націурити десь у кущі.

Біля його під'їзду стояв чорний "Мерседес" із затемненим склом. Пан Валерій приїхав з проханням розібратися, хто згвалтував його доньку?

Коли вилив із себе дві гальби пива, стало легше жити й думати.

5

Аж тепер можна було сісти й прочитати статтю.

Повідомлялося, що біля гаражів на вулиці Тихій пострілом у серце був убитий водій автобуса. Дрогобицький відділ поліції звертався по допомогу до всіх, хто має будь-яку інформацію з приводу цього злочину. Анонімність гарантовано.

Нишпорка зрозумів, що такі повідомлення публікують не від доброго життя. Значить, слідство від самого початку зайшло в тупик.

Тільки-но він про це подумав, як зателефонував начальник Дрогославського відділу поліції й запропонував зустрітись у ресторані "Калина".

– Ти по справі вбитого водія автобуса? – поцікавився Нишпорка, ніби вбивства у Дрогославі траплялися щодня й у відділі поліції не вистачало слідчих.

Так. Допоможи, будь ласка.

Ого! Якщо пан підполковник вживають чарівні слова – значить, справді приперло.

– Насідають з обласного управління?

— Та все ти знаєш і розумієш. Краще не питай.

– Давай так. Збережемо твої гроші. Твій слідчий дає мені всі матеріали, які будуть потрібні. В моє розслідування ви не втручаєтесь.

– Згоден.

— Ресторан виставиш тоді, коли я знайду вбивцю. Але заплатиш за все, що я замовлю.

Підполковник мовчав.

– Не чую? – поцікавився Нишпорка.

– Згоден, – відповів той зі скрипом.

6

Нишпорка справді вірив в існування паралельного світу, але тепер треба було чимшвидше позбуватися наслідків сну. Передбачення – це лише підказка, готовність іти правильним шляхом. І не більше. Це половина успіху. Ще половина – чорнова робота.

Перш ніж розпочати розслідування, Нишпорка вирішив переговорити з покоївкою із готелю. Ця новина його неприємно вразила. Він не був з тих, хто звальє на інших свою вину, але батьківства зараз йому явно не потрібно. Досить того, що має Славка.

Зустрілися в кав'ярні біля фонтану. Нічого нового Нишпорка не почув. Покоївка з готелю не знала, від кого завагітніла, – від чоловіка чи від Нишпорки. Сталося так, що перед тим як чоловік поїхав на заробітки, вона з ним переспала, а через два дні – з Нишпоркою. Йшов другий місяць вагітності. Про аборт вона не думала, бо вони з чоловіком жили вже чотири роки і дітей не мали.

– А якщо він буде схожим на тебе? – запитувала покоївка з готелю.

– Вона буде схожою на тебе, – заспокоїв її Нишпорка.

Вони розсміялись.

7

До вечора Нишпорка поспілкувався майже з усіма господарями гаражів на вулиці Тихій. Вимальовувалася цікава картинка. Вештався тут один чоловічок у камуфляжній формі. Вони його не знали, і гаражу він не мав.

Молодий слідчий із поліції виявився кмітливим. Він знайшов декількох пасажирів, які їздили тим маршрутом. У день свого вбивства водій автобуса не пустив до салону чоловіка в камуфляжній формі. На передньому сидінні вже сиділо двоє пільговиків. Третій не передбачався.

Між водієм і чоловіком у камуфляжній формі виникла суперечка. Скінчилося тим, що чоловік, який нещодавно повернувся із зони АТО, вигукнув:

– Попався би ти мені на війні, я би знав, що з тобою робити!

Логіка підказувала, що коли знайдуть цього чоловіка, то його треба брати і звинувачувати у вбивстві, а ось інтуїція нашіптувала Нишпорці, що це не вбивця.

8

Молодий слідчий виявився не лише кмітливим, а й наполегливим.

Уже до обіду наступного дня він затримав чоловіка у камуфляжній формі, який мав конфлікт з водієм автобуса і сказав ті злочасні слова.

Нишпорці зателефонував начальник Дрогославського відділу поліції.

– Ресторан "Калина" відміняється, – бадьоро відрепортував він. – Ми знайшли вбивцю водія автобуса.

І все-таки Нишпорка більше довіряв власній інтуїції, ніж підполковнику.

Йому було дивно телефонувати Юлі й просити її взяти під свій захист чоловіка у камуфляжній формі. Раніше – до сну – робив це багато разів, бо знав, що саме ця адвокатка зробить усе можливе й неможливе. Секс з нею уві сні гальмував пояснення. Юля ж не могла зрозуміти, чому Нишпорка, цей досвідчений детектив, так тушується перед нею. Закохався, чи що? Звісно, вона йому цього не скаже, але він не в її смаку.

9

Упродовж наступної доби Юлі вдалося, здається, зробити неможливе: чоловік у камуфляжній формі вийшов на волю.

Насамперед з'ясувалося, що поки він воював, у нього вкрали машину з гаражу в

зовсім іншому кінці Дрогослава. Сліди вели на вулицю Тиху, де два брати мали гараж, а самі займалися крадіжками машин і потім розбирали їх на запчастини.

Чоловік у камуфляжній формі не заперечував свого конфлікту з водієм автобуса, але страшенно нервував, коли молодий слідчий уперто шив йому вбивство.

Втім, вирішальним фактором виявилось те, що Юля помітила як свої покази писав чоловік у камуфляжній формі. Він був шульгою. А згідно оцінок експерта, вбивця вистрелив з правої руки.

Оскільки пістолета, з якого вбили водія автобуса, не знайшли, а інших суттєвих доказів теж не було, чоловіка у камуфляжній формі відпустили.

Молодий слідчий мало не плакав. Він так хотів розкрити цей злочин, а Нишпорка з Юлею не дали йому цього зробити.

10

Юля була вищою від Нишпорки на дві голови. Коли йшли поруч, вона явно комплексувала. Трохи вгамувалась, коли сіли в кав'ярні за столик і різниця в рості не була такою очевидною.

Нишпорка розповідав їй свій чудернацький сон про чоловікоподібну жінку і її коханця – чоловіка Юлі. Адвокатка щиро сміялась, коли дізналася, що її чоловік у сні Нишпорки був директором магазину "Зброя", хоча насправді завідував стоматологічною поліклінікою.

- А яку роль я виконувала у вашому сні? - запитала Юля.

- Головну, - відповів Нишпорка. - Ми займалися з вами коханням у вашій машині. Мені і вам сподобалось.

Юля усміхнулась і згадала щось своє.

11

Молодий слідчий, мабуть, поставив хрест на цій справі. Він звик усе робити з допомогою кавалерійського наскоку, але ще не був навчений до щоденної чорнової роботи.

Перерив вздовж і впоперек великий шматок землі біля того місця, де пострілом у серце був убитий водій автобуса, але пістолета не знайшов.

Тому й не дивно, що молодий слідчий зосередив увагу на інших справах, які йому постійно підкидали, а до цієї явно охолонув.

Це помітив начальник Дрогославського відділу поліції. Вмовляння, крики й інші методи явно не допомагали, бо підполковник не мав педагогічного хисту, хоча свого часу й закінчив Дрогославський державний педагогічний інститут, який тепер був університетом. Другу вищу освіту мав юридичну. Він хотів, було, знову зателефонувати Нишпорці й запропонувати йому зустрітись у ресторані "Калина", але тут принесли пістолет, з якого вбили водія автобуса.

12

Нишпорка вслід за молодими слідчим теж просіяв кожний квадратний сантиметр землі навколо місця, де вбили водія автобуса, але нічого не знайшов. Він був злий, як пантера, і вже хотів іти додому, але тут його погляд упав на гаражі.

Вони були по той бік стежки і стояли суцільною стіною. Але ж ніхто не здогадався подивитися, а що ж там зверху. Ця думка тепер прийшла Нишпорці до голови. Всі шукали пістолет на землі біля того місця, де лежало тіло водія автобуса, і йшли вглиб, віддаляючись від стежки і гаражів.

Звісно, пістолет узагалі могли не знайти, бо вбивця просто забрав би його з собою, щоби потім викинути в річку Дрогославку, якщо не хотів, аби якимось чином дізналися, що вбивство здійснене саме з цієї конкретної зброї. А міг позбутися його іншим чином, щоби не відразу знайшли цей клятий пістолет, але рано чи пізно все-таки наштовхнулися на нього.

13

Нишпорка виліз на дерево, яке росло біля гаражів, – і відразу побачив пістолет, який мирно лежав на одному з них.

Уже через декілька хвилин на місце події приїхав молодий слідчий з двома поліцейськими. Вони зняли пістолет з гаражу.

Нишпорка разом з ними поїхав до відділу поліції.

Молодий слідчий усю дорогу мовчав. Знову лаври переможця дістаються Нишпорці. А міг же сам здогадатися, що пістолет лежить зверху на гаражі й проситься, щоби його забрали.

Підполковник уже чекав їх перед входом до відділу поліції. Він метнув суворий погляд на молодого слідчого, але нічого йому не сказав.

Нишпорці ж він надіслав ледь помітну усмішку:

– Дякую, що допомагаєш.

– Ресторан "Калина" не відміняється? – в'їдливо запитав Нишпорка.

– Звичайно, що ні.

14

Дуже швидко з'ясувалося, що на пістолеті нема жодного відбитку пальців. Або вбивця був у рукавичках, що малоймовірно, або ретельно протер шматкою пістолет, не залишаючи жодних слідів.

Увечері Ігорко зателефонував Нишпорці й повідомив, що пістолет належить панові Валерію. Він поїхав у відрядження на два дні до обласного центру на якийсь інвестиційний форум. Дружина і син були на дачі. Злочинець побував у будинку, розбив сейф і викрав пістолет, з якого потім і було вбито водія автобуса.

Пан Валерій повертався до нього зі сну. Добре, що хоч у нього доньки нема і не треба розслідувати, згвалтували її чи ні.

Нишпорка ще міг зрозуміти, що увечері з поліції йому не повідомили цю новину. Мовляв, не хотіли турбувати. Але коли ніхто не зателефонував йому до обіду й наступного дня, – розцінив це як свинство.

Сам зателефонував начальникові Дрогославського відділу поліції. Той був здивований, що Нишпорка володіє цією інформацією. Значить, від нього це хотіли приховати.

15

Все пояснювалося доволі просто.

Пан Валерій – не остання людина в Дрогославі. Здається, був депутатом усіх скликань – після того, як Україна стала незалежною. "Дрогославська зоря" неодноразово писала про його перебування на Майдані, друкувала фотографії. Коли розпочалась антитерористична операція на Донбасі, пан Валерій декілька разів побував у гарячих точках, возив продукти харчування, ліки, одному з добровольчих батальйонів подарував свій автомобіль. Все це супроводжувалося гучними піар-акціями, публікаціями статей і фотографій у "Дрогославській зорі", виступами на місцевому радіо і телебаченні.

Нишпорка ніколи не любив подібних показух. Звісно, він віддавав належне людям, які витрачали свої кошти і час, аби допомогти добровольчим батальйонам. Але ж було відомо, що пан Валерій веде не зовсім чесний бізнес, обдираючи дрогославців, тому ця його роль благодійника була фальшивою й мерзенною.

16

Нишпорка розумів, що пан Валерій дійсно міг бути непричетним до вбивства водія автобуса. Ні його, ні дружини, ні сина не було вдома, коли злочинець заліз туди і викрав пістолет.

Звичайно, поліція не зацікавлена в тому, щоби хтось узагалі володів цією інформацією. Така поважна людина – і з його пістолета вбили водія автобуса. Насправді начальник Дрогославського відділу поліції переживав, аби після цього пан Валерій не перестав заправляти поліцейські машини та його власну.

Нишпорка усвідомлював, що коли вестиметься така подвійна гра, йому важко буде знайти вбивцю. Він не мав наміру відступати, але вже почав розраховувати ризики особисто для себе, коли дізнаються, що він усе-таки розслідує цю справу.

17

Яким же було здивування Нишпорки, коли йому зателефонував пан Валерій і запропонував зайнятися цією справою

– Я даю вам п'ятсот доларів, щоб ви почали працювати, і дам ще стільки ж, коли знайдете вбивцю водія автобуса, – сказав він.

Далі пан Валерій, не очікуючи відповіді від Нишпорки, бо, мабуть, не сумнівався, якою вона буде, запитав, коли вони можуть зустрітись. Нишпорка сказав, що хоч зараз.

Домовились, де на нього через п'ятнадцять хвилин очікуватиме водій пана Валерія, і на цьому розмова закінчилась.

Нишпорка очікував, що за ним приїде чорний "Мерседес" із затемненим склом, але це була звичайнісінька "Нива", причому доволі старенька. Водій змушений був посигналізувати Нишпорці, аби той зрозумів, що карету подано.

18

Будинок пана Валерія теж був за містом, але не таким розкішним, як уві сні. Не довелося йти і на другий поверх, бо це було одноповерхове приміщення.

Пан Валерій відразу вручив Нишпорці конверт з грішми і запропонував каву з коньяком.

- Давайте я спочатку огляну сейф, - сказав Нишпорка і відчув, що панові Валерію сподобалась його діловитість.

Сейф був звичайним, радянського виробництва, так що зламати його було відносно легко. Пан Валерій відчув хід думок Нишпорки і сказав:

- Якби я знав, що в мене викрадуть пістолет, то придбав би солідніший сейф, з гарантією.

- Що ще було в сейфі? - запитав Нишпорка.

- Різні папери. Це не зацікавило злодія. А гроші я тримаю в банку.

Нишпорка детально все обстежив, але після молодого слідчого тут робити було нічого.

19

Дружина пана Валерія принесла їм на підносі у вітальню пляшку коньяку, каву, печиво і порізаний лимон. Це була звичайна жінка, не така красива, як Сніжана уві сні. Вона була мовчазною. Нишпорці здалося, що чимось схвильована. Але він міг і помилитися.

Після першої чарки правдивого закарпатського коньяку Нишпорка запитав у пана Валерія, кого він підозрює.

- Знаєте, у мене є багато друзів і недругів, підозрювати можна кожного, - широко відповів пан Валерій. - Але я не робитиму цього, щоби через одного негідника не втратити порядних людей.

Відповідь сподобалася Нишпорці, і вони випили по другій чарці.

Пан Валерій розповів, що про пістолет у будинку знало чимало людей, а також, звичайно, дружина і син. Але найцікавіше не те. Сусіди не пригадують, аби приблизно в той час, коли викрали пістолет, гавкав їхній пес. Злочинець спокійно зайшов на подвір'я, через квартиру, яку забула зачинити дружина, проліз у спальню, а звідти вже добрався до сейфу.

Після третьої чарки Нишпорка подякував панові Валерію, і водій відвіз детектива на те місце, звідки підібрав.

20

Молодий слідчий дістав азарт і рив, як скажений пес. Він затримав брата дружини пана Валерія і, здається, мав на те підстави.

Чоловікові не виповнилося й тридцяти, але він уже двічі відсидів. Крім того, було відомо про його неприязні стосунки з паном Валерієм. Одного разу вони навіть побилися у ресторані, коли святкували день народження його сестри. А дрібні конфлікти спалахували між ними час від часу.

Саме на цьому молодий слідчий і будував свою версію. Мовляв, мотив помсти - найвірогідніший.

Начальник Дрогославського відділу поліції не телефонував Нишпорці й не заїкався про ресторан "Калина", але вже ходив у переможцях.

Інтуїція підказувала Нишпорці, що брат дружини пана Валерія не може бути вбивцею. Він попросив Юлю захистити клієнта.

Юля взагалі не розуміла себе, чому щоразу погоджується, коли Нишпорка пропонує захистити інтереси тієї чи іншої особи. Багатьом вона відмовляє, якщо ця справа її не цікавить. А з Нишпоркою завжди погоджується, навіть якщо зайнята іншими справами.

Спочатку їй стало весело, коли Нишпорка щиро зізнався, що уві сні займався сексом з нею у машині. Йшов третій місяць, як вона завагітніла, й ось-ось мав виповнитися четвертий рік після весілля, а в них з чоловіком не було дітей. Інколи Юлі здавалося, що живе із зовсім чужою їй людиною. Звістка про вагітність не принесла їй тієї радості, на яку вона розраховувала, тим більше коли дізналася, що чоловік має коханку – якусь медсестричку. Та повернулася з війни, де була снайпером. Одного разу вона її навіть побачила – невисока, руде волосся, зелені очі.

Нишпорка сидів з адвокаткою у кав'ярні біля фонтану.

– У мене таке враження, що брат сестри пана Валерія спеціально хоче до в'язниці, – казала Юля. – Алібі в нього на час убивства водія автобуса нема. Він навіть не намагається пригадати, де тоді був, що робив, хто його міг бачити. А сьогодні зранку взагалі заявив, щоб я не дуже старалась, бо він узагалі може відмовитись від моїх послуг.

– Послухайте, не все так безнадійно, – сказав Нишпорка і поклав свою руку на її.

Зробив він це ненавмисно, а все її тіло ніби струм пронизав.

– Я ж знаю, що ви бували ще в гірших ситуаціях, – провадив Нишпорка далі, – і вам вдавалося захищати людей, хоча слідчі вішали на них і вбивства, і зґвалтування. У вас вийде, я знаю, тим більше, що ви теж розумієте: цей хлопець попри своє кримінальне минуле не вбивав. Крав, грабував, але на мокру справу такі люди не йдуть.

Нишпорка давно прибрав свою руку з її, але Юлі хотілося ще і ще відчувати його тепло.

Ближче до вечора зателефонував пан Валерій і сказав, що брат його дружини зізнався в тому, що викрав пістолет і вбив водія автобуса.

Нишпорка ще не мав цієї інформації. Юля теж була здивована, коли почула від нього цю новину.

Ситуація стала зрозумілою, коли Нишпорка спочатку зателефонував начальникові Дрогославського відділу поліції, а потім – молодому слідчому. Ті, звичайно, не говорили відкритим текстом, але Нишпорка був ще тим перцем, аби зрозуміти, що до брата дружини пана Валерія застосували так звані методи фізичного впливу.

Нишпорка бісився. Ось не вміють вони професійно працювати і вже ніколи не навчаться. Якщо щось не сходиться у їхній версії, неодмінно слід вибивати докази силою. Убивця гуляє на волі, а невинний сиде до в'язниці.

Менделєєв уві сні побачив таблицю хімічних елементів? Нишпорці приснилось, як

довести невинуватість брата дружини пана Валерія.

Він ледве дочекався восьмої ранку і зателефонував Юлі.

- Дружина пана Валерія у своїх свідченнях стверджувала, - казав Нишпорка, - що пес недолюблював її брата і весь час на нього шалено гавкав, коли той з'являвся у них, бо брат свого часу побив собаку палицею.

- І що це нам дає? - все ще не розуміла Юля.

- Сусіди стверджують, що не чули, як гавкав собака, - терпляче, немов учениці, пояснював Нишпорка, - коли злочинець вліз до будинку. Отже, це не був брат дружини пана Валерія, а хтось із близьких до цієї родини, кого пес знав, а тому не гавкав.

- На слідчому експерименті я повинна на всі сто відсотків використати цю обставину? - не то запитувала, не то стверджувала Юля.

- Ти ж моя розумнице! - у захваті вигукнув Нишпорка. В тебе все вийде. Дерзай! Відразу мені зателефонуєш.

Юлі стало тепло від отого його "ти".

25

Це ще не була перемога, але все вийшло саме так, як передбачав Нишпорка.

Під час слідчого експерименту пес несамовито гавкав на брата дружини пана Валерія, що було чутно аж на сусідні вулиці. Крім того, чоловік показав не те вікно, через яке буцімто вліз до будинку. Все це було зафіксовано на відеокамеру.

Версія начальника Дрогославського відділу поліції та молодого слідчого, який за будь-яку ціну хотів втерти Нишпорці носа, лускала, мов мильна бульбашка. Ставало зрозуміло, що в суді їм не бачити звинувачувального вироку, як своїх вух.

Коли Юля розповідала Нишпорці про це в кав'ярні, то раділа, немов мала дитина. Її очі світилися, а Нишпорка був сумний. Витягнути з халепи брата дружини пана Валерія - справа техніки. Але хто ж справжній убивця водія автобуса?

26

Як і у випадку з чоловіком у камуфляжній формі, так і тепер, коли брата дружини пана Валерія хотіли зробити винним у вбивстві водія автобуса, Нишпорці доводилося лише підтирати за молодим слідчим, а не самому виявляти ініціативу в пошуку злочинця. Мабуть, марно було балакати на цю тему з підполковником і його підлеглим, тому Нишпорка вирішив вдатися до послуг пана Валерія.

Той відразу оцінив ризики такої амбітної діяльності поліцейських, що вело не до пошуку справжнього вбивці, а лише до затикання дірки випадковим чоловіком, якого призначать убивцею, - а тому сказав Нишпорці, що розв'яже цю проблему раз і назавжди.

Нишпорка пояснив, у чому це має полягати. Молодий слідчий повинен займатися цією справою, бо, зрештою, йому за це гроші платять, але має узгоджувати кожний свій крок з ним, Нишпоркою. Звісно, з точки зору закону, тут не все добре, але дурні ініціативи молодого слідчого можуть принести багато біди.

27

- Класика жанру вимагає, щоб ви і мене підозрювали у викраденні пістолета зі

свого сейфу і вбивстві водія автобуса, – сказав, усміхаючись, пан Валерій, коли вони дійшли спільної згоди у питанні щодо молодого слідчого.

Нишпорка подобався йому все більше й більше, а правдивий закарпатський коньяк розв'язував язик.

– У мене в запасі є ще не одна подібна версія, – в тон йому відповів Нишпорка, – і кожному з них я відпрацьовую. У випадку ж з вами як головного підозрюваного мене цікавить лише правда.

Він популярно пояснив панові Валерію, що якби той справді викрав власний пістолет і вбив водія автобуса, то начальник Дрогославського відділу поліції та молодий слідчий легко б прикрили цю справу, або не знайшовши вбивцю, або, швидше за все, повішавши вбивство на когось іншого, що вони вже й почали демонструвати.

28

– Гаразд, буду з вами відвертим, – сказав пан Валерій. – Але це чоловіча розмова. Сподіваюсь, що все залишиться між нами.

Нишпорка розвів руками й усміхнувся: мовляв, так і буде.

– Дві доби я провів в обласному центрі зі своєю коханкою. – Пан Валерій пильно вдивлявся в Нишпорку.

Той, знову усміхнувшись, відреагував правильно: мовляв, розумію.

– А дружина? – запитав Нишпорка.

– Що дружина? – не зрозумів пан Валерій.

– Вона не могла бути причетна до викрадення пістолета. Не сама, але...

Пан Валерій, схоже, задумався.

– Ви хочете запитати, чи не має моя дружина коханця, який міг би це зробити? До цього часу я був упевнений, що ні. А тепер ви посіяли сумніви...

29

Про свої плани щодо дружини пана Валерія Нишпорка розповів Юлі. Вона розсміялась, назвала це авантюрою, але погодилася допомогти.

Уже зранку на своїй машині Юля разом з Нишпоркою чатувала біля будинку пана Валерія.

Першим на роботу поїхав пан Валерій. Він довго дивився в їхньому напрямку, аж Нишпорка подумав про крах свого плану. Але обійшлося.

З будинку вибіг його син, і вони поїхали.

Дружина пана Валерія була домогосподаркою і взагалі могла не вийти з будинку.

Юля після обіду мала судові засідання і тепер вивчала матеріали справи.

Нишпорка не заважав їй, але відверто нудьгував, вивчаючи навколишню місцевість.

Їм поталанило. Десь біля дванадцятої дружина пана Валерія на своїй машині виїхала до міста.

30

Вони повільно поїхали за нею.

Здається, Юля володіла всіма навичками стеження, хоча спеціально цьому її ніхто не навчав.

На відкритій терасі однієї з кав'ярень у центрі Дрогослава дружина пана Валерія зустрічалась з якимось чоловіком.

У Нишпорки і Юлі вже не було сумнівів у тому, що це закохана пара. Дружина пана Валерія і цей чоловік забули про все на світі та раділи життю.

Нишпорка зробив декілька виразних фотографій. Не любив втручатися в інтимне життя інших, але цей чоловік міг викрасти пістолет і вбити водія автобуса, щоби підставити пана Валерія. Як кажуть, тут вже не до моралі.

Залишалося лише з'ясувати, хто це і де він був, коли вбили водія автобуса.

31

Наостанок закохані поцілувались і розійшлися у різні сторони.

На дружину пана Валерія можна було поки що не зважати. Нишпорці потрібен був її коханець.

Юля поспішала на судове засідання.

- Бережіть себе, - сказала вона.

Йому здалося, що адвокатка не просто просить, а благає.

Нишпорка ледь усміхнувся, звично поклав свою руку на її й вийшов із машини.

Коханець дружини пана Валерія повільно йшов, ніби про щось думав. Одного разу він несподівано озирнувся - і Нишпорка прилип до стовпу, вичитуючи якесь оголошення.

Чоловік пішов швидше, і Нишпорці довелося перейти на інший бік, щоби його не запідозрили у шпигуванні.

Коханець дружини пана Валерія більше не озирався і незабаром зайшов у під'їзд однієї з багатоповерхівок.

Якщо не зімітував, побачивши стеження за собою, то його можна буде вирахувати.

32

Нишпорка присів на лавочку біля сусіднього під'їзду.

Жодна геніальна думка не йшла йому до голови. Так інколи теж буває. Просто треба вміти чекати, щоби мозок знову запрацював. Можна, звісно, запустити його штучно (кава, алкоголь, наркотики), але ще не факт, що до голови прийдуть, власне, геніальні, а не просто талановиті думки.

Нишпорка часто дивувався своєму філософському баченню світу, хоча в університеті найбільше не любив саме цей предмет. Але, мабуть, академічне викладання любові до мудрості не мало нічого спільного з життєвою філософією, яку він сповідував.

Роздуми Нишпорки перервав коханець дружини пана Валерія, який стрімко наближався до нього. Дивно, але детектив зберігав олімпійський спокій, хоча можна було передбачити, що ця зустріч навряд чи може стати приємною.

- Слухай, що ти тут нишпориш? - запитав чоловік, нависаючи над ним. - Загубив щось?

- Ви знаєте пана Валерія? - задав Нишпорка риторичне запитання.

33

Це явно збило з пантелику коханця дружини пана Валерія. Він якось непевно посміхнувся і сів поруч.

- А вас пан Валерій найняв?

Спокій народжує повагу. Можете занотувати цю філософську думку Нишпорки.

Детектив мовчав і дивився собі під ноги.

- І що такого про мене хоче дізнатися пан Валерій?

- Я думаю, що йому буде не дуже приємно дізнатися про все це.

- Про що саме? - агресивність незнайомця танула на очах.

- Про те, що ви є коханцем його дружини.

Чоловік знову непевно усміхнувся і з цікавістю глянув на Нишпорку.

- Маєте докази? Свічку тримали?

- Свічку не тримав, але докази є. Думаю, панові Валерію цього буде достатньо.

- Шантажуєте?

- Просто виконую свою роботу.

34

Коханець дружини пана Валерія трохи помовчав, а потім втомлено запитав:

- Що ви хочете?

Саме це запитання дало імпульс мозкові Нишпорки. В його голові народилася геніальна думка.

Нишпорка назвав день і години і запитав, що в цей час робив коханець дружини пана Валерія.

Той усміхнувся:

- Був у Чехії.

- Що? - не зрозумів Нишпорка.

- Я їжджу на заробітки, - пояснив чоловік. - Ось вчора повернувся. Через тиждень - назад.

Це був глухий кут. Але Нишпорка зрадів, що коханець дружини пана Валерія не вбивав водія автобуса. Відчуваєш себе майже щасливим, коли той, про кого ти думав погане, не є покидьком.

Нишпорка подякував йому і пішов. Той здивовано дивився йому вслід і ніяк не міг зрозуміти, що ж від нього насправді хотіли.

35

Десять через дві години зателефонувала дружина пана Валерія і сказала, що хоче зустрітися. Нишпорка відчув, що вона дуже стурбована. Що вже там наплів її коханець?

- Я знаю, що мій чоловік найняв вас, - почала вона.

- Послухайте, - перебив її Нишпорка. - Я лише маю знайти того, хто вкрав пістолет, і того, хто вбив водія автобуса. Можливо, це одна й та сама особа. Все інше мене не цікавить.

Дружина пана Валерія з недовірою дивилася на нього.

- В тім числі ваші стосунки з іншими чоловіками, - додав він, аби розставити всі крапки над "і".

Було видно, що вона потрохи заспокоюється.

Звісно, Нишпорка міг у стилі чорного гумору, як частенько полюбляв, сказати їй приблизно таке: "Якщо пан Валерій захоче і заплатити мені за це, я зможу надати йому докази, що у вас є коханець", – але це було би занадто. А ще він міг би висловити своє "фе" її коханцю, який сховався за плечі жінки, але теж не став цього робити.

36

Коли зателефонував молодий слідчий і сказав, що має одну ідею, Нишпорка криво усміхнувся, але все ж, звісно, зустрівся з ним.

Ідея зводилася до того, що пан Валерій викрав свій же пістолет і вбив водія автобуса, а потім розіграв це все, аби відвести від себе підозру. Він сказав, що їде на два дні до обласного центру на інвестиційний форум, але молодий слідчий перевірів цю інформацію й з'ясував, що його там не було. І в готелі, де зупинились учасники, теж не ночував.

Нишпорка вже чув від пана Валерія, що той провів час з коханкою. Але ж не скаже він цього молодому слідчому. Було зрозуміло, що це розвідка боєм, задумана начальником Дрогославського міського відділу поліції. Просто хочуть знати ставлення Нишпорки до пана Валерія.

– А який мотив у пана Валерія, щоб убивати водія автобуса? – просто запитав у молодого слідчого.

Мотиву не було.

Щоб завершити цю дурну розмову, Нишпорка, ніби говорив на мікрофон, сказав молодому слідчому, що навіть якби були стовідсоткові докази того, що пан Валерій убив водія автобуса, його б ніхто не посадив. Система збоїв не дає.

По той бік барикад з усмішкою кивнули головою.

37

Швидше лиш тому, що завжди будь-яку справу доводив до логічного завершення, ніж вірив у те, що йде в правильному напрямку, розшукуючи вбивцю водія автобуса, Нишпорка вирішив поговорити з чотирнадцятилітнім сином пана Валерія.

У самого пана Валерія цей неординарний хід детектива викликав здивування і занепокоєння. Мовляв, що може знати пацан? Але все-таки відступив перед дивакуватістю і м'яким напором Нишпорки.

Коли малий зайшов до вітальні, Нишпорка зауважив про себе, що той не подібний ні на тата, ні на маму. Пан Валерій перехопив погляд детектива і прочитав його думки:

– Він подібний на мого покійного діда.

Нишпорка усміхнувся.

Малий знав, з ким розмовлятиме, і це, здається, тривожило його. Принаймні Нишпорка побачив його недружелюбний погляд з-під брів. Пан Валерій не звертав на це жодної уваги. Мабуть, уже знав, що син саме так поводить себе з незнайомими людьми.

38

Нишпорка згадав свого Славка, коли той був у тому віці, що нині син пана Валерія.

Такий же вороже налаштований, непримиренний до інакшої точки зору, що не співпадає з його. Але нічого, переріс свій підлітковий вік. Зараз з ним, правда, інші проблеми, але це тому, що батьки завжди вважають своїх дітей маленькими й безпорадними, скільки б років їм не було, і намагаються все вирішити без них.

- Ти повинен зрозуміти, що я тебе ні в чому не підозрюю, - розпочав Нишпорка. - Але мені треба уточнити декілька деталей. Сподіваюсь, ти мені в цьому допоможеш.

Син пана Валерія подивився на батька, але в того був відсторонений вигляд: мовляв, сам викручуйся, я тут ні до чого. Складалося враження, що або він аж занадто вірить у самостійність сина, або впевнений, що той нічого зайвого не скаже.

39

Коли син пана Валерія перевів погляд знову на Нишпорку, той запитав:

- Що тобі відомо про викрадення пістолета?

- Те, що його вкрали, - відповів малий після нетривалої паузи.

Нишпорка і пан Валерій усміхнулись. Ну, звичайно, яке запитання, така й відповідь.

- Як ти думаєш, хто міг це зробити?

- Не знаю.

На Нишпорку дивилися холодні очі розумного хлопчика. Такий, якби й знав, ні за що не сказав би.

- Ті дві доби, що ти знаходився з мамою на дачі, ти постійно був там, нікуди не відлучався?

Пан Валерій швидко звів погляд на сина. Здається, його щось стривожило. Нишпорка це помітив.

- Я постійно був там і нікуди не відлучався, - завчено, ніби вчив цей текст наперед, відповів малий.

Що ж, під таким суворим наглядом з боку батька нічого не доб'єшся. Але інтуїція підказувала Нишпорці, що малий знає щось аж занадто важливе, що допомогло би розкрити цю таємницю.

40

Задзеленчав мобільний телефон, і пан Валерій, попросивши вибачення, вийшов із вітальні.

Нишпорка пронизував поглядом малого, і тому здалося, що детектив зчитує його, мов книгу, з голови до п'ят.

На зміну батькові прийшла мама, яка, очевидно, чатувала за дверима. Нишпорка зрозумів, що вони не хочуть залишити сина віч-на-віч з ним. Звичайно, їх можна зрозуміти. Все-таки він неповнолітній, і батьки несуть за нього відповідальність. Але в Нишпорки аж тепер викристалізувалася думка, що саме малий знає таємницю викрадення пістолета і вбивства водія автобуса. Тато й мама ж пильнують, щоб він не бовкнув зайвого, що стосується їхньої сім'ї та роботи пана Валерія.

Тепер у дружини пана Валерія був не той переляканий вигляд, як тоді, коли вона боялася, щоби Нишпорка не розповів її чоловікові, що вона має коханця. Звісно, вони

не були союзниками – принаймні в цій справі, але ж можна собі по-змовницьки усміхнутись Нишпорці, що вона й зробила.

41

Нишпорка вдавав, що не помічає, з якою напругою дружина пана Валерія дивиться на нього. Здається, вона ще не до кінця вірить у свою удачу. Невже Нишпорка все-таки може здати її чоловіку?

– Скажи, в тебе є якісь проблеми в стосунках зі знайомими, однокласниками, іншими учнями в школі? – продовжує допитувати малого Нишпорка.

Син пана Валерія демонстративно дивився в стелю, ніби ця розмова його вже зовсім не цікавила і він хотів чимшвидше її завершити.

Дружина пана Валерія хоче вислужитися перед Нишпоркою.

– У нього є одна проблема: азартні ігри! – випалила вона, і син метнув на неї убивчий погляд.

– Так зараз усі гральні заклади ніби не працюють, – зауважив Нишпорка.

– Ви смішний! – Дружина пана Валерія ніби вперше побачила, що й суворий детектив, від якого залежало її життя, може бути наївним. – Ніби ніхто в Дрогославі не знає, де працюють гральні заклади. Це відомо і поліції, й прокуратурі, й податковій, але ніхто нічого не робить.

Видно, що їй це болить. А Нишпорка навіть не думав про те, що гральні заклади можуть і далі працювати.

Малий з благанням дивився на маму, але та не помічала його поглядів.

42

– Коли ваш син захопився азартними іграми? – Нишпорка інтуїтивно відчуває, що треба йти в атаку.

– Та це вже десть рік триває. – Дружина пана Валерія радіє, що може прислужитися Нишпорці. – Що ми з чоловіком тільки не робили, аби його від цього відучити, – нічого не допомагає. Він і з уроків втікав, і після школи в ті гральні заклади заходив. Коли були на дачі, я мало не силою втримувала його, аби не втік.

Вона дивиться на сина. Нишпорка відчуває, що хоч дружина пана Валерія і сказала правду, але все одно чогось не договорило. Тепер малий не приховував ненависті до мами, яка в присутності стороннього посміла таке розповісти про нього.

Нишпорка розумів, що зараз у цьому будинку він не зможе всього розкрити до кінця. Потрібні додаткова інформація і час. Але залоскотало в ніздрях – вірна ознака того, що він на правильному шляху.

Невдовзі з'явився пан Валерій. Нишпорка вдає, що все, що хотів, вже розпитав у його сина.

Нишпорка поспішає. Труба кликала до подвигів.

43

Уже через годину від Ігорка Нишпорка дізнався, що в Дрогославі нелегально діють п'ять гральних закладів.

Один із них знаходився в самому центрі міста, біля ратуші. Це було підвальне

приміщення продуктового магазину. Вхід – з непримітної тихої вулички.

Нишпорка не врахував, що його знають. Тільки-но він побачив гральні автомати і людей за ними, як дві шафо-подібні істоти затягнули його в якусь підсобку. Здавалося, тут йому й кінець, бо чоловіки дуже недружелюбно дивилися на нього.

Не було зрозуміло, чого вони вичікують. Спробував, було, з ними заговорити, але слова відскакували від осіб, в яких важко знайти ознаки інтелекту, зате їхні очі наливалися кров'ю.

Через півгодини до підсобки заглянув низенький і худенький чоловічок. Нишпорка вдивлявся в нього, аж поки не зрозумів, хто це.

Шафо-подібні істоти без ознак інтелекту мліли перед його заклятим ворогом.

44

– Мені кажуть, що Нишпорка в гості завітав, а я не повірив!

Низенький і худенький чоловічок розплився в посмішці. Була вона недобра, зла, від неї віяло холоднечею і смертю.

– Впізнав мене?

Посмішку затягнуло туманом.

Нишпорка впізнав. Це був Шкет. Його засудили за вбивство. Саме Нишпорка розкрив ту справу. Це було років дванадцять тому.

– Вийшов? – запитав, ніби вже приречений на смерть. – Щось рано.

– Не всі ж такі злі, як ти, – огризнувся Шкет. – Трапляються й добрі люди.

Його очі світилися, і Нишпорка не чекав нічого доброго для себе.

– Що ти тут забув? – запитав Шкет.

Нишпорка знав, що в критичних ситуаціях завжди треба говорити правду.

– Розслідую вбивство водія автобуса, — відповів він.

Шкет якось дивно глянув на нього.

– Так ти ж уже не працюєш в ментярні, – недовірливо сказав Шкет. – Тебе хтось найняв?

– Пан Валерій. – Нишпорка викинув останній козир.

45

Для Шкета це ім'я виявилось магічним. Він переглянувся з шафо-подібними істотами. Вірні пси лише чекали команди, аби розшматувати Нишпорку.

Шкет явно роздумував, що робити далі з Нишпоркою. Випадок був унікальним. Той сам прийшов до нього. Прибрати його тут – ніхто й не здогадається. Але пан Валерій...

Якщо Нишпорка каже правду і його справді найняв пан Валерій? Як Нишпорка пронюхав про гральний заклад? Прийшов по його душу?

Перш ніж зателефонувати панові Валерію, Шкет вирішив витрясти з Нишпорки все, що можливо.

Проте й Нишпорка зрозумів, що лише пан Валерій спроможний в буквальному розумінні цього слова врятувати йому життя. Сказав Шкету, що той може його вбити, але він розмовлятиме лише з паном Валерієм. Шкет дуже добре знав Нишпорку. Йому не залишалося нічого іншого, як зателефонувати панові Валерію й повідомити, що до

них прийшов Нишпорка.

46

Той приїхав хвилин через двадцять, відклавши всі важливі справи. Він так з Нишпоркою не домовлявся.

Нишпорка відчув, що пан Валерій тут господар. Уже не було потреби задавати зайві запитання.

Панові Валерію явно не подобалось, що Нишпорка знаходиться тут, і він цього не приховував. Хоча й не був таким агресивним, як Шкет, але все ж згоряв від нетерпіння дізнатися, чому Нишпорка завітав саме сюди, а не сидить десь у кав'ярні, насолоджуючись життям.

А Нишпорка змушений був орієнтуватися по ходу п'єси. Отже, пан Валерій тут головний, а Шкет, схоже, керує цим закладом. Директор, якщо можна так сказати.

- І що ти тут робиш? - нарешті запитав пан Валерій.

47

Нишпорка розумів, що будь-яка його неточна відповідь може стати останньою в житті. Він зібрався з духом і випалив:

- Ваш син може бути причетним до викрадення пістолета.

У Шкета хижо блиснули очі.

Нишпорка не подумав, що навіть людей, які зберігають олімпійський спокій, слід готувати до несподіваних ударів.

Пан Валерій дивився крізь Нишпорку.

Я ж тебе найняв знайти того, хто викрав пістолет, - з образою в голосі сказав пан Валерій, - бабки дав, ще обіцяв підкинути, а ти мені сина приплів.

У Нишпорки була лише одна версія. Якщо вона виявиться хибною, йому точно хана.

- Ви ж хочете знати правду? - Інколи соломинка таки рятує потопельника.

48

- І в чому твоя правда? - Пан Валерій трохи заспокоївся, але все ж ще не так, аби реально оцінювати ситуацію і чути те, що каже йому Нишпорка.

- Ваш син є залежним від азартних ігор. Він регулярно бував у цьому закладі.

Нишпорка не знав, чи було саме так, але з виразу обличчя Шкета зрозумів, що вціпив у "десятку".

Пан Валерій метнув швидкий погляд на Кента.

- Я думав, ви знаєте, - вдав щире здивування Кент, в одну мить зрозумівши, що ще ніколи в своєму житті так стрімко не падав у прірву.

- Твою мать! - Пан Валерій з усього розмаху стукнув кулаком по столі, але, здається, болю не відчув. - Я ж казав не пускати сюди малоліток.

Шафо-подібні істоти злякано дивилися на все, що тут відбувається. На їхніх очах Кент жахливо втрачав свої позиції, а разом з цим - і їхню особисту відданість йому.

49

- Я думав, що ви в курсі, - лепетав Кент, докладаючи останніх зусиль, аби врятувати себе. - Та й ваш син казав, що ви знаєте про це. Як я міг йому не вірити?

- Щоб я тебе більше тут не бачив, - ледь чутно прошепотів пан Валерій, але Кент почув у цьому смертний присуд собі.

Нишпорці на мить стало шкода Кента. Але треба було брати ситуацію в свої руки.

Коли Кент вийшов, Нишпорка сказав:

- Зараз у вашого малого треба дізнатися, який борг він мав і кому за це віддав ваш пістолет.

Аж тепер, здається, пан Валерій зрозумів, про що мова. Йому хотілося розтрошити Нишпорку, але ж той був правий.

50

- Поїхали, - сказав пан Валерій Нишпорці після нетривалих роздумів.

З погляду шафо-подібних істот Нишпорка зрозумів, що вони готові служити йому, якщо пан Валерій скаже про це.

Коли вони вирвались із замкненого простору, Нишпорка відчув, що на волі якось менше думається про те, що тебе можуть вбити.

Вони їхали до будинку пана Валерія. Нишпорка розумів, що треба зробити останні зусилля, аби нарешті дізнатися, хто вбив водія автобуса. Малого треба дотиснути.

А якщо син пана Валерія вже знає про візит Нишпорки до грального закладу й почне брехати, виставивши його перед батьком у брехливому світлі?

Якщо версія Нишпорки не підтвердиться, то що зробить з ним пан Валерій? Прибере, аби той не розповів про підпільні гральні заклади, які працюють у Дрогославі?

Та й Кент зараз на волі. Тепер він точно полюватиме на Нишпорку, бо через нього позбувся всього. Хіба би пан Валерій убив його швидше, ніж той прибере Нишпорку.

51

Малого вдома не було.

Дружина пана Валерія тривожно дивилася на Нишпорку, шукаючи у нього відповіді на запитання, що ж насправді трапилося. Але Нишпорка зараз був не в її команді - як і не в команді пана Валерія. Він грав сам за себе - і ціною цієї гри було його життя. Втім, Нишпорка не відчував тривоги. Інтуїція підказувала йому, що все буде добре.

Пан Валерій зателефонував синові, але операторка байдужим голосом повідомила, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

Дружина пана Валерія зрозуміла, що зараз не йтиметься про її коханця. Але що такого накоїв її дорогий син? Де він? Здається, вона вже сама готова була зізнатися чоловікові, що має коханця, лиш би з малим усе було добре.

На пана Валерія було важко дивитися. Нишпорка мовчав, аби не потрапити йому під гарячу руку.

Дружина пана Валерія принесла звичний правдивий закарпатський коньяк з кавою, але чоловік навіть не глянув в її бік.

Час повз черепахою.

52

Вони десь годину прочекали сина пана Валерія, не промовивши жодного слова, аж

поки малий не з'явився вдома.

- Чому ти не відповідаєш на телефонні дзвінки? - накинувся на нього батько.

- Телефон розрядився.

Малий з великою тривогою дивився на Нишпорку. Що цей чоловік знову робить в їхньому будинку? Від нього лише одні неприємності.

Дружина пана Валерія не сміла заступитись за сина. Видно, в цій сім'ї всі ролі були наперед розписані головним режисером - паном Валерієм.

Вона забила у кутик і спостерігала за дієм. Якби навіть на її очах чоловік убивав сина, то, мабуть, не зрушилась би з місця. Так чомусь про неї подумав Нишпорка. Йому дуже закортіло саме зараз розповісти панові Валерію про те, що в його дружина є коханець. І що в нього за паскудний характер?

53

- Я ж казав тобі не ходити в ці гральні заклади! - Голос пана Валерія переходив на крик.

Малий зрозумів, що відпиратися нема сенсу. Якщо батько так каже, - значить, щось знає. Та ще й Нишпорка з ним. Мабуть, це він щось пронюхав після того, як мама його здала.

- Я був там усього декілька разів, - почав він відбріхуватись, але це було так непереконливо, що навряд чи йому могли повірити.

- Який у тебе борг? - вставив свої п'ять копійок Нишпорка.

- Що? - перепитав малий, але стало зрозуміло, що він лише відтягує час, бо те, що так довго тримав у таємниці, нарешті стало відомим Нишпорці й батькові.

Дружина пана Валерія скрикнула. Аж тепер, здається, чоловік помітив її присутність у вітальні. Він владно махнув рукою - і вона слухняно вийшла.

54

- Ти почув моє запитання. - Нишпорка наступав, бо розумів одне: якщо він зараз не дотисне малого, то іншої нагоди може й не трапитись.

Запала глибока тиша.

Малий спробував знайти підтримку в батька, але той гаркнув на нього:

- Відповідай!

Нишпорка добре відчув цей момент. Чотирнадцятилітній пацанчик здригнувся. Щось всередині сина пана Валерія надломилось. Потяг рушив, пані та панове!

- Багато... - ледь чутно прошепотів малий, але його почули.

Нишпорка відчув, що повинен допомогти йому, інакше пан Валерій все зіпсує своїми криками.

- Ти не знав як віддати борг, - почав він підказувати, - і тоді тобі запропонували викрасти у батька пістолет.

Малий ствердно кивнув головою.

55

- Хто сказав?! - не витримав пан Валерій, хоча Нишпорка показував йому як міг, щоби той мовчав.

Відповідь виявилася непосильною для малого. Він почав плакати.

Нишпорка виразно глянув на пана Валерія: мовляв, я ж казав, а ви все зіпсували. Так чи інакше сприйняв цей погляд пан Валерій, але кивнув рукою: мовляв, робіть все, що вважаєте за потрібне, я сидітиму тихо і не втручатимусь.

Тоді Нишпорка пішов в останню свою атаку. Він обійняв малого за плечі і м'яко запитав:

- Це Кент тобі запропонував викрасти пістолет у батька і тим самим погасити борг?

Малий, здається, вперше вдячно глянув на Нишпорку. Він відчув у ньому свого рятівника і ствердно кивнув головою. Сльози струмочками стікали по його щоках. Нишпорці стало шкода хлопця, хоча він прекрасно розумів, з яким маленьким монстриком має справу.

56

Олімпійський спокій поволі повертався до пана Валерія. Він дав повну можливість Нишпорці довести розмову з його сином до логічного завершення.

- Кент був у вас вдома і викрав пістолет? - Нишпорка спеціально зробив хибний крок, аби малий не думав, що для нього все так просто закінчиться.

Син подивився на батька, але той відвів погляд до вікна, ніби казав, що ще окремо поговорить з ним, коли вони залишаться самі.

Ну що ж, треба було зважитися на правду - і малий це зробив.

- Я розбив сейф, взяв пістолет і віддав його Кенту.

Здається, пан Валерій уже знав, що насправді зробив його син. Він мовчки і спокійно дивився у вікно.

57

Нишпорка не відчував радості.

Ще недавно його життя висіло на волосинці й залежало від Кента, а тепер він став свідком сімейної трагедії. Навряд чи швидко налагодяться стосунки між паном Валерієм і його сином, якщо це буде можливим узагалі.

Нишпорка подумав про Славка і визнав, що в нього теж не ідеальні стосунки з ним, але до такого, як тут, у них принаймні не доходило. І хоч це радувало.

Пан Валерій закликав дружину і змучено запитав у неї, чому вона сказала неправду, ніби син не відлучався з дачі. Жінка божилася, що не знала, де він, як зміг утекти, а потім заспокоїлася, бо малий повернувся, і не хотіла турбувати чоловіка.

Звісно, вона все підслуховувала за дверима й знала все, що сказав син, і тепер у неї була остання надія на нього, але той дивився безбарвним поглядом. Здавалося, йому вже все одно, є у нього мама чи ні.

58

Мама вивела сина із вітальні, щось тихо йому говорила, але навряд чи могла тепер достукатися до його серця.

Пан Валерій мовчав і про щось зосереджено думав. Нарешті він набрав чийсь номер. Операторка байдужим голосом повідомила, що абонент знаходиться поза зоною досяжності.

Нишпорка насолоджувався життям і мовчав.

Пан Валерій зробив ще декілька дзвінків, кажучи абонентам, що треба знайти Кента, і коротко розповів історію про викрадення пістолета і вбивство водія автобуса.

Він якось дивно глянув на Нишпорку, ніби аж тепер зауважив, що той ще сидить у вітальні його будинку. Відтак дістав із кишені долари, відрахував і дав Нишпорці. Було набагато більше, ніж п'ятсот.

- Це за мовчання щодо моїх гральних закладів, - пояснив.

Нишпорка не заперечував - тим більше, що й без грошей не мав наміру комусь про це розповідати.

59

Потім вони роздушили пляшку правдивого закарпатського коньяку, запиваючи холодною кавою і заїдаючи лимоном.

Пан Валерій розповідав, як багато зробив для Кента, викупивши його з в'язниці і давши долю в гральному бізнесі. Він ніяк не міг зрозуміти, чому цей покидьок так підло з ним поступив, намагаючись його підставити й переконати інших, ніби пан Валерій убив водія автобуса. Хотів забрати гральний бізнес? Наївно і смішно, якби не було так сумно.

Нишпорці вже були нецікаві ці кримінальні розбірки. Він хотів додому, до Славка і Киці.

Пан Валерій, здається, прочитав його думки, тому що відразу викликав водія.

Наостанок він обійняв Нишпорку і сказав:

- Дякую за службу!

Нишпорка не хотів його розчаровувати, але він у житті своєму ніколи нікому не служив.

60

Водій підвіз його до самого під'їзду.

Вдома зі Славком була якась дівчина. Нишпорка уважно придивився. Це була Яна з його сну.

- Ми в нічний клуб "Наполеон", - сказав Славко. - Будемо зранку.

Заперечення не приймалися.

Киця нявкнула, виразно даючи зрозуміти, що її пора годувати.

Наступного ранку на сайті "Дрогослав - Інфо" Нишпорка прочитав, що кримінальний авторитет на прізвисько Кент викрав пістолет із будинку одного поважного дрогославця і застрелив водія автобуса. Вбивство розкрив молодий слідчий, для якого автор публікації не шкодував яскравих фарб. Сам Кент заарештований і вже дав покази.

А через годину Нишпорці зателефонував Ігорко:

- Слухай, у нашому місті, здається, завівся маніяк. Півгодини тому вбили відому повію.

- Віру? - за інерцією запитав Нишпорка.

- Таких не знаю. Видно, що ти не знавець у цій сфері. Її називали Аллочкою, хоча

справжнє ім'я в неї Христина. Вбивця поклав на труп букет червоних троянд.

Нишпорка глянув на Кицю. Ще хвилину тому одне око в неї було світло-голубим, а друге – жовто-зеленим. Тепер з них віяв космічний холод і йшло червоне світло.